TIŠNOVSKÝ kulturní ZPRAVODAJ

LEDEN 1980 Ročník XI Číslo 1

Soudružky a soudruzi, vážení spoluobčané!

Vstupujeme do posledního roku šesté pětiletky a zároveň do jubilejního roku 35. výročí osvobození naší vlasti Sovětskou armádou. Hodnotíme-li dnes dosažené výsledky naší společné práce v našem městě za uplynulý rok 1979, můžeme konstatovat, že byly dobré, i když ne vše se nám podařilo realizovat tak, jak jsme si předsevzali. Velmi kladně můžeme hodnotit skutečnost, že většina našich spoluobčanů se i v loňském roce spolupodílela svými pracovními brigádami na akcích Z. Negativním jevem však zůstává skutečnost, že určitá část občanů na sídlištích Pod Klucaninou a Pod Květnicí dosud stojí stranou, jako by je snad další rozvoj našeho města nezajímal. Víme dobře, že výstavba v městě někdy nepostupuje tak rychle, jak bychom si přáli a i potřebovali. Kdyby však právě tito naši spoluobčané se zúčastňovali plenárních zasedání MěstNV, jistě by pak i pochopili všechny potíže i starosti, které jsou s výstavbou města spojeny. A přesto se nám podařilo v minulém roce odevzdat naší veřejnosti do užívání samoobsluhu na sídlišti Pod Květnicí, nový most přes Svratku u Červeného mlýna, nové zubní středisko a saunu v areálu letního kina. Před dokončením je výstavba mateřské školy Na rybníčku a prodejny masa na sídlišti Pod Klucaninou. V budově sokolovny byla provedena komplexní rekonstrukce ústředního topení.

TJ Baník zajišťuje výstavbu víceúčelové sportovní haly, úkol, o kterém i mnozí optimisté před zahájením stavby tvrdili, že je nad síly členů TJ. Ti však svým iniciavním přístupem k celé akci dokázali, že když se chce, tak to jde. A postup výstavby haly to konkrétně dokazuje, přestože se musí potýkat s nedostatkem některých odborných profesí.

Za toto příkladné pracovní úsilí i obětavost patří jak funkcionářům, tak i členstvu TJ Baník náš dík.

Začíná se rovněž naplňovat náš dlouholetý společný sen, totiž výstavba nové ZDŠ na sídlišti Pod Květnicí, i když v loňském roce se prováděly jen přípravné práce pro vlastní výstavbu.

Na našem náměstí byly provedeny demoliční práce celé řady starých domů pod kostelem pro budoucí staveniště obchodních jednotek.

MěV KSČ společně s MěV NF uskutečňují pravidelně kontrolní dny sledovaných staveb ve městě a výsledky kontrol konzultují s odborem výstavby a funkcionáři

---

Z BUDOVATELSKÉ KRONIKY ROKU 1979

Budovatelská činnost, jak již bylo několikrát i v našem TKZ zdůrazněno, patří mezi kritéria, kterými občané hodnotí práci našich volebných orgánů, a zaujímá mezi nimi často první místo. I když se k ní ještě podrobněji vrátíme, chceme vám dnes připomenout několika záběry práce v akci Z, jak probíhaly v průběhu minulého roku. Na náměstí byl loni asanován blok domů před kostelem. Přesto, že zboření domu, v kterém byl umístěn telegraf, se trochu opozdilo, je dnes plocha připravená pro plánovanou stavbu obchodů. Snímek M. Loskota zachycuje stav na jaře.

U sokolovny vyrostla téměř hrubá stavba sportovní haly. Jak bude vy-

Snímek Josefa Ptáčka na titulní straně připomíná čtenářům, pod jakými hlavičkami náš zpravodaj za dobu své existence vycházel.

MěstNV. V závažných případech pak interpelují na vyšších stranických i státních orgánech. V tomto směru jsou nám nápomocny i UO KSČ a občanské výbory z jednotlivých městských obvodů.

Úkoly letošního roku nejsou o nic lehčí než v období minulém. Čeká nás společný úkol naplňování cílů volebního programu NF v oblasti výstavby i ochrany životního prostředí.

Bude uskutečněna celá řada významných místních politicko-společenských akcí u příležitosti jubilea 35. výročí osvobození. Budeme i svědky vystoupení cvičenců na městské spartakiádě.

V letošním roce má být uskutečněna velmi významná politická záležitost v rámci integračního programu, tj. připojení okolních obcí k našemu městu. V této souvislosti však bude ještě předcházet celá řada jednání ve stranických i státních orgánech i na veřejných schůzích občanů integrovaných obcí, aby byly vytvořeny všechny nutné podmínky pro spokojený život všech občanů v integrované oblasti našeho města.

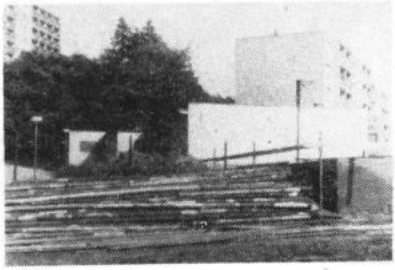
Budeme muset řešit ještě celou řadu nedostatků, které všichni v našem městě pociťujeme, ať již se jedná o kanalizační síť, špatný stav vnitřních komunikací, nedostatek pitné vody, modernizaci a rozšíření obchodní sítě, plynofikaci, bytovou výstavbu, ale i poskytování dalších potřebných služeb obyvatelstvu, které dosud v městě postrádáme.

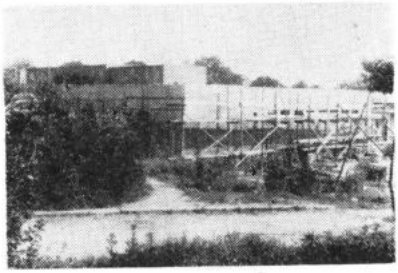
Bude nutno přistoupit k realizaci městské autobusové dopravy v návaznosti na připojené obce k našemu městu.

Všechny tyto i další úkoly je schopen plnit MěstNV společně s celým aktivem poslanců za účinné pomoci všech občanů našeho města.

Na závěr proto chceme soudružsky poděkovat všem dobrovolným stranickým funkcionářům, všem poslancům lidosprávy, UO KSČ a občanským výborům z obvodů, jakož i všem složkám NF za jejich účinnou pomoc. Všem těm spoluobčanům, kteří se svou dobrovolnou prací spolupodíleli na dobrých výsledcích, úprimně děkujeme a přejeme jim hodně zdraví, osobní spokojenosti a pracovních úspěchů i v tomto roce.

Vladimír Černošek	Karel Souček	Rudolf Volena
předseda MěV KSČ	předseda MěstNV	předseda MěV NF

padat, jsme si mohli udělat představu už v květnu po dokončení montáže hlavní konstrukce a zakrytí střechy. Složený materiál a vybudované základy vedle sauny oznamovaly zahájení výstavby schůzovní místnosti pro organizace NF na sídlišti Pod Klucaninou. Dnes už je hrubá stavba hotova, a tak i tento snímek patří historii.

A poslední záběr je z doby prázdnin. Tehdy dostávala budova masny na zmíněném sídlišti fasádu. (Autorem těchto snímků je Zd. Juránek.)

ABY VYRŮSTALA ZDRAVÁ MLÁDEŽ

K prohlubování činnosti národních výborů na úseku péče o mladou generaci schválila vláda ČSR usnesením č. 134 z r. 1976 zásady pro činnost komisí NV pro mládež a tělovýchovu. Také v našem městě je po volbách v r. 1976 poprvé v historii města ustavena tato komise. Tvoří ji pět poslanců, čtyři členové volení a deset aktivistů. V komisi jsou zastoupeny organizace, které mají co říci k péči o mladé – společenské organizace TJ Baník, TJ Sokol, MěV SSM, Svazarm, ČSPO, školy (gymnázium, základní školy na Gottwaldově a Smíškově ul. a v Tišnově II, odborné zemědělské učiliště) a skupinové vedoucí Pionýrské organizace na tišnovských školách.

Komise pro mládež sleduje ty problémy, které nejsou dostatečně zabezpečovány činností komisí MěstNV. Vyjadřuje se ke všem zásadním otázkám, které mají vztah k mládeži a tělesné výchově.

Práce a činnost na úseku práce s mládeží je v Tišnově řízena tzv. Společným programem činnosti, který je zaměřen k masovému rozvoji tělesné a branné výchovy na území města a obsahuje všechny akce společenských organizací a škol.

Na plenárním zasedání MěstNV koncem listopadu m. r. bylo konstatováno, že tento program je plněn a že jeho náplň je velmi bohatá.

Z nejzávažnějších dokumentů, které byly v poslední době vypracovány a přijaty, je to plán Koncepce rozvoje tělovýchovy a mládeže ve městě do r. 1990, který byl projednán a schválen v radě MěstNV. Ve spolupráci s odborem výstavby MěstNV byl vypracován investiční záměr na výstavbu sportovního areálu za Červeným mlýnem. Na této akci začíná pracovat projekční ateliér KV ČSTV Sportprojekt Brno.

Současný kritický stav tělovýchovných zařízení ve městě se nám ve spolupráci s TJ Baník a TJ Sokol pomalu daří odstraňovat. V r. 1976 bylo v akci Z vybudováno živičné hřiště u sokolovny a v letech 1978 – 79 byla zahájena též v akci Z výstavba sportovní kryté haly v Tišnově u sokolovny a také v Předklášteří došlo k úpravám tělovýchovných prostor TJ Sokol. Na sídlišti Pod Kětnicí bylo vybudováno osm dětských hřišť a pískovišť. Buduje se dětské sportovní hřiště na Kukýrně a na podzim 1979 občanský výbor č. 4 vykonal přípravy k budování sportovních dětských hřišť u Humpolky.

Velký kus práce udělala na tomto úseku místní organizace Svazarmu. Pro svou činnost vybudovala vysílací a společenské středisko na Veselském chlumu, což jistě nemalým vlivem přispělo k dobrým výsledkům radistů v celostátních soutěžích.

Velmi dobrých výsledků dosáhli též tišnovští požárníci ve spolupráci s PO na školách. Pořádají různé soutěže a zúčastňují se nejrůznějších závodů s velmi dobrým umístěním.

Z dalších organizací Národní fronty dosahují velmi dobrých výsledků místní organizace Českého rybářského svazu, Svazu filatelistů, Svazu protifašistických bojovníků, Českého svazu žen a také Sdružený závodní klub pracujících, který pro mládež organizuje různé zájmové kroužky.

Komise pro mládež pořádala v minulém období několik zdařilých besed s mládeží našeho města. Byly uskutečněny hovory s mládeží o plnění volebního programu na základních školách, na zemědělském odborném učilišti a na gymnáziu a v neposlední řadě zdařilá beseda o lyžování a zimním táboření, které se zúčastnilo asi 160 mladých občanů Tišnova. Dobře si počínají lyžaři organizovaní v obou TJ při budování lyžařské sjezdové dráhy na Klínku. Zde je plánována výstavba lyžařského vleku v akci Z.

Určité nedostatky jsou v činnosti svazáků. Plénum MěstNV konstatovalo, že přes různé úspěchy není tato organizace dobře konsolidována. Celá tíha práce leží na MěV SSM a závodní a uliční organizace zatím nepomáhají zajišťovat přijaté úkoly, jak by bylo třeba pro zdařilou činnost.

Podmínky pro práci SSM se zlepšily vykoupením domu na Brněnské ul., který byl předán pro potřeby SSM. Také v Tišnově II se podmínky pro práci SSM zlepšily.

Zatím nejbolestivější je otázka výuky základní tělesné výchovy na školách. Tělocvična v sokolovně, která je v částečné rekonstrukci, nestačí pokrýt požadavky škol při zajišťování nácviku na spartakiádu v r. 1980. Zemědělské učiliště nemá tělovýchovné zařízení žádné. Jsou i problémy se zajišťováním cvičitelů, trenérů a vedoucích.

Je reálný předpoklad, že problémy na úseku tělovýchovy se nám během nejbližších tří let podaří zmírnit natolik, že se Tišnov znovu stane důstojným sportovním a společenským centrem. Dobrý základ máme v TJ Baník, která je nositelkou čestného titulu vzorná tělovýchovná jednota, a v dalších úspěšných sportovních oddílech.

Krytá sportovní hala, tělocvična a atletické hřiště u školy Pod Květnicí a upravená sportovní zařízení v Tišnově II budou po svém dobudování dobrým materiálním podkladem pro úspěšnou sportovní činnost v Tišnově.

Činnost komise pro mládež při MěstNV v Tišnově byla již několikrát hodnocena vyššími orgány kladně. Práci, kterou dělá, budeme moci posoudit plněji až v brzké budoucnosti. Dnes je však už jisté, že péče o mládež a tělovýchovu stojí v popředí zájmu odpovědných orgánů ve městě.

TIŠNOV MÁ SAUNU

Za přítomnosti zástupců MěstNV, MěV KSČ, NF a Uranových dolů byla slavnostně otevřena 23. listopadu 1979 nová sauna. Nachází se v blízkosti letního kina na Hornické ulici na sídlišti Pod Klucaninou. Sauna, kterou Tišnov dlouho postrádal, je tady a těší se velkému zájmu veřejnosti. Zašli jsme proto za vedoucí provozu s. Evou Lipovskou (na snímku při příjmu návštěvníka sauny) a její spolupracující s. Zdeňkou Trhalovou, které se o saunu starají, aby nás informovaly o jejím provozu.

Prohlédli jsme si pěknou vstupní místnost, odpočívárnu, masérnu, bazén i potní místnost. (Z té je druhý záběr). Je tu postaráno o občerstvení, podává se džus, tonik a bílé víno. Sauna je otevřena denně od 14.30 do 21 hodin; pro ženy v úterý, čtvrtek a sobotu, pro muže ve středu a pátek. Návštěvníci sauny si musí donést vlastní trepky, prostěradlo a ručník. Vstupné je 10 Kčs, předplatné minimálně na jeden měsíc je možno zaplatit předem. Přednost mají ucelené skupiny 14 osob.

MUDr. Jaroslav Svoboda, primář interního oddělení tišnovské nemocnice, nám o sauně řekl: „Je to stará metoda otužování, která se v současné

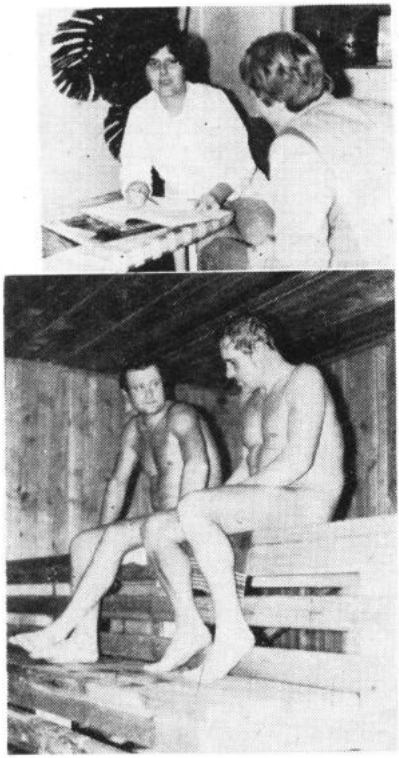

Foto: Zd. Juránek

době obnovuje, a názor lékařů na saunu je příznivý. Každý zdravý člověk ve věku od 16 do 60 let může chodit do sauny. avšak ti, kteří trpí vysokým krevním tlakem a nemocemi cév, či jakoukoliv nemocí oběhu krevního, měli by se naopak sauny vystříhat, respektive poradit se s lékařem. Rovněž se nedoporučuje vstup do sauny při „nachlazení". (vb)

NÁVŠTĚVY U NEJSTARŠÍCH SPOLUOBČANŮ

V Tišnově žije 177 občanů, kteří jsou starší osmdesáti let. Stává se už tradicí, že každoročně v polovině listopadu navštěvují členky sociálně zdravotní komise MěstNV domácnosti těchto našich spoluobčanů, aby si s nimi popovídaly také o jejich starostech a pomohly případně problémy řešit.

Malý dárkový balíček, který jim přitom soudružky předávají, je vlastně symbolickým vyjádřením stálé péče naší společnosti o důchodce.

Péči o důchodce věnuje každoročně rozpočet MěstNV ne zanedbatelnou částku, z které jsou hrazeny různé akce pro důchodce, též činnost klubu důchodců, různé příspěvky atd.

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

PODĚKOVÁNÍ

Děkujeme všem přátelům a známým za účast na kremaci pana **Štěpána Alexandra** i za projevy soustrasti.

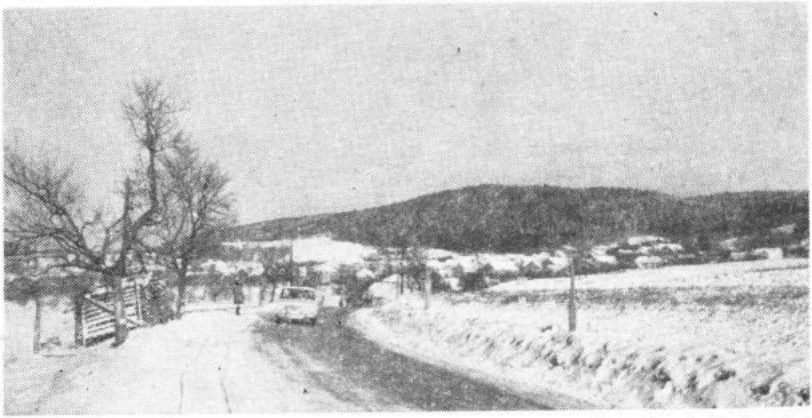
Eva Lázničková, dcera s rodinou

Děkujeme všem přátelům a známým za účast při posledním rozloučení s panem **Aloisem Rudolfem Klátilem** a členům Českého svazu chovatelů za květinový dar.

Růžena Klátilová, manželka s rodinou

BLAHOPŘÁNÍ

Dne 21. ledna se dožívá ve Ždírci 87 narozenin pan **Antonín Lacina.** Patří mezi pravidelné čtenáře našeho zpravodaje od jeho vzniku. Rád také jezdí do Tišnova, který si velmi oblíbil. K životnímu jubileu mu přeje vše nejlepší jménem příbuzných a přátel dcera Věra

Zima u Železného. Foto Josef Ondroušek

Místo kytičky

zasíláme co nejsrdečnější blahopřání občanům našeho města, kteří se v tomto měsíci dožívají významného životního jubilea, 70., 75., 80. narozenin a více. Přejeme jim hodně zdraví, spokojenosti a osobní pohodu.

70 let se dožívají:

1. 1. **Josef Němec,** Rudé armády 280
8. 1. **Hermína Slámová,** Leninova 1624
8. 1. **Alois Šťastný,** Leninova 1630
22. 1. **Blažena Kovářová,** Hornická 951
25. 1. **Františka Vodová,** Riegrova 302
27. 1. **Karla Hořčicová,** Mlýnská 126

75 let se dožívají:

14. 1. Marie Mannová, Havlíčkova 317
27. 1. **Karel Leypold,** Halasova 993

80. a vyšší narozeniny oslaví:

3. 1. **Marie Pavlíková,** Purkyňova 1685. Dožívá se 82 roků.
5. 1. **Ludmila Slámová,** Horova 947. Dožívá se 80 roků.
8. 1. **Marie Štávová,** Janáčkova 333. Dožívá se 84 roků.
8. 1. **Marie Perátová,** Palackého 1047. Dožívá se 80 roků.
10. 1. **Marie Horáčková,** Purkyňova 1685. Dožívá se 82 roků.
10. 1. **Josef Kocián,** Gottwaldova 281. Dožívá se 80 roků.
13. 1. **Božena Krejčí,** Alšova 670. Dožívá se 85 roků.
13. 1. **Marie Šebková,** Hornická 1530. Dožívá se 84 roků.
18. 1. **Josef Jebavý,** Nerudova 787. Dožívá se 82 roků.
20. 1. **Marie Čechová,** Za mlýnem 633. Dožívá se 82 roků.
22. 1. **Františka Opltová,** Polní 639. Dožívá se 93 roků.
23. 1. **Jan Hron,** Kukýrna 50 Dožívá se 81 roků.
25. 1. **František Koudelka,** Pod Květnicí 223. Dožívá se 83 roků.
25. 1. **Marie Fleischerová,** Rudé armády 292. Dožívá se 80 roků.
27. 1. **Marie Jedonová,** Drbalova 850. Dožívá se 84 roků.
28. 1. **Františka Požárová,** Purkyňova 1685. Dožívá se 87 roků.
30. 1. **Václav Mánek,** Na zahrádkách 402. Dožívá se 86 roků.

Narození

v září a říjnu 1979:

2. 9. Petr Anděl, Králova 1675
3. 9. Eva Večeřová, Hybešova 868
3. 9. Jana Vodová, Sv. Čecha 886
8. 9. Martin Gažík, Polní 640
13. 9. Petra Vykoupilová, U Humpolky 1505
14. 9. Milan Šnýdr, Wagnerova 831
4. 10. Jakub Dvořák, Dvořákova 392
5. 10. Jana Hřebcová, Dobrovského 507
12. 10. Lukáš Kluger, Halasova 997
13. 10. Lenka Otiepková, Osvobození 1625
13. 10. Hana Ptáčková, Švermova 1648
14. 10. Gabriela Součková, Jungmannova 293
15. 10. Magda Bukalová, Jamborova 930
22. 10. Eva Tomanová, Leninova 1634
25. 10. Josefa Baranyiová, Nezvalova 1356

Foto: B. Kabeš

Pohled na jihozápadní svah Klucaniny počátkem roku 1962, kdy byla zahájena výstavba sídliště Pod Klucaninou.

Z HISTORIE TIŠNOVSKA

Z OSUDŮ PAMÁTEK V PŘEDKLÁŠTEŘÍ

Ty osudy by byly předlouhé, přes sedm set let... Úvodem alespoň kratičké upozornění na jeden zajímavý názor na starší vzácné skupiny středověkých památek. V časopise Matice moravské, XCIII, 1974, s. 361 n. píše J. Kuthan v článku Fundace a počátky kláštera cisterciaček v Tišnově, že klášter dle listinných pramenů jistě existoval již r. 1232, konkrétně před 6. 3. 1233. Uvádí na str. 365, že šlo o založení snad již v létě 1232 dle J. Joachymové, Fundace královny Konstancie..., Umění XVI, Praha 1968, s. 498. To je zajímavý názor; někdy se předpokládalo, že klášter je dokonce o něco mladší, než z běžně uváděného roku 1233.

V druhé části článku se podíváme na osudy budov po zrušení kláštera Josefem II., tedy do období, kdy objekty patřily feudálním světským majitelům. V. Oharek ve Vlastivědě moravské, Tišnovský okres, uvádí jen ve stručnosti na str. 142, že zde byla továrna na sukna, cukrovar, salajna (potašárna), v klášterním ochozu se dělo podobně, zde byl dokonce sklep na řepu a v překrásné a vzácné gotické památce - v kapitulní síni - byla stáj pro voly. V prostorách byl i pivovar, lihovar, hostinec. Velkostatek měl nejdříve baron Mundy, později baron Schell a jeho dědicové, dle C. Webera, Die Landgüter Mährens und Schlesiens, Brno, 1857, str. 188 bylo tehdy u velkostatku celkem 3978 rak. jiter pozemků, z toho 2983 jiter lesů. Dobové zprávy o stavu památek zanechali autoři z těch let. Např. předklášterský lokalista dr. Jan Bílý vyjednával s majitelkou panství a měl slíbeno, že se stane náprava. A. Raab píše v článku Die Denksteine von Porta Coeli v Mitteilungen der k. k. Central-Commission..., r. XXI., 1895, Vídeň, str. 27 dost obšírně o chmurném stavu památky v 19. století (před obnovením kláštera). „...a také zde se brzo zahnízdil průmysl... barvírna a rafinerie cukru. Oba průmyslové závody se zabudovaly do osiřelých klášterních prostor, zde sýpka, tam dílny... v křížové chodbě černé zlo palírny... do prostor byly vestavěny pece... mnoho náhrobků bylo poškozeno a rozrušeno...". Časově bezprostřední je však zpráva tehdejšího památkového

konservátora hr. Tarouccy v Mitteilungen der Mährisch-schlesischen Gesellschaft . . ., 1857, Brno, str. 14: „Od zrušení kláštera byla v klášterních budovách barvírna, cukrovar a potašárna, čímž byla křížová chodba velmi poškozena . . . Na mou přímluvu u nynější majitelky Ludvíky, baronky z Schellů, byla již křížová chodba od továrny oddělena a nedávno bylo zahájeno odstranění různého zdiva, které oddělovalo chodbu pro tovární účely podle příslibu paní baronky bude po ukončení vyčistění spojení s druhým dvorem zazděno, načež původní, nyní zazděný vchod z kostela zase otevřen, čímž bude pro budoucno křížová chodba před vším poškozováním chráněna." – Nutno ovšem podotknout, že ne vždy používala vrchnost klášterních budov přímo, byli zde i nájemníci. Vše nakonec vyřešil čas . . . V těchže Mitteilungen z r. 1857 na str. 24 je jiná, nadmíru důležity zpráva; Lensenova barvírna se stěhuje! R. 1843 dostala zemské oprávnění k provozu, v listopadu 1856 jí místodržitelství v Brně dovolilo přestěhovat se blíže k dráze a k bavlnářskému průmyslu – až do Zábřehu na severu Moravy. Za několik let koupil budovy a velkostatek mařidolský klášter v Lužici a ke konci století docílil, že se přikročilo k obnově kláštera a budov. V této poslední vývojové etapě došlo nejen k restaurování památek, výraznou změnou bylo zbudování druhého kostela v novotickém slohu. Celý areál, který má tři nádvoří, můžeme pěkně pozorovat z různých míst na Květnici i se všemi hospodářskými budovami kolem a s velkou zahradou, zmenšenou při budování nové silnice na počátku druhé světové války. Složité byly i osudy hospodářských budov, ohradních zdí a zvláště zahrady, kde došlo ke zboření krásného letohrádku, zdobeného malbami (V. Oharek, Tišnovský okres, str. 142). Pohled z Květnice na celou obec kolem kláštera se ovšem změnil takřka k nepoznání za posledních sto let rozsáhlou průmyslovou i domovní výstavbu a budování komunikací, nejpodstatněji však již předchozím zrušením čtyř předklášterských rybníků. Jeden z nich je obnoven a je tak vlastně okénkem do minulosti krajiny kolem kláštera královy Konstancie. Již jen staré obrazy a staré katastrální mapy svědčí o původním Předklášteří, malé obci s osadou Vískou, modrými oky rybníků, v nichž se zrcadlila gotická architektura naší nejvzácnější tišnovské památky.

Předklášterských památek je ovšem více, stejně tak jako v Tišnově, tak i v Předklášteří bylo několik krásných budov z minulého století, některé dokonce byly ozdobeny erby. O těch si povíme postupně jindy. – mt –

K DESÁTÉMU VÝROČÍ TKZ

Dr. Štejgerle

V článku Tišnovské noviny a časopisy (TKZ, září 1975) přináší K. Dvořák soupis 14 časopisů, které v našem městě od r. 1894 vycházely. Z regionálních to byl jedině Náš kraj, který trval po delší čas. Uzavřený desátý ročník staví TKZ na druhé místo hned za zmíněný týdeník, řadíme-li tišnovská periodika podle délky svého trvání. A proto tedy dává nám toto výročí určité oprávnění ohlédnout se nyní zpět k zrodu našeho zpravodaje a stručně přehlédnout jeho krátkou (nebo, chcete-li, dlouhou) historii.

Vznik TKZ (první tři ročníky pod názvem Naše Tišnovsko) se datuje k 18. září 1969, kdy se poprvé sešel jeho budoucí redakční kolektiv (Václav Borek, Karel Fic, Jan Hájek, Miroslav Pavlík, dr. Ladislav Štejgerle, Jana Vavřinová) a rozhodl se po souhlasu v radě MěstNV ve vhodné a reálné úpravě realizovat původní návrh M. Pavlíka na vydávání rozsáhlejšího a výpravnějšího čtvrtletníku. Vedení kolektivu, v němž ze šesti členů nebylo čtyřem ještě třicet let, se ujal tehdejší předseda kulturně školské komise MěstNV dr. Ladislav Štejgerle, jenž zpravodaji vtiskl osobitý ráz, který si uchovává doposud. A tak už 28. prosince 1969 dostali tišnovští občané do rukou místo Kulturního zpravodaje SZK (přinášel zpravidla jen program kina a akcí SZK) lednové číslo zpravodaje Naše Tišnovsko roč. 1970. (Název Tišnovsko se mezi lidmi tak ujal, že dodnes je TKZ takto běžně nazýván.)

Zpravodaj se v prvních letech zaměřoval na získávání široké čtenářské základny; spolupracoval s čtenáři rubrikou Slovo máte vy a často i formou různých veřejných debat, např. k svému zaměření, k rubrice Místo kytičky apod. V té době se uskutečnila první a zatím poslední beseda se čtenáři (1971). Tematické těžiště spočívalo ve vlastivědných příspěvcích, hlavně historických, které zvláště z pera J. Hájka si získaly značnou popularitu. Stále více a více se ve zpravodaji objevovala témata ze současného dění ve městě a v jeho blízkosti, vedle tzv. pohlednic z okolních vsí to byly různé reportážní články ze závodů a zpravodajství z veřejného života v Tišnově.

TKZ si tak postupně upevňoval své postavení v kulturním a společenském dění ve městě, rozšiřoval se jeho okruh přispěvatelů z řad některých společenských organizací, škol atd. Po městské konferenci KSČ v r. 1976 byl kladen stále větší důraz na ideový obsah příspěvků; snažení redakčního kolektivu se zaměřovalo na budovatelské úsilí a angažovanost při plnění stanovených cílů výstavby naší socialistické společnosti na úrovni našeho města.

Pozitivní jevy se odrazily i v růstu nákladů; z počátečního prodeje asi 1200 výtisků měsíčně se zvýšil náklad více než dvojnásobně. V současné době se pohybuje kolem 3000 kusů. Rekordního počtu výtisků dosáhlo mimořádné číslo, které vyšlo v srpnu 1972 k objevu Královy jeskyně, a to i s dotiskem 5000 ks. Zde je třeba též připomenout, že se rozšířil i počet stran, z původních 12 na dnešních 16 - 20 (I. roč. měl celkem 148 stran, X. již 192).

Redakční kolektiv je poměrně stabilní, k šesti zakládajícím členům přistupují postupně další (Josef Ondroušek r. 1971, Václav Seyfert a Josef Ptáček r. 1974) a po odchodu s. Pavlíka s Borkem (1975) a dr. Štejgerleho (1976) je kolektiv posílen v r. 1976 o Miloslava Grmolce, Josefa Kadlece a Miroslava Makov-

ského a v r. 1978 o Jaroslava Bráchu. Odchodem J. Kadlece počátkem r. 1979 tvoří red. kolektiv devět členů, jejichž seznam uzavíral předešlý ročník v minulém čísle. Od počátku r. 1976 vykonává funkci odpovědného vedoucího TKZ dr. Karel Fic.

Vydavatelem TKZ je MěstNV a redakční kolektiv pracuje při kulturně školské komisi. Od ročníku 1979 spoluvydává TKZ též MěV KSČ v Tišnově. Dva členové redakčního kolektivu jsou členy tiskové komise MěV KSČ.

TKZ byl několikrát ohodnocen MěstNV i OV KSČ Brno-venkov jako jeden z nejlepších zpravodajů v okrese. Je to také díky dobré přispěvatelské činnosti některých jeho dopisovatelů.

TKZ je dílem amatérského kolektivu, jeho současná tvář znamená přiblížení se k hranici, ke které mohou lidé věnující se této práci dobrovolně jen ve chvílích volna dospět. A protože téměř všichni členové red. kolektivu dojíždějí pracovně do Brna, může se jim práce dařit jen s pomocí dopisovatelů, fotoamatérů a dalších spolupracovníků. A má-li TKZ pokračovat na nastoupené cestě i v druhém desetiletí, musí spolupráci v tomto směru co nejvíce rozšiřovat.

O SÝKORÁCH

Foto B. Kabeš

Sýkorky patří k našim nejvěrnějším spojencům v boji proti škodlivému hmyzu a navíc jsou nám věrny i v zimě.

Během jednoho hnízdění donesou mláďatům tito sotva 20 g vážící ptáci až 8000 kusů hmyzu, tj. 3/4 kg živé potravy, především housenek. Co to znamená pro les, třeba v době kalamity napadení, např. obalečem dubovým, si jistě dovedeme představit. U sýkor není pohlavní diformismus (rozdílnost) a samec i samice jsou si podobní. Svým životem jsou vázány na stromy. Nejznámější u nás žijícím druhem je sýkora koňadra. Nahoře olivově zelená, vespod se přes žluté bříško táhne černý pruh. Na jaře se ozývá poněkud jednotvárným „cici-be, cic-be" nebo „ci-be, ci-be". Sýkora koňadra si pro hnízdo vyhledává dutinu stromu, jenže takových stromů ubývá, a tak vezme zavděk jakoukoliv dutinou, byť by to byla třeba jen poštovní schránka. Nejraději však má ptačí budky. Její hnízdo je velmi důkladná stavba. Sem snáší počátkem května 8 - 10 vajíček, ze kterých se po 13 - 15 dnech líhnou úplně holá a slepá mláďata. Pak teprve nastanou pro rodiče starosti a shánění. Bylo zaznamenáno, že počátkem krmení přilétali staří s potravou 100 - 200krát, ke konci hnízdění dokonce až 600krát za den, frekvencí 80krát za hodinu. Krátce po vyvedení mláďat zahnízdí podruhé, ale tato druhá snůška je již menší. Věrnou průvodkyní koňadry je sýkora modřinka. Je trochu menší než její sestra, ale zato mívá v hnízdě více vajíček, někdy dokonce 16. Ve způsobu života a hnízdění není žádného rozdílu. Koňadře velmi podobná je sýkora uhelníček. Je o něco drobnější a obývá nepříliš rozlehlé jehličnaté lesy, zejména jedlové. Jejím věrným průvodcem v jehličnatých lesích je sýkora parukářka. Je to ptáček pěkný a ozdobný, jehož úhlednost zvyšuje černá chocholka, jakoby paruka, která jí dala jméno. Převážně v listnatých lesích pak žije sýkora babka. Na rozdíl od ostatních hnízdí jen jednou do roka.

Josef Ptáček

LYŽAŘSKÉ TRATĚ NA KLUCANINĚ

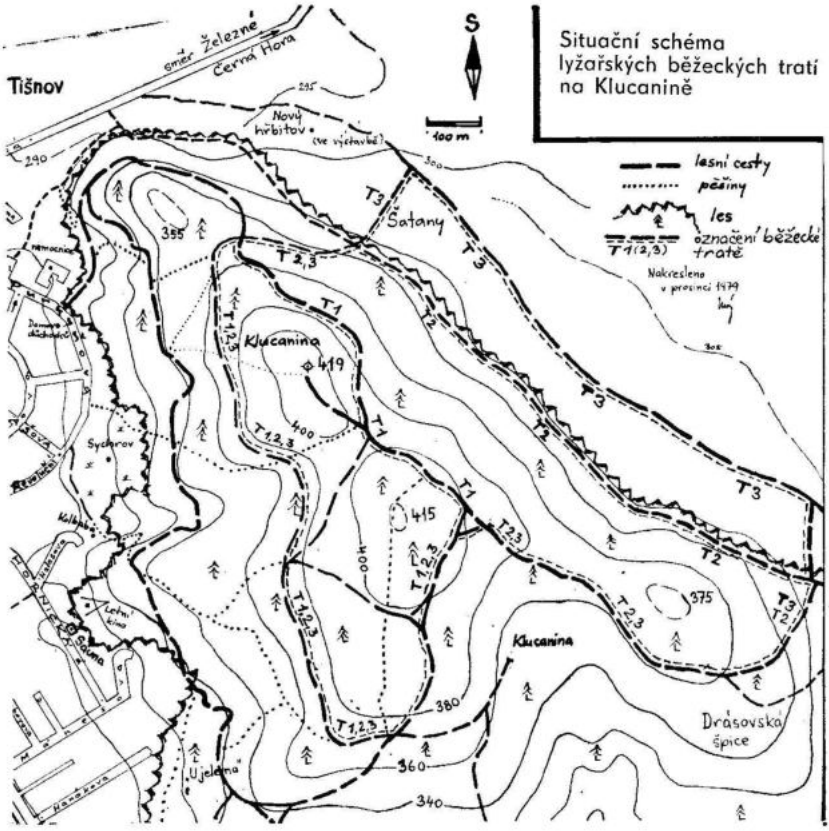
Lyžařské běžecké tratě nemusí být doménou jen Vysočiny. V našem okolí se k tomuto účelu hodí Klucanina. Nejdůležitější je především sníh, toho, až na počátek roku 1979, v posledních letech však mnoho nebylo. Běh na lyžích z hlediska fyzické zdatnosti prospívá celému lidskému organismu, protože uvádí do činnosti skoro všechny pohybové orgány. A to nemluvíme o prospěšnosti pobytu na zdravém vzduchu.

Pokud to dovolí sněhové podmínky, vezměte běžky a vzhůru do Klucaniny. Na našem schématu jsou zachyceny tři trasy, které můžete k běhům používat. Trasy navrhl učitel Milan Jeřábek z oddílu turistiky a lyžování TJ Baník a též je s pomocí členů lyžařského kroužku označil. Nejvhodnější nástup k okruhům je ze směru od Sychráku a ze silnice do Železného.

A nakonec ještě prosba k občanům a dětem, kteří budou po označených cestách chodit. Nešlapejte do vyježdených běžeckých stop a neničte je, ani traťové označení.

Nezbývá než lyžařům popřát hodně sněhu a pěkný sportovní zážitek na Klucanině.

- mi -

Nakreslil Miroslav Makovský

ČISTOTA VE MĚSTĚ ZÁLEŽITOSTÍ NÁS VŠECH

Často se setkáváme s připomínkami občanů, že by MěstNV měl více sledovat pořádek a čistota ve městě. Když si projdeme město, vidíme, že na veřejných plochách před domy je uložen neúměrně dlouho, bez souhlasu MěstNV různý stavební materiál, nejsou vyčištěná veřejná prostranství po skládkách paliva a různého materiálu, jsou ničeny upravené zelené plochy, nejsou čistěny chodníky, zvláště v zimních měsících, město je nezodpovědně znečisťováno různými odpadky atd.

Chceme-li, aby město bylo čisté a upravené, musíme všichni dodržovat základní povinnosti. Městský národní výbor v Tišnově schválil na plenárním zasedání v únoru 1979 vyhlášku o udržování pořádku a čistoty ve městě.

Hlavní ustanovení z ní tu přinášíme:

§ 1: Udržování čistoty veřejného prostranství

Veřejná prostranství jsou všechna místa, která slouží veřejnému užívání. Jsou to komunikace, náměstí, chodníky, sady, parky a ostatní veřejné prostory.

Je zakázáno odhazovat papíry a jiné odpadky, cigaretové nedopalky mimo určené odpadkové koše, znečisťovat veřejné prostranství splaškovými vodami, nechávat psy nebo drůbež volně pobíhat, venčit psy na zelených plochách.

Psy je třeba vodit na šňůře a každý pes musí mít náhubek. Dále se zakazuje umývat motorová vozidla, manipulovat s motorovými oleji, rozpouštědly a mazadly na odstavných plochách a veřejných prostranstvích.

§ 2: Nakládání a skládání

Nakládat a skládat materiály, hmoty a výrobky na veřejném prostranství je dovoleno pouze, nelze-li to provést v prostorách majitele nebo uživatele, na nejkratší možnou dobu.

Skladovat palivo na ulicích a chodnících se nedovoluje, musí být odklizeno neprodleně po dovezení.

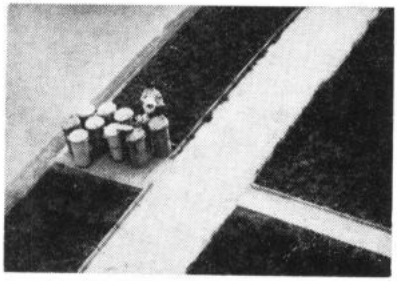

Foto Josef Buček

§ 3: Odpovědnost za čistění veřejného prostranství

Za čistotu veřejného prostranství odpovídá organizace, které náleží správa veřejného prostranství.

Za čistotu chodníku zodpovídá vlastník přilehlé nemovitosti.

§ 4: Čištění chodníků

Hlavní čistění chodníků musí být ukončeno v ranních hodinách. Chodník musí být také posypán, jakmile se vytvořilo náledí. Solení není dovoleno. Smetí z chodníků se ukládá do popelnic.

§ 5 a 6: Čistění veřejného prostranství a vozovek

Organizace jsou povinny zajišťovat pravidelné čistění, zaopatřit dostatečný počet odpadových košů, zabezpečovat pravidelný odvoz uličních odpadů, zajišťovat sjízdnost a schůdnost vozovek v zimním období.

§ 7: Podmínky pro jízdu vozidel

Je zakázána jízda vozidly,která sama

nebo svým nákladem znečisťují vozovku nebo ovzduší. Dopravovaný materiál musí být zabezpečen tak, aby neznečisťoval vozovku.

Účastníci provozu, znečistí-li komunikaci, jsou povinni uvést ji do původního stavu v době nejkratší.

Parkování vozidel ve městě je možné pouze na odstavných a parkovacích plochách.

§ 8: Zvláštní užívání veřejného prostranství

Používat veřejného prostranství nad míru k jinému účelu, než jak je určeno, je možné pouze se souhlasem MěstNV. Povolení k užívání veřejného prostranství ke skládce materiálu bude vydáno pouze tehdy, nelze-li materiál uložit jinak. Veškeré stavební práce, které se dotknou veř. prostranství musí být předem schváleny odborem výstavby MěstNV.

Na chodníky je zakázáno vjíždět dopravními prostředky i když jde o dovoz zboží nebo paliva. Není dovoleno užívat vozovek a chodníků k různým hrám, sáňkování atd.

§ 9: Péče o vzhled města a ostatních veřejných zařízení

Poškozovat veřejné osvětlení, osvětlovací tělesa a dopravní značky je trestné.

Psát a kreslit po plotech a budovách je zakázáno a bude stíháno. Plakáty a oznámení je povoleno vylepovat pouze na plochách k tomu určených.

Zakazuje se vypalování trávy a pálení zbytků v zahradách.

§ 10: Pomníky, památná místa, hřbitovy a veřejná místa

Pomníky, pamětní desky a památná místa jsou pod ochranou zákona a jejich poškozování nebo znevažování se trestá.

Zakazuje se trhání, lámání a ničení stromů, keřů, květin, jakož i znečisťování travnatých ploch a pásů, chození po trávnících. Kácení stromů v parcích, sadech a v uličních alejích je možno jen se souhlasem MěstNV.

§ 11: Udržování čistoty vodních toků

Zakazuje se znečisťování vodních toků, umývat a čistit motorová vozidla na březích toků a nádrží.

§ 12: Chov domácích zvířat

Chovat psy a kočky je dovoleno; nesmějí však jimi být obtěžováni ostatní obyvatelé města nebo uživatelé bytů.

§ 13: Odvoz popela, smetí a odpadků

Veškeré odpadky, které není dovoleno ukládat do KUKA nádob, jakož i přebytečný materiál ze staveb, výkopů, bouraček, je nutno dopravit na uložená místa, která určil MěstNV. Je zakázáno přeplňovat popelnice, vhazovat do nich kovový odpad, kameny, stavební suť apod., balíky textilií, papíru a neskladné předměty všeho druhu.

§ 14 a 15: Závěrečná ustanovení

Sazby za zvláštní užití veřejného prostranství jsou stanoveny vyhláškou MěstNV, a to ve výši 0,50 Kčs až 4,- Kčs za 1 m^2 plochy denně.

Porušování vyhl. bude stíháno jako přestupek podle zák. č. 60/61 Sb. Nepovede-li k nápravě rušitele samotné projednání přestupku, bude mu uloženo buď napomenutí, nebo veřejná důtka nebo pokuta až do výše 500,- Kčs.

Úplné znění vyhlášky bude umístěno v budovách spravovaných bytovými organizacemi a na místech obvyklých.

Plnění vyhlášky bude sledovat MěstNV spolu s poslanci, občanskými výbory i občany.

R. D.

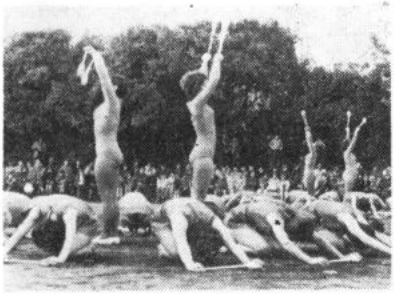
SPORT

ZAČAL SPARTAKIÁDNÍ ROK

Spartakiádní rok začal v Tišnově již 5. října 1979 zapálením spartakiádních ohňů na Čepičce, které připravili členové obou tišnovských tělovýchovných jednot.

Také v TJ Baník a na školách započal podle harmonogramu nácvik na Československou spartakiádu 1980. V Tišnově nacvičují spartakiádní skladby tyto věkové kategorie: nejmladší žactvo, mladší žáci, mladší žákyně, starší žáci, starší žákyně, dorostenci, dorostenky, muži a ženy. Celkem se na veřejné vystoupení připravuje v našem městě kolem 600 cvičenců.

Věříme, že učitelé a cvičitelé vynaloží maximální úsilí, aby byl nácvik včas a dobře zvládnutý i v našich složitých podmínkách. Těšíme se, že tišnovští cvičenci na městské spartakiádě se předvedou naší veřejnosti a naváží tak na úspěšnou tradici Československé spartakiády 1975, z jejíhož vystoupení v Tišnově je snímek Josefa Ptáčka.

PŘEDPLATITELŮM!

Prosíme mimotišnovské předplatitele, aby do konce ledna t. r. laskavě uhradili přiloženou složenkou předplatné našeho zpravodaje na rok 1980.

Děkujeme za pochopení a usnadnění naší práce.

Red.

Klub přátel výtvarného umění v Tišnově uspořádal 28. listopadu 1979 přednášku PhDr. A .B. Krále, CSc. (na snímku A. Žilíka) o historii nábytku, odívání a bydlení. Hodnotná přednáška uvedla výroční členskou schůzi klubu, která bilancovala činnost v r. 1979 a schválila plán KPVU na rok letošní.

Z akcí, které členy čekají, to budou jarní a podzimní výstavy našich výtvarníků, návštěvy v ateliérech akad. malířů Lukáška a Hanycha, exkurze do škrdlovické sklárny a restaurátorských dílen v Lysicích, návštěva některé galerie a řada přednášek.

– vb –

PLESY V LEDNU 1980

Sobota 5. ledna 1980
Rybářský ples (sokolovna)

Pátek 11. ledna 1980
Ples Českého svazu žen (sokolovna)

Sobota 12. ledna 1980
Ples fotbalistů (sokolovna)

Sobota 12. ledna 1980
Ples ČSL (sál SZKP)

Sobota 19. ledna 1980
Ples KSČ (sokolovna)

Sobota 26. ledna 1980
Hornický ples (sokolovna)

Půjčovní doba v MěLK

pro dospělé: po, st 8-12; út, pá 13-18
pro děti: po, st 13-18
pobočka Tišnov II: út 15-18

KINO PANORAMA

1. út - 17.30 a ve 20 hodin
BLÁZNI ZE STADIÓNU
Francouzská filmová komedie s populární skupinou Les Charlots.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

3. čt - 17.30 a ve 20 hodin
DŮM POD ŽHAVÝM SLUNCEM (širokoúhlý)
Sovětský barevný film.
Vstupné 5, 6, 7 Kčs

5. so, 6. ne, 8. út - 17.30 a ve 20 hodin, 7. po - 17.30 hodin
SVATÝ ROK
Francouzský film s Jeanem Gabinem v hlavní roli.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

10. čt - 17.30 hodin
● **NEŠIKA**
Bulharský barevný film. Dobrodružná komedie o smolaři, který se stal hrdinou.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

12. so, 13. ne - 17.30 a ve 20 hodin, 14. po - 17.30 hodin
SOUPEŘI
Anglický barevný film. Dramatický souboj muzů, jejichž souboj trval 16 let.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

15. út - 17.30 a ve 20 hodin
● **DIAGNÓZA SMRTI**
Český barevný film. Psychologický detektivní příběh s objasněním motivu jedné vraždy.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

17. čt - 17.30 a ve 20 hodin
●● **POČESTNÁ NOC**
Maďarský film. O návštěvě v domě pochybné pověsti.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

19. so, 20. ne - 17.30 a ve 20 hodin
●● **TŘI TYGŘI PROTI TŘEM TYGRŮM**
Italský barevný povídkový film humorného ladění.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

21. po - 17.30 hodin
TOULAVÝ VÍTR (širokoúhlý)
Sovětský barevný film. Daleká cesta do bezpečí otcovské náruče.
Vstupné 5, 6, 7 Kčs

22. út - 17.30 a ve 20 hodin
23. st - 17.30 hodin
PRINC A VEČERNICE
Český barevný film na motivy pohádky o Měsíčníkovi, Slunečníkovi a Větrníkovi.
Vstupné 4. 5. 6 Kčs

24. čt - 17.30 hodin
DOKTOR POENARU
Rumunský barevný film. Drama lékaře, který nezradil své povolání.
Vstupné 2, 3, 4 Kčs

26. so, 27. ne - 17.30 a ve 20 hodin
● **LISTOPADOVÝ PLÁN**
Americký film. Vzrušující příběh detektiva, který odhalil vzpouru generálů.
Vstupné 4. 5. 6 Kčs

29. út - 17.30 a ve 20 hodin
JULIE
Americký barevný film. O přátelství, které se nezastavilo před žádnou obětí.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

31. čt - 17.30 hodin
ZABLOUDĚNÍ
Rumunský film. O ženě, kterou zlákala vidina snadného života.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

DĚTSKÁ PŘEDSTAVENÍ:

6. ne - 9.30 hodin
NEKONEČNÁ - NEVYSTUPOVAT
Český barevný film.

13. ne - 9.30 hodin
DVĚ POHÁDKY
Sovětský barevný film.

20. ne - 9.30 hodin
VELKÉ PUTOVÁNÍ BOLKA A LOLKA
Polský barevný film.

27. ne - 9.30 hodin
NEPOSEDA
Sovětský barevný film.

TIŠNOVSKÝ kulturní ZPRAVODAJ

ÚNOR 1980 Ročník XI. Číslo 2

PLATNÝ ODKAZ DNEŠKU

V dějinách každé země, podobně jako v osudech nás, lidí, přicházejí okamžiky, které poznamenají celý jejich další život. Mají zásadní vliv a určují všechny události, jež následují po nich. Historie naší vlasti zaznamenává řadu takových mezníků – nejvýznamnějším z oněch novodobých je Vítězný únor, jehož výročí si znovu připomínáme v tomto měsíci.

Po dvaatřicáté už se vracíme v paměti do oněch slavných dnů, na počátek naší socialistické cesty. Kolik převratného se za tu dobu událo, a kolik dobrého a prospěšného se zrodilo, jaká poučení a zkušenosti jsme načerpali! K nepoznání se změnila tvář Československa, našich měst, vesnic.

Změnili se lidé. Již druhá generace vyrůstá ve svobodné zemi. Nepoznala žádný ze zlořádů a zvůlí předmnichovské a pomnichovské republiky. Nazývejme je vpravdě lidmi socialismu; jejich dovednostmi a schopnostmi, jejich umem a prací bohatne dnešek pro den zítřejší. Pokusme se ale odpovědět na takovou otázku: naučili se skutečně všemu, co od nich tato společnost očekává a potřebuje ke svému neutuchajícímu rozkvětu? – Naprostá většina ano. Přesvědčují o tom na každém pracovišti za všechny jmenujme alespoň dvě – Modetu a závod Brněnských papíren v Tišnově-Předklášteří. Jsou to lidé na svém místě, vědí, co chtějí, co je zapotřebí. Vědí i to, že nemohou od společnosti dostat víc, než vloží tvořivého úsilí do společné práce pro ni. K tomuto vědomí a jednání musí dovést i všechny ty, kteří bez výčitek pěstují rutinérství, uvolňují místo lajdáctví a nedbalosti a přísně oddělují „mé" a „ne mé" povinnosti a za nic by nehnuli ani prstem, pakliže „z toho" není pořádný „balík". Na rovinu, kolik rutinérů, lajdáků a nedbalů žije a přiživuje se na úkor nás v našem okolí. Nebuďme k nim shovívaví, ochuzují nás o mnohé hodnoty.

I to je jeden z odkazů, jímž k nám po létech Únor promlouvá. **Jaroslav Brácha**

PLÁN VYSOKO PŘEKROČEN

Hodnocení volebního programu MěstNV na úseku výstavby za rok 1979

Důležitost úseku výstavby ve volebním programu NF pro naše město je všeobecně známa, ať již se jedná o hodnoty vybudované v rámci investičních akcí „Z", nebo hodnoty při neinvestiční činnosti v rámci občanské svépomoci a brigád a v neposlední míře i o hodnoty stavebních podniků a organizací.

Výstavba jako celek a jako součást volebního programu je jediným jeho odvětvím, které zůstává jako trvalá viditelná hodnota, sloužící celému našemu městu.

Hodnocení lze tedy rozdělit na tři samostatné oddíly, a to na investiční akce „Z", neinvestiční činnost občanů a organizací a stavby podniků a institucí.
V roce 1979 bylo schváleno k realizaci celkem osm stavebních akcí s následujícími plánovanými hodnotami:

Akce	Plán. hodnota díla	Plán. finační náklad
1. MŠ pro 120 dětí	1 128 000 Kčs	790 000 Kčs
2. Tělocvična	1 800 000 Kčs	1 260 000 Kčs
3. Prodejna masa	389 000 Kčs	278 000 Kčs
4. Soc. zařízení pro ZDŠ Tišnov II.	185 000 Kčs	83 000 Kčs
5. Městský hřbitov	250 000 Kčs	175 000 Kčs
6. Kanalizace Černohorská	314 000 Kčs	220 000 Kčs
7. Společ. středisko Pod Klucaninou	150 000 Kčs	105 000 Kčs
8. Komunikace Družstevní	500 000 Kčs	350 000 Kčs

Foto na titulní straně: Zd. Juránek.

Pro rok 1979 byl tedy schválen návrh akcí „Z" v HD 4 716 000 Kčs FN 3 261 000 Kčs

V průběhu roku byly úkoly na uvedených akcích dobře plněny a výsledek v HD a FN je následující:

Akce	Skutečná HD k 31. 12. 1979	Skutečný FN k 31. 12. 1979
1. MŠ pro 120 dětí	1 441 746 Kčs	1 009 222 Kčs
2. Tělocvična	1 810 904 Kčs	1 267 633 Kčs
3. Prodejna masa	391 335 Kčs	273 935 Kčs
4. Soc. zařízení pro ZDŠ Tišnov II.	186 285 Kčs	83 575 Kčs
5. Městský hřbitov	249 990 Kčs	174 993 Kčs
6. Kanalizace Černohorská	313 274 Kčs	219 292 Kčs
7. Společ. středisko Pod Klucaninou	150 572 Kčs	105 401 Kčs
8. Komunikace Družstevní	500 260 Kčs	350 182 Kčs

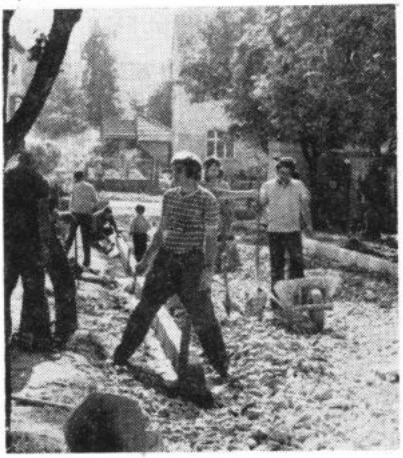
Skutečné plnění akcí „Z" k 31. 12. 1979 činí v HD 5 044 366 Kčs FN 3 484 236 Kčs

Plnění upraveného plánu je na 106,5 %, přičemž původní plán HD i FN, schválený ONV k 1. 1. 1979, byl splněn na 118,5 %. V průběhu roku jsme žádali o úpravu – zvýšení plánu – a nakonec i zvýšený plán byl překročen. Tato skutečnost jasně hovoří o dobrém přístupu občanů a také o organizačním zabezpečení akcí ze strany zodpovědných pracovníků a funkcionářů MěstNV.

Hodnota díla, provedená občany bezplatně, tzn. rozdíl mezi plánem finančního nákladu a vybudovanou hodnotou díla činí 1 560 130 Kčs.

Na všech uvedených stavbách bylo bezplatně odpracováno našimi občany a organizacemi NF celkem 49 498 brigádnických hodin.

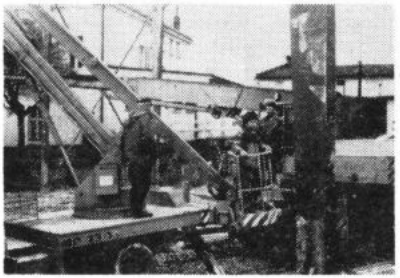
Pokud se týče čerpání mzdových prostředků na akcích „Z", nebylo v žádném případě využito možnosti dané dispozicemi pro akce „Z" a z plánované částky 1 008 000 Kčs bylo čerpáno pouze 470 000 Kčs, což odpovídá čerpání 46 %. Z tohoto je zřejmé, že práce na stavbách byly prováděny zejména brigádnicky a ušetřené peníze byly převáděny do materiálových a dodavatelských prostředků.

Aby k nové MŠ byl dobrý přístup.
Foto: Milan Loskot

Na jednotlivých akcích byl odpracován následující počet bezplatných brigádnických hodin:

MŠ pro 120 dětí	12 120 hod.
Tělocvična	14 596 hod.
Prodejna masa	5 430 hod.
Soc. zařízení při ZDŠ Tišnov II.	4 146 hod.
Městský hřbitov	1 982 hod.
Kanalizace Černohorská	2 810 hod.
Společ. středisko pod Klucaninou	4 803 hod.
Komunikace Družstevní	3 611 hod.

Příprava konstrukce haly.
Foto: Milan Loskot

Brigádnické hodiny jednoznačně svědčí o správnosti opatření MěstNV v souvislosti s přijímáním dětí do předškolních zařízení a dále svědčí také o osobním přístupu občanů k volebnímu programu Národní fronty a MěstNV a ke zvelebování města.

Jednotlivé stavební akce byly věcně i finančně splněny podle schválených harmonogramů pro rok 1979. Akce přístavba masny a sociální zařízení pro ZDŠ v Tišnově II byly dokončeny a budou v nejbližších dnech předány do užívání. Ostatní akce přecházejí do roku 1980.

Co říci závěrem? Plán prací pro rok 1979 byl nejen splněn, ale také podstatně překročen. Lze konstatovat, že uplynulý rok 1979 byl na úseku akcí „Z" úspěšný, a je možno si přát, aby i rok 1980 byl nejméně na stejné úrovni.

Josef Malásek

ŘEMESLO, KTERÉ CHLEBEM VONÍ

Když jsem šel za dnešní reportáží, měl jsem před očima vidinu malé venkovské pekárny, kam jsem jako malý kluk vozil jednou týdně domácí chleba na upečení. Když jsem pak domů odpoledne přivezl vonící chleba, krásně vypečený, a maminka mně ukrojila ještě teplou patku, prožíval jsem velké uspokojení, že takovouto dobrotu jsem přivezl právě já. Takovéto pocity mě provázely ještě v době, kdy jsem procházel branou do moderního objektu pekárny Tišnov, která je součástí Jihomoravských pekáren, n. p. Brno. Moje představy o malé temné venkovské pekárně se rozplynuly při prvním vstupu do výrobních prostor. Jenom ta vůně čerstvě upečeného chleba je i tady stejná. Moderní pekárenské prostory, všude vládne čistota, celý výrobní proces je automatizován. Požádal jsem vedoucího pekárny soudruha Miroslava Jerouška, aby mně o tišnovské pekárně, o jejím poslání i o lidech, kteří tady pracují pověděl něco bližšího. A tady je jeho odpověď: „Pekárna byla uvedena do provozu v září 1965 jako náhrada za zastaralé a nevyhovující provozovny živnostenského charakteru. Vybudováním moderní pekárny byla odstraněna namáhavá rukodělná výroba, zlepšeno pracovní prostředí, snížena spotřeba paliva a produktivita práce se zvýšila na čtyřnásobek. Tyto příznivé vlivy pomohly odstranit stále narůstající nedostatek kvalifikovaných pekařů a zajistit zásobování základními potravinami v dostatečném množství. Dnešní pekař je ovšem zcela odkázán na technické vybavení a nemůže již tak jako dříve vyrobit chléb i bez elektřiny a podobně.

Součástí pekárny je i vlastní kotelna sloužící nejen k vytápění celého provozu, ale hlavně k výrobě nezbytné technologické páry. Veškerá tepelná energie je získávána automatickými hořáky z vybudovaného plynovodu. Pro zajištění plynulé výroby bude v tomto roce uveden do provozu i náhradní zdroj elektrické energie z vlastního dieselagregátu."

Soudruhu vedoucí, povězte našim čtenářům co všechno vyrábíte?

„Ve výrobním programu provozovny jsou základní pekařské výrobky chléb a pečivo, a to 3 druhy chleba a 2 druhy pečiva.

Nejúspěšnějším naším výrobkem je balený kmínový chléb o hmotnosti 1 kg, oblíbený nejen v našem městě, ale všude tam, kde se dostane do prodejní sítě - jmenovitě v Brně a v Blansku. V letošním roce chceme, po instalaci nového výkonného balícího stroje, výrobu tohoto chleba ještě rozšířit. Bude to náš příspěvek na počest 35. výročí osbovození naší vlasti slavnou Sovětskou armádou, příspěvek k hospodárnému využívání suroviny a plnému uspokojení poptávky. Vyrábíme ve třísměnném provozu, část našich žen při výrobě pečiva pracuje stále v noční směně. Pracujeme o sobotách a nedělích, se zvýšenou aktivitou i ve svátky. Mrzí nás však, že mnoho spotřebitelů právě v těchto svátečních dnech nakupuje nerozvážně a pak se výsledky naší práce kupí v popelnicích a podporují rozmnožování nebezpečných hlodavců. Takového znehodnocení potravin ochuzuje i celé naše národní hospodářství.

Jak Vám pomáhá rozvoj iniciativy pracujících při zabezpečování plnění úkolů provozovny?

„Jsme si vědomi, že naše výrobky slouží ke spokojenosti občanů širokého okolí, a proto jak vedení provozovny, tak stranická a odborová organizace vede všechny pracovníky k nejefektivnějšímu a nejlepšímu plnění našeho společenského poslání. Za tímto účelem je rozvinuta socialistická soutěž celé provozovny s dalšími průmyslovými provozovnami našeho závodu. Máme dvě BSP a v uplynulém roce se provozovna umístila ve všech čtvrtletích na I. místě.

V celopodnikovém hodnocení jsou každoročně vyhodnocováni nejlepší pracovníci. V našem kolektivu máme nositele státního významenání, nejlepšího pracovníka ministerstva a nejlepší pracovníky podniku. V roce 1979 byli jako nejlepší pracovníci podniku vyznamenáni vedoucí BSP."

Děkuji za rozhovor. Není třeba již k němu mnoho dodávat. Snad jen to, že úkoly tišnovské pekárenské provozovny jsou náročné. Tato pekárna zásobuje chlebem i pečivem celou oblast Tišnovska, přesněji řečeno severozápadní část okresu Brno-venkov, včetně Řečkovic. Denně se tady vyrobí přes 120 metráků chleba a kolem 110 tisíců kusů pečiva. Jistě mně dáte za pravdu, že i kvalita tišnovského chleba i pečiva je na dobré úrovni. O tom svědčí i velký zájem, který o tišnovské pekárenské výrobky trvá. Chleba je tedy dost a je dobrý. K výrobě jednoho bochníku je třeba vynaložit hodně práce, a i když je tato práce mechanizovaná, přesto musí při ní pekaři vynaložit i mnoho fyzického úsilí. K výrobě jednoho bochníku chleba – nemám na mysli výrobu obilí, zpracování zrna – je třeba čtyř a půl hodiny. To je doba, která uplyne od zadělání těsta až po uložení upeče-

Tento stroj je chlebová linka nebo také se jí říká váleček. Těsto tady dostává svou formu. Ovládat jej mohou jenom lidé. Soudružky Jiřina Zezulová (vlevo) a Anna Kosová hbitě, ale s láskou, jakou si chléb zaslouží, dají těstu podobu chleba.

Foto: J. Ondroušek

Balení chleba. Foto: Zd. Juránek.

ného chleba do stojanů. Je nepochopitelné, že mezi námi se najdou lidé, kteří dovedou lhostejně zdegradovat společenskou hodnotu výsledku lidské práce, plýtvat chlebem a házet jej dokonce do popelnic na pospas potkanům. Možná, že by bylo také dobré malé organizační opatření, které není žádnou novinkou – dát k popelnicím zvláštní kontejnery, které budou sloužit výhradně pro ukládání nespotřebovaného pečiva. **– ol –**

DALŠÍ REKORD HORNÍKŮ Z VDUP

Před rokem jsme otiskli zprávu o rekordním výkonu havířů z tišnovského závodu koncernového podniku Výstavba dolů uranového průmyslu.

Čas uplynul a s ubývajícími dny roku 1979 přicházejí opět pracovníci tišnovského VDUP s rekordem.

Ráno 5. prosince 1979 ohlásil kolektiv hlubinářů vedený s. Karlem Remeněm, že vytvořil na hloubení jámy OR 10 - Kubalov nový podnikový rekord v ražení jam s použitím technologie „stříkaný beton" při raženém průměru jámy 5,9 m a světlosti 5,5 m výkonem 35,6 m za 23 pracovních dnů.

Svůj závazek při ohlášeném pokusu splnili tak na 101,7 % při překročení stávajícího rekordního výkonu, jehož byli sami držiteli, o 1,2 m, a vytvořili tak předpoklady k splnění plánovaných úkolů do 22. prosince 1979.

Prokázali, že jejich kolektiv je na předním místě při zabezpečování závěrů XV. sjezdu KSČ v Československém uranovém průmyslu.

Věříme, že stejnou pracovní obětavostí budou přistupovat ke splnění úkolů i v posledním roce šesté pětiletky. **– ku –**

Porada před sfáráním, zleva: ředitel tišnovského závodu ing. Fryčka, předák K. Remeň a člen kolektivu s. K ejčíř.

DVA ROKY ÚSPĚŠNÉ PRÁCE

Při ZDŠ na Smíškově ul. pracuje již 2 roky odbočka SČSP. Na výroční členské schůzi dne 17. 12. 1979 zhodnotili její členové svou činnost, schválili plán na další období a uzavřeli závazky k 35. výročí osvobození naší vlasti.

Při odbočce pracuje též Interklub (žáci 6. - 9. tříd), který se zaměřuje na dopisování se sovětskými pionýry, besedy o SSSR, promítání sovětských filmů atd.

Velmi kladně byla hodnocena i činnost kroužku ruské konverzace žáků 4. tříd.

Členové odbočky chtějí v příštím období kromě své svazové práce i nadále se věnovat dětem v Interklubu, v kroužku konverzace a spolupracovat s PO SSM na škole.

L. T.

●

PIONÝRSKÝ KARNEVAL

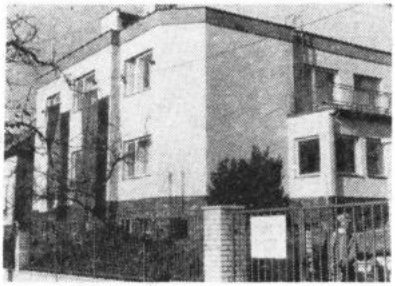
Na ZDŠ Smíškova ul. se letos opět konal pionýrský karneval. Do vyzdobené tělocvičny přišlo hodně dětí. Většina v maskách, některé se přišly jenom podívat. Mezi maskami byly zastoupeny ježibaby, cikánky, princezny, Červená Karkulka a jiné pohádkové bytosti nebo postavy z dobrodružných knih.

Program zahájili členové Večerního Brna M. Černohouz, V. Pavlíčková a J. Dvořák. Zpívali nám pěkné písničky, některé jsme zpívali společně s nimi.

Dále následovaly scénky jednotlivých pionýrských oddílů. Měly rovněž velký úspěch. Nakonec byly vyhodnoceny nejhezčí masky.

Pěkně jsme se pobavili, zatancovali si a již se těšíme na další karneval.

Eva Sáblíková

Na sklonku minulého roku bylo v Tišnově otevřeno **nové zubní středisko** (na snímku VI. Bílého) vybudované díky společnému úsilí OSP, OÚNZ, ONV Brno-venkov a MěstNV Tišnov. Středisko se nachází na ulici Rudé armády. Je moderně a účelně vybaveno, prostory pro pacienty svým vybavením zpříjemňují pobyt při čekání na ošetření. V provozu je šest ordinací, vybavených moderními aparaturami, které umožňují rychlé a téměř bezbolestné ošetření pacienta, vyhledá-li lékařskou pomoc včas. Personál zubního oddělení, který je zapojen do BSP, věnuje pacientům maximální péči. Součástí střediska je moderně vybavená zubní laboratoř. Po uvedení nového zubního střediska do provozu lze předpokládat, že se zkrátí jak objednací doba pro pacienty, tak i doba potřebná k ošetření. (vb)

CO VÍŠ O SSSR ?

Každoročně se na naší škole koná soutěž „Co víš o SSSR?" Byla vyhlášena i letos. Zúčastnili se jí žáci 4. - 7. tříd. Požadavky soutěže jim nedělaly potíže, poněvadž většina z nich si dopisuje se sovětskými pionýry a zajímá se o dění v SSSR.

Nejvíce vědomostí prokázali žáci 7. A třídy. Obdrželi pěkné odměny. Soutěž proběhla úspěšně a všem účastníkům se líbila.

E. S.

Nástěnné tišnovské fotonoviny jsou umístěny ve výloze domu určeného k asanaci vedle radnice. Již od května 1979 pravidelně dvakrát měsíčně se na nich objevují fotografie se záběry z brigád, z různých akcí i kritické postřehy k některým nedostatkům v Tišnově. Obrazovou část obstarává s. M. Loskot, autorem vtipných textů je s. Josef Kadlec. Oba tuto práci dělají dobrovolně a jen v loňském roce na přípravě fotonovin odpracovali přes 300 brigádnických hod. A protože toto zpravodajství přináší aktuální informace z Tišnova, není divu, že každý, kdo jde kolem, se u výlohy zastaví.

NEJEN PRO ZÁBAVU

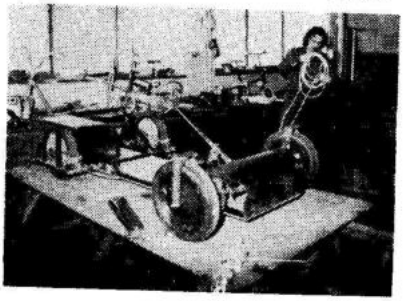
Ledaskdo si myslí, že včelařství je takovým koníčkem, který poskytuje zábavu pouze včelaři a nanejvýš trochu medu nebo jiných včelích produktů pro jeho rodinu nebo nejbližší okruh známých.

Koncem minulého roku se v Tišnově sešli na výroční členské schůzi členové základní organizace Českého svazu včelařů. Tato základní organizace sdružuje celkem 93 členů z Tišnova i okolních obcí, kteří obhospodařují 671 včelstev. Ze zpráv, které přednesli předseda organizace Vlad. Šimek a

jednatelka M. Pešková, se mohl každý přesvědčit, že včelaři svým koníčkem odvádějí kus práce také pro celou naší společnost. Loňský rok nebyl pro včely příznivý, proto se nepodařilo splnit závazek. Přesto členové tišnovské organizace dodali na státní nákup 1730 kg medu; socialistickou soutěž mezi členy v nejvyšší dodávce vyhrál Albín Hošek z Tišnova, který dodal cekem 175 kg, což je 11,67 kg na jedno včelstvo. Mimo to bylo odpracováno 1795 hod. v zemědělství a při lesních pracích, 1012 hod. v akci Z, členové vysadili 430 stromů a keřů a obdělali 2 ary ladem ležící půdy. V rámci odborné činnosti připravili 3 zájezdy a uspořádali 2 včelařské přednášky.

Při výroční členské schůzi byl uzavřen závazek pro letošní rok. Členové tišnovské organizace Českého svazu včelařů se zavázali odevzdat na státní nákup 2400 kg medu, odpracovat 1400 hod. při lesních pracích a v zemědělství, dalších 1100 brigádnických hodin v akci Z, vysadit 400 stromků a keřů, celkem 28 včelstev kočováním přibližovat k zemědělským plodinám, a tím přispívat ke zvyšování výnosů. V plánu činnosti nechybí odborné přednášky a dva zájezdy, připravuje se kurs chovu matek a uvažuje se také o přednášce lékaře o využití včelích produktů v lékařství. Samozřejmě opět bude probíhat socialistická soutěž o nejvyšší dodávku medu na státní nákup.

– ok –

Minikára na snímku M. Loskota udělala radost dětem z dětského domova. Dostaly ji pod vánoční stromeček od patronátního kolektivu BSP s. Miroslava Beníčka z tišnovského závodu VDUP. Není to dárek samoúčelný; BSP totiž počítá, že se letos uskuteční v Tišnově pro děti závod minikár.

Ve dnech 20. - 21. prosince 1979 se v klubovně závodu Modeta v Tišnově uskutečnila výstavka vánočních cukrovinek. Své výrobky zde představily členky sedmi kolektivů BSP. Slavnostním ochutnáváním oslavily soudružky nejen konec roku, ale i splnění celoročního plánu závodu. Tato akce se v Modetě uskutečnila poprvé a měla velký úspěch.

Narození

v listopadu 1979:

3. 11. Jana Malásková, Mánesova 1581
3. 11. František Packo, Komenského nám. 146
4. 11. Radek Slouka, Jamborova 924
5. 11. Michal Ilek, Šafránice 1282
5. 11. Michaela Hromčíková, Rudé armády 909
6. 11. Hana Romanová, Pod Květnicí 752

6. 11. Petra Novotná, Osvobození 1661
7. 11. Pavel Kokta, Drbalova 1518
8. 11. Lenka Mojžíšová, Osvobození 1658
9. 11. Lukáš Juránek, Trnec 646
10. 11. Daniela Hrušková, Halasova 994
13. 11. Roman Kos, Kukýrna 38
18. 11. Petra Balabánová, Kvapilova 1692
25. 11. Tomáš Hrbotický, Králova 1674
28. 11. Barbora Procházková, Palackého 1290

Místo kytičky

zasíláme co nejsrdečnější blahopřání občanům našeho města, kteří se v tomto měsíci dožívají významného životního jubilea, 70., 75., 80. narozenin a více. Přejeme jim hodně zdraví, spokojenosti a osobní pohodu.

70 let se dožívají:

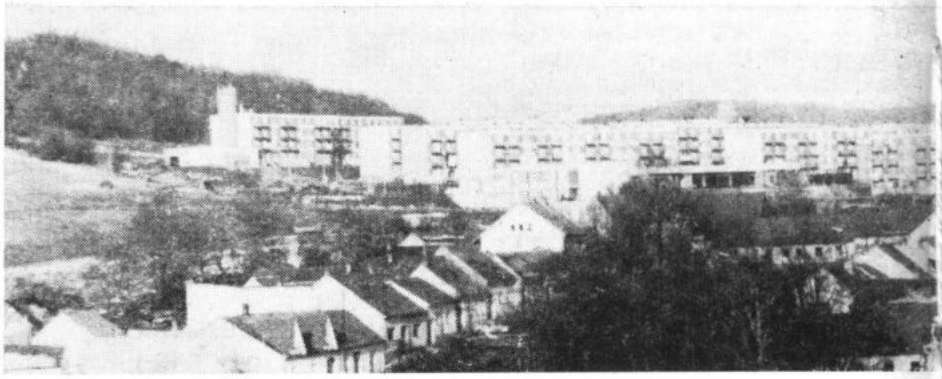
4. 2. **Vlasta Celbrová,** Bezručova 35
6. 2. **Marie Vokurková,** Rudé armády 271
7. 2. **Oldřich Novotný,** Strmá 1257
8. 2. **ing. Bohumil Burián,** Halasova 991
11. 2. **Jindřiška Srbová,** Na rybníčku 635
16. 2. **Helena Běhalová,** Brněnská 151
17. 2. **Jaroslav Malý,** Víska 1202
21. 2. **MUDr. Zdenka Bílá,** Gottwaldova 311
24. 2. **Bedřich Ondrašík,** Pivovarská 1002

75 let se dožívají:

8. 2. **Jan Bláha,** Cáhlovská 180
9. 2. **Emilie Slaninová,** Komenského 1055
12. 2. **Jan Srb,** Halasova 996
22. 2. **Františka Mikšíková,** Na mlékárně 795

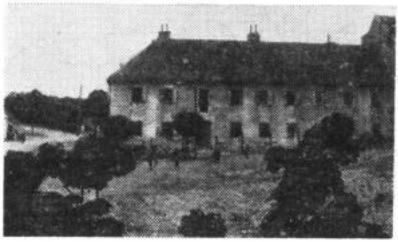
80. a vyšší narozeniny oslaví:

2. 2. **Marie Žemličková,** nám. Komenského 124. Dožívá se 80 roků.
2. 2. **Františka Bílková,** Purkyňova 1685. Dožívá se 93 roků.
4. 2. **Anděla Moravcová,** Na loukách 393. Dožívá se 86 roků.
4. 2. **Milada Vácová,** Na rybníčku 684. Dožívá se 84 roků.
8. 2. **Marie Staňková,** Riegrova 348. Dožívá se 85 roků.
9. 2. **Josef Dvořák,** Hanákova 424. Dožívá se 80 roků.
12. 2. **Terezie Malcová,** Jungmannova 753. Dožívá se 84 roků.
16. 2. **Antonie Baláčová,** Jiráskova 609. Dožívá se 93 roků.
16. 2. **Antonín Mucha,** Palackého 1049. Dožívá se 83 roků.
18. 2. **Pavla Pešková,** Rudé armády 721. Dožívá se 81 roků.
19. 2. **Antonie Muchová,** Palackého 1049. Dožívá se 90 roků.
24. 2. **Josef Hostěnský,** Kukýrna 40. Dožívá se 84 roků.
24. 2. **Růžena Pokorná,** Halouzkova 98. Dožívá se 83 roků.
24. 2. **Bedřich Novotný,** Na mlékárně 795. Dožívá se 82 roků.
25. 2. **Josef Vyplašil,** Polní 639. Dožívá se 84 roků.
25. 2. **Božena Korotvičková,** Purkyňova 1685. Dožívá se 82 roků.
25. 2. **Františka Školná,** Jamborova 924. Dožívá se 80 roků.
26. 2. **Valerie Vlčková,** Jungmannova 84. Dožívá se 81 roků.
26. 2. **JUDr. Josef Zháněl,** Purkyňova 1685. Dožívá se 81 roků.
27. 2. **Růžena Pospíšilová,** Riegrova 285. Dožívá se 83 roků.
27. 2. **Jaromíra Pokorná,** Brněnská 10. Dožívá se 81 roků.
28. 2. **Františka Šimpachová,** Víska 1148. Dožívá se 80 roků.

Panoramatický záběr na sídliště Pod Květnicí je z r. 1978. Foto Zd. Juránek.

Z HISTORIE TIŠNOVSKA

Jan Hájek

PRÁVOVÁREČNÝ DŮM „PECÍREK"

Není v listinách dochováno, kdy měšťénínové tišnovští obdrželi „vejsadní právo k vaření piva a pálení vína", ale již roku 1253 velmi se hněvají konšelé brněnští na své právovárečníky, proč nevaří tak dobré pivo jako v Tišnově a jinde, kudy táž voda teče a odkud lidé v Brně slad kupují.

Po domě č. 11, v numerickém sledu prvním ze 66 domů právovárečných (viz. Drimlovo neštěstí v TKZ v září 1979), následují domy č. 12 - František Tichý a Emilie, č. 13 - Vilém Máca a Josefa, č. 14 - Ludvík Sequens a Berta, č. 15 - Josef Mašek (nyní drogerie), č. 17 - u Továrků (rodný dům primáře dr. Katholického), - zbořen, č. 18 - Jan Oderský a Anna, - zbořen.

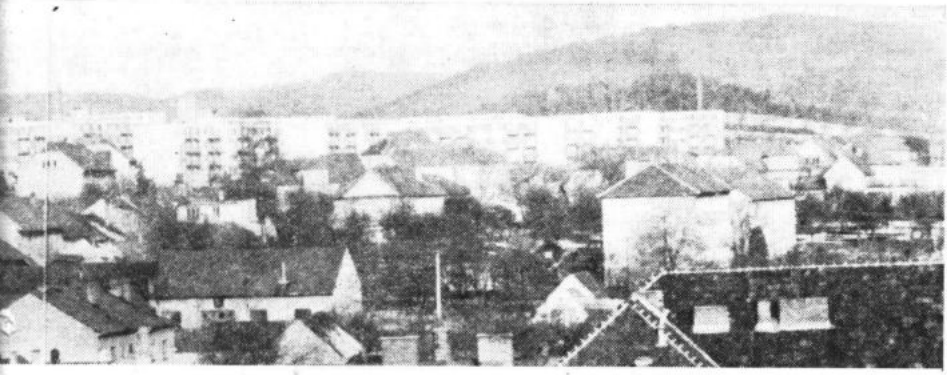
V tomto pořadí nevařilo se pivo v domech č. 16 - fara, č. 19 - špitál u starého hřbitova při kostele (po jeho zboření přešlo jeho číslo na dům Snášelův v Klášterské ulici - Předpeklí), č. 20 - úmrlčí komora sousedící se špitálem (po jejím zboření převzala její číslo budova gymnázia), č. 21 - škola „chlapčárna". Zde se tedy pivo nevařilo.

Následuje právovárečný dům č. 22 (nyní poštovní úřad a zemědělské učiliště). U tohoto domu se pozastavíme.

Při roku 1674 je dům veden jako „pustina". Od roku 1749 - 1788 na něm hospodaří Martin a Václav Chrdlických a od 26. 11. 1799 Václav Petera, sládek s rodinou. Dne 10. 1. 1850 kupuje město Tišnov tento nákladný dům za 8300 zlatých konv. měny a stěhuje do něj spisy zrušeného patrimoniálního úřadu ze zámku, nyní muzea v Předklášteří. Z bytelných chlévů stávají se pevné šatlavy, v nichž nacházeli dočasný útulek nevítaní „ptáci", většinou při trzích polapení - jak zaznamenali písmáci.

Budovu obsadil okresní soud a další úřady pro Tišnov a okolí. Místnosti v patře byly vyhraženy pro ubytování c. k. úředníků s rodinami. Budova byla známá pod pojmenováním „Pecírek" až do třicátých let.

Dne 22. 2. 1928 předán je dům trhovou smlouvou justiční správě čsl. státu a na jejím místě byla vystavěna nová budova okresního soudu, věznice a pošty. Úřadovat se tu počalo roku 1929.

V Peterově domě vařilo se pivo chutnější nežli bylo tehdy v Čechách pivo rakovnické. Sládek Petera byl ve své živnosti skutečným odborníkem. Byl měšťanem velice zámožným, vlastnil dokonalé zařízení k vaření piva. Studna, z níž k vaření své lahody vodu používal, nebyla při demolici domu (1928) bezmyšlenkovitě zasypána, jak se to dělalo později, ale zachovala se ve sklepení zemědělského učiliště dodnes. Nechci navádět vedení školy k nějaké „přidružené výrobě", třebaže se staré receptury dodnes zachovaly. Pivo světlé se vařilo z pšenice a červené, či černé z ječmene. Světlé, či bílé pivo bylo husté, nepříliš sladké, spíše hořké. Pivu z ječmene se říkalo také staré, bylo lehčí, chuti jen málo nahořklé. Bývalo kořeněné jalovcem, bedrníkem nebo bobkovým listem.

V ulici Klášterské vyráběli bečváři fortelné dubové sudy, v nichž se ukládala uvařená mladinka do sklepů k zaležení. Z korbílků mistra hrnčíře, právováreč-níka Oderského z čísla 18, vyzrálé pivečko obzvláště dobře chutnalo. Na každém „šentyši" právováreč-ného domu ležela voňavá dubová dýhová „palestra", kterou se hustá pěna nad korbílkem do výšky formovala. Není proto divu, že za trhových dnů život v městě kypěl nejen v krčmách, ale i v šencích mazhauzů domů právováreč-ných.

Ve starém Peterově domě žili předkové současného předsedy ČSL a ministra vlády ČSR Rostislava Petery. Nynější hřbitov rozkládá se na pozemku, který rodina Peterova k tomuto účelu věnovala, a proti jeho vchodu, pod sochou klečícího anděla, spí svůj věčný sen příslušníci tohoto váženého tišnovského rodu.

Z DĚJIN SENTIC

Sentice patří mezi prastaré obce na Tišnovsku. První zmínka o vsi pochází z roku 1358. V 15. století se staly majetkem rodu pánů z Lomnice a od roku 1519 náležely k veverském panství. Již v 16. století se ve vesnici připomíná pustá tvrz. Dnes po ní nezůstalo ani památky.

V době feudalismu tížila sentické obyvatelstvo řada robotních povinností. 13 půlláníků konalo robotu dvojspřežně 3 dny v týdnu, 7 podsedníků po dvou dnech pěší robotu po celý rok. Osm domkařů robotovalo 26 dní pěšky ročně, 2 domkaři 13 dní pěšky ročně, podruzi též 13 dní. Dále měli Sentičtí za povinnost sušit a hrabat seno a otavu v „Hlinkách". V penězích odváděli 45 zlatých 47 krejcarů, v naturáliích 6 hus, 17 kuřat, 213 vajec, 4 kopy žita a kopu ovsa. Čebínskému faráři odevzdali podle smlouvy z r. 1531 z určených polí druhý snop všech plodin. V době od sv. Jana do sv. Václava robotovali mimo robotu tažní sentičtí sedláci každý tři dny robotou pěší a pěší robotníci místo tří dní celý týden. Teprve r. 1849 se Sentičtí vyplatili z robotních povinností částkou 8101 zl. 20 kr.

NÁŠ MEDAILÓNEK

Antonín KHEIL

Na počátek letošního roku připadají dvě výročí Antonína Kheila. 13. února uplyne již 40 let od jeho smrti, 22. dubna vzpomeneme 120. výročí jeho narození.

Hudební skladatel a sbormistr Antonín Kheil žil a působil v našem městě až na sklonku svého činorodého života, ale brázda, kterou na poli tišnovského kulturního života vyoral, si zasluhuje úcty i po létech.

Antonín Kheil se narodil ve Městě Žďáře v rodině Františka Kheila. Rod Kheilů původem z Holandska žil ve Žďáře už od dob pobělohorských a dosti se tu rozvětvil. V Dějinách Žďáru nad Sázavou II - 2. část (1970) v rejstříku jmenném je uvedeno celkem 18 jeho příslušníků mužských a 5 ženských.

František Kheil byl původem ševcem, ale záhy své řemeslo zděděné po otci opustil a stal se kapelníkem žďárské městské hudby. Měl šest synů, z nichž dva se stali hudebníky z povolání a působili v orchestru národního divadla v rumunské Sibini a tři se stali řídícími učiteli.

Antonín po studiu na učitelském ústavu v Brně v letech 1875 - 1879, kde patřil mezi první žáky mladého Leoše Janáčka, působil jako učitel nejprve v Lískovci, pak ve Věchnově a naposled jako řídící učitel v Dobravníku. Po odchodu na odpočinek se usadil v Tišnově; zde i zemřel.

Vynikal jako výborný houslista a varhaník a uplatnil se i jako sbormistr a dirigent. V Doubravníku řídil smíšený pěvecký sbor, v Tišnově působil jako sbormistr spolku Budeč a ženského pěveckého sboru. Harmonizoval většinou národní písně a též řadu skladeb sám napsal, z nichž mnohé vyšly tiskem, např. Preludium pro harmonium nebo varhany (v časopise Česká hudba r. 1895), Tři písně pro housle a klavír atd. Některé práce zůstaly v rukopise a jsou v pozůstalosti uložené u jeho dcery.

Velmi mnoho vykonal Antonín Kheil jako hudební pedagog. Zastával názor, že národní píseň je nejvhodnějším prostředkem hudební výchovy. Z toho vyšel i při zpracování Zpěvníků pro obecné školy a Zpěvníků pro školy měšťanské, které vyšly tiskem v třicátých letech a byly učebnicemi schválenými ministerstvem školství a národní osvěty pro vyučování zpěvu ve všech třídách. Mimo to napsal Kheil i cennou příručku Zpěvník a metodika zpěvu pro 1. až 8. školní rok, která vyšla ve dvou vydáních v r. 1925 a 1935.

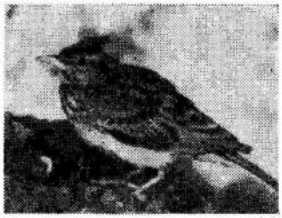
V Tišnově vedl Antonín Kheil ženský pěvecký sbor, který měl vysokou úroveň a vystupoval i v československém rozhlase. V paměti jeho bývalých členek zůstává dodnes uchován obraz šedovlasého pána vysoké postavy, jehož místo v kulturních dějinách našeho kraje je trvalé.

Karel Fic

O CHOCHOLOUŠOVI

Bývaly doby, kdy byl chocholouš běžným zjevem na našich silnicích. Jenže to po nich chodívali i koně. Jakmile zmizeli, zmizel i on, protože, jak známo, auta nic jedlého, tedy pro chochoulouše, netrousí. O to radostnější je že se v poslední době znovu objevili, zejména v blízkosti sídlišť, ti nenápadní šedohnědí ptáci, jen o málo větší než vrabci, které lze snadno poznat podle výrazné cho-

cholky na hlavě. Ta jim dala i jméno. Chocholouš je u nás znám jako zimní pták a patří ke koloritu české krajiny. Při vyplašení se ozývá naříkavě znějícím hlasem „tí - tí", za který si v některých oblastech Moravy vysloužil jméno trpělka. Tento naříkavý tón se ozývá i v jeho jarním svatebním zpěvu, připomínajícím poněkud zpěv skřivana, nejbližšího jeho příbuzného. V této době mizí chocholouši ze silnice a věnují se rodinným starostem. Ty jsou zpočátku záležitostí samičky, samečka kromě zpěvu nic jiného nezajímá. Jeho družka sama staví někde na zemi jednoduché a jen málo upravené hnízdo, kam počátkem května snese 3 - 5 bílých, tmavě skvrnitých vajíček. O krmení mláďat, která se vylíhnou po 12 - 14 dnech, se starají již oba rodiče. Za potravu pro mladé, věčně hladové krky, slouží výhradně hmyz. Staří ptáci se naopak po větší část roku živí semeny různých druhů rostlin a také obilím. Přibližně po 9 dnech mláďata opouštějí hnízdo, ještě neschopná letu a ukrývají se poblíž. Je to další příklad sebezáchovy ptáků hnízdících na zemi, kteří tímto předčasným opuštěním hnízda snižují nebezpečí jeho úplného zničení. Létat umí asi po 16 - 18 dnech. Tím ovšem rodičovské starosti nekončí. V červnu až v červenci hnízdí chocholouši podruhé.

Podobně jako skřivanovi vyhovuje i jemu zemědělské hospodaření člověka, projevující se šířením kulturní stepi (polí). To jim vytváří vhodné podmínky pro shánění potravy. Proto nebyl u nás ptákem původním, ale rozšířil se sem teprve s rostoucím hospodařením, pravděpodobně před čtyřmi až pěti sty léty. Dnes žije po celé Evropě, Asii a severní Africe. Protože je ptákem stálým, vytváří celou řadu zeměpisných ras.

Josef Ptáček

SPORT

ANKETA 1979: OČEKÁVANÁ VÍTĚZSTVÍ

Tradičnímu víru všemožných sportovních anket se opět neubránil ani Tišnov. Již pošesté určila odborná porota svým hlasováním 10 nejlepších z řad Baníku a popáté máme čest představit 5 nejlepších svazarmovců. A abychom Vás dlouho nenapínali, jména těch nejúspěšnějších jsou následující:

TJ BANÍK.:

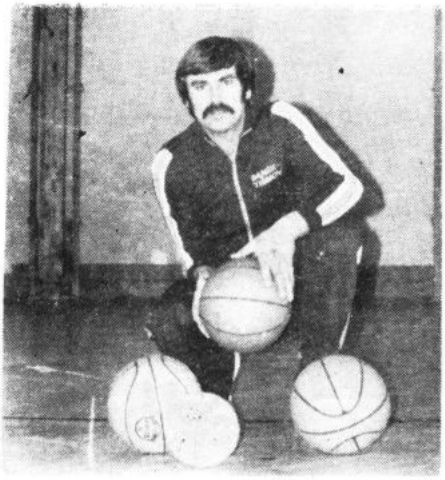
1. Petr Sequens	házená + košíková
2. Václav Seyfert	tenis
3. Jiří Dospíšil	stolní tenis
4. Jana Jakubcová	tenis
5. Miroslav Bárta	házená
6. Jaroslav Kopáček	košíková
7. Irena Štulpová	ZRTV
8. Miloslav Novotný	házená
9. Hana Vaščáková	tenis
10. Hana Staňková	ZRTV

SVAZARM:

1. František Vala	motorismus
2. Jiří Straka	letecké modelářství
3. Ivana Jaskulková	radiový orientační běh
4. Zdeněk Křivánek	radiový orientační běh
5. Radim Havlíček	střelba

Novopečeného vítěze baníkovské kategorie přijme naše sportovní veřejnost určitě s povděkem. V jejích očích se totiž PETR SEQUENS zařadil mezi nejlepší již dávno před tím, než jej na první místo oficiálně dosadila naše anketa. Obec příznivců ho už dlouho uznává jako nespornou osobnost všech kolektivních her a ví, že je snad vůbec největším sportovním talentem, jaký se v Tišnově v posledních 10 - 20 letech objevil. V prvních čtyřech ročnících však v naší desítce přesto zcela chyběl a nejednou jsme si říkali, že to s anketou nebude tak docela v pořádku, pokud s aspoň jednou Petrovo jméno neobjeví na poháru pro vítěze. Letos jsme se tedy konečně dočkali my i Petr. Je vůbec prvním vítězem, který představuje špičku hned ve dvou sportech současně - jeho kanonýrskou levačku jistě velmi dobře znají jak házenkáři, tak basketbaloví soupeři. Z 15 porotců jej 11 zařadilo na 1. místo a byl vůbec jediným, který se objevil na všech hlasovacích lístcích. O jeho prvenství tedy nebylo pochyb.

Na dalších místech figurují známé tváře z minulých let v různě přeskupeném pořadí oproti dřívějšku. Seyfert měl sice letos slabší výsledky, ale v krajském žebříčku je přesto výš než v r. 1977, kdy anketu poprvé vyhrál. Dospíšil naopak slavil jednu z nejúspěšnějších sezón vůbec, korunovanou kýženým titulem okresního přeborníka. Jakubcové pomohly ke 4. příčce kromě tenisových výsledků i dva tituly okresní přeborníce v lyžování. Bártovi se konečně podařilo posunout do horní poloviny tabulky a na poměrně vysoké umístění se po dvouleté absenci zaslouženě probojoval košikář Kopáček. Nejvíce diskusí určitě vyvolá závěr naší desítky. Zařazení dvou členek družstva„ které vyhrálo krajskou přehlídku v pohybové výchově je z určitého pohledu poněkud problematické, neboť jejich odvětví není gymnastikou v tom pravém slova smyslu a vyvstává otázka, zda je možno ho považovat za sport. Porota však věc nebrala tak ortodoxně a u obou jmenovaných nešetřila svými hlasy, až se nakonec obě dostaly mezi ty nejlepší. Staňková byla dokonce původně vyhlášena na 9. místě, ovšem dodatečná kontrola odhalila, že Vaščákové bylo napočítáno nedopatřením o 5 bodů méně, takže si svoje místa navzájem vyměnily. Obšírnější výklad si vyžaduje i 8. místo Novotného. Oddíl házené jej totiž na jeho žádost do hodnocení vůbec nezařadil, ovšem několik porotců právě na něm použilo práva dát hlas i nanejvýš dvěma sportovcům, kteří v předložených návrzích nefigurují. Za těchto okolností má jeho umístění skoro stejnou cenu jako loňská stříbrná příčka a navíc Miloš zůstává nadále jediným sportovcem, jehož jméno lze objevit ve všech 6 ročnících ankety. Od přisouzení 10. místa sportovci loučícímu se se závodní dráhou jsme letos upustili. Jednak došly návrhy až po termínu, jednak toto ocenění v minulosti nesplnilo svůj účel, neboť odměnění jedinci ve většině případů ve sportování pokračovali. O zrušení této praxe, jakož i o výsledcích celé ankety, rozhodla tato porota: dr. Fic, Ondroušek, dr. Seyfert, Štulpa, Visingr, ing. Sendler, ing. Roháček, Mašek, Tesárek, Pokorný, Plášilová, Tesař. Knoflíček, Kuča a Špaček. Na místech za první desítkou se umístili: 11. Červinka (házená), 12. Uryč (kopaná), 13. K. Seyfert (tenis), 14. Jeřábek (házená), 15. Souček (stolní tenis), 16. Štěpánek (tenis), 17. I. Dospíšil (stolní

Vítězové ankety 1979: Petr Sequens.

František Vala s konstruktérem ing. Jarošem.

tenis), 18. Plašil (šachy), 19. - 20. Polák (kopaná) a Smejkal (házená). 21. Havlík (košíková).

Svazarmovská kategorie měla jak řečeno letos 5. ročník. ovšem zná pouze tři vítěze. Po Zdeňku Jeřábkovi, který vyhrál první dva ročníky, docílil totiž i FRANTIŠEK VALA dvojnásobného prvenství a obhájil 1. místo z minulé ankety. Letošní sezóna neproběhla zcela podle Frantových představ. naopak mu přinesla celou řadu všemožných problémů a byla bohatá spíš na okamžiky, o něž motocyklový jezdec příliš nestojí. První polovinu mistrovství musel téměř zcela vynechat, protože neměl na čem jezdit. Pak dojel na vypůjčené Yamaze na krásném 4. místě v národním závodě při Velké ceně ČSSR v Brně, ale když byla Yamaha konečně definitivně jeho, havaroval s ní na závodech v Jičíně, při pádu se nepříjemně zranil a značně poškodil i motocykl. V závěru roku už stihl je 2 poslední závody. přesto však v celkovém součtu obsadil v mistrovství ČSSR cenné 18. místo v třídě 350 ccm. Také Jiří Straka obhájil své loňské umístění - ze čtyř veřejných soutěží, kterých se v roce 1979 v ČSR zúčastnil, dvě vyhrál a v dalších obsadil 3. a 4. místo. Čest radistů - liškařů, ještě nedávno v anketě zcela suverénních, zachraňuje letos Jaskulková (nejmladší ze všech oceněných, přebornice kraje a držitelka 4. místa z mistrovství ČSR v kategorii dívek do 16 let) a Křivánek (2. místo z přeboru kraje juniorů). Pětici nejlepších doplňuje Havlíček, nositel 1. výk. třídy ve střelbě a účastník krajského soustředění nadějné mládeže. Svazarmovskou porotu tvořili Vlach, Koudelka, K. Křivánek, Oplt a Otruba.

Výsledky letos výjimečně doplňujeme i třetí kategorií, kterou vypsala TJ Baník. Na sportovním plese 16. 2. budou vedle laureátů ankety odměněni i 3 nejpoctivější brigádníci z řad aktivních sportovců. Nejvíce hodin z nich strávil „na hale" házenkář O. Pokorný (86), za ním skončili tenista V. Oulehla (69) a stolní tenista P. Souček (62). K anketě se ještě vrátíme v březnovém čísle, kdy přineseme rozhovory s oběma vítězi. (vt)

DRÁSOVŠTÍ MODELÁŘI PO PĚTI LETECH

Leteckomodelářský klub MEZ Drásov je počtem členů nevelký. Má jen 18 dospělých a 10 žáků v zájmovém kroužku při ZDŠ 1. - 5. roč. v Boráči.

Ačkoliv činnost klubu nebyla v roce 1979 tak bohatá na počet akcí jako v létech minulých, byly sportovní úspěchy větší a prokázaly cílevědomou a usilovnou práci, studium i trénink skupiny drásovských svazarmovců, o nichž již modeláři v republice vědí. Jejich jména se objevila na startovních listinách soutěží různých kategorií třicetkrát a dosažené výkony měly 24krát hodnotu první a dvakrát druhé výkonnostní třídy. V osmi soutěžích drásovští zvítězili, osmkrát získali druhé a dvakrát třetí místo.

Libor Bílý nebyl letos v ČSSR poražen v akrobacii radiem řízených motorových modelů, vybojoval 1. místo na krajských přeborech v Krnově, Kunovicích, Českých Budějovicích a v Prievidzi. Zdeněk Teplý zvítězil v soutěži rychlostních motorových modelů kategorie F3D v Mělníku. Na velké ceně Modety, hlavním závodě sezóny kategorií F3D a RC P, obsadili Zd. Teplý a ing. M. Pavlík druhá místa. Karlu Vašíčkovi unikl titul krajského přeborníka termických větroňů V2 o jedinou sekundu. Dva členové klubu jsou letos přeborníky Jihomoravského kraje: ing. Pavlík jako senior a L. Bílý jako junior a celkový vítěz v kategorii F3A; v září startoval jako reprezentant na mezinárodní soutěži v Lodži (PLR).

Vedle soutěžní činnosti se členové starali o propagaci tohoto branného sportu a svazarmovské činonsti. Začátkem roku instalovali velkou výstavu své práce v jídelně továrny MEZ Drásov a pak ještě provedli pět propagačních akcí, létání a besed - na ZDŠ Rovečné, studentům gymnázia v Tišnově, zúčastnili se okresních dožínek v Rosicích a jinde.

Pět členů se zúčastnilo okresního spartakiádního branného závodu modelářů, z něhož si otec a syn Bílých odvezli stříbrné medaile ve svých věkových kategoriích.

Šestého září uspořádal klub veřejnou soutěž malých modelů s pohonem gumovým svazkem - napodobenin skutečných letadel v poměru 1:20. Hned napoprvé byl o soutěž velký zájem, sešlo se 20 modelářů a mohlo jich být ještě více. (Hosté ze Slovenska se zmýlili o týden v datu a navíc v Tišnově přestoupili do jiného vlaku.) Iniciatorem této akce byl předseda ZO Svazarmu MEZ s. Luboš Samson. Od příštího roku bude tato soutěž pořádána jako „Memoriál Josefa Tesaře" na paměť boráčského rodáka, který jako pilot 311. bombardovací peruti zahynul nad Biskajským zálivem. Pořadatelé učiní vše pro zdar této soutěže a mají již zajištěnu spolupráci s MNV Borač i odbočkou SPB.

S řadou běžných potíží materiálové povahy se již drásovští modeláři dokázali vlastní iniciativou vypořádat.

V současné době mají největší starosti s plochami a prostorami, kde by mohli trénovat. Poněvadž výstavba modelářské dráhy v Tišnově či kdekoli v blízkosti města je utopií, vyhledávají plochy a příležitostné startovací dráhy pro svoje modely v širokém okolí Tišnova. A zde je kámen úrazu: přestože mají motory odhlučněny ještě lépe, než je jejich povinností, přestože omezili trénink ve dnech pracovního klidu a dodržují hodiny zákonem stanoveného klidu, dostali se už na některých místech do konfliktu s obyvateli, podněcovanými - a to je na věci nejzajímavější - především majiteli rodinných rekreačních chat, jichž je v okolí několik.

Br

Strážkyně básníkova odkazu

Každý , kdo přišel loni 30. listopadu do Poetické kavárny Na korábě na Večer poezie Petra Křičky, jistě rád vzpomíná; určitě však nikdo z účastníků nikdy nezapomene na našeho vzácného hosta – na paní Annu Křičkovou.

Přijela na naše pozvání až z Prahy a dodala celému večeru neobyčejného kouzla. V pořadu přednesla milou Křičkovu vzpomínku na dobrého učitele Jedna lomeno jednou a báseň Poslední radost, kterou autor napsal v dubnu roku 1945 jako vyznání lásky k vlasti a víry v její brzkou svobodu. Všichni přítomní naslouchali oduševnělému přednesu s obdivem. Paní Křičková recitovala zpaměti procítěně tak, jak kdysi po léta přednášela básníkovy verše vlastní i jeho předklady ruské poezie na večerech s Petrem Křičkou.

Po pořadu měli všichni posluchači jedno přání, osobně milému hostu poděkovat a vyprosit si podpis na program. A paní Křičková rozdávala s úsměvem a s přátelskými slovy nejen podpisy, nýbrž též básníkovy fotografie . . .

Pak se rozhovořila k ztichlému sálu. Vyprávěla poutavě o celém křičkovském rodu, jehož pomátku střeží a rozvíjí, četla humorné, láskyplné básníkovy vzpomínky na Horácko a na jeho lid a citovala mnoho jeho dalších veršů.

Při vzpomínání na maršovskou rychtu a na její obyvatele došlo i na Bábinčin maršovský valčík. Aleš Smíšek usedl ke klavíru – a již zněla sborově oblíbená píseň, společné dílo bratří Křičků:

. . . bílý zřím dům tam v klínu hor,
místa, jež měl jsem tak rád,
maršovské rychty kamenné,
pohádky dětství blažené,
domova drahého kouzlo vlídné
z tónů těch slyším zas vát . . .

Velmi pozdě a velmi těžko jsme se rozcházeli. Byl to zásluhou paní Anny Křičkové překrásný večer.

Srdečné díky za něj! A zase někdy na shledanou!

Vlasta Šanderová

DŽEZBALET NA ZENITU

8. prosince 1979 se zúčastnil taneční kroužek SZKP ROH v Tišnově vedený s. Zdislavou Tesařovou kulturního programu krajské výstavy SSM Zenit 79, který se konal na brněnském výstavišti v pavilónu H. Tišnovské mládí předvedlo to, co dnešní mládež zajímá - moderní diskotékové tance choreograficky ztvárněné do sestav, jejichž působení je důkazem uvědomělého nácviku.

Na tomto tanečním kroužku nás upoutala především bezprostřední radost a nenucené provedení, které mnohdy postrádáme u podobných tanečních skupin. Dělá-li mladý člověk něco rád, dělá to dobře.

Svědčí o tom i předvedená ukázka sestavy páru Ilona Kolářová - Lubomír Koudelka (na snímku Zd. Juránko), s níž zvítězili v letošním roce 1979 okresní i krajskou soutěž a v národní soutěži byli druzí v kategorii diskotanců.

Největší úspěch u publika však měla samba Big bamboo, která je vzpo-

mínkou na XI. světový festival mládeže a studenstva v Havaně.

Tišnovský kroužek byl vybrán pro celostátní přehlídku Zenitu v Ostravě. Těšíme se, že se s nimi budeme častěji setkávat i během letošní taneční sezóny.

Jitka Hrabíková

DESET LET KVARTETA MĚSTA BRNA

Kluh přátel hudby při SZKP ROH Tišnov připravil na měsíc únor 1980 v rámci oslav Vítězného února

koncert

KVARTETA MĚSTA BRNA

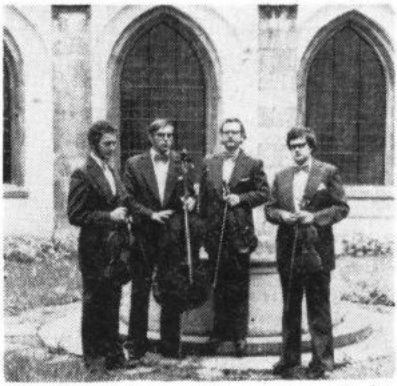
s besedou se současným hudebním skladatelem Jiřím MATYSEM.

Členové tohoto komorního souboru

Lubomír Čermák - violino I
Karel Hejl - violino II
Boris Páč - violoncello
Karel Procházka - viola

uvedou tento koncertní program:

B. Smetana - I. Smyčcový kvartet „Z mého života"
J. Matys - IV. Smyčcový kvartet
A. Dvořák - Klavírní kvintet A dur op. 81

Kvarteto města Brna vzniklo při Janáčkově akademii muzických umění v r. 1969 a vlastní samostatnou činnost zahájilo v roce 1970, tedy právě pied deseti lety.

Za tuto dobu, kromě bohaté činnosti doma, absolvovalo celou řadu zahraničních zájezdů. Vysokou interpretační úroveň kvarteta ocenilo náročné publikum v takových hudebních centrech jako je Praha, Berlín, Budapešť, Sofia, Káhira, Vídeň, Salcburk, Kodaň, Oslo a Londýn.

Kvarteto hostovalo s úspěchem na různých mezinárodních hudebních festivalech a na Pražském jaru v roce 1976 a 1977.

Tišnovskému obecenstvu je tento komorní soubor rovněž velmi dobře znám a můžeme již hovořit o tradičním vystupování.

KPH zve proto širokou hudební veřejnost na koncert **KVARTETA MĚSTA BRNA,** který se uskuteční v sále SZKP ROH Tišnov **ve středu dne 20. února 1980 v 19.30 hodin.**

Pro členy KPH platí abonentní vstupenky - ostatní zbylé v předprodeji v SZKP ROH Tišnov.

Přejeme hezký hudební zážitek.

Výbor KPH

PLESY V ÚNORU

2. února ve 20 hodin
XI. společenský ples Národní fronty (sokolovna)

9. února ve 20 hodin
Ples Modety (sokolovna)

16. února ve 20 hodin
Sportovní ples TJ Baník (sokolovna) s vyhlášením ankety o nejlepšího sportovce TJ Baník a Svazarmu v roce 1979

23. února ve 20 hodin
Zemědělský ples (sokolovna)

Sdružený závodní klub pracujících ROH TIŠNOV
zve všechny děti

k tradičnímu
MAŠKARNÍMU KARNEVALU

který se uskuteční v tišnovské sokolovně v neděli 17. února 1980 v 15 hodin.

V programu vystoupí skupina džezbaletu SZKP ROH a budou vyhodnoceny 3 nejlepší masky.

K poslechu i tanečnímu roji zahraje orchestr s. TOPINKY.

●

S CIS DO ZAHRANIČÍ

Také letos zajišťuje tišnovská Cestovní informační služba zájezdy nejen v Československu, ale i do zahraničí. Pro letošní sezónu připravila tyto zahraniční zájezdy:

2. - 6. července (5 dní) - Polsko, východní Slovensko, Maďarsko.
Trasa: Český Těšín, Osvětim, Krakov, Vělička, Dukla, Svidnik, Zemplínská Šírava, Miškolc, Tapolca, Filakovo, Antol.
Cena 770 Kčs.

3. - 6. července (4 dny) - Polsko.
Trasa: Vratislav, Poznaň, Lešno, návrat přes Kalisz, Opole.
Cena 480 Kčs.

9. - 13. července (5 dní) - Polsko.
Trasa: Katovice, Częstochowa, Varšava, Wilanów, Krakov.
Cena 700 Kčs.

23. - 27. července (5 dní) - NDR.
Trasa: Praha, Cínovec, Míšeň, Quedlinsburg, Rappbode, Harz, Naumburg, Buchenwald, Weimar, Erfurt, Lipsko, Drážďany.
Ubytování po 4 noci v hotelu v Lipsku.
Cena 950 - 1000 Kčs.

13. - 19. srpna (7 dní) - NDR.
Trasa: Děčín, Berlín, Rostock, Warnemünde, Stralsund, Rujana, Binz, Postupim, Drážďany, Teplice, Praha.
Cena 870 Kčs.

21. - 24. srpna (4 dny) - Maďarsko.
Trasa: Bratislava, Budapešť, Balaton.
Cena 540 Kčs.

26. - 28. září (3 dny) - NDR.
Trasa: Praha, Drážďany, Lipsko (návštěva veletrhu).
Cena 525 Kčs.

Všechny ceny jsou přibližné a budou vyúčtovány podle skutečných nákladů. Pro kolektivy budou asi o 10% nižší. Mimo uvedené trasy vám CIS připraví zájezdy i do jiných částí NDR, PLR a MLR.

CIS pomůže zorganizovat zájezdy školám i organizacím po celé ČSSR. Jedinou podmínkou je včas podaná přihláška.

Ceny zájezdů obsahují zpravidla cestu, ubytování, pasové kolky i částečně stravu.

Podrobněji se informujte v CIS Tišnov, Jungmannova 754, telefon 613 (s. J. Zvěřinová).

Půjčovní doba v MěLK

pro dospělé: po, st 8-12; út, pá 13-18
pro děti: po, st 13-18
pobočka Tišnov II: út 15-18

●

RESTAURACE BRNO-VENKOV
si Vám dovolují doporučit tyto své provozovny:

HOTEL U NÁDRAŽÍ
ubytování, uspořádání svatebních hostin.

KINO PANORAMA

2. so, 3. ne - 17.30 a ve 20 hodin
4. po - 17.30 hodin
●● **SMRT STOPAŘEK**
Český barevný film. Kriminální drama inspirované skutečnou událostí.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

5. út - 17.30 hodin
OPTIMISTÉ
Anglický barevný film. Tragikomický příběh osamělého podivína.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

7. čt - 17.30 a ve 20 hodin
KONEC IMPERÁTORA TAJGY „S" (širokoúhlý)
Sovětský barevný film. Dobrodružný příběh o konci jedné bandy v jenisejské oblasti.
Vstupné 5, 6, 7 Kčs

9. so, 10. ne - 17.30 a ve 20 hodin
● **KŘEHKÉ VZTAHY**
Český barevný film.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

12. út, 14. čt - 17.30 a ve 20 hodin
MUŽ SE ŽELEZNOU MASKOU
Americký barevný film. O intrikách na dvoře krále Ludvíka XIV. Přepis známé literární předlohy A. Dumase.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

16. so, 17. ne - 17.30 a ve 20 hodin
● **VLASTNÍ MINULOST NEZNÁMÁ**
Francouzský barevný film. Tragédie, která byla signálem pro nový život dvou lidí.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs.

19. út - 17.30 hodin
NEBOŽTÍK ZA OCEÁNEM
Polský barevný film. Veselá cesta za bohatými příbuznými.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

21. čt - 17.30 a ve 20 hodin
● **TVÁŘ ZA SKLEM**
Český barevný film. Dramatický příběh otce a syna.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

23. so, 24. ne - 17.30 a ve 20 hodin
KOZOROH JEDNA (širokoúhlý)
Americký barevný film. Dramatický osud tří kosmonautů, kteří se nestali hrdiny vesmíru.
Vstupné 6, 7, 8 Kčs

25. po - 17.30 hodin
● **ZVLÁŠTNÍ ŽENA „S"**
Irina Kupčenková v hlavní roli sovětského barevného filmu. Neobyčejný příběh lásky a zklamání.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

26. út - 17.30 a ve 20 hodin
NA PYTLÁCKÉ STEZCE
Český barevný film. Dobrodružný příběh ze šumavských lesů.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

28. čt - 17.30 a ve 20 hodin
NENAPRAVITELNÝ
Jean-Paul Belmondo v titulní roli francouzské filmové veselohry.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

DĚTSKÁ PŘEDSTAVENÍ:

3. ne - 9.30 hodin
KOČIČÍ PRINC
Český barevný film.

10. ne - 9.30 hodin
KULIHRÁŠEK
Sovětský barevný film.

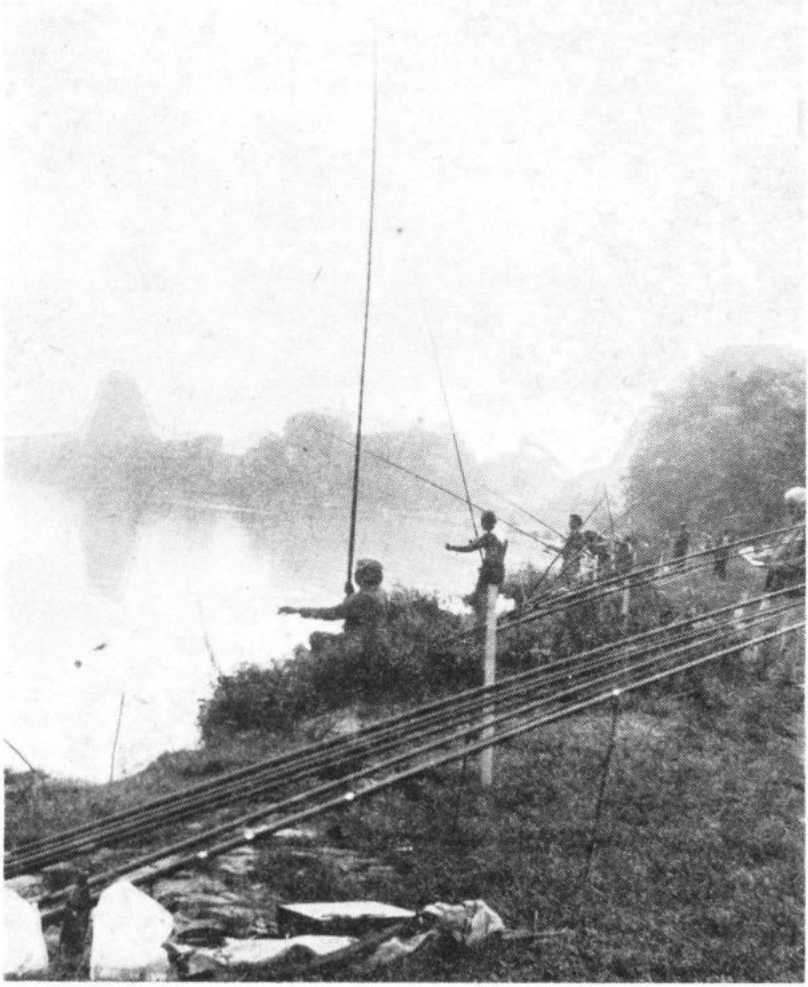
17. ne - 9.30 hodin
REK TULÁČEK
Polský barevný film.

24. ne - 9.30 hodin
SANNIKOVOVA ZEMĚ
Sovětský barevný film.

TIŠNOVSKÝ KULTURNÍ ZPRAVODAJ vydává MěstNV a MěV KSČ v Tišnově, řídí redakční kolektiv při kult. škol. komisi MěstNV. Adresa: MěstNV, 666 19 Tišnov Cena 2 Kčs. Tisk 58 Dolní Kounice - 1763-79 - 456.12/80-Lá 5

TIŠNOVSKÝ kulturní ZPRAVODAJ

BŘEZEN 1980 Ročník XI. Číslo 3

1945 35 1980

ODMÍTÁME ŽÍT NEBEZPEČNĚ

Jaro 1980! Jak jinak je vítat než s přáním pevného míru. Jak nepřidat se jednomyslně k miliónům hlasů, které roznáší svěží jarní vítr.

Braňme ideje Helsink! Odmítáme žít nebezpečně! - také v našem městě zaznívají tato a podobná slova na nejrůznějších shromážděních komunistů a ostatních pracujících. Od počátku roku, v němž si připomeneme 35 let od skončení nejkrutější válečné smršti v lidských dějinách a také pětiletí Závěrečného aktu z helsinské konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě, znějí s naléhavostí stále větší. Zvlášť poté, co události v Afganistánu posloužily Spojeným státům jako záminka pro prosazování nebezpečného spiknutí proti uvolňování. Vinou USA se rozhořela na planetě nová ohniska válečné konfrontace.

Propadat pesimismu však by bylo předčasné. Perspektivy mírového soužití a světa bez válek nezanikají. Jsme si vědomi, že za mír je třeba houževnatě bojovat. Dáváme plnou naši podporu mírové politice. Nic nás nemůže zastrašit, neboť patříme k síle pokroku, k síle, reprezentované naším přítelem Sovětským svazem.

Nepřejeme si nic vroucněji jako mír. Nezůstává ale jen u přání. Činy stvrzujeme, že své slova myslíme vážně, že o míru se nedalo nikdy a nedá ani dnes pouze plamenně kázat. Mír je třeba budovat a hájit jako budujeme a hájíme své domovy. Je to práce lopotná, často do úmoru. Má však svou naléhavost – ti, kteří prožili hrůzy světové války, mohou nejlépe vyjádřit, jak chutná mír. Za cenu jakých obětí znovu vyrůstá.

Jaro 1980. Vítáme tě s přáním trvalého míru. V Evropě, na celém světě. Svou prací postavíme hráz, na níž ztroskotají plány válečných štváčů!

Jaroslav Brácha

PŘEDÁVÁNÍ ČLENSKÝCH PRŮKAZŮ STRANY mělo i ve Štěpánovicích, v malé vesnické organizaci KSČ, slavnostní průběh. Přípravě této akce věnoval výbor náležitou pozornost.

Slavnostní akt se konal v zasedací síni MNV za přítomnosti zástupce OV KSČ Brno-venkov s. Oldřicha Jedličky, ředitele Brněnských papíren v Tišnově.

Nevšední slavnostní ovzduší vnesli pionýři místní školy, kteří úvodem přednesli pásmo písní a veršů věnovaných komunistické straně.

Předseda organizace s. Vladimír Starha ve svém projevu zdůraznil, že předání nových členských průkazů zavazuje každého člena, aby přispěl k dalšímu upevňování ideové jednoty strany, ke zkvalitňování členské základny, ke zvyšování účinnosti politicko-organizátorské a ideologické práce, ke zdokonalování metod i náročného přístupu k realizaci přijatých stranických usnesení. Při předání členského průkazu každému členu blahopřál; k němu se připojil i zástupce OV s. Jedlička, který v závěrečném projevu mimo jiné řekl: „V souvislosti s převzetím nové členské legitimace, každý sám za sebe znovu promyslí vážnost slova komunista. Vždyť členství ve straně zavazuje! Je nutno denně probojovávat cestu novým pracovním postupům, přesvědčovat, trpělivě vychovávat a neustále bojovat s nepořádky a stanovit si denně nové a vyšší úkoly.

Tišnovští rybáři již pět let soutěží v II. lize lovu ryb udicí v disciplíně plavené. Snímek Bohumila Kabeše na titulní straně zachycuje závodní zápolení v Roudnici nad Labem v loňském roce.

Všechny problémy, s nimiž se denně sekáváme, jsou důkazem toho, že se mnohé neudělalo tak, jak mělo být. Je však hodně prostředků, kterými se dá mnohé napravit a zlepšit.

Bude záležet nyní na výboru organizace, aby prováděl důslednou kontrolu plnění přijatých úkolů a závazků a ukládal členům strany nové úkoly."

Toto si všichni znovu uvědomili při převzetí nového stranického průkazu, který je pro každého komunistu velkým závazkem do další práce. H. Š.

SEDMDESÁT LET MO ČRS TIŠNOV

Čas plyne a voda teče... říká se mnohdy při kulatých a úctyhodných narozeninách.

Naší milé jubilantce, místní organizaci Českého rybářského svazu v Tišnově, v pravém slova smyslu, její 70. narozeniny uplynuly s vodou. S vodou naší krásné řeky Svratky, v níž, kolem níž a v jejímž krásném okolí se až doposud odehrával a bude dále odehrávat celý její životní osud.

Zrodila se před sedmdesáti roky v romantickém náruči Svratky a odkojena její Vysočinou chutnající vodou prožila s ní vše dobré i zlé; časy poklidného, v létě prohřátého toku; časy radikálních přeměn, stavbou vírské přehrady, na tok dravý a chladný; časy bohatého zarybnění; časy hubené a chudé. Až po dnešní dny, kdy se Svratka stala takměř rájem sportovních rybářů - muškařů.

Naštěstí si naše řeka vždy zachovala svoji typickou a nenapodobitelnou romantiku a tak také se mnohdy vyvíjel i život naší organizace.

Úředně se ovšem mnoho věcí odehrávalo způsobem prozaičtějším.

Z dochovaného zápisu se dovídáme, že dne 15. 12. 1910 došlo k založení Rybářského družstva okresu tišnovského a výměrem okresní politické správy v Tišnově dne 11. 3. 1921 bylo trvání družstva prodlouženo o dalších 30 let, tj. do 30. 1. 1951. Tak vlastně vznikl první sportovní rybářský spolek, hospodařící na příslušném úseku Svratky a jejích přítocích Loučce, Besénku a Lubji. Bylo to z počátku

Chytání pstruhů v násadovém potoce u Závisti. Foto: Josef Ptáček

poklidné hospodaření a rybaření s převážným lovením bílé ryby. Voda byla klidnější, v letních měsících prohřátá a hlavně mnohem méně byla sužována nečistotami a chemikáliemi, jimiž dnešní civilizovaný člověk je ochoten vyvraždit vše, co ještě ve vodě žije. Samovýtěr byl proto potenciální obsádkou. Postupně však s rozvojem techniky a průmyslu bylo třeba přistupovat k zodpovědnějšímu hospodaření na lovných revírech. Do řeky a potoků se začalo s vysazováním ušlechtilých lovných ryb a postupně se došlo k plánovitému zarybňování a hospodaření.

Měnila se i organizační struktura nejen místních organizací, ale i celostátně. Starší funkcionáři odcházeli na zasloužený odpočinek a na jejich místa nastupovali mladší, plni elánu a zápalu. S přeměnou společnosti, průmyslu, zemědělství a celého národně hospodářského komplexu stala se i z naší organizace pokroková socialisticky řízená složka Národní fronty, která obhospodařuje své lovné i chovné revíry moderní, plánem řízenou metodou.

Po ukončení stavby přehrady ve Víru dokázala tišnovská organizace zcela přebudovat své revíry na pstruhové. Dnes lze s hrdostí říci, že naše Svratka je nejen vyhledávaným, ale téměř poutním místem moderních sportovních rybářů, jimž na jejich muškařských lovech poskytuje hojnost těch nejušlechtilejších ryb: pstruhů a lipanů.

Vždyť také naše rybářská organizace je jednou z nejlepších v Jihomoravském kraji. Má přes 400 členů a pracuje ve všech sekcích, které Český rybářský svaz v organizacích zřizuje. Za těch 70 let prošlo její matrikou mnoho členů a celá řada funkcionářů. Všem patří za jejich práci, kterou ve své době vykonali, upřímný dík.

Ale o tom všem, co zde bylo ve stručnosti pouze naznačeno – o historii organizace, o výsledcích práce i lovu, o naší krásné Svratce a jejím okolí, přírodě a historických památkách, se můžete dočíst v padesátistránkové publikaci, kterou vydává MO ČRS v Tišnově k 70. výročí svého trvání.

My, rybáři, stojící v první řadě gratulantů, pak k tomuto krásnému jubileu přejeme své mateřské organizaci, aby vždy měla hodně poctivých rybářů sportovců, dostatek dobrých funkcionářů, čistou vodu ve Svratce i jejich přítocích a hojnost zdravých ryb! – A ještě něco, aby nacházela pochopení i u ostatních spoluobčanů a hlavně u těch, kteří mohou svým činěním pomoci rybářům nejen udržovat v čistotě, ale i zachraňovat pro všechny občany naši přírodu a celé naše životní prostředí.

L. Kostelecký

O PARTYZÁNSKÝ SAMOPAL

Sportovně branný závod O partyzánský samopal je na ZDŠ Drásov již tradicí. Učitelé školy, vedoucí PO SSM, členové LM MEZ Drásov a svazáci VO SSM v Drásově a nakonec i žáci a pionýři sami mají již zkušenosti, a tak 4. ročník, který se uskutečnil v únoru, byl velmi dobře organizačně připraven. O značné oblibě závodů svědčí i účast 150 chlapců a děvčat.

Soutěží se v pětičlenných hlídkách. Ze sportovních a branných disciplín je tu hod granátem na cíl, střelba ze vzduchovek (viz foto), šplh na laně, základy topografie a první pomoci. Starší žáci odpovídali na otázky pravidel silničního provozu a protipožární ochrany. A všichni dokazují, co vědí o své pionýrské organizaci.

Vítězné hlídky byly odměněny medailemi i hodnotnými cenami. Závod se vydařil a tak nezbývá než si přát, aby podobných úspěšných akcí pro děti bylo v tomto roce ještě hodně.

B. K.

O KNIHÁCH, A NEJEN O NICH...

Jsou lidé, kteří po dobré knize sáhnou kdykoli, když jim to jen trošku umožní čas. V jejich životě se kniha stala spolehlivým průvodcem i rádcem. Vezměte jim oněch pár potištěných stran svázaných v solidním obalu, a jako byste ukrojili z jejich drobného lidského štěstí.

A znám zase lidi, kterým neřekne nic ani sebelepší kniha. Pletou Erbena s Máchou, Němcovou s Majerovou, ani nemluvě o osobnostech světové tvorby.

Na křižovatce těchto výhraněných typů stojí pak ještě jeden zajímavý druh „čtenářů". Není jich mnoho, avšak neubývá jich, spíše naopak. Jejich maloměšťácký způsob života prosákl i do vztahu ke knižním hodnotám. Shání bestsellery, nikoli však pro požitek z četby; prostě proto, aby se znovu mohli „blýsknout"...

...O tom a ještě o mnohém jiném jsme si vyprávěli s vedoucí tišnovské prodejny Kniha Magdou Křížovou.

„Víte", posteskla, si jednu chvíli, „mrzí mne, když vycítím, že knihu si kupuje někdo, kdo jejímu obsahu nemůže nikdy porozumět. Vlastně, nejde mu ani tak o obsah, jako spíš o to, aby obálka knihy, do které investuje pár korun, byla fialová nebo modrá a aby harmonovala s obývací stěnu, tapetami. I takové případy jsem za pultem už zažila!"

Ovšem, to jsou výjimky. Těch, kteří přicházejí sem do stánku literatury s opravdovým zájmem, je mnohem více. Naštěstí! Často tolik - zvláště před vánocemi - že nestačí ani troje ruce na rychlé uspokojení všech přání zákazníků.

„Ročně prodáváme v průměru pětatřicet, čtyřicet tisíc knih. Mimořádný zájem je o literaturu faktu a dětskou literaturu, pochopitelně stále vysoká je poptávka po beletrii. Bohužel, prodej nebývá vždy tak operativní, jak bychom si přáli. Dodávky nových titulů se často pozdrží a pak se těžko vysvětluje, proč na pultech brněnských prodejen novinky již jsou a u nás není po nich ani vidu, ani slechu!"

Jsou o staronové potíže. Opakují se s výlučnou pravidelností. Ale člověk nesmí hned házet flintu do žita. Vedoucí prodejny dělá vše pro to, aby kritických připomínek ze strany kupujících bylo minimum. Aby Kniha v Tišnově se stala (i s příští novou neonovou reklamou) bohatým literárním stánkem, v němž milovníci dobré a poutavé četby najdou vždy ten správný titul. V Měsíci knihy je to přání nanejvýš aktuální! A nejen Magdy Křížové...

Jaroslav Brácha

SPOLUPRÁCE ŠKOLY S TELEVIZÍ

Čs. televize v Praze, redakce školského vysílání připravuje pravidelně pro jednotlivé ročníky denně vždy v 9 hodin dvacetiminutový pořad k různým školním předmětům. Závěrem bývají zadávány úkoly, jejichž řešení se posílá do redakce do Prahy. Pořady jsou velmi hodnotné; na štěpánovické škole je sledujeme již pátý rok. Splněné úkoly bývají oceňovány nejen dopisem, ale i různými knihami nebo drobnými suvenýry.

Loni v dubnu nás velice potěšil dopis hlavní redaktorky vysílání pro školy s. Marie Hollitzerové a letos nás překvapila redaktorka s. Olga Janků, která nám napsala, že televize na jaře hodlá navštívit naši školu a natočit s našimi dětmi nějaký pořad.

9. ledna vysílala televize pro 1. ročník téma Modelujeme pohádku. Protože v zimě je těžké sehnat vhodnou hlínu k modelování, požádali jsme o pomoc akademického sochaře Petra Bortlíka. Navštívili jsme jeho ateliér a viděli jsme Mistra při práci na bustě V. I. Lenina, kterou tvoří pro vstupní halu nového okresního výboru KSČ Brno-venkov. Soudruh Bortlík na oplátku přišel mezi nás do školy a pobesedoval s našimi dětmi o jejich práci na postavách známé pohádky O Červené Karkulce. Až figurky vyschnou, tak nám je Mistr Bortlík vypálí, abychom mohli vzácné hosty z Čs. televize překvapit.

D. Š.

NÁVŠTĚVA V ATELIÉRU

Klub přátel výtvarného umění v Tišnově uspořádal 17. ledna pro své členy návštěvu v ateliéru brněnského sochaře Borka Bajera. V ateliéru známého brněnského výtvarníka, který se nachází pod Petrovem, jsme měli příležitost obdivovat celou škálu umělcovy tvorby, zahrnující plastiku, obrazy i kresby. (Brněnští členové našeho klubu znají především monumentální plastiky B. Bajera, umístěné před veřejnými budovami v moravské metropoli.) V jeho tvorbě nacházíme např. motivy práce prostých lidských rukou, motivy pronikání člověka do vesmíru, ale také díla inspirovaná hudbou a v neposlední řadě díla s protiválečným zaměřením. S besedou v ateliéru akad. sochaře Borka Bajera jsme byli všichni spokojeni, zejména se srdečným přijetím, kterého se nám dostalo.

Příští akcí KPVU v Tišnově bude výstava obrazů Bedřicha Valy a plastik akad. sochaře Petra Bortlíka, která se uskuteční v zasedací síni MěstNV v Tišnově ve dnech 19. - 27. dubna 1980.

(vb)

B. Bajer v debatě s návštěvníky ateliéru; vpravo vidíme některé z jeho prací. Foto J. Apolenář

Místo kytičky

zasíláme co nejsrdečnější blahopřání občanům našeho města, kteří se v tomto měsíci dožívají významného životního jubilea, 70., 75., 80. narozenin a více. Přejeme jim hodně zdraví, spokojenosti a osobní pohodu.

70 let se dožívají:

2. 3. **Zdenka Makovská,** Vrchlického 396
5. 3. **Ludmila Hauserová,** Drbalova 850
7. 3. **Otakar Hemala,** Dvořákova 614
8. 3. **JUDr. Bořivoj Kocián,** Sv. Čecha 885
9. 3. **Vincenc Wünsch,** Havlíčkova 301
9. 3. **Františka Chocholová,** Gottwaldova 321
22. 3. **ing. Jaroslav Slaviček,** Havlíčkova 304
25. 3. **Rudolf Kappel,** Hradčanská 834
25. 3. **František Vodka,** Na zahrádkách 835

75 let se dožívají:

1. 3. **Josefa Svobodová,** Trávníky 1096
5. 3. **František Diviš,** nám. Míru 346
12. 3. **Karel Ridl,** Za Krétou 303
22. 3. **Marie Kočková,** Rudé armády 701
22. 3. **Josef Oblouk,** Trnec 878
29. 3. **František Vejrosta,** Fučíkova 1243
30. 3. **Aloisie Opatrná,** Jungmannova 753

80. a vyšší narozeniny oslaví:

4. 3. **Marie Grambalová,** Riegrova 399. Dožívá se 83 roků.

5. 3. **František Krejčí,** Osvobození 1664. Dožívá se 87 roků.
6. 3. **Marie Kovářová,** Družstevní 539. Dožívá se 89 roků.
13. 3. **Matylda Řezáčová,** Sv. Čecha 460. Dožívá se 81 roků.
17. 3. **Marie Krejčová,** Jamborova 939. Dožívá se 86 roků.
18. 3. **Josef Jebáček,** Trmačov 679. Dožívá se 80 roků.
19. 3. **Arnoštka Oharková,** Klášterská 357. Dožívá se 92 roků.
19. 3. **Josef Perát,** Palackého 1047. Dožívá se 80 roků.
23. 3. **Mariana Šebestová,** Porta coeli 1001. Dožívá se 87 roků.
24. 3. **Anna Andrlíková,** Ondřejova 1104. Dožívá se 92 roků.
25. 3. **Aloisie Šubertová,** Družstevní 688. Dožívá se 87 roků.
26. 3. **Emilie Macháčková,** Za mlýnem 634. Dožívá se 81 roků.
27. 3. **Ludmila Volná,** Brněnská 252. Dožívá se 84 roků.
29. 3. **Josef Adamec,** Erbenova 949. Dožívá se 80 roků.
31. 3. **Albína Skácelová,** Leninova 1625. Dožívá se 83 roků.

Narození

v prosinci 1979:

2. 12. Aleš Majzlík, Jiráskova 905
7. 12. Stanislav Slezák, Uzavřená 1028
10. 12. Jana Balášová, Víska 1151
10. 12. Markéta Landsmannová, Leninova 1635
11. 12. Jitka Navrátilová, Leninova 1636
12. 12. Iva Svobodová, Švermova 1644
12. 12. Lubomír Šudák, Hybešova 671
16. 12. Břetislav Darmopil, Osvobození 1666
18. 12. Pavel Šťastný, Sv. Čecha 747
19. 12. Alena Střelková, Mánesova 1695
21. 12. Martin Kurdiovský, Halouzkova 96
21. 12. Tomáš Kluka, Mlékárna 795
21. 12. Zbyněk Zvařič, Brněnská 6
23. 12. Milan Boleslav, Osvobození 1662
27. 12. Tomáš Lieberzeit, Hornická 1521

Z našeho středu odešli...

8. 10. Josef Kratochvíl (1900), Za Krétou 218
10. 10. Anna Herzlíková (1891), Mlýnská 143
10. 10. Emilie Vrzalová (1900), Uhrova 1003
10. 10. Marie Vlková (1924), Horova 945
17. 10. František Osikovský (1905), nám. 28. října 31
17. 10. Jaroslav Klouda (1906), Hornická 901
24. 10. Božena Dozbabová (1897), U Humpolky 1507
29. 10. Pavlína Přehnálková (1895), Lieberzeitova 1036
29. 10. Aloisie Veselá (1909), Strmá 1250
3. 11. Josef Beran (1896), Smetanova 616
7. 11. Marta Oblouková (1947), Trnec 878
8. 11. Štěpán Alexandr (1896), Smíškova 785

Zemřelí ve IV. čvtrtletí 1979:

14. 11. Alois Klátil (1901), Palackého 1024
15. 11. Anežka Halouzková (1901), Jamborova 1535
20. 11. Bedřich Hrbotický (1900), Fučíkova 1234
24. 11. Dobroslav Veselý (1922), U Humpolky 1509
27. 11. Františka Rašovská (1892), Jungmannova 86
3. 12. Miroslav Nečas (1910), Riegrova 335
4. 12. Bohuslav Adamec (1906), Karasova 455
5. 12. Františka Marešová (1892), Dvořáčkova 316
7. 12. Antonín Žďára (1912), Dvořákova 620
7. 12. Ladislav Straka (1951), Leninova 1627
16. 12. František Vrabec (1921), Husova 674
20. 12. Božena Bahenská (1895), Družstevní 516

Pohled na město Tišnov z Květnice v r. 1970. Foto Miroslav Makovský.

Z HISTORIE TIŠNOVSKA

DOZNÍVÁNÍ RODU Z VÍCKOVA.

Často navštěvovaná zřícenina hrádku Víckova nad řekou Loučkou tvoří jeden výchozí bod našeho vyprávění, druhým je český náhrobní kámen v Kuřimi, který popisuje V. Oharek ve Vlastivědě moravské, Tišnovský okres, strana 285.

Víckovští vystupují vedle starších nezaručených zpráv bezpečně v pramenech ve 14. století a v původní rodové větvi mizí poměrně záhy z Tišnovska, brzo vymírá i větev v Lechovicích. Zato pokračuje rod v dalších staletích ve východní části Moravy v Prusinovicích a v jiných místech v okolí v různých obměnách jména Víckova a Prusinovic. Pod novým jménem vstupují mezi významné rody soudobé Moravy. Od nejstarších dob provdávali své dcery do známých rodů, např. z Markvartic, z Landštejna, a brali si manželky z neméně významných rodů, např. z Boskovic, z Žerotína, z Lomnice, Bítovských apod. Bylo by velmi složité a nejisté pro neúplnost pramenů sledovat celý jejich rozrod, to jest osudy nejen vlastního rodu, nýbrž i rodin dcer v rodech, do nichž se tyto provdaly.

Náhrobek v Kuřimi svědčí o pohřbu Petra Nekeše z Landeka r. 1537. Byl to příbuzný Zikmunda Nekeše z Landeka, který o desetiletí dříve získal Kuřim. Musíme odbočit až do vzdáleného českého Chebu, kde ve středověku žila měšťanská rodina Nekešů, povýšená těsně před r. 1500 do šlechtického stavu. Rodina se pak vyskytuje v Chebu, v Kutné Hoře, kde si jednu z jejich dcer bere Arnošt z Drásova, zemřelý 1537. Je to lákavé spojit s tímto rodem náš sousední Drásov, spíše šlo o některou obec příbuzného jména v Čechách, snad na Příbramsku, k tomu viz Ottův slovník naučný ve svazku VII na str. 936. Velikého majetku a významného postavení dosáhla rodina Nekešů na východě Moravy v sousedství zde pokračujícího rodu z Víckova. Kuřim nedrželi Nekešové dlouho, stal se záhy majetkem města Brna. Centry Nekešů se stala místa kolem Hostýnských hor: Rymice, Lukov, Vsetín.

Z širokého rozrodu Víckovských, kteří kvetli v polovině 16. století ještě v několika větvích, si můžeme pro příklad povšimnout Přemka z Víckova a Prusinovic, který zemřel r. 1561. Byl třikrát ženat: první manželka Dorota ze Lhoty mu zemřela r. 1524, druhou manželku Kateřinu z Lomnice si vzal r. 1526 a s třetí manželkou Bohuškou z Lichtenburku byl od r. 1533. Z dětí se pozastavíme u Bohunky, provdané za Václava Podstatského z Prusinovic r. 1552; z jejích dětí dosáhla dospělého věku Anna Kateřina a provdala se za Hanuše Petřvaldského z Petřvaldu a podruhé za Jaroslava Skrbenského z Hříště. To dokazuje, jak široké byly svazky Víckovských s moravskou šlechtou. Syn Přemkův Jan Vilém

z Víckova a na Prusinovicích se narodil 1534 a zemřel 1583, jeho první manželkou byla Anna Černohorská z Boskovic. Jejich syn Arkléb se narodil 1561 a zemřel 1608, první manželka Anna Sedlnická z Choltic zemřela 1587, druhá manželka Šťastna Pražmová z Bílkova zemřela 1598. Třetí sňatek uzavřel s Lukrécií Nekešovou z Landeka, která byla narozena v letech 1582 až 1584 a zemřela již r. 1614.

Lukrécie Nekešová z Landeka byla dědičkou velkého rodinného majetku a zdálo se, že se tento dostane Víckovským z Prusinovic! Její manžel však předčasně zemřel a mladá vdova se r. 1609 provdala znovu za člena starého českého panského rodu Valdštejnů – Albrechta Václava Eusebia z Valdštejna, narozeného na tvrzi Heřmanicích v Čechách r. 1583. Byl to šlechtic z jednoho z nejstarobylejších českých panských rodů, ale z rodové větve, která majetku mnoho neměla. Manželé žili ve Vsetíně a v útulné tvrzi v Rymicích, pokud ovšem manžel nebyl vázán svými vojenskými povinnostmi a jinými stavovskými záležitostmi. Lukrécie nebyla zřejmě pevného zdraví a již r. 1614 zemřela. Podle dědických smluv měl majetek po Nekeších připadnout Víckovským z Prusinovic, kteří by tak spojením obou majetků vytvořili rozsáhlou doménu kolem Hostýnských hor. Nastal však dlouhý majetkový spor, který Valdštejn nakonec vyhrál. Toto dědictví po Nekeších mělo pro Valdštejna prvořadý význam. Byť o ně za povstání dočasně přišel a později je prodal, vrátil se do rodných Čech a zde budoval své panství, spojen druhým sňatkem s dcerou z vlivné rodiny Harrachů. Nekešovské dědictví umožnilo Valdštejnovi samostatné vojenské podnikání v rámci tehdejší žoldnéřské armády. Podnikavý Valdštejn se vypracoval z poměrně skromných začátků až na organizátora celé žoldnéřské armády a na vrcholu své kariéry jako císařský generalissimus dosáhl titulu vévody z Frýdlantu, Zaháně a Meklenburku. To byla mezi českou šlechtou zcela ojedinělá kariéra. Ostatky své první manželky Lukrécie později dal převézt do nové hrobky poblíž svého vévodského sídla Jičína. Morava byla jen episodou v jeho životě, ale episodou významnou. Ostatně jeho vztahy k Moravě byly složitější, např. jeho sestra byla jednou ze čtyř manželek Karla Staršího z Žerotína.

Znak Prusinovských z Víckova

Zbývá závěr. Valdštejn končí svou úchvatnou životní dráhu zajímavou shodou okolností r. 1634 tragicky právě v Chebu, z něhož pocházel rod jeho první manželky Lukrécie. Jeho obrovský na-

hromaděný majetek je rozebrán a Valdštejn umírá bez mužského dědice, bez pokračovatele své rodové větve; větví Valdštejnů bylo ovšem více.

Ani Víckovští nevytvořili ucelenou doménu kolem Hostýnských hor a přes všechnu slávu a rozmach v 16. století v prvé polovině 17. století doznívají a odcházejí z jeviště moravských dějin. Jen snad o dvě staletí přežili svůj rodový hrádek na Tišnovsku, který byl již v 15. století v rozvalinách. K jejich tragickému konci se ještě vrátíme v jiném článku.

(Pro obsáhlost jsem musil upustit od podrobných citací z literatury, uvádím alespoň několik titulů: V. Oharek, Tišnovský okres ve Vlastivědě moravské, J. Pilnáček, Staromoravští rodové, J. Janáček, Valdštejn a jeho doba.)

- mt -

VELKOSTATKY, PIVOVARY A CUKROVAR NA TIŠNOVSKU ROKU 1912

Před první světovou válkou byly na Tišnovsku následující velkostatky s celkovou výměrou veškerých pozemků a lesů (i mimo okres):

Velkostatek Lomnice (Otto hr. Serényi)	2383,21 ha
velkostatek Pernštejn (Vladimír hr. Mitrovský)	2767,61 ha
velkostatek Kuřim (zemské hlavní město Brno)	5287,01 ha
velkostatek Tišnov-Předklášteří (klášter Porta coeli)	2032,41 ha

velkostatek Veveří byl tehdy součástí velikého celku spolu s Rosicemi a dalšími statky o výměře 12 698,92 ha (Mořic baron De Forest).

Některé pozemky patřily i jiným ekonomickým celkům.

Velkostatek Tišnov-Předklášteří měl tyto vedoucí zaměstnance:

František Beneš, hospodářský inspektor, Tomáš Weinzettel, správce lesů, Václav Šicha, důchodní, Josef Hejmala, hosp. správce v Lomničce, František Strážnický, lesník na Stanoviskách, Josef Anděl, lesník v Lomničce. Dvůr Stanovisko měl pronajat Tomáš Dobeš a pivovar byl pronajat pivovaru v Černé Hoře. Velkostatek měl ve vlastní režii pilu.

Cukrovar v Předklášteří měla akciová společnost Tišnovského cukrovaru se sídlem v Brně, Cejl 20. Předsedou správní rady byl Dr. Otakar bar. Pražák. Hlavní zaměstnanci v Předklášteří: Václav Brodský, technický ředitel, Jan Najmr, správce, Otto Tachovský, techn. adjunkt, Vincenc Svoboda, strojmistr, Zdenko Chvojka, vozmistr.

Cukrovar měl pronajaty četné pozemky: v Čebíně a v Malhostovicích, dvory velkostatku Lomnice, Otto Möhwald, hospodář. správce v Čebíně; dvůr Selkov od panství Černá Hora, hosp. správce Václav Trojan; dále měl cukrovar pronajaty Vohančice a Kuřim od města Brna, Leonhard Příšek, hosp. inspektor v Kuřimi. Celkem měl cukrovar pronajato od velkostatků 2140 ha, což by samo o sobě představovalo slušný velkostatek. Uvedeni jsou jen někteří z vedoucích zaměstnanců.

Pivovary byly tehdy v Předklášteří (nájemce: Rolnická akciová společnost pivovarní a sladovní, Černá Hora), v Lomnici (nájemce Václav Ullman), v Kuřimi (nájemce M. Zeisel a syn, Kuřim).

Družstva. Nákupní a prodejní družstvo v Kuřimi, Hospodářské družstvo v Tišnově, Rolnická škrobárna a lihovar v Tišnově. Dále mělo v Tišnově sídlo družstvo pro chov a šlechtění hovězího dobytka.

O povznesení zemědělství na Tišnovsku usilovala zimní Zemská rolnická škola v Tišnově, kterou řídil Josef Mimra.

Ostatní zemědělská výroba byla roztříštěna mezi střední a drobné zemědělské závody, řada pozemků byla pronajata.

(Čerpáno z knihy „Neuester Schematismus der Herrschaften, Güter und Zuckerfabriken in Mähren und Schlesien, Brno, 1912.) - mt -

Z BŘEZNOVÉHO KALENDÁŘE

1. března uplyne 140 let ode dne, kdy zahájila činnost tišnovská pošta, tehdy v domě Na Pernštýně.

12. března vzpomeneme půl století od skonu velkého českého spisovatele Aloise Jiráska, čestného občana města Tišnova.

Před 85 lety - 28. března 1895 - byl Tišnov vyhlášen klimatickým místem.

31. března tomu bude 115 let, co zemřel tišnovský rodák JUDr. Jan Dvořáček, význačný činitel Slovanského sjezdu r. 1848 v Praze a přední moravský politik padesátých let.

(i)

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

Dne 25. března 1980 se dožívá v Přerově 70. narozenin paní **Marie Knechtová.** Patří mezi čtenáře našeho zpravodaje od jeho vzniku. Tišnov má velmi ráda; prožila zde 40 let svého života. K životnímu jubileu vše nejlepší a zdraví do dalších let přeje dcera Jitka s rodinou.

Cukrárna na Brněnské je v provozu od 1. května 1976. V prodejně se střídají čtyři pracovnice; vedoucí je s. Vojtěška Veselá, která v cukrárně pracuje už 22 roků. Vztahy mezi zákazníky a ženami za pultem jsou velmi dobré, stížnosti jsou jen na nedostatkové zboží Cukrárna má otevřeno i v sobotu dopoledne a v neděli i odpoledne. Největší nápor tu bývá před vánocemi, v březnu na MDŽ a na velikonoce. Průměrná tržba za poslední rok činila 1 350 000 Kčs.

- vb -

Prodavačka Jana Vávrová přidá pěkný usměv.

Cukrárna - to je ráj pro děti.
Foto: Zdeněk Juránek

O PĚNKAVĚ OBECNÉ

Začíná jaro. Do pupenů pomalu šplhá nový život. A tu se najednou z vršku stromu nebo odněkud z keře ozve jásavá ptačí píseň, jakoby neskutečná v tom sychravu, které trčí ještě všude kolem. Chvíli trvá, než se nám mezi větvemi podaří uvidět toho maličkého trubadúra, hlásajícího, že diktatura zimy definitivně končí. Je to pěnkava obecná, jeden z prvních zvěstovatelů jara. Díky své nenáročnosti a přizpůsobivosti patří zatím ještě stále mezi naše poměrně hojné pěvce, mající dost odvahy žít v blízkosti lidí, třebas i uprostřed města. Vyskytuje se prakticky na celém území republiky. Ale nejen to, setkat se s ní můžeme po celé Evropě

a svým rozšířením zasahuje až do severní Afriky a západních oblastí Asie. I když se nedá tvrdit, že zbarvení pěnkavy je nějak velice pestré, přece je to ptáček úhledný. Sameček je pestřejší než jeho družka. Na horní straně je šedozelený, vespod cihlově červenavý s bílými pruhy v hnědozelených křídlech. Co do velikosti a váhy jsou na tom pěnkavy stejně jako vrabci. O pěnkavách nelze říct, že by patřily mezi tažné druhy, protože některé z nich, především poněkud pohodlnější samečkové, u nás přezimují; mladí ptáci a samičky se potulují po okolí nebo podnikají nepříliš dlouhé cesty do zimovišť. Koncem února a v březnu už jsou zase všichni pohromadě a obsazují svá budoucí hnízdiště, o čemž svědčí právě ten výše zmíněný zpěv. Zpěváky jsou pouze samečkové a věnují se této činnosti s takovou vervou, že jim na jiné rodinné záležitosti už času nezbývá. Stavba hnízda spolu se sezením spočívá tedy na bedrech samičky. A ta se činí seč může, jak dokazuje úhledné polokulovité hnízdo, zhotovené z jemných kořínků, lišejníků a stébel. Zvenčí je dovedně, k nerozeznání od okolí, zamaskované. Po 12 - 13 dnech se z 4 - 6 vajíček líhnou mláďata, která za 2 týdny opustí hnízdo. Pěnkavy hnízdí, jako většina pěvců, dvakrát do roka. Jejich potravu tvoří především semínka z různých plevelů a částečně i hmyz.

Josef Ptáček

SPORT

NA PÁR MINUT S VÍTĚZI

TKZ: Očekávals svoje první místo v letošní anketě?

PETR SEQUENS: Počítal jsem s umístěním tak do třetího místa.

Co si myslíš vůbec o existenci ankety v Tišnově?

Domnívám se, že většina sportovců je pro anketu. Problém je snad jen v tom, že někteří z nich se pak neradi ukazují při vyhlášení výsledků pied tolika lidmi.

Připadáš si spíš jako házenkář nebo košikář?

Košíkovou jsem hrál vždycky raději. Teprve když pro tišnovský basket nastala poněkud horší léta, tak jsem se zaměřil víc na házenou. Teď je to tak půl na půl - s tím rozdílem, že v házené máme šanci na postup do národní ligy.

Jak vidíš do budoucna vaše ligové ambice?

Na ten postup se rozhodně cítíme, ale to je jenom polovina věci. Ta druhá je, jakou roli bychom v té lize hráli. Za současného stavu by tam mužstvo asi těžko uspělo. Chtělo by to poctivě třikrát týdně trénovat, pak by se snad výsledky dostavily. Momentálně je účast na tréninicích jen 65%, což je málo.

Ale v košíkové se taky objevila teoretická naděje na postup!

Jak to tam vypadá?

S tréninkovou morálkou je to ještě horší než na házené; výhoda je v tom, že kádr košíkářů je podstatně mladší. Proto by snad bylo předčasné, kdybychom letos postoupili výš. Před začátkem sezóny jsme se chtěli vlastně jen zachránit, protože nás oslabil odchod dvou hráčů na vojnu.

Pociťuješ jako levák nějakou výhodu proti „normálním" pravákům?

Určitá výhoda tady je. Bránící hráč totiž reaguje spíš na pohyby praváka, jde na druhou stranu. To ovšem neplatí pořád; jen do té doby, pokud mne soupeř moc nezná.

Jak se díváš na tvrdost v házené? Nestraší vás teď třeba to Deckarmovo zranění?

Na to člověk nesmí myslet, ani na podobné věci. Mně osobně ta tvrdost nevyhovuje, to je taky jeden z důvodů, proč mně byla košíková bližší. I když jsem zatím bohudík žádné zranění neprodělal.

Loni před anketou se o tobě psalo, že máš slabiny v obranné hře. Letos už v tvé charakteristice nic takového nebylo. Co k tomu můžeš říct?

Snažil jsem se bránit lépe, ale myslím si, že je o ještě stále má slabina. Sice jsem se v tomto směru zlepšil, ale pořád tam jsou rezervy. Průběžně se pokouším je odstranit.

Tak ať se tobě i spoluhráčům v obou sportech podaří i v nové sezóně to, oč usilujete.

●

TKZ: Proč sis vybral z motorismu právě silniční závody?

FRANTIŠEK VALA: Já jsem začínal se soutěžemi, postupně přes motokros a zkoušel jsem i plochou dráhu. K silnici jsem se dostal proto, že už jsem starší a právě tady se dá ze zkušeností nejvíc vytěžit. No a taky je to přece jen „inteligentnější" ježdění - člověk se nehoní tím bahnem a prachem ... Zajímavé je to, že jsem uhýbal od jednoho k druhému kvůli penězům a nakonec to dopadlo tak, že jsem šel od lacinějšího k dražšímu.

Jezdils řadu let na našich motocyklech, vloni měls možnost startovat na Yamaze. Jaké to bylo?

Vloni se díky velkému pochopení všech lidí, kteří se o motorismus v Tišnově starají, podařilo to, o čem jsem se Zdeňkem Kučou a Honzou Vlachem potají snili - získat Yamahu. Já jsem se na ní svezl poprvé na Velké ceně a tam toho bylo na mne moc naráz: zvykal jsem si na jinou motorku, pak ta slavná trať Velké ceny jistě na každém zanechá své stopy a navíc motorka byla tehdy jen vypůjčená, takže jsem si pořád nějak uvědomoval, že s tím nesmím nikde praštit. Ona ta Yamaha není žádný špičkový světový stroj - ale přece jen tady nemusíš hlídat, aby ti to zařadilo a tak dál. Pokud pomyslíš a zmáčkneš to správné, co máš, tak ona ta motorka to dělá. Některým klukům trvalo třeba i rok, než si na to zvykli, on je to přece jen rozdíl.

Jak a proč se ti vlastně stala ta havárie v Jičíně?

Můj první pohled po probuzení byl na rozbitou motorku - a to bylo hrozný. Pak jsem se divil, že se kolem motají sami Tišnováci, protože jsem si pamatoval, že jsem závodil v Jičíně. Teprve po chvíli mně došlo, co se stalo; snažil jsem se později celou věc rozebrat a zjistit, kde byla chyba, protože za vším bývá vždy chyba jezdce. Já jsem už ten den zjistil, že tím místem projíždím o rychlost výš než všichni ostatní a proto se mně dařilo právě tady za tou sérií zatáček předjíždět. Normálně se tyto zatáčky jezdí takovou přímou stopou, ale já jsem už věděl, že se podobný typ zatáček dá jezdit tak, že se držíš co nejvíc u vnějšího oblouku a tím si ty zatáčky „narovnáš". V té době jsem se držel poblíž Pavla Vašíčka z Brna, kterého jsem v tom esíčku předjížděl, ale on mně to na rovině vždycky vrátil. Byl jsem si proto vědom, že pokud se chci před něj dostat, musím být v té zatáčce ještě rychlejší. A tam jsem právě udělal chybu - najížděl jsem to tou vyšší rychlostí, ale po jeho stopě. Už v zatáčce jsem dřel nohama o zem a jenom jsem si říkal, že nesmím vletět přímo do těch balíků u cesty. Do poslední chvíle jsem to držel ve sklonu a hlídal si místo, kde vyjedu z asfaltu, protože tam jsem se musel zase narovnat. To jsem ještě zvládl, ale když jsem si myslel, že se vrátím zpátky na silnici, zahlídl jsem před sebou jeden balík, ten mne nakopl a pak si pamatuju už jen to, že jsem letěl hlavou napřed. O tom balíku jsme se pak přeli, protože kamarádi tvrdili, že tam vůbec nebyl. Z televizního záznamu jsem nakonec zjistil, že závod přede mnou tam balík byl, ale při další kubatuře po mém závodu už ne. Takže jsem jim ho asi pěkně zničil.

Jak a kde vlastně trénuješ?

Trénovat se nedá nikde. Snažím se jenom udržet v optimální fyzické i psychické pohodě. Projet stroj i trať mám možnost teprve při tréninku před závodem.

Jak dlouho ti ještě můžeme držet palce?

Chtěl bych jezdit, pokud mne to bude bavit a pokud to rodina se mnou vydrží. Hlavně bych chtěl jezdit takovým způsobem, abych se nemusel jak dosud soustředit tolik na to vyrábění a udržování motorky. Právě v tomto směru je situace výhledově příznivá, takže teď teprve by se vlastně mohlo začít nanovo. (vt)

ZA ZDRAVĚJŠÍ TIŠNOV

Odbor turistiky TJ Baník Tišnov se rozhodl uspořádat v rámci Československé spartakiády 1980 soubor turistických pochodů pod jednotným názvem „Za zdravější Tišnov".

Akce začne tradiční Jarní nedělí na Květnici, což je oficiální zahájení celostátní akce 100 jarních kilometrů. Aby nezůstalo jen u zahájení bude do konce června uspořádáno asi 5 turistických pochodů, na kterých každý, kdo má zájem, může splnit podmínky pro získání odznaku Sto jarních kilometrů. Průkazky budou k dostání jak na Jarní neděli, tak i na prvních pochodech, nebo u předsedy odboru turistiky.

O každém z pochodů bude tišnovská veřejnost informována pomocí plakátů, kde se dozví datum, start i délky tras pochodů. Ty budou voleny tak, aby si přišli na své vyspělí turisté a aby mohli jít i úplní začátečníci a děti v doprovodu rodičů. Každý účastník obdrží popis trasy, popř. mapku, diplom za prošlou trasu a zájemci i potvrzení o projití trasy do průkazky Sto jarních kilometů. Na delších trasách a v cíli bude menší občerstvení.

Na závěr ještě důležitá upozornění:

pochody nejsou započítávány do výkonostních odznaků pěší turistiky;

děti do 15 let získají odznak 100 jarních kilometrů za 50 km, dospělí za 100 km, které ujdou do konce srpna;

chybějící kilometry je možno ujít na jakékoliv jiné akci delší než 3 km (nutné potvrzení).

Věříme, že se naše veřejnost zúčastní v hojném počtu a že hlavním důvodem bude vlastní zdraví a radost z pohybu, a diplom, případně odznak jen vítanou prémií.

Alois Zeman

Pracovníky pro stavební práce v areálu sokolovny přijmeme ihned. Zájemci hlaste se u s. Dvořáka, tel. 228 (OPS).

TJ Baník

Foto: J. Ptáček

NA HORÁCH

V neděli 6. ledna byl v Karlově v Jeseníkách zahájen lyžařský výcvik 7. tříd ZDŠ Smíškova ulice.

Byli jsme ubytováni v novém rekreačním středisku I. BZKG. Zdejší personál pod vedením s. Helána nám vytvořil pěkné prostředí.

Hned po příjezdu jsme byli podle svých schopností rozděleni do čtyř družstev, v kterých jsme ihned začali s výukou. Stali se z nás náruživí lyžaři. I přes četné pády jsme dosáhli velkých úspěchů. Jedním z nich byla jízda na lyžařském vleku. Na jeho konečnou stanici vyjel i oddíl začátečníků, a to v plném počtu. Ti pokročilí si troufli i na sjezdovku, která se všem zdála být nepřemožitelná.

Vrcholem celého výcviku byl závod v obřím slalomu. I ti, kteří se zpočátku neuměli postavit na lyže, tento závod absolvovali.

Poslední večer pak byly udělovány ceny nejen za 1. - 3. místo ve slalomu, ale také za úklid na pokojích, který byl bodován dokonce 2x denně. Dostávali jsme i zvláštní ceny. Např. za ohrožování časoměřičů při závo-

dech, za zlomení lyže, za nejlepší uvádění kulturních večerů atd.

Naším hlavním cílem bylo zvládnout základní lyžařskou techniku. K jeho dosažení nám pomáhali instruktoři s. řed. Pokorný, s. uč. Tillhonová a Šudák a MUDr. Müller. V našem plánu bylo také naučit se samostatnosti a kolektivnosti. Pokoje musely být uklizené, sebemenší vada znamenala ztrátu bodu. Bodování zaznamenávala s. uč. Vlachová.

Každý večer jsme hodnotili uplynulý den a pro zpestření večera si každá třída připravila kulturní program, ve kterém nechyběly scénky, písničky, vtipy a zábavné soutěže.

Celý týden uběhl jako voda a přiblížil se den našeho odjezdu. Všichni jsme se s horami neradi loučili. Odnášeli jsme si domů spoustu veselých zážitků a pěkný vztah k lyžování.

Lenka Mistrová

Loutkové divadlo Mladost při SZK ROH v Tišnově připravuje na 23. března pohádku pro děti nazvanou Hračky na cestách. U příležitosti tohoto představení bude mladým loutkořům – pionýrům předána jejich skupinovými vedoucími ze ZDŠ Smíškova a Gottwaldova odbornost loutkaře. Na představení zveme všechny tišnovské děti. (vb)

Svátek Mezinárodního dne žen 8. března slavíme již řadu let na závodech společně. Často přicházejí pracujícím ženám k svátku zahrát a zazpívat různé hudební skupiny.

Snímkem Milana Loskota si připomínáme jednu z minulých oslav v tišnovském závodě n. p. Výstavba dolů uranového průmyslu.

KRUH PŘÁTEL HUDBY při SZKP ROH TIŠNOV připravil pro své členy i veřejnost na středu 14. března 1980 v 19.30 hodin v sále SZKP ROH

VEČER STARÉ HUDBY

Účinkují:

profesor pražské konservatoře
Milan Zelenka - kytara

sólista Velkého smyčcového orchestru Studio Brno (Čs. rozhlas)
Vítězslav Drápal - flétna

V programu budou uvedena díla:

F. Gragnani, M. Giuliani, S. Prokofjev, E. Pujol, J. Ibert a M. Slimáček
Předprodej vstupenek SZKP ROH Tišnov. ◉ Vstupné 10 Kčs.

Pro členy KPH platí abonentní vstupenky.

Srdečně zve výbor KPH

RESTAURACE BRNO-VENKOV
si Vám dovolují doporučit tyto své provozovny:

HOTEL U NÁDRAŽÍ
ubytování, uspořádání svatebních hostin.

RESTAURACE POD KLUCANINOU
dobrá kuchyně, svatební hostiny.

RESTAURACE GRILL
po dobu oprav hotelu Květnice zajišťuje teplé obědy.

RESTAURACE HUMPOLKA
bohatý výběr jídel, příjemné prostředí.

KINO PANORAMA

1. so, 2. ne - 17.30 a ve 20 hodin
ULTIMATUM
Barevný film NSR. Utopický příběh z atomové základny. V hlavní roli Burt Lancaster.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

4. út - 17.30 a ve 20 hodin
● **KAM NIKDO NESMÍ**
Český barevný film. Milostný příběh s kriminální zápletkou.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

6. čt - 17.30 hodin
● **VÍKEND**
Španělská veselohra o muži s motocyklem a cestě napříč Španělskem.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

8. so, 9. ne - 17.30 a ve 20 hodin
● **ŽENA PRO TŘI MUŽE**
Český barevný film. Komedie dlouhá 2200 metrů.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

11. út, 13. čt - 17.30 a ve 20 hodin
● **DOTEK MEDÚZY**
Anglický barevný film. Dramatický příběh muže, který dokázal nemožné. V hlavních rolích Richard Burton, Lino Ventura a Lee Remicková.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

15. so, 16. ne - 17.30 a ve 20 hodin
● **OLYMPIJSKÉ PRÁZDNINY**
Finský barevný film. Úsměvné příběhy jednoho týdne na pobřeží Řecka.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

18. út - 17.30 a ve 20 hodin
DELFÍN V BOUŘI (širokoúhlý) „S"
Sovětský film. Dramatický zápas s živly a s lidskou nezodpovědností.
Vstupné 5, 6, 7 Kčs

20. čt - 17.30 hodin
● **STŘECHA**
Bulharský barevný film. Komedie o tom, kam až může vést snaha po vlastním domě.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

22. so, 23. ne - 17.30 a ve 20 hodin
● **MODRÁ PLANETA**
Český barevný film. Úsměvný příběh o velkých snech.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

25. út, 27. čt - 17.30 a ve 20 hodin
● **POZDRAV TU PANÍ !**
Francouzský barevný film. O vydařeném synáčkovi, který zasáhl do vlastní výchovy.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs.

29. so, 30. ne - 17.30 a ve 20 hodin
KŘIDÝLKO NEBO STEHYNKO ? (širokoúhlý)
Francouzská filmová komedie. Louis de Funes v roli gastronomického krále.
Vstupné 6, 7, 8 Kčs

31. po - 17.30 a ve 20 hodin
PROROK, ZLATO A TRANSYLVANCI
Rumunský barevný film. Jak se objevuje Divoký západ.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

DĚTSKÁ PŘEDSTAVENÍ:

2. ne - 9.30 hodin
KRASNÁ VASILISA
Sovětský barevný film. Pestrá skládanka pohádkových příběhů.

9. ne - 9.30 hodin
TŘI OŘÍŠKY PRO POPELKU
Český barevný film. Filmová adaptace pohádky Boženy Němcové.

16. ne - 9.30 hodin
BOLEK A LOLEK U MOŘE
Polský barevný film. Pásmo zábavných výletů do světa pohádek.

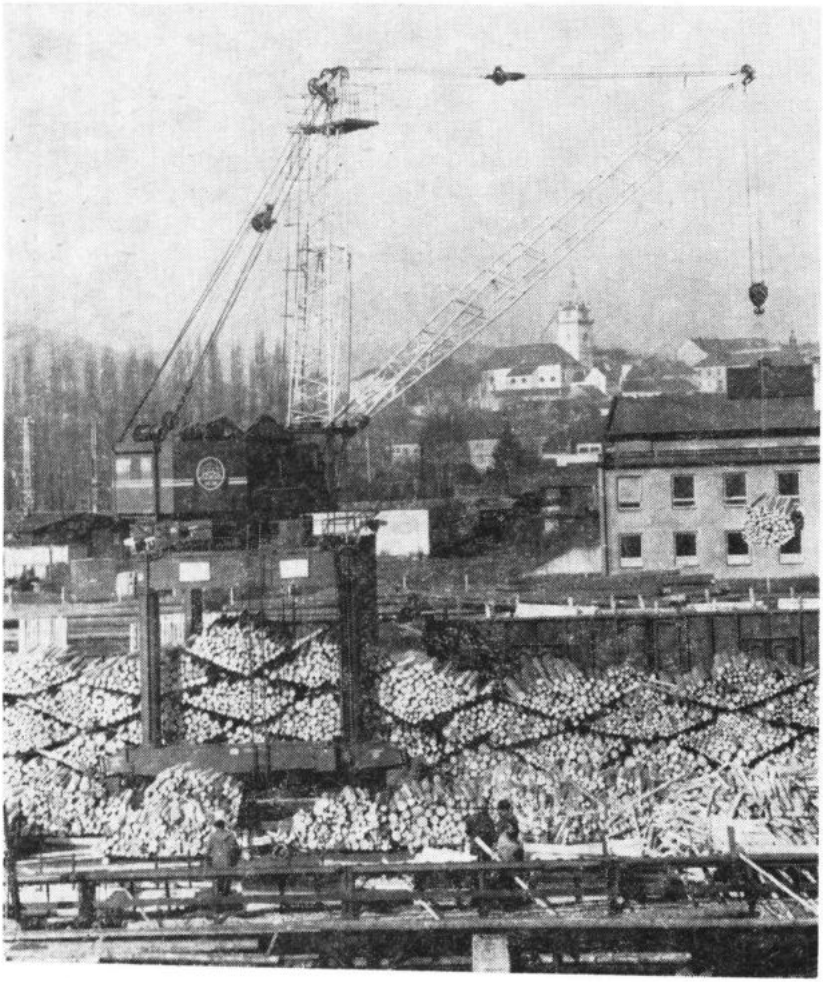
23 ne - 9.30 hodin
OD ZÍTŘKA NEČARUJI
Český barevný film. Komedie o dopadení pana Tau.

30. ne - 9.30 hodin
JEN POČKEJ, ZAJÍCI !
Sovětský film. Oblíbené krátké filmy pro malé i velké.

TIŠNOVSKÝ KULTURNÍ ZPRAVODAJ vydává MěstNV a MěV KSČ v Tišnově, řídí redakční kolektiv při kult. škol. komisi MěstNV. Adresa: MěstNV, 666 19 Tišnov. Cena 1 Kčs. Tisk 58 Dolní Kounice - 1966-80 - 456.12/80-Lá 80

TIŠNOVSKÝ kulturní ZPRAVODAJ

DUBEN 1980 Ročník XI. Číslo 4

LID ZDROJEM MOCI VE STÁTĚ

Na 5. duben připadá 35. výročí přijetí Košického vládního programu, který jednoznačně určoval základy výstavby našeho nového státu i další směr jeho vnitřní a zahraniční politiky.

Prohlášení národních výborů jako nových orgánů státní moci zajišťoval zásadu, že lid je jediným zdrojem moci ve státě.

Vláda Národní fronty v Košickém vládním programu prohlásila, že zahraničně politická linie Československa se bude v budoucnu řídit smlouvou mezi ČSR a SSSR o přátelství, vzájemné pomoci a poválečné spolupráci, která byla podepsána 12. prosince 1943 v Moskvě.

Podle zásad leninského učení o národnostní otázce byl řešen poměr Čechů a Slováků tak, že uznával Slováky za svébytný národ. Tento fakt dostal své institucionální vyjádření vytvořením Slovenské národní rady a Sboru pověřenců. Košický vládní program se stal programem národní a demokratické revoluce v Československu, určil politické zásady lidově demokratického zřízení a orientoval československý lid na pokojný vývoj revoluce a přechod k socialismu za aktivní účasti všech vrstev obyvatelstva.

Košický vládní program se stal jedním ze základních kamenů Února 1948. Je příkladem vynikající aplikakace leninských zásad taktiky dělnické třídy v demokratické revoluci v našich podmínkách. Praxe pozdějších let ukázala, že tato taktika byla správná. A v tomto směru nás Košický vládní program inspiruje i dnes. **(i)**

PROGRAM OSLAV 35. VÝROČÍ OSVOBOZENÍ

30. dubna

večer - tradiční lampiónový průvod v předvečer 1. máje

1. května

oslavy Svátku práce

9. hod. - májová manifestace s průvodem

10.30 hod - ukázky činnosti Svazarmu na hřišti ZDŠ Smíškova, vystoupení dechové hudby LŠU

15 hod. - kulturní program pionýrů ZDŠ, žáků LŠU a studentů gymnázia v sokolovně

18 - 24 hod. - májová veselice v sokolovně, hraje TOKS, vstup volný

5. května

Slavnostní otevření mezea Jermaku v Šerkovicích

7. května

19 hod. - **slavnostní shromáždění občanů** v sokolovně na počest 35. výročí osvobození Československa Sovětskou armádou (položení věnců k pomníkům, vyhodnocení nejlepších organizací a jednotlivců, kulturní program LŠU)

8. května

16 hod. - **manifestace u pomníku partyzánské skupiny Jermak** v Šerkovicích za účasti bývalých partyzánů a hostů ze SSSR (položení věnců, slavnostní projev, slib jisker a šátkování pionýrů všech

---

Celkový pohled na manipulačně expediční sklad Lesního závodu Kuřim v Tišnově. Foto: Zdeněk Juránek

škol Tišnovska, setkání partyzánů s mládeží u muzea Jermaku v šerkovické hájence), doprava z Tišnova zajištěna

10. května

soutěž požárních družstev o pohár MěstNV na hřišti na Ostrovci

Mimo hlavní oslavy proběhne v měsíci dubnu a květnu v našem městě řada drobnějších akcí, které jsou též věnovány výročí osvobození. 16. dubna se uskuteční beseda mládeže s účastníky odboje proti fašismu na Tišnovsku, od 16. do 30. dubna výstavka materiálů k dělnickému hnutí a odboji na Tišnovsku a postupně řada menších výstavek ve výloze spořitelny (35 let výstavby města, 35 let požárnictví, odbojové hnutí, nejlepší dětské kresby, fotografie).

V období od 1. dubna do 31. května proběhnou v Tišnově také některé soutěže (soutěž o nejlepší slavnostní výlohu, soutěž o nejlépe upravenou výstavní skříň, soutěž fotografů na námět 35 let socialistického Tišnova, soutěž o nejlepší dětskou kresbu na tentýž námět, soutěž „Rozkvetlé ulice Tišnova").

Sledujte plakáty a vysílání místního rozhlasu.

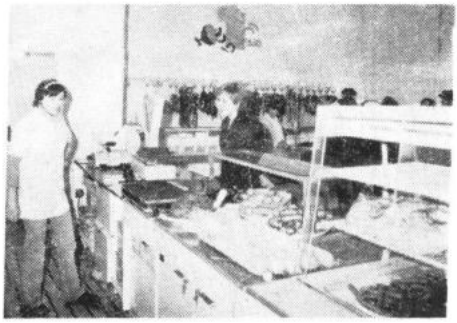
Z městské konference SČSP

Nejmasovější společenskou organizací Národní fronty v Tišnově je v současné době se svými 1403 členy Svaz československo-sovětského přátelství. Po výročních členských schůzích, které se uskutečnily v jednotlivých uličních, závodních či školních odbočkách, se 16. února konala ve Sdruženém závodním klubu v Tišnově i městská konference SČSP. Delegáti na ní uvítali kromě jiných hostů i předsedu OV SČSP s. Řehořku, předsedu NF a zástupce MěstV KSČ v Tišnově s. Volenu.

Jak vyplynulo ze zprávy o činnosti za uplynulé tři roky, splnili členové svoje úkoly se ctí. Jen politickovýchovných akcí, mezi něž patřily i přednášky o knihách L. I. Brežněva, o Voroněži a další, se zúčastnilo téměř osm tisíc lidí. Určitého pokroku dosáhla organizace v odběru svazového tisku. Jednou z nejslabších oblastí však zůstává i nadále mimoškolní výuka ruského jazyka. Tyto kursy zatím úspěšně probíhají jen na ZDŠ Gottwaldova, ZDŠ Smíškova

a zemědělském technickém učilišti. Pozornost ovšem odbočky, kterých je v Tišnově jednadvacet, věnují uzavírání závazků. V uplynulém období například členové svazu odpracovali více než 10 000 brigádnických hodin na pomoc plnění volebních programů NF, sebrali přes šest tun odpadových surovin, získali 15 dárců krve apod. Velkou měrou se na úspěšné práci podílí i kolektivy BSP v Modeteě, Papírnách, Drukocelu, VDUP a jinde. Úspěšně se rozvíjí činnost klubu přátel sovětského filmu, který vede ing. Nečas. Tradičně v našem městě vítáme sovětské turisty. O práci SČSP by se dalo ještě hodně napsat. Podívejme se na ni ale i z kritického hlediska. Ne všechny odbočky totiž pracují tak, jak by měly. Příkladně si vedou odbočky č. 2, č. 3, v Modeteě, většina jich však zachovává zlatou střední cestu. Jsou ovšem i takové, které ve své činnosti vyloženě stagnují. Proto delegáti konference přijali opatření na zlepšení práce celé organizace a zvolili nový třináctičlenný městský výbor. Předsedou se stal osmatřicetiletý mistr z MEZ Drásov s. Jan Vácha. (ula)

Nová prodejna masa byla slavnostně otevřena ve čtvrtek 14. února t. r. Objekt v hodnotě více než 800 000 Kčs vznikl v poměrně krátkém čase něco přes 1,5 roku za výdatné brigádnické pomoci občanů, kteří v akci Z na něm odpracovali v letech 1978 - 79 celkem 8756 brigádnických hodin. Kus poctivé práce tu odvedl především organizátor stavby s. Simandl. Sídliště Pod Klucaninou tak získalo 75 m² moderní prodejní plochy.

Na snímcích Milana Loskota vidíme vlevo inspektora Potravin s. Kučeru, který vítá první zákazníky v prodejně, a vpravo záběr na úsek prodeje uzenin.

Zdravotnická osvěta v Předklášteří

Během měsíce prosince a ledna proběhl v ZO ČSČK v Tišnově II - Předklášteří kurs první pomoci.

Z 25 vyškolených byla převážná část mládeže z řad oddílových vedoucích PO a cvičitelek Sokola. Kurs také přispěl k prohloubení zdravotnických vědomostí členek ČSČK, které budou poskytovat v naléhavých případech první pomoc občanům v obvodě jim určeném.

Kurs byl ukončen hodnotnou a zajímavou přednáškou MUDr. Buriana, psychiatra OÚNZ Brno-venkov, na téma „Lék není jenom lék" ve vztahu k problematice výchovy mládeže.

Přednáška všechny zúčastněné plně zaujala jak svým obsahem, tak i podáním přednášejícího.

Jiřina Novotná

RACIONÁLNĚ V LESNÍM HOSPODAŘENÍ

Zdravé lesy, perlivé říčky, kopce, louky, vonící stráně, malebná zákoutí - krásný je náš kraj, krásnou má přírodu. Ta tvoří bohatství celé naší socialistické společnosti. V něm je zahrnuto i naše lesní hospodářství. Je povinností celé společnosti i každého občana využívat tohoto zdroje bohatství, ale zároveň i celou přírodu chránit i pro příští generaci. Jednou z forem ochrany přírody je již tradičně vyhlášení měsíce dubna Měsícem lesů. Při této příležitosti jsem požádal soudruha inž. Jana Grosse, vedoucího MES Tišnov, o příspěvek k významu této celospolečenské akce a o informaci o úkolech a jejich plnění v této těžební lesní jednotce.

Duben jako období probouzejícího se života v přírodě zaujal ve vědomí široké veřejnosti trvalé místo jako měsíc zasvěcený našim lesům. Kladný vztah našich lidí k lesu a lesnímu bohatství se v dřívějších letech projevoval především ve spontánní pomoci lesníkům při zalesňovacích pracích, likvidaci různých kalamit a jiných příležitostech, kdy bylo potřeba nahradit nedostatek vlastních pracovníků a vhodných mechanismů brigádnickou pomocí. Postupem času se tato výpomoc našemu lesnímu hospodářství stávala stále méně potřebnou a většina našich spoluobčanů přestávala na brigády do lesů chodit, ale vracela se tam stále častěji jako návštěvníci hledající zdravé přírodní prostředí.

Jedním z pracovišť, kde se postupem času zaváděla do provozu nová technika nahrazující mnoho pracovních sil, je manipulačně expediční sklad (MES) v Tišnově. Samotný MES byl uveden do provozu v roce 1972 a od téhož roku se datuje i počátek širokého rozvoje pracovní iniciativy a socialistického soutěžení jeho pracovníků. Postupem času zde vznikl kolektiv, který má v současné době již přes třicet pracovníků.

Pod vedení MES Tišnov patřily též dva menší sklady ve Štěpánovicích a v Nedvědici.

Výroba ve Štěpánovicích je orientována výhradně na sortimenty pro Brněnské papírny, n. p., závod Tišnov. Ve skladě v Nedvědici bylo až do konce roku 1979 prováděno zpracování slabých listnatých sortimentů převážně na export. Po vzniku nové moderní zpracovatelské linky v Tišnově, je tato výroba nyní přemístěna na náš sklad. Práce v lese i při zpracování dřeva nebyla nikdy lehká. Postupně byla namáhavá ruční práce v lese, ale i při zpracování, vytlačena moderní mechanizací. Tyto základní práce se postupnou mechanizací přenesly právě na náš sklad. Vždyť při celkové těžbě u LZ Kuřim, která představuje 100 000 m^3 dřeva, projde MES Tišnov 70 000 m^3 dřeva.

A právě nové mechanismy nám dané úkoly pomáhají plnit daleko snáze a daleko ve větších výkonech, než tomu bylo před lety. K nepostradatelným našim pomocníkům patří mechanizační linky s odkorňovači VK - 16, jeřáb MB - 110, čelní nakladač Volvo a malá linka s hydraulickou obsluhou.

Kolektiv pracovníků našeho skadu si je vědom vysoké hodnoty, kterou mají moderní mechanismy pro naši práci. O nové stroje starostlivě pečuje a samotní pracovníci si neustále zvyšují odbornost při jejich obsluze.

To, že kolektiv pracovníků MES Tišnov starostlivě o mechanismy pečuje, aby tyto při práci nebyly poruchové a aby na nich byly prováděny stabilně vysoké pracovní výkony a tím přispívaly k plnění úkolů závodu, dosvědčuje skutečnost, že z řad pracovníků MES Tišnov jsou LZ Kuřim každoročně vyhodnocováni nejlepší pracovníci závodu. Mezi ně patří soudruzi Josef Procházka,, Josef Samson, Adolf Záhorský, František Zloch, Alois Řídký, Jiří Zavřel, Jan Mikeska i řada dalších.

Podíl produkce našeho MES na celkových výsledcích LZ Kuřim není zanedbatelný. Vždyť celá čtvrtina roční těžby dřeva je expedována právě z našeho skladu na export, kde jsou velmi vysoké nároky na kvalitu produkce. Úkoly produkce v našem MES jsou rok od roku náročnější. Současné výkony např.

ve strojním odkorňování VK 16 v m^3 jsou v porovnání s rokem 1973 téměř o jednu třetinu větší, za rok 1979 činily 44 300 m^3 strojně odkorněného dřeva. Podobně je tomu tak i ve vagonování. Tam jsou výkony rovněž oproti roku 1973 téměř o jednu třetinu vyšší. V roce 1979 se v našem skladě naložilo do železničních vagónů 47 600 m^3 dřeva, na export bylo vyexpedováno přes 21 000 m^3 dřeva.

Moderní technika nahrazuje desítky lidských rukou.

Soudruhu vedoucí, máte nějaké problémy a jak je řešíte?

Stejně jako i v ostatních závodech a podnicích i v našem MES se setkáváme s problémy, které nám znesnadňují práci a mnohdy jsou i kritikou našich spoluobčanů. Tyto nesnáze se však snažíme za pomoci vedení LZ i ostatních závodů a podniků v našem městě řešit. Jedním z takovýchto problémů je zužitkování odpadu kůry ze strojního odkorňování. Mnozí spoluobčané jej již využívají k otopu rodinných domků. Je však nutno situaci ve zužitkování tohoto odpadu pro otop řešit komplexně a uvažovat o výstavbě centrálního vytápění v celé oblasti Ostrovce a Červeného mlýna, kde jsou soustředěny mnohé závody a provozovny našeho města.

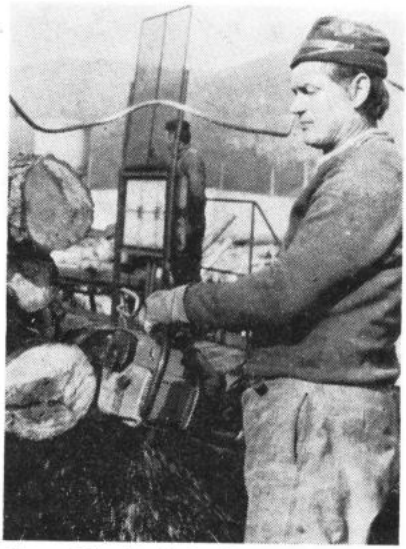

Foto: Zdeněk Juránek

Lesní závod Kuřim přistoupil i k jinému řešení. Kůra je odvážena do komplexu školek ve Svinošicích, kde je kompostována. Po rozkladném procesu dvou až čtyř roků nahradí v plné míře rašelinu, které je v naší republice stále větší nedostatek. Tímto vhodným zužitkováním dřevního odpadu se dostávají do našich lesů vhodné živiny, které v dnešní době lesní porosty nutně potřebují pro další produkci dřevní hmoty.

A závěrem?

Vedení MES Tišnov, v neoddělitelné spolupráci se všemi pracovníky skladu, chce svou kvalitní společensky prospěšnou prací, svými socialistickými závazky a vysokou pracovní aktivitou podpořit budovatelské úsilí naší socialistické společnosti o co nejlepší hospodaření na každém úseku. Tímto úsilím chceme i my přispět na počest 35. výročí osvobození naší vlasti Sovětskou armádou ke splnění úkolů roku 1980, který je posledním rokem šesté pětiletky, ve vysoké kvalitě.

Děkuji Vám za příspěvek.

– ol –

V. ZASEDÁNÍ SBĚRATELŮ NEROSTŮ

Stalo se již tradicí, že v měsíci dubnu si každoročně v Tišnově dávají schůzku sběratelé nerostů. Po ročním přerušení, kdy z důvodů rekonstrukce tišnovské sokolovny se IV. zasedání konalo v brněnském Semilasu, bude dějištěm této význačné sběratelské události opět tišnovská sokolovna. Sobota 19. dubna bude tedy opět mineralogickým svátkem pro většinu československých mineralogů a sběratelů nerostů.

Zasedání bude zahájeno v 10 hodin již tradičně odbornými přednáškami Dr. A. Poláka – „Ložiskové poměry a báňská díla ve štěpánovském rudném revíru" a Ing. Vl. Svobody a J. Šarfa „Mineralogie boratů".

Přednáška Dr. Poláka navazuje na jeho loňskou přednášku „Nerostné bohatství Bystřicka", čímž bude uzavřen cyklus přednášek o Bystřicku.

Přednáška Ing. Vl. Svobody a J. Šarfa zahajuje nový cyklus z oblasti systematické mineralogie, v kterém postupně budou zařazovány další přednášky a jejich cílem bude poskytnout širokému okruhu sběratelů nerostů odborný přehled a mineralogickou orientaci.

Po skončení přednášek začne druhá část zasedání – výměnná mineralogická burza. Její zahájení předpokládáme od 11.30 hodin, a tak jako v minulých letech se jí účastní většina československých sběratelů nerostů. Ze zahraničních sběratelů se tradičně zúčastňují tišnovské mineralogické burzy sběratelé PLR, NDR, MLR a našeho jižního souseda Rakouska.

Každoročně se naší burzy zúčastňuje pan Roger Leemans z Bruselu, dále očekáváme účast sběratelů z Bulharska, z NSR a Švýcarska.

Moravská sekce odborné skupiny mineralogie Čs. společnosti pro mineralogii a geologii udržuje písemné styky s leningradskými sběrateli soustředěnými v klubu „Minerál" a s australským "Lapidary Club" v Sydney. Sběratelé obou klubů mají veliký zájem o tišnovskou mineralogickou burzu a jejich účast v letošním roce není vyloučena.

Po zahájení výměnné mineralogické burzy bude provedeno odbornou komisí vyhodnocení nejlepší kolekce V. zasedání, která bude oceněna diplomem a věcnou cenou. Ukončení výměnné burzy předpokládáme okolo 17 hodin.

Pořadatelem akce je tak jako v minulých letech moravská sekce odborné skupiny mineralogie Čs. společnosti pro mineralogii a geologii spolu s ČVTS Uraranových dolů v Dolní Rožínce, ZO SSM a ZV ROH Dolu Rudý říjen Olší a mineralogicko-petrografickou skupinou Moravského muzea v Brně.

Všechny zájemce a příznivce sbírání minerálů zveme srdečně tento den do tišnovské sokolovny.

A. S.

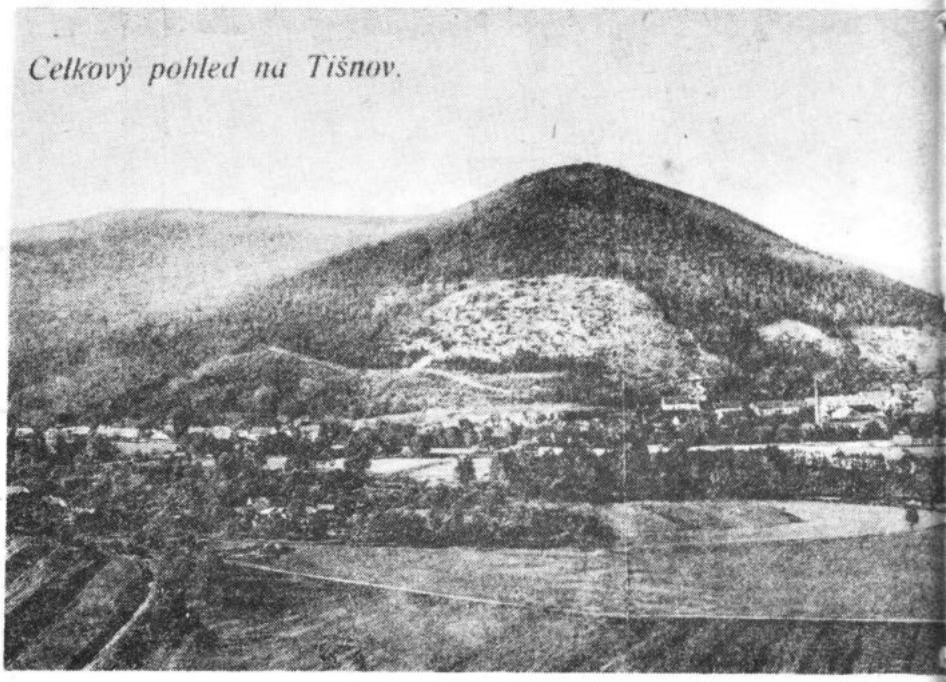
PAMÁTNÍKY ŽIVÉHO ODKAZU

Pomník padlým na nám. 28. října byl odhalen v r. 1938 na počest obětem 1. světové války. V r. 1965 byla na něm odhalena deska se jmény obětí 2. světové války. Celkem je na obou deskách uvedeno 160 obětí válek.

Autorem pomníku je akad. sochař V. H. Mach.

Snímek Zdeňka Juránka.

Celkový pohled na Tišnov kolem r. 1918. Podle pohlednice K. Cejnka.

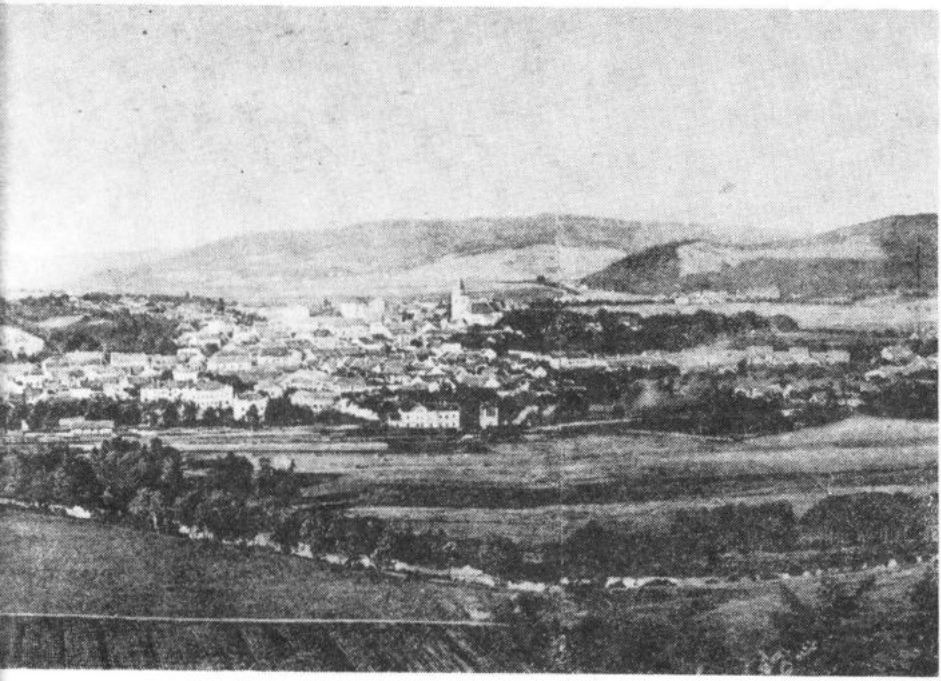
Z HISTORIE TIŠNOVSKA

Josef Kadlec

VZPOMÍNKA NA RUDOU HVĚZDU V TIŠNOVĚ

Sportovní oddíly Rudé hvězdy byly zakládány při organizacích KSČ od r. 1922. Pěstovaly hlavně kopanou, házenou, lehkou a těžkou atletiku, O kopané se na ÚV KSČ dlouho jednalo, zda bude přínosem pro dělnickou výchovu či ne, ale nakonec byla povolena. Vedle Rudých hvězd byly v činnosti ještě další dělnické organizace, jako byl Svaz dělnických cyklistů (asi 3000 členů), Dělnický klub turistů (asi 500 členů). Základní tělesnou výchovu žactva, dorostu a dospělých zajišťovala početná stotisícová Federace dělnických tělovýchovných jednot (od r. 1926 kromě jiných perzekucí bylo žactvu zakázáno vystupovat na veřejných cvičeních a chodit do cvičení FPTJ). V r. 1926 došlo ke sjednocení všech rudých dělnických organizací do jednotné FPT (Federace proletářské tělovýchovy) a nová FPT byla prohlášena za masovou, nestranickou organizaci. Během své sportovní činnosti byla však soustavně perzekuována, pronásledována, funkcionáři zavíráni, až nakonec v r. 1938 byla buržoazní vládou zakázána.

V historii tišnovské kopané byla RH založena v pořadí jako druhý klub, tj. po SK Tišnov, který rok předtím v r. 1927 zanikl. Tišnovská organizace KSČ, přestože nebyla nijak finančně pevná, svolila k založení kopané. A to bylo

hurá! Fotbalový Tišnov stejně již těžce nesl dlouhou přestávku. Všechna dělnická mládež z periferie Tišnova, tj. z cihelen, Zamlýna, Trmačova, Kukýrny a Fiřejd dala se s velkým elánem dohromady. V rodinách bylo pro kopanou nadšení, přihlašovaly se bratrské dvojice, jako bratří Skřivánkovi, Drimlovi, Filipovi, Markovi, Sedlákovi, Adamcovi atd. Ostatní dělnická mládež doplnila všechna družstva, takže byl dostatek hráčů pro dorost, druhé a první družstvo. Předsedou kopané byl zvolen Josef Hanák.

Členové tehdejšího SK zatím stáli, byli nečinní.

Největší starosti nastaly s vybavením jednotlivých družstev. O nějaké výstroji se však vědělo. Ležela v koších u Bedry Kothbauera v kůlně ve dvoře. Vypravil se tam tehdy Honza Veselý a Josef Müller a jeden koš výstroje za tisíc Kčs koupili. Tím měl Bedra uhrazenou aspoň část půjčky, kterou mu SK dlužil, a RH získala sice starší, opotřebovanou, ale nějakou výstroj.

A ihned se začalo. Sestavila se družstva a začaly se vyjednávat zápasy s nejbližšími soupeři, ale hlavně s brněnskými. Podmínky byly opravdu dělnické. Peněz bylo málo a přitom si musel každý ledacos ke své výstroji koupit sám, aby mohl hrát. Bylo však mezi hráči dobré kamarádství a družnost. Zkrátka parta byla dobrá a veselá, zvláště při zájezdech autobusem. Na jeden takový zájezd vzpomenu.

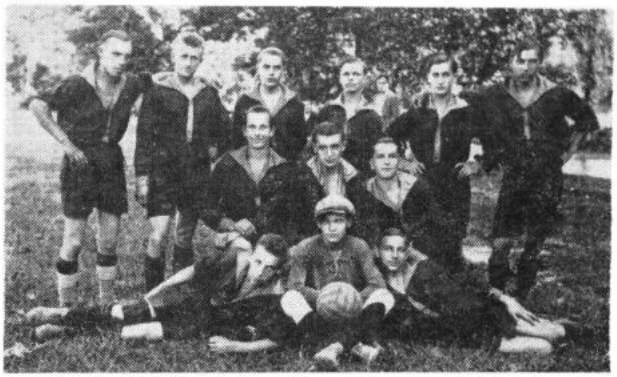
Jeli jsme starým deblínským autobusem do Brna-Juliánova. Hrála tam všechna družstva, jak dorost, dvojka i první. Zápasy jsme odehráli s dobrými výsledky a tak jsme se s veselou nacpali zase do autobusu a hned se začalo zpívat. Autobus se pomalu rozjížděl, když před námi asi 100 metrů na chodníku stáli dva policajti. Nevím kdo, ale myslím, že to byl Skřivánek Jara – Kozel, který rád policajty provokoval a hned při otevřených oknech začal zpívat zakázanou písničku: „V Benešově republice slunko brzy vychází, snad se najde

První mužstvo RH Tišnov v r. 1928. Stojící zleva: J. Veselý, V. Zdražil, J. Smejkal, J. Humpolec, A. Crha, R. Adamec, Křivánková; klečící zleva: R. Knecht, Jurka, F. Driml; dole zleva: J. Sedlák, Oplt, V. Sedlák.

jedna ruka, která mu to rozhází...". Když jsme míjeli kolem policajtů, nebyl to už zpěv, ale spíš řev a oni nám dávali prudkými gesty znamení k zastavení. Ale kdepak zastavit, u řidiče stál Jara.

Tak jsme projeli přes Brno až do Kr. Pole, kde před Semilasem stáli uprostřed silnice opět dva policajti. My jsme však daleko před nimi se svým zpěvem umlkli a tichý autobus zastavil. Ptali se nás, co jsme to zpívali za písničky v Juliánově. Na to odpověděl přesvědčivě Jara: „My teda na zpívání náladu nemáme, protože jsme prohráli, co se dalo, ale za námi jede pomalu nějaký autobus, ten je plný zpěvu." Policajti si chvíli Jaru pozorně prohlíželi, ten však se stále díval někam za autobus, jestli třeba nejede už ten, o kterém mluvil. Policajt přece jen zapráskl dveře a postavil se znovu doprostřed silnice a čekal... V uctivé vzdálenosti od policajtů vybuchl v autobuse řehot a smích a pak se zpívalo až do Tišnova.

II. můžstvo RH:

Adamec Slávek, Hrstka Josef, Juračka, Kadlec Jos., Strážnický Josef, Adamec Evžen.

Klečící: Baxant, Filip Jan, Brychta. Dole: Zdražil, Filip Josef, Smejkal Eda.

Jednou se však stalo, když jsme jeli přes Čebín a autobus byl opět plný zpěvu, který byl zakázán, že některý z čebínských občanů to udal a funkcionáři RH pak měli v Tišnově nepříjemné vyšetřování.

Rudá hvězda hrála v nižší třídě, avšak na tu dobu dobrou kopanou. Hrávala také na Ostrovci a na hřišti se střídala s ŽSK, který vznikl v dalším roce, jako následovník zaniklého SK Tišnov.

Přicházela třicátá léta a s nimi krize, nezaměstnanost. Nejprve zmlkla tělovýchova v sále u Hammingerů a postupně hospodářská tíseň položila na kolena i Rudou hvězdu. Nebylo peněz a tak RH Tišnov v r. 1934 uprostřed největší hospodářské krize ve své činnosti zanikla.

Dorost: Adamec Evžen, Požár, Mička, Ptáček, Marek Fr., Novotný Fr., Tesárek. Klečící: Kostelenec, Vitula Jos., Marek Josef. Dole: Vácha František, Chromý Jar., Marek Evžen.

Místo kytičky

zasíláme co nejsrdečnější blahopřání občanům našeho města, kteří se v tomto měsíci dožívají významného životního jubilea, 70., 75., 80. narozenin a více. Přejeme jim hodně zdraví, spokojenosti a osobní pohodu.

70 let se dožívají:

1. 4. **Milada Svánovská,** Černohorská 719
3. 4. **Jan Vrabec,** Parolkova 33
4. 4. **Jaroslav Oplt,** nám. Míru 911
5. 4. **Božena Ficová,** Hanákova 387
10. 4. **Jan Kundera,** Na hrádku 273
28. 4. **Rudolf Topinka,** Radniční 15

75 let se dožívají:

15. 4. **František Nakládal,** Sv. Čecha 23
20. 4. **Marie Homolková,** Víska 1138
26. 4. **Anna Fichtnerová,** Janáčkova 769
28. 4. **Božena Rezková,** Husova 717

80. a vyšší narozeniny oslaví:

3. 4. **Anastázie Plachká,** Revoluční 760. Dožívá se 81 roků.
4. 4. **Stěpánka Skarvadová,** Erbenova 949. Dožívá se 82 let.
5. 4. **Rudolf Kaláb,** Klášterská 283. Dožívá se 84 roků.
7. 4. **Anna Muricová,** Králova 1670. Dožívá se 80 roků.
9. 4. **Rudolf Rašovský,** Jungmannova 76. Dožívá se 92 roků.
10. 4. **Osvald Rambousek,** Chaloupky 1077. Dožívá se 87 roků.
11. 4. **Josefa Grossmanová,** Mánesova 1557. Dožívá se 91 roků.
14. 4. **Ludmila Zvařičová,** Králova 1674. Dožívá se 82 roků.
18. 4. **Anežka Huláková,** Kukýrna 243. Dožívá se 83 roků.
24. 4. **Marie Roháčková,** Palackého 1033. Dožívá se 84 roků.
27. 4. **Julie Lamačová,** Polní 640. Dožívá se 81 roků.
29. 4. **Josef Pivoňka,** nám. Míru 115. Dožívá se 83 roků.

Narození

v lednu 1980:

3. 1. Monika Posnerová, Na hrádku 750
4. 1. Marian Zelený, Králova 1672
5. 1. Tomáš Krábek, Kostelní 910
5. 1. Oldřich Láznička, Hornická 950
9. 1. Lenka Chlupová, Jamborova 937
10. 1. Vladimír Kocourek, U Humpolky 1505
11. 1. Hana Svobodová, Riegrova 331
12. 1. Martina Čížková, U Humpolky 1509
15. 1. Tomáš Kos, Červený mlýn 172
16. 1. Pavel Doležal, Králova 1674
16. 1. Petra Kratochvílová, Na rybníčku 295
23. 1. Dana Pangrácová, Za mlýnem 714
24. 1. Edita Dvořáčková, Hornická 1525
25. 1. Eliška Exlerová, Jamborova 929
30. 1. Zdeněk Crha, Jamborova 1535
31. 1. Gabriela Prokopová, Víska 1150

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

PODĚKOVÁNÍ

Děkujeme všem přátelům a známým za účast při posledním rozloučení s panem **Bedřichem Hrbotickým,** za projevy soustrasti a za květinové dary.

Marie Hrbotická, manželka s rodinou

Za účast na kremaci pana **Bohuslava Fišera,** bytem Tišnov II, Víska 1311, děkuje svým spoluobčanům

Milada Fišerová, manželka

I OPEŘENCI POTŘEBUJÍ CHRÁNIT

Nad potokem mezi keři se zmateně třepotá drobný ptáček, jakoby připoután neviditelnou silou. Z úkrytu v křoví vystupuje mužská postava ve vysokých rybářských botách a sestupuje do potoka. Nyní teprve vidíme, že tou neviditelnou silou je síť z tmavých hedvábných vláken, ruce za ni chytají a opatrně berou křehké tělíčko a velice citlivě je vyprošťují z hedvábných oček. Pak jej muž vynáší na břeh, přesně určuje, pečlivě zapisuje, vyndává drobný hliníkový kroužek, upevňuje na ptačí nožku a potom už je zajatec volný a může si letět za svými záležitostmi. Síť je upravena a čeká na dalšího návštěvníka. Proces se opakuje. Je-li čekání marné, je přenesena na jiné, snad vhodnější místo. Takto probíhá činnost ornitologa v terénu. Činnost určená trpělivým čekáním, kroužkováním a zaznamenáváním. Jejím posláním je pomoci vědě v snaze po poznání života v přírodě. Okroužkovány jsou tisíce a tisíce ptáků. Věda by se těžko obešla bez dobrovolných pomocníků ornitologů-amatérů. V Tišnově se touto činností zabývá už po dvacet roků soudruh Antonín Mňačko. Po celou tuto dobu je členem Ornitologické společnosti při Národním muzeu v Praze. Stát se jejím členem není však jednoduché. Nejprve několik roků jako adept pod dohledem zkušeného ornitologa, pak zkoušky na ČSAV a teprve potom obdrží průkaz opravňující ho k samostatné činnosti. Ta se skládá především z odchytu, sledování a ochrany ptactva. Samozřejmě není možno zabývat se všemi vyskytujícími se druhy, ale je nutno si vybrat. Soudruh Mňačko se specializoval na ty menší, na pěvce. Na cestách za nimi projezdil křížem krážem celý náš kraj, často na úkor svého osobního pohodlí, ale je-li někomu něco koníčkem, nehledí na námahu a těžkosti. Pro tuto činnost mu přišly velmi vhod jeho bohaté zkušenosti chovatele exotů. Odchyt ptáků se provádí pomocí japonských sítí a sklopců. Nelze však chytat kdekoliv. Je třeba velmi dobře znát život ptáků, jejich zvyky a biotop. Jinak by bylo čekání zbytečné. Podaří-li se

některého chytit, musí být nejprve přesně druhově určen a pečlivě zapsán. Na konci roku se tyto záznamy zasílají k vyhodnocování do Národního muzea. Pomocí kroužků je sledován směr pohybu a tahu ptactva, stáří, místo přezimování a další důležité údaje. Tak se prohlubuje naše poznání. Vždyť nemnoho toho víme o přírodě. Bílou pevninou je pro nás život i těch malých tvorů kolem. Víme pramálo o jejich způsobu života, tahu, přezimování, etologických a ekologických problémech. A je pro nás důležité to vědět. Skrze přírodu poznáváme sebe a hlavně teprve po dokonalém poznání můžeme účinně pomáhat. A věru už je na čase. Člověku všímavému k okolí jistě neušlo, že příroda se zvolna ztrácí, že život kolem umlká. Ztrácí se i drobní zpěváčci. Najdou se jistě lidé, kterým tyto problémy budou připadat příliš podružné a malicherné. Ale jde o postoj člověka, lhostejného k tomu, že si podřezává větev, na níž sedí. Každý důsledek má svoji příčinu. V tomto případě ji musíme hledat v neblahé činnosti člověka. Ničí nejen přírodní stanoviště, jako jsou houštiny, remízky, keře, stromořadí podél potoků a cest, ale skutečně morovou ranou pro život v přírodě je přemíra chemických látek, které člověk používá k ochraně a zvyšování úrody. Postup hraničící často s hazardem. Chemické látky jsou používány nejen v nevhodné koncentraci, ale i v nevhodném složení. Tím se dostávají do přírody látky, které zde nikdy nebyly a se kterými se živé organismy nedokáží vypořádat. Zvláště ohrožené jsou poslední články potravních řetězců-hmyzožraví ptáci a dravci, vyjmuti však nejsou ani ostatní. A to se týká i člověka. I on je na konci potravního řetězce. Drobné ptačí tělíčko toho moc nevydrží, hyne nejdříve. Člověk vydrží mnohem více, ale ani jeho odolnost není nekonečná. Vždyť většina např. insekticidů látek používaných k hubení hmyzu, je karcinogenních (rakovinotvorných), nehledě ke skutečnosti, že použití těchto látek se vrací zpět jako bumerang. Škůdci mají totiž své přirozené nepřátele - hmyz, ptáky. Tím, že je chemicky napadnem, zničíme i jejich přirozené regulátory. Ti ze škůdců, kteří přežijí, vytvoří rezistentní kmeny daleko odolnější, proti nimž budeme muset použít v dalším roce mnohem větší množství chemických látek, zatímco jejich přirození nepřátelé se už z tohoto zásahu nevzpamatují. A tak je třeba neustále zvyšovat dávky ke škodě člověka. Bez nebezpečí nejsou ani ostatní látky, např. umělá hnojiva. Vegetační pokryv je na většině míst porušen a kořenový systém kulturních rostlin nedokáže vázat dusíkaté látky z hnojiva, ty se dostávají do spodních vod, a tím i do naší vodovodní sítě. Voda se pak nesmí používat, alespoň pro kojence. Že neprospívá příliš ani dospělým, je nasnadě.

S. Mňačko v akci.

Neměli bychom tedy být příliš lhostejnými k tomu, že nám mizí zpěváčci, nejen proto, že je to varování i pro nás a že tím ztrácíme neškodící pomocníky v boji o větší výnosy, ale také proto, že bez ptačího zpěvu by byl svět moc smutný.

Josef Ptáček

NEJDE JEN O PÁR KVÍTKŮ

Jaro se plně přihlásilo. A nasvědčuje tomu nejen jásavý zpěv kosů.

Z trhu již zmizely poslední sněženky, stráně slavnostně zmodraly koniklecí, A nastává období invaze lidí do přírody. A skoro každý si bude chtít odnést kousek té krásy domů. Jak je uchvacující pohled na stráň s kvetoucími koniklecí a jak naopak působí smutným dojmem vadnoucí kytice v rukou „milovníků" přírody.

Písnička stále stejná – šetřte a netrhejte! Ale ve skutečnosti se trhá a nešetří. Nakonec nejde ani tak o utržený květ, jako o poměr k přírodě, o probuzení citu pro všechno krásné v ní. Těžko se ovšem mládež vychovává, když vidí např. vytrhávání stromů i s kořeny pásovými traktory ve vegetační době a mnohdy dokonce i v době květu. Odedávna platil živý nepsaný zákon, že strom byl zbavován života v době vegetačního klidu – v zimě.

Kéž by se toto povědomí sounáležitosti všeho živého v přírodě vrátilo. Rozhodně by to hodně pomohlo v citové výchově našich nejmenších. H. S.

MLADÍ JMÉNEM, VĚKEM I ELÁNEM

V neděli 10. února jsem si zajela do Tišnova na představení loutkového divadla Mladost.

Do Sdruženého závodního klubu na Mlýnské ulici jsem přišla o půldruhé hodiny dřív, ale tam bylo již rušno. Členové souboru připravovali pohádku Ostrov splněných přání: jedni stavěli dekorace a chystali na dřevěné konstrukci v zákulisí rekvizity, jiní kontrolovali zvukové nahrávky i osvětlovací park a vodiči loutek si připomínali podmínky souhry. Připadala jsem si tam jako před představením v Karasově divadle; rozdíl je ovšem nejen v „hercích", nýbrž také v tom, že Miloš Navara, výborný technický pracovník KD, je v Mladosti též uměleckým vedoucím souboru. Souboru, který před téměř dvanácti lety navázal z jeho popudu na znamenité tradice tišnovského loutkářství.

Brzy začali přicházet první diváci. Malí nedočkaví tišnovští občánkové v doprovodu maminek a tatínků...

Zazněla hudba a opona se rozhrnula.

Kdo by nezatoužil dostat se na Ostrov splněných přání? Jenže vypočítavý námořník a lakotná čarodějnice by chtěli všecky poklady světa sami a jsou odhodlání zničit každého, kdo by jim v tom bránil. Je tu však dobrý rybář Pedro - a hlavně Kašpárek! Tento tradiční rozmilý prostředníček mezi světem loutek a světem dětí se přičiní o to, že zlí jsou potrestání a že dobro zvítězí.

Malí diváci prožívají opravdová dobrodružství a maminky a tatínkové je s potěšením pozorují. A když všecko dopadlo tak, jak si žádá spravedlnost a jak si děti přály, ozval se jejich spontánní potlesk.

Pak jsme se sešli na chvíli v šatně k malé besedě. Přišli všichni s Milošem Navarou i s jeho spolupracovníkem Zdeňkem Melkesem. Je jich asi patnáct - z devítiletek, z gymnázia, jsou však mezi nimi také žáci brněnských odborných škol.

Dověděla jsem se, že Mladost je jeden z pěti loutkařských souborů na okrese. Hrají jednou měsíčně. Každý pátek je pracovní schůzka, věnovaná úpravě a opravě loutek, rekvizit i dekorací, několik dalších odpolední je věnováno nácviku nového programu.

S uznáním mluvili všichni o těch, kteří jim v jejich činnosti pomáhají. Texty pohádek jim nahrávají členové Karasova divadla, hudební nahrávky jim připravuje pracovník Čs. rozhlasu v Brně Josef Růžička a zvukový technik divadla Večerní Brno Jaroslav Dvořák. Avšak text k Ostrovu splněných přání má Mladost až z Olomouce, a to z tamního známého loutkového divadla Kašpárkova říše, s nímž udržuje přátelské styky.

Jejich družba však sahá až na Slovensko: loni se Mladost zúčastnila Loutkářských dnů v Bratislavě, kde kolektivy soutěží o Pohár S. V. Obrazcova, tvůrce moskevského Ústředního loutkového divadla.

U nás na okrese vystupují např. v Rosicích, v Zastávce - a hráli také pacientům brněnské Dětské nemocnice.

Miloš Navara se s vděčností rozhovořil o všech organizacích, které Mladosti pomohly a pomáhají materiálně i morálně: o odborové radě, o dolu Rudý říjen v Oslí, o Okresním poradním sboru pro loutkové divadlo i o okresním výboru SSM.

Nakonec jsem se dověděla, nač se mohou děti těšit. Budou to moderní pohádky s oživenými rekvizitami Hračky na cestách (s tou se zúčastnila Mladost v r. 1975 krajské přehlídky v Napajedlích) a O červeném autíčku (v níž bude hrát také malý chlapec); tuto pohádku připravuje kolektiv k 35. výročí osvobození a na květnovou soutěž do Rosic.

Dramaturgický plán je ovšem ještě daleko bohatší: obsahuje - mimo jiné hry - Erbenovu pohádku Dlouhý, Široký a Bystrozraký, Kainarovu Zlatovlásku, Tři zlaté vlasy děda Vševeda a k Měsíci čs.-sovětského přátelství pohádku Nikita, ruský bohatýr.

Odcházela jsem s radostnými dojmy. Snad si tito mladí kulturní pracovníci ani plně neuvědomují, že krom zábavy přinášejí dětem i příspěvek k jejich citové a estetické výchově, že je ve svém divadle učí dobrým mezilidským vztahům.

Přeji všem členům Mladosti vždy plné hlediště vděčných mladých i velkých diváků. Soubor si to za svou neúnavnou, obětavou práci a za nadšení, jaké do ní vkládá, vskutku zaslouží.

Vlasta Šanderová

NEPŘEHLÉDNĚTE

Slavnostní zahájení výstavy KPVU z díla Bedřicha Valy a Petra Bortlíka se koná v neděli 20. dubna v 10 hod. v zasedací síni MěstNV.

Promluví doc. PhDr. A. B. Král, CSc., vedoucí odboru kultury ONV Brno-venkov. Výstava potrvá do 27. dubna.

Mladí loutkaři. Foto: Zdeněk Juránek.

Loutkové divadlo Mladost při SZKP ROH v Tišnově připravilo na květen u příležitosti 35. výročí osvobození naší vlasti Sovětskou armádou hru pro děti pod názvem O červeném autíčku. Ve hře, kterou napsal Vladimír Simanov, je pohádkovou formou vyjádřeno úsilí našeho lidu při budování socialismu. Děti se octnou v prostředí, které znají dosud jenom z vyprávění dospělých - v továrně. Nejde však jen pouze o poznání továrního prostředí, nýbrž především o smysl činnosti strojů a práce pro společnost. Stroje se stávají v pohádce dětem blízké a děti se učí vážit jejich práce. Za spolupráce Karasova divadla v režii slov Dr. Jiřího Frýby, v režii vodění loutek Miloše Navary nacvičil hru pro děti kolektiv Mladost a hudbu složil Jaroslav Dvořák z divadla „Večerní Brno". (vb)

RESTAURACE BRNO-VENKOV

si Vám dovolují doporučit tyto své provozovny:

HOTEL U NADRAŽÍ
ubytování, uspořádání svatebních hostin.

RESTAURACE POD KLUCANINOU
dobrá kuchyně, svatební hostiny.

RESTAURACE GRILL
po dobu oprav hotelu Květnice zajišťuje teplé obědy.

RESTAURACE HUMPOLKA
bohatý výběr jídel, příjemné prostředí.

KINO PANORAMA

1. út - 17.30 a ve 20 hodin
MALÝ UNAVENÝ JOE (širokoúhlý)
Barevný italský film. Terence Hill a Bud Spencer v komediálním westernu z Divokého západu.
Vstupné 6, 7, 8 Kčs

3. čt - 17.30 hodin
● **ČERNÝ PASAŽÉR**
Maďarský barevný film. Satirická komedie z ostře sledovaného nádraží.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

5. so, 6. ne - 17.30 hodin
BAŽANTI JDOU DO BOJE (širokoúhlý)
Francouzský barevný film.
Vstupné 6, 7, 8 Kčs

5. so, 6. ne - 20 hod. ,7. po - 17.30 hod.
● **HON NA KOČKU**
Český barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

8. út - 17.30 a ve 20 hodin
POSTAVENÍ MIMO HRU (širokoúhlý)
Český barevný film.
Vstupné 6, 7, 8 Kčs

10. čt - 17.30 a ve 20 hodin
DERVIŠ BOURÁ PAŘÍŽ „S" (širokoúhlý)
Sovětská barevná filmová veselohra o návštěvě, kouzlech a svatbě.
Vstupné 5, 6, 7 Kčs

12. so, 13. ne - 17.30 a ve 20 hodin
BOŽSKÁ EMA
Český barevný film. Fantazie na motiv ze života Emy Destinnové.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

15. út - 17.30 a ve 20 hodin
● **ZA ČTYŘI MINUTY ČTYŘI MILIARDY? (širokoúhlý)**
Italský barevný film. O velké loupeži, která pachatele příliš nepotěšila.
Vstupné 6, 7, 8 Kčs

17. čt - 17.30 hodin
● **MOTÝLÍ MRAK**
Jugoslávský barevný film.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

19. so, 20. ne - 17.30 a ve 20 hodin
● **NÁKLAD**
Španělský barevný film.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

21. po - 17.30 a ve 20 hodin
KRÁDEŽ ZÁVODNÍCH KONÍ „S" (širokoúhlý)
Sovětský barevný film.
Vstupné 6, 7, 8 Kčs.

22. út - 17.30 a ve 20 hodin
HOUSATA
Český barevný film. O holkách, které jsou všechny stejné a každá je jiná.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

24. čt - 17.30 hodin
K. O.
Maďarský barevný film.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs.

26. so, 27. ne - 17.30 a ve 20 hodin
● **NEŠIKOVNÉ RUCE**
Španělský barevný film. Příběh o muži, který se musel pomstít.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

29. út - 17.30 a ve 20 hodin
ZLATOKOPOVÉ Z ARKANSASU (širokoúhlý)
Barevný film NSR.
Vstupné 6, 7, 8 Kčs

DĚTSKÁ PŘEDSTAVENÍ:

6. ne - 9.30 hodin
BOLEK A LOLEK UDATNÍ INDIÁNI
Polský barevný film. Z pohádky do pohádky se známými uličníky.

13. ne - 9.30 hodin
PES NA PALUBĚ
Sovětský barevný film. O malém nalezenci, který vyrostl ve velkého přítele.

20. ne - 9.30 hodin
TAJEMSTVÍ OCELOVÉHO MĚSTA
Český barevný film. Dobrodružný příběh na motivy slavného románu Julese Verna.

27. ne - 9.30 hodin
NEJKRÁSNĚJŠÍ KŮŇ
Sovětský barevný film.

TIŠNOVSKÝ KULTURNÍ ZPRAVODAJ vydává MěstNV a MěV KSČ v Tišnově, řídí redakční kolektiv při kult. škol. komisi MěstNV. Adresa: MěstNV, 66 19 Tišnov. Cena 1 Kčs. Tisk 58 Dolní Kounice - 2128-80 - 456.12/80 - Lá 46

TIŠNOVSKÝ kulturní ZPRAVODAJ

KVĚTEN 1980 Ročník XI. Číslo 5

TŘICET PĚT LET MÍROVÉHO ŽIVOTA

Uplynulo již 35 let od skončení druhé světové války, ve které Sovětská armáda zvítězila nad fašistickým Německem a jeho spojenci v Evropě, a v srpnu téhož roku skončila válka i na Dálném východě, kde bezpodmínečně kapitulovalo i Japonsko.

Nedávno uvedený 20 dílný televizní seriál Velká vlastenecká válka naprosto jednoznačně dokumentoval hrdinný boj a morální převahu sovětského lidu a jeho armády v této válce, v které položilo své životy 20 miliónů sovětských lidí v těžkých, krutých bojích za osvobození své socialistické vlasti i při osvobozování dalších národů v Evropě.

Sovětský lid nesl nejtěžší břímě druhé světové války na svých bedrech. Nedozírné škody napáchali fašističtí vetřelci v sovětské zemi. Vypálená města i vesnice, zničené průmyslové závody, veliké škody způsobené na kulturních památkách, to byla krutá daň fašistické agrese.

Sovětský lid prokázal nesmírné pracovní nadšení a krajní obětavost při obnově poválečného mírového života ve své poničené zemi, což se mu také v překvapivě krátké době podařilo.

Skutečnost, že celá naše nová generace žije a pracuje v míru a klidu, je zásluhou zásadové mírové politiky Sovětského svazu, který od samého svého vzniku vydáním historického Leninova Dekretu o míru vždy usiloval a i v současnosti prosazuje mírové soužití všech národů ve světě bez rozdílu společenského zřízení. Ať již kdykoliv v minulosti, anebo i v současnosti vznikla ohniska napětí nebo konfliktní situace, Sovětský svaz vahou své mezinárodní autority se snažil řešit tyto mezní situace mírovými prostředky.

Sovětský svaz stojí vždy v čele každé iniciativy v jednáních o odzbrojení a zmírňování mezinárodního napětí.

Slibně se rozvíjející mezinárodní vztahy doznaly v současnosti určitého zmrazení vinou nereálného protisovětského postoje Spojených států. Militaristické kruhy ve Spojených státech v čele s prezidentem Carterem vyvíjejí snahu vyvolání atmosféry studené války v Evropě, jak tomu bylo v padesátých letech. Věříme však, že i tam zvítězí nakonec zdravý rozum a reálný smysl pro mírové soužití.

Spojené státy se musí smířit s faktem, že tytam jsou doby, kdy vystupovaly v roli „světového četníka" a mohly ekonomicky i politicky ovlivňovat osudy jednotlivých národů v Evropě i ve světě, jak tomu ještě bylo v období po první světové válce. Dnes už nenacházejí pro svoji dobrodružnou politiku ani podporu u všech svých spojenců v Evropě. Socialistické Československo v bratrském spojenectví se Sovětským svazem a ostatními socialistickými státy sdruženými v obranném Varšavském paktu se už nemusí obývat opakování mnichovského diktátu ani potupného 15. března 1939. Naše oba národy poučeni minulými zkušenostmi si proto plným právem v roce 1948 zvolili cestu jistoty, šťastného a mírového života.

Proto v těchto dnech, kdy oslavujeme 35. výročí osvobození naší vlasti slavnou Sovětskou armádou, s úctou a vděčností vzpomeneme všech obětí, které přinesl hrdinný sovětský lid v bojích za svoji svobodu i svobodu ostatních porobených národů.

Vladimír Černošek, předseda MěV KSC

Foto na titulní straně: Dva ze sovětských vojáků, kterým skončila válečná pouť ve Štěpánovicích. Autoři fotografií v tomto čísle: Z. Juránek, M. Kotinský, J. Palata, J. Ptáček, F. Wágner; dále bylo použito fotografií z různých archívů.

JARO ROKU 1945 A DNEŠEK

Bylo to nejkrásnější jaro v životě lidu zotročených národů Evropy i ostatních zemí světa. Pod mohutnými údery hrdinné Sovětské armády byli hitlerovští okupanti vyhnáni ze sovětské země, byly osvobozeny země východní a střední Evropy a ničivá válka se dostala tam, odkud vzešla - na území Německa.

Mám ještě dne - po pětatřiceti letech - v živé paměti byto vzrušující dny, které jsem prožíval v Berlíně jako politický vězeň. Dunění děl, které se nezadržitelně blížilo, bylo jasnou předzvěstí naší blízké svobody. Toužebně očekávaný okamžik přichází 25. dubna 1945. Přišla svoboda. Byly to nezapomenutelné chvíle, když jsme se na nádvoří berlínské věznice Plötzensee objímali se sovětskými vojáky. Při této příležitosti si všichni vězni přísahají na památku svých kamarádů, kteří se svobody nedočkali, že hrůzy války a fašismu se nesmí v žádné podobě opakovat. V mnoha jazycích znělo - Již nikdy válku! A všichni jsme předem věděli, že toto heslo se stane naším celoživotním krédem.

My, političtí vězni, jsme byli pevně rozhodnuti nepřipustit návrat ke kapitalismu. Řízení našeho státu se nesmí vrátit do rukou těch, kteří nás v roce 1938 zaprodali.

Proto jsme v prvních svobodných dnech nastoupili cestu budování nového sociálně spravedlivého společenského řádu - socialismu. Nebyl to však úkol snadný. Reakce se bránila na všech úsecích a činila vše, aby zvrátila nastoupenou cestu. Únor 1948 se stal vyvrcholením střetnutí s buržoazií, ale i ukázkou vyzrálosti dělnické třídy a jejího předvoje - komunistické strany.

Ohlédneme-li se dnes s odstupem více než třiceti let zpět, s hrdostí zhlížíme na dílo, které jsme uskutečnili. Od základu se změnil život pracujícího lidu, novou tvář má naše město a zejména vesnice.

Svobodně se rozvíjí život dvou rovnoprávných národů Čechů a Slováků.

Ve svém budovatelském úsilí však nepolevujeme ani v současné době. Vývoj posledních let ukazuje, že hrdinstvím dnešních dnů je svědomité plnění každodenních úkolů.

Americký a celosvětový imperialismus se všemi prostředky snaží zabránit současnému procesu, kdy národy Asie, Afriky i Jižní Ameriky procházejí národně osvobozeneckým zápasem. Imperialismus nešetří prostředků, aby každodenně dokazoval svou vojenskou sílu, aby znovu a znovu hrozil novou válkou.

Fašismus, který utrpěl tak drtivou porážku roku 1945, se opět probouzí. Síly militarismu a fašismu v NSR a jiných zemích západního světa vzbuzují značné znepokojení všech, kteří na vlastní kůži hrůzné činy těchto sil prožili.

Na hysterický válečný pokřik všechen mírumilovný lid v čele se Sovětským svazem co nejrozhodněji odpovídá - NE VALCE !

Všichni ti, kteří se dočkali onoho překrásného jara roku 1945, nikdy nepřipustí, aby válka rozmetala naší práci, aby přinesla hoře matkám a jejich dětem.

Jan Pestr, předseda ZO ČSPB Tišnov

POSLEDNÍ MĚSÍC VÁLKY V TIŠNOVĚ

Až do 16. dubna 1945 žil Tišnov v poměrném klidu, nepřihlížíme-li k akcím několika partyzánských skupin v okolí města a k protipartyzánskému zásahu fašistů 23. února ve Skaličce a 26. února v šerkovické hájence.

V noci na 17. duben se zřítilo na loukách mezi Tišnovem a Březinou těžké americké bombardovací letadlo, které bylo zasaženo nad Brnem. Posádka se zachránila padáky a díky pohotovosti partyzánů se ukryla před pronásledovateli.

Dne 17. dubna byl vyhlášen téměř celý den akutní letecký poplach. Obchody zůstaly uzavřeny, občané se ukrývali. Nápadný ruch od 18. dubna na nádraží nasvědčoval tomu, že utíkají velkoněmečtí páni od firmy Diana. Od toho dne až do 9. května projíždějí tišnovskými ulicemi ustupující německá vojska a civilisté. Prchají s ukradenou kořistí po celé Moravě i s vojenskou technikou. Také jsou do Německa odváženi dělníci z Diany.

Od 22. dubna je v nočním tichu slyšet od Brna detonaci a dělostřeleckou palbu. Začíná boj o moravskou metropoli, fronta se nezadržitelně blíží.

Den 25. dubna jsou ulice plné německého vojska a vozidel. U sanatoria dr. Kuthana střílejí fašisté své dezertéry a na místě je zakopávají. Kolem 10 hodiny přilétá průzkumné sovětské letadlo, na které zahájí palbu z Rybova domu na Hrádku protiletadlové dělo. Dochází k leteckému ostřelování ulic a shozu několika menších bomb. Jsou první mrtví a ranění. Odpoledne je při dvou náletech shozeno na město asi 150 těžkých bomb. Velké množství domů je zničeno nebo silně poškozeno. Přibývá 25 mrtvých a několik desítek raněných. Obyvatelé se z Tišnova stěhují do okolních lesů a na venkov. V noci na 26. dubna je slyšet od Brna těžkou detonaci a též „kaťuše". Následují dva klidnější dny, které vyplňují jen proudy nacistických kolon.

Němci opouštějí město, tišnovští občané očekávají Sovětskou armádu.

28. dubna vydává německé velitelství zákaz nočního vycházení a 29. dubna vyhlášku o povinné účasti mužů na zákopových pracích.

2. května nastupují všichni muži od 16 do 60 let na zákopové práce. Na rozkaz německého posádkového velitele musí být všechny domy osídleny alespoň jednou osobou, aby mohly být kdykoliv obsazeny vojskem. Trvá frontový klid.

Vzrušení nastává až 5. května ve 12.30 hod., kdy pražský rozhlas hlásí, že v Praze vypuklo povstání. Asi v 16 hod. byl za Předklášteřím zastřelen německý voják. Do 18 hodin museli být všichni muži z Předklášteří nastoupeni pod lipami u Porta coeli. Každý desátý měl být zastřelen. Naštěstí však ke krveprolití nedošlo. Na 6. května bylo nařízeno kopání zákopů, ale pro déšť se nekonalo. 6. a 7. května hřmí v ulicích nepřetržitý proud ustupujících Němců. Ilegální vedení KSČ se obrací s výzvou k obyvatelstvu, která je ještě za přítomnosti fašistické armády plakátována.

Dne 8. května asi v 8.30 hodin jde prázdnou Brněnskou ulicí učitel Jan Brabec s kamnářem Štěpánem Novákem, na čepicích trikolóry, a volají, aby obyvatelé vyvěšovali československé prapory, že byl podepsán mír. Brzy se k nim přidávají další občané. V 12 hodin vyzývá k vyvěšování praporů i místní rozhlas. Městem chodí již ozbrojení občané, ačkoliv jsou ještě přítomná německá vojska. Kolem 14 hodin promluvil z radnice Jindra Sedlák. Asi v 15 hodin se v budově okresního soudu sešel revoluční národní výbor. V pozdních odpoledních hodinách promluvil k občanům opět z radnice J. Sedlák, předseda revolučního NV, a vyzval občany k zachování klidu a pořádku a k další práci.

Po něm vzdává hold Sovětské armádě spisovatel Jaroslav Zatloukal. Nad Tišnovem byly shazovány letáky se zprávou o německé kapitulaci, které vyzývaly Němce ke složení zbraní.

Pozdě večer v Předklášteří zapalují fašisté obchod a dvě chalupy.

Tišnovští občané poslouchají projev Jindry Sedláka 8. května 1945.

Pochod Národní stráže Brněnskou ulicí. Národní stráž vznikla 8. května; první dobrovolníci byli zapsáni mezi 14 – 15 hod. v budově okresního soudu.

Skupinu sovětských vojáků zachytil objektiv v ulici Dvořákově před domem č. 65.

9. května bylo nádherné slunečné počasí. Němci vyhazují do vzduchu tanky a obrněné vozy, ničí střelivo a cisterny. To trvá až do 18.30 hodin. Z projíždějícího vlaku je na nádraží ostřelována hlídka Národní stráže. Poslední záchvaty německé zuřivosti se vybíjejí strháváním praporů a střílením do oken a vrcholí zákeřným zavražděním člena Národní stráže Jana Svobody. Své hanebné dílo končí Němci třemi výbuchy 18.40 a 19.15 hodin, kterými zničili mosty v Tišnově a do Předklášteří přes řeku Svratku, a opouštějí město.

V Tišnově nastává nezvyklý klid, ulice se začínají hemžit lidmi. Konečně po 20. hodině přivážejí na motocyklech dva členové Národní stráže první dva sovětské důstojníky od Drásova. Asi za čtvrt hodiny přijíždějí další důstojníci na koních i vozidly. Osvoboditelé jsou vítáni květinami, hudbou, polibky, pohoštěním. Přijíždějí motorizované jednotky. Důstojníci jsou pozváni na radnici. Sál je plný lidí, nastává družná zábava, připíjí se na slavné vítězství sovětských vojsk. Je mír !

★

Skončila nejstrašnější válka v dějinách lidstva, naše město ji obětovalo 74 lidských životů - 74 jména, která nebudou zapomenuta:

J. Blahoňovský, J. Bořil, B. Brabec, F. Cibulka, J. Daniel, F. Danielová, M. Danielová, J. Drábek, J. Fiala, dr. M. Fibich, B. Galář, J. Gleich, M. Grünwaldová, M. Habrovec, J. Hanák, F. V. Halouzka, J. Hliněnský, F. Chronc, B. Ištvánová, J. Kabátek, J. Kellner, H. Kellnerová, V. Klous, R. Klusák, F. Kočka, O. Kothbauer, J. Kovář, A. Křenek, A. Macků, K. Mičán, ing. V. Mrázek, S. Němec, J. Oderský, L. Östereicher, F. Pacas, A. Pánek, A. Parolek, A. Pollak, dr. J. Pollak, O. Pollak, E. Pollaková, H. Pollaková, H. Pollaková, L. Pollaková, N. Pollaková, K. Ráboň, J. Richter, V. Richter, A. Richtrová, G. Richtrová, M. Richtrová, M. Růtová, V. Sedmera, S. Sigmund, A. Sítař, L. Sítař, dr. O. Smíšek, L. Stavěl, M. Stránský, dr. H. Stránský, J. Stránský, F. Svoboda, J. Svoboda, B. Skrabálková, Z. Spitzová, F. Spohr, G. Spohr, J. Tejkal, J. Vetešník, L. Vetešník, K. Volný, V. Vybiral, A. Wágner.

Z DĚJIN PROTIFAŠISTICKÉHO ODPORU NA TIŠNOVSKU

I když se naše město nezapsalo velkým písmem do dějin odbojového hnutí, nezůstalo stranou boje českého a slovenského národa za svobodu, za novou Československou republiku. V boji proti zrůdě fašismu, která chtěla svůj „pořádek" nastolit na celém světě, přineslo i naše město svou daň.

V roce 1938 - 20. října byla zastavena činnost KSČ a 29. prosince byla strana rozpuštěna. Strana přešla do ilegality.

Ihned po okupaci 15. března 1939 a zřízení protektorátu bylo ustaveno ilegální vedení KSČ v okrese Tišnov, jehož členy se stali s. František V. Halouzka, Stanislav Janků, František Martínek, Jan Hloska, Jan Spička, Jan Pestr a Josef Hanák. Tento okresní výbor měl tříčlenné vedení ve složení s. Martínek, Pestr a Špička. Instruktorem byl určen s. Josef Lieberzeit, který byl už na podzim t. r. zatčen gestapem. V r. 1941 byli zatčeni všichni členové okresního výboru strany a většina z nich se z vězení nevrátila.

V r. 1940 byl založen ilegální Komunistický svaz mladé generace, který měl členy i na Tišnovsku, a to v buňce Malhostovice. Tato buňka úzce spolupracovala se s. Karlem Mazourem a Maruškou Kudeříkovou. Většina členů buňky byla r. 1942 zatčena a jen někteří z nich se po válce vrátili z vězení.

V rámci domácího odboje byla v r. 1940 utvořena vojensko-sokolská skupina Obrana národa. V r. 1941 byli téměř všichni členové skupiny zatčeni a mnozí z nich za heydrichády v r. 1942 popraveni.

V r. 1941 byla také založena skupina L+Z (legionáři a zbrojováci). Její členové opatřovali zbraně a střelivo pro odbojovou činnost proti Němcům. Pracovali v ní Tišnováci Bohumil Mareš, Josef a Oldřich Kothbauerovi, František Kočka aj. Po jejich zatčení Oldřich Kothbauer a František Kočka zemřeli na následky týrání ve vězení.

Po těchto zásazích gestapa byl tišnovský odboj citelně zasažen, ale pokračoval mimo Tišnov. V letech 1943 - 1944 a zejména v r. 1945 se okolo Tišnova rozšířilo partyzánské hnutí.

Na Tišnovsku operovalo přes deset partyzánských skupin. Nejznámější byla partyzánská skupina Jermak, která měla své hlavní základny na Žďársku a Blanensku. Její členové se objevovali v prostoru u Lomničky, Doubravníku, Borače, Bělče, Kozárova, Rašova, Litavy a Rakové. Tišnovsko je spojeno s touto skupinou tragédií v šerkovické hájence dne 26. února 1945, kde padl velitel Dmitrijev a komisař Železňak a pobočník Ždanov upadli do zajetí. (Byli v dubnu popraveni v Kounicových kolejích.)

Na sever od Tišnova operoval oddíl Zarevo - oddíl zvláštního určení, kterému velel kapitán Rudé armády Federov-Faustov.

Na podzim r. 1944 se objevuje v severozápadním cípu Tišnovska partyzánská skupina parašutistů Jan Kozina, které velel poručík V. Kiš a po utvoření partyzánského oddílu major Melnik. Byla to skupina dobře vojensky zorganizovaná a ozbrojená. Členy skupiny byli i naši spoluobčané Antonín Jurnečka, Antonín Nekouš, Pařízek, Kytner z Osik a další.

Na Velkomeziříčsku, Bítešsku a Žďárecku byla činná v letech 1944 - 45 partyzánská skupina Kar-Pudl s velitelem majorem Kodrdou z Dolní Libochové. Prováděla bojové akce proti německým jednotkám i akce destrukční. Jejími členy byli občané z Libochové, Stražku, Žďárce a Vidonína.

Ve Vratislávce, Vidoníně, Heřmanově a okolí operovala ke konci r. 1944 a v r. 1945 nepočetná partyzánská skupina vedená Janem Pliezkou z Prahy (krycí jméno Slávek).

V bývalém německém zbrojním závodě Diana v Kutinách bylo zaměstnáno přes 3000 zajatců, většinou cizinců. Z nich zejména Jugoslávci a Francouzi byli velmi agilní a utvořili partyzánské skupiny.

Jugoslávskou skupinu, která později přešla do partyzánské brigády Maršál Tito, vedli kapitán Mazinkovič a komisař Stevanovič.

Maurice Perin z města Limoges ve Francii velel patnáctičlenné skupině francouzských partyzánů. Tato skupina úzce spolupracovala se sedmičlennou posádkou amerického bombardovacího letadla, které se 16. dubna 1945 zřítilo na loukách pod Tišnovem. Zásluhou našich a francouzských partyzánů se američtí letci nedostali do rukou Němcům.

V r. 1943 se začala organizovat 3. čs. úderná rota. Organizátoři bratři Žandovští, Matoděj Podaný, J. Krapka ze Skaličky, Antonín Kotouček z Hlubokého, Ladislav Tauber z Újezda, Josef Císař a Jaroslav Komárek z Unína a student Milan Genserek z Brna prováděli nábor členů v okolí Tišnova. 26. srpna 1943 byla utvořena vojensky organizovaná 3. čs. úderná partyzánská rota generála Luži - Skalička, která čítala asi 45 mužů. Velitelem se stal Milan Genserek, zástupcem Jaroslav Krykorka. Po smrti Genserka a Krykorky se velitelem stal Alois Unčovský a jeho zástupcem Radoslav Pláteník. 3. čs. úderná rota byla zapojena do R - 3 (rada tří) a měla styky s členem R - 3 podplukovníkem Indrou - Havranem.

V okolí Veverské Bítýšky operovala partyzánská skupina Delta, utvořená v rámci R - 3.

V tomto prostoru také operovala skupina vedená kapitánem Komendou (krycí jméno (Vaverka).

Koncem r. 1944 pracují v rámci R - 3 další dvě partyzánské skupiny, a to PAM I na Kutinách a PAM II. První destrukční skupinu, které velel poručík Rudé armády Nikolaj Majkov, tvořili většinou dělníci ze zbrojního závodu Diana. Druhá skupina - PAM II - měla velitele minéra Prekopa a zástupce Königsmarka.

Toto jsou ve stručnosti zachycené údaje o odbojových skupinách na Tišnovsku. Nesmíme však zapomenout i na jednotlivce, kteří dali za osvobození naší vlasti to nejdražší - své životy. Ale ani na ty, kteří ještě mezi námi žijí a mají velké zásluhy na národním boji za svobodu.

Všichni mají své trvalé místo v historii národního boje, kdy nešlo o bytí či nebytí jednotlivců, ale přímo obou našich národů. Na to nesmíme nikdy zapomenout!

Rudolf Volena, předseda MěV NF

František Martínek

Jan Špička

Jan Pestr

ŽELEZNIČÁŘI V ODBOJI

Před sebou mám Pamětní knihu železniční stanice Tišnov. Mám možnost v ní listovat a nahlédnout do období, které je zachyceno v těchto malých dějinách našeho nádraží. Trochu déle se zastavím nad stránkami zachycujícími dobu, která byla pro naši vlast nejtěžší, – fašistickou okupaci. Ožívají mně před očima hrdinné postavy našich železničářů, kteří třeba i všedním hrdinstvím se zařadili mezi obrovskou sílu protifašistického odboje.

Srovnávám toto hrdinství s každodenním hrdinstvím dnešních železničářů, které po celých 35 let práce v míru směřovalo k výstavbě rozvinuté socialistické společnosti a v jejich základech i socialistické železnice. Bylo to hrdinství při uskutečňování velkolepých plánů přestavby a výstavby zastaralé železnice a vybudování nové a moderní. K dokumentování těchto změn nemusíme chodit daleko. Takto se mění i naše trať. Z původní jednokolejné málo efektivní trati vede přes naše město moderní dvoukolejná elektrizovaná trať, která svou důležitostí a propustností se stala druhou hlavní železniční tepnou celé naší sítě. Všechny železniční stanice z Brna až do Žďáru nad Sázavou jsou vybaveny nejmodernějším releovým zabezpečovacím zařízením, které navazuje na automatické traťové zabezpečovací zařízení přilehlých traťových úseků. V nejbližších letech toto moderní zabezpečení bude dobudováno až do Havlíčkova Brodu.

Myslím si, že je správné připomenout si události před 35 lety a i zde hledat počátky současných úspěchů budování socialismu a komunismu v naší vlasti.

Již od samého začátku fašistické okupace vstoupila většina železničářů do boje proti nenáviděnému fašistickému vetřelci. Mnozí z nich se tohoto boje zúčastnili organizovaně v rámci podzemního odbojového hnutí. Výbor hnutí železničářů, který řídil odbojové akce železničářů, byl v Brně. V Tišnově byla již 9. listopadu 1939 založena jednotná skupina železničářů. Od té doby dostalo podzemní hnutí organizační formu a mohlo navázat spojení na trati Tišnov – Žďár – Německý Brod s ostatními členy odboje. Toto hnutí bylo v roce 1943 připojeno v Tišnově ke hnutí Za svobodu. Schůze železničářů, kteří byli zapojeni v podzemním hnutí, se konávaly v hostinci Na Pernštýně a na nádraží, na nocležně vrchní stavby. Byly svolávány ústně. Tady byli železničáři informování o odbojové činnosti, o postupu Rudé armády, o úkolech odbojové práce a jejím směru. Ten byl směrován na organizované sabotáže na německých vojenských přepravách a cílem bylo vyřadit tyto zásilky z provozu nebo maximálně zpomalit jejich přepravu, případně docílit jejich zničení. Železničáři uřezávali u vagónů brzdové hadice, sypali písek do ložisek, poškozovali vozy s vojenskými zásilkami při posunu, zapřičiňovali závleky nebo i ztráty těchto zásilek. Tyto sobatáže byly velmi účinné. Dovedly vyřadit takovouto zásilku z provozu až na několik dní nebo dokonce vedly k jejímu zničení.

Vojenský materiál, bojová technika byla pro Němce stále čím dál více potřebnější. Prostory, které okupovali, se stále zmenšovaly. Proto také převáželi a stěhovali továrny na výrobu vojenské techniky na místa, která se jim zdála být méně nebezpečná. V našem kraji se jim k tomu výborně hodily tunely na nově stavěné dvoukolejné trati u Dolních Louček, Kutin a Žďárce. Stavba trati byla v roce 1942 úplně zastavena pro nutnou potřebu pracovních sil do válečného průmyslu, ale i na stavbu zničených tratí v okupované části Sovětského svazu. Ve všech třech těchto tunelech byla koncem roku 1943 zřízena továrna na letadla, pojmenovaná krycím názvem Diana. Zařízení, potřebná dříve na stavbu

tratě, dřevěné baráky v zalesněném údolí v Mezihoří a Kutinách, dostalo nové obyvatele, nedobrovolně sehnané ze všech končin „protektorátu". Z tišnovského nádraží byla k tunelům postavena úzkorozchodná dráha a koleje, které byly dříve rovněž určeny pro stavbu nové trati, byly upraveny jako vlečka fy Diana. Pro továrnu chodilo po železnici velké množství materiálu. Někdy stálo ve stanici pro tuto vlečku až 40 vagónů. V noci se nakládala a odvážela hotová letadla.

Zpomalit nebo vyřadit třeba na krátkou dobu z provozu takovéto zásilky bylo cílem odbojového hnutí železničářů.

Podzemní hnutí proti německým okupantům sílilo stále víc a víc. V něm byli zapojeni i železničáři. Od samého začátku roku 1939 to z Tišnova byli Leopold Němec, vlakový manipulant v Brně, František Kos, skladník, Oldřich Stejskal, úpravčí tratě. Později k nim patřili ing. Lhoták, ing. Jindřich Macháček, Jan Fichtner, František Střelec, František Havelka, Miloš Hejl, Jan Hýsek, dr. Jan Martinčík a řada dalších poctivých železničářů.

Dne 12. ledna 1945 se konala schůze železničářů na nocležně vrchní stavby v Tišnově. Zúčastnilo se jí 28 osob. Byly tu dány pokyny, přiděleny úkoly a navázáno spojení s okolními partyzány. Od tohoto dne se sabotážní akce na železnici ještě více zvýšily. Stále častěji docházelo k většímu poškozování vozů, k vykolejování vlaků na naší trati.

Hned po prvních náporech Rudé armády na město Brno v dubnu 1945 a po bezprostřední evakuaci ústředních úřadů z Brna do vzdálenějšího území, pozbyl Tišnov jakékoliv spojení s ředitelstvím drah. Za těchto bojů byli Němci vytlačeni z města západně od Brna. Dne 11. dubna byla německou armádou do stanice Tišnov dosazena vojenská železniční služba. Když se okupanti seznámili s místními poměry, počali dnem 16. dubna řídit službu sami, protože naši železničáři se pro ně stali naprosto nespolehliví.

Válečnými událostmi byly přerušeny tratě z Brna do Jihlavy a na Českou Třebovou. Z tohoto důvodu byli Němci nuceni vézt evakuační vlaky s válečným materiálem a jejich uprchlíky po zdejší trati. V těchto dnech se také značně rozšířila aktivita rušící činnosti partyzánů i železničářů. Vlaky doprovázené našimi lidmi byly úmyslně zadržovány u vjezdových návěstidel, ve stanicích bylo zbytečně posunováno, a tím byl uměle vytvářen nedostatek volných kolejí pro přijímaní nových vlaků. Zdlouhavým vyzbrojováním lokomotiv a úmyslným zanedbáváním čistění popelových jam bylo znesnadněno čistění popelníků lokomotiv. Tak bylo docilováno značné zpoždění vlaků. Těžkým transportům byly úmyslně přistavovány méně výkonné lokomotivy, což vedlo rovněž ke značným zpožďováním přepravy.

Dne 25. dubna 1945 asi o půl desáté dopoledne bylo nádraží bombardováno a potom odstřelováno kulomety hloubkových letců. Bombami byly přervány tři dopravní koleje, zcela zničeny záchody, zničena část čekárny, střelami hloubkových letců byly doslova provrtány dvě lokomotivy a několik vagónů. V okolí nádraží bylo usmrceno a zraněno několik osob. Ze železničních zaměstnanců byl těžce zraněn pomocný dělník Jindřich Prokop. Hrdinstvím a iniciativou tiš-

novských železničářů nebyly následky tohoto bombardování ještě katastrofálnější. Ani ne půl hodiny před náletem se jim podařilo vhodným dirigováním vypravit ze stanice a z koleje, která byla později bombardována, německý muniční vlak, který by zcela jistě výbuchem zničil nádraží a jeho okolí.

Při náletu hloubkových letců po bombardování došel spravedlivé odplaty i český četník, který u Přibyslavi zapříčinil smrt partyzána. Četník byl čtyřikrát postřelen a na cestě do nemocnice v Novém Městě zemřel.

Po bombardování nádraží bylo ještě téhož dne dvakráte bombordováno i samotné město Tišnov.

Po těchto událostech urychleně zmizelo i vojenské velitelství nádraží. Zůstala pouze vojenská železniční služba, která řídila železniční provoz dále sama.

☆ ☆

Fronta se nezadržitelně blížila. Němci utíkali a byli strachy bez sebe. I německá železniční služba opustila nádraží dne 6. května ve 12.45 hodin s vyklizovacím vlakem. Ačkoliv fronta byla ještě před Tišnovem, obsadili železničáři svoji stanici. Za necelé dvě hodiny se však vyklizovací vlak z Nedvědice vrátil. V tomto období odstranili železničáři Jan Hýsek a Jan Fichtner věnce náloží, kterými byly obloženy vodní jeřáby a čerpací zařízení vodárny. Toto zařízení chtěli Němci vyhodit do vzduchu. Železničáři stanice také odstranili bednění na železničních mostech, které bylo připraveno k uložení náloží pro zničení mostů.

Po návratu Němců byla situace na nádraží velmi vážná. Přednosta zdůvodnil, že nálože musely být odstraněny, protože by mohly přijít k úrazu děti, které po opuštěném nádraží pobíhaly. Dalším rychlým spádem událostí, blížící se frontou i nečekaným příjezdem čtyř vojenských transportů, se německý velitel nádraží nedostal k tomu, aby proti železničářům vyvolal trestní sankce.

Zničená německá výzbroj na tišnovském nádraží.

V neděli 6. května 1945 se z Čech vrátil Leopold Němec. Informoval železničáře o situaci na frontě. Byla vyhlášena „bojová pohotovost". Konaly se porady, na nádraží byly postaveny železničářské hlídky. Vedení revolučního hnutí vydalo opatření pro další postup odbojové činnosti. Toto opatření se ukázalo účinné. Zabránilo se zapálení pily, vyhození tratě a výhýbky fy Brabec a spol.
Němci bezhlavě utíkali. Cestou se zbavovali zbytečné zátěže, včetně zbraní a munice. Vyhazovali a zapalovali auta s výbušninami a hořlavinami všude, kde se dalo.

Při hlídce ve stanici zpozorovala železničářská hlídka, že mezi hotelem Fuňka a nádražím se Němci připravují vyhodit do vzduchu auto a tři tanky. Železničáři Leopold Němec a František Kos, přestože byli ohroženi německými zbraněmi, přinutili německou posádku, aby s vozidly odjela mimo město. V autě bylo 350 kg ekrazitu, v tancích bylo střelivo.

V noci ze 7. na 8. května se konala ve městě porada, kde bylo rozhodnuto uvést v život národní výbor. Byla dána výzva k vyvěšení československých vlajek.

Po jednání zástupců místního národního výboru s německým velitelem města bylo dne 8. 5. učiněno opatření k převzetí železniční stanice do českých rukou. Byla docílena dohoda, že Němci odevzdají nádraží do 12 hodin a opustí je. Ve 12 hodin skutečně Němci naskákali do připraveného vyklizovacího vlaku a nádraží ve spěchu opustili. Železničáři obsadili své nádraží na trvalo. Při přebírání stanice se zjistilo, že fašisté s sebou odvezli také dva vagóny s telefonním a dorozumívacím zařízením ze všech stanic od Brna, včetně Tišnova. Od- - vezli také zařízení nocležen vlakového personálu. Tyto vozy se však podařilo, díky odvaze železničářů v Nedvědici, zadržet a vrátit později zpět.

Večer dne 8. května 1945 se konal na náměstí v Tišnově tábor lidu. Na něm byl schválen i okresní národní výbor. Jeho členem se stal i železničář Leopold Němec.

Celý den 8. května i následující noci utíkali Němci přes Tišnov ve velkých kolonách.

9. května ráno docházely první zprávy o blížící se a tolik očekávané Rudé armádě. Přesto však ustupující Němci stačili za sebou zničit mosty u Hradčan, u Březiny a v Předklášteří. Na cestě zapalovali vozidla, stříleli všude tam, kde byly vyvěšeny československé vlajky.

První zprávy o blížící se Rudé armádě k městu dostali obyvatelé na Trnci a Na vyhlídce odpoledne ke třetí hodině. Na nádraží přijel první sovětský voják kolem 18. hodiny. Byl nadšeně uvítán a pohoštěn. Jako trofej si mohl odnést vojenský plášť, který ve spěchu a hlavně ze strachu zapomněl v kanceláři velitel nádraží, když utíkal z Tišnova.

Pravidelná jednotka Rudé armády dorazila do města kolem dvacáté hodiny. V té době jednali železniční techničtí odborníci a techničtí odborníci města se sovětským armádním štábem o nutnosti a co nejrychlejším postavení provizorních mostů, nutných pro postup Rudé armády i pro normální život města a okolí.

Ještě týž den byl vydán program k započetí obnovovacích prací stanice i přilehlých tratí a pro obnovení železničního provozu.

Tišnovské nádraží bylo velmi zničeno. Poškozeny byly koleje, budovy, tratě, nebylo vůbec spojení, vyřazeny byly i obě lokomotivy v tišnovské výtopně. Železničáři se však s velkou chutí a elánem pustili do obnovovacích prací. Jejich přičiněním byla dne 16. května 1945 zahájena pravidelná doprava vlaků z Tišnova do Králova Pole. Postupně bylo rozšířena do Nedvědice a Rožné n. P.

☆

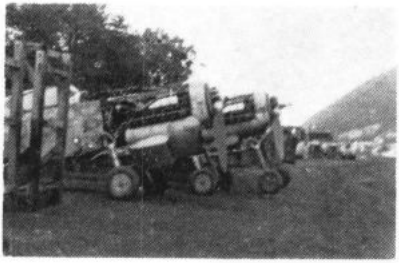
Za svobodu našeho národa zaplatilo rukama fašistických katanů životem mnoho lidí. Jen z Tišnova jich bylo 74 obětí. Mezi prvními z nich byl i železničář Bedřich Galář, pracovník stavební správy. Byl Němci zastřelen dne 15. června 1942 v Kounicových kolejích v Brně.

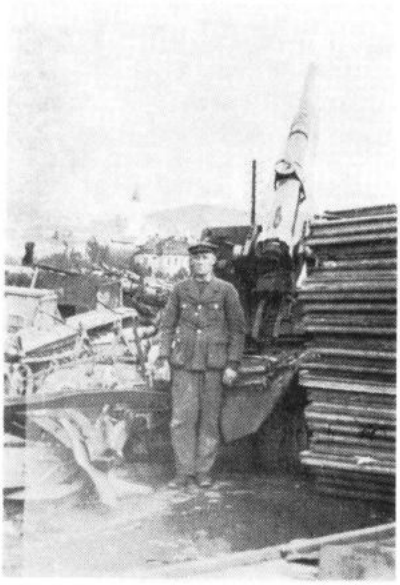
☆

Ve svém stručném popsání historického poslání železničářů v boji proti německým okupantům za II. světové války bych chtěl vzdát hold všem poctivým vlastencům, kteří v nejtěžších dobách našeho národa nesložili ruce v klín. Zakončím jej slovy z pamětní knihy: „Čeští železničáři v Tišnově a okolí na Českomoravské vysočině vůbec snažili se státi vždy na svých místech a vykonati vše, co vykonati bylo třeba, ať se jednalo o nejnižšího zaměstnance či o nejvyššího úředníka. Jen láska k věci a láska k drahé domovině byla pobídkou všech, aby stáli na svých místech a snažili se jeden druhého v práci pro vlast předstihnout. Pracovali pro sebe, pro svůj národ a pro svoji vlast, což bylo jejich nejdražší povinností". - ol -

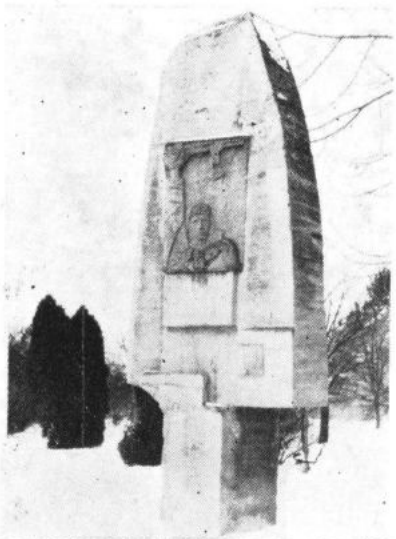

Pamětní deska oběti německé perzekuce z řad zaměstnanců ČSD Bedřicha Galáře je umístěna na nádražní budově.

Německá vojenská technika se stala kořistí Sovětské armády.

POMNÍK PARTYZÁNSKÉHO ODDÍLU JERMAK V ŠERKOVICÍCH

Pomník je umístěn na návsi, má tvar ulomeného vojenského bodla. Na památníku je vysoký reliéf partyzána v sovětské uniformě se zdviženou pravicí třímající samopal.

Před pomníkem na nízkém soklu je nápis: Oni padli, my svobodně žijeme. Veliteli partyzánského oddílu Jermak, sovětským hrdinům a českým vlastencům z Šerkovic 26. 2. 1945. Korpus pomníku je z cementu opracovaného na umělý kámen, reliéf partyzána z vypálené hlíny s polevou. Pomník je věnován veliteli oddílu Jermak plukovníku Rudé armády Dmitrijevovi, dvojnásobnému hrdinovi SSSR, A. Železňakovi, komisaři oddílu, Michalu Ždanovovi, příslušníku téhož oddílu, a rodině Hejmalově, která partyzány přechovávala v hájence u Šerkovic.

Velitel Jermaku Nikolaj Dmitrijev padl 26. 2. 1945 v šerkovické hájence, kromě něho zahynuli další příslušníci Jermaku.

Manželé Hejmalovi - Vladimír (nar. 15. 4. 1904) a Marie (nar. 22. 1. 1905) byli 26. 2. 1945 zatčeni a oba popraveni 10. 4. 1945 v Mauthausenu. Autorem pomníku je akad. sochař Karel Kryl, Brno 1963.

Beseda se s. Boroličovou

4. března uspořádala MO ČČK v Tišnově II besedu se s. A. Boroličovou, zdravotní sestrou střediska UP v Dolní Rožínce, která se jako zdravotnice účastnila bojů našeho Prvního československého armádního sboru na jeho cestě z Buzuluku do Prahy. Byla zařazena v 1. brigádě, kde bylo 24 žen. S. Boroličová poutavě vypravovala o své životní pouti, vzpomínala na těžké boje, na svízele zdravotnické služby, na to, jak sovětští lidé nezištně poskytovali krev našim vojákům. V závěru vyzvala přítomné, aby každý udělal vše pro to, aby mír byl ubráněn.

D. S.

Slib pionýrů

Slavnostní slib jisker a pionýrů ze všech škol Tišnovska se uskuteční u pomníku partyzánského oddílu Jermak před školou v Šerkovicích dne 8. května 1980 v rámci oslav 35. výročí osvobození Československa Sovětskou armádou.

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

PODĚKOVÁNÍ

Děkujeme za projevy soustrasti a účasti při posledním rozloučení s panem Františkem Mertou.

Růžena Mertová a rodiny Mertova a Bojanovských

Děkuji všem přátelům a známým, kteří se zúčastnili posledního rozloučení s mým manželem Eduardem Valou.

Markéta Valová

Pracovníky pro stavební práce v areálu sokolovny přijmeme ihned. Zájemci hlaste se u s. Dvořáka, tel. 228 (OPS).

TJ Baník

Místo kytičky

zasíláme co nejsrdečnější blahopřání občanům našeho města, kteří se v tomto měsíci dožívají význačného životního jubilea, 70., 75., 80. narozenin a více. Přejeme jim hodně zdraví, spokojenosti a osobní pohodu.

70 let se dožívají:

2. 5. **Věra Froňková,** Dobrovského 876
8. 5. **Marie Dušková,** Pod Květnicí 752
10. 5. **Marie Fousková,** Pivovarská 1002
13. 5. **Marie Vojancová,** Za mlýnem 224
14. 5. **Marie Tálská,** Smetanova 757
15. 5. **Valerie Polášková,** Králova 1669
21. 5. **Anna Friedrichová,** Králova 1670
26. 5. **Magdaléna Formánková,** Klášterská 355
27. 5. **Marie Kunzová,** Jungmannova 69
29. 5. **Anna Senzová,** Jiráskova 545

75 let se dožívají:

3. 5. **Marie Chobotová,** Jamborova 924
12. 5. **Žofie Sudáková,** Brněnská 196

80. a vyšší narozeniny oslaví:

1. 5. **Eliška Vostálová,** Havlíčkova 345. Dožívá se 82 roků.
3. 5. **Marie Strouhalová,** Neumannova 259. Dožívá se 81 roků.
3. 5. **Františka Loosová,** Janáčkova 336. Dožívá se 80 roků.
9. 5. **Marie Bauerová,** Radniční 13. Dožívá se 87 roků.
12. 5. **Emilie Tomanová,** Mahenova 808. Dožívá se 80. roků.
13. 5. **Marie Čápová,** U Humpolky 1512. Dožívá se 80 roků.
16. 5. **Jan Peška,** Rudé armády 721. Dožívá se 83 roků.
18. 5. **Anna Ambrožová,** Komenského 1120. Dožívá se 81 roků.
18. 5. **Josef Müller,** Leninova 1626. Dožívá se 80 roků.
23. 5. **Marie Macháčková,** Halasova 997. Dožívá se 84 roků.
27. 5. **Marie Ivánková,** Fučíkova 1230. Dožívá se 82 roků.
29. 5. **Pavlina Nečasová,** Palackého 1201. Dožívá se 81 roků.

NEPŘEHLÉDNĚTE

SZKP ROH v Tišnově znovu obnovuje činnost tanečního kroužku, a proto zve všechny, kteří mají rádi folklor a chtěli by věnovat něco ze svého volného času pro tento zájem, aby přišli vždy v pondělí v 19 hodin do SZKP, Mlýnská ul. Věk není důležitý.

UPOZORNĚNÍ PŘISPĚVATELŮM

Prosíme všechny přispěvatele, aby nám zasílali své příspěvky pokud možno psané na stroji (60 úderů na řádek) a přikládali jednu kopii. Red.

Půjčovní doba v MěLK Tišnov:

dospělí: po, st 8 - 12, út, pá 13 - 18
mládež: po 13 - 18, st 13 - 17
pobočka Tišnov II: út 14.30 - 16.30

RESTAURACE BRNO-VENKOV

si Vám dovolují doporučit tyto své provozovny:

HOTEL U NADRAŽÍ
ubytování, uspořádání svatebních hostin.

RESTAURACE POD KLUCANINOU
dobrá kuchyně, svatební hostiny.

RESTAURACE GRILL
po dobu oprav hotelu Květnice zajišťuje teplé obědy.

RESTAURACE HUMPOLKA
bohatý výběr jídel, příjemné prostředí.

KINO PANORAMA

1. čt - 17.30 a ve 20 hodin
PRÁVO PRVNÍHO PODPISU „S"
Vstupné 3, 4, 5 Kčs
Sovětský barevný film.

2. pá, 3. so, 4. ne - 17.30 a ve 20 hodin
ČAS PRACUJE PRO VRAHA
Český barevný film.
Vstupné 6, 7, 8 Kčs

6. út - 17.30 a ve 20 hodin
CESTA RAJSKÉ SMRTI
Italský barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

8. čt - 17.30 hodin
AUTOBUS SMRTI
Vzrušující cesta sedmi zrádců a mnoha nevinných. Rumunský barevný film.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

9. pá, 10. so, 11. ne - 17.30 a ve 20 hodin
PŘEJEZD KASSANDRA
Barevný film USA.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

13. út - 17.30 hodin
LŮŽKOVÝ VŮZ
Jugoslávský barevný film.
Vstupné 2, 3, 4 Kčs

15. čt - 17.30 hodin
LÁSKY JEDNÉ PLAVOVLÁSKY
Česká filmová komedie.
Vstupné 2, 3, 4 Kčs

Dětská představení:

1. čt - 10 hodin
JAK SE BUDÍ PRINCEZNY
Český barevný film.

3. so - 9.30 hodin
TŘI OD MOŘE
Český barevný film.

11. ne - 9.30 hodin
ŠTĚSTÍ NA ŘETĚZU
Jugoslávský barevný film.

18. ne - 9.30 hodin
CHULIGÁN VLK
Sovětský barevný film.

25. ne - 9.30 hodin
O ZLATÉ MUŠCE A ZLÉM PAVOUKU
Sovětský barevný film.

LETNÍ KINO TIŠNOV

16. pá, 17. so, 18. ne - 20 hodin
POPRASK NA SILNICI E 4
Český barevný film. Rozverná komedie o tom, co se obvykle vyplácí, ale někdy také nevyplácí.
Vstupné 6 Kčs

19. po, 20. út - 21 hodin
ŠAMPIÓN (širokoúhlý)
Barevný film USA. Napínavý příběh z dostihového prostředí.
Vstupné 8 Kčs

22. čt - 21 hodin
PÁTEK NENÍ SVÁTEK
Český barevný film. Komedie o zmatcích a zmoudření rodiny Novákových.
Vstupné 6 Kčs

23. pá, 24. so, 25. ne - 21 hodin
BLÍZKÁ SETKÁNÍ TŘETÍHO DRUHU (širokoúhlý)
Barevný film USA. Vzrušující příběh o setkání pozemšťanů s mimozemskou civilizací.
Vstupné 8 Kčs

27. út - 21 hodin
JEMELJAN PUGAČEV „S"
(širokoúhlý)
Sovětský barevný film.

Vstupné 12 Kčs
29. čt - 21 hodin
CAUSA KRÁLÍK
Český barevný film. Hrst příběhů z venkovské advokátní poradny.
Vstupné 6 Kčs

30. pá, 31. so, 1. ne - 21 hodin
NĚŽNÉ KUŘE
Francouzský barevný film. Komisařka kriminální policie na stopě trojnásobného vraha.
Vstupné 6 Kčs

TIŠNOVSKÝ KULTURNÍ ZPRAVODAJ vydává MěstNV a MěV KSČ v Tišnově, řídí redakční kolektiv při kult. škol. komisi MěstNV. Adresa: MěstNV, 666 19 Tišnov Cena 2 Kčs. Tisk 58 Dolní Kounice - 2234-80 - 456.12/8ď-Lá 63

TIŠNOVSKÝ kulturní ZPRAVODAJ

ČERVEN 1980 Ročník XI Číslo 6

ABY SE DOBŘE ŽILO...

Co jenom představ se vynoří v nás při vyřčení těch dvou slov – životní prostředí! V někom bílé město utápějící se v zeleni sadů a parků, v jiném zase rozezpívaný sosnový les, či majestátné hory s čepičkami věčného sněhu. Další zas si vzpomene ze všeho nejdříve na ulici, po které den co den prochází, dům, ve kterém žije, lavičku pod rozložitým kaštanem, v jehož stínu sedává v letním podvečeru. Anebo z jiného konce – posteskne si možná nad parčíkem, jímž se nedá přebrodit po májovém deštíčku, nad hromádkou tlejících odpadků a rezivějícího kovu, který navozil někdo kdoví proč právě sem.

Představy nejrozmanitější, mající však jedno společné: máloco jiného dokáže tak blahodárně i neblaze působit na člověka, jako právě jeho okolí. Životní prostředí utváří nás a my zase pro změnu dodáváme osobitý ráz jemu. Rukou dělnou; chce se říci společnou, kdyby, ano, kdyby to nebyly leckdy ruce pouze jednotlivců, kteří třeba při jarním úklidu sami na všechno, ani při nejlepší vůli nemohou stačit. Řekněme si upřímně – každé město, ať je sebekrásnější, ztrácí na své malebnosti a půvabu, když z jeho obyvatel se počne vytrácet nějakým způsobem odpovědnost dobrých hospodářů, vědomí, že tohle je mé město a bude takové, jaké si ho společně zbudujeme. A právě u nás, kde ještě platíme dost velkou daň stísněné starobě, je takový trochu maloměšťácký projev dvojnásob znát tam, kde nevšímavě po měsíce chodíme kolem nedostatků ztrpčujícím nám život. Jako bychom si nechtěli připustit ani trošku vlastní odpovědnosti za vzhled svého okolí; spoléháme na druhé a tak bez výčitek svědomí přehazujeme z ruky do ruky tuto odpovědnost jako horký brambor.

Měsíc červen, v němž je životnímu prostředí a jeho ochraně věnován celý jeden Světový den, nám tuto občanskou povinnost znovu naléhavě připomíná. Opětně napovídá to, že životní prostředí má proto takové jméno, že se žije; že pomáhá člověku tvořit a radovat se, nikoli mu život ztrpčovat. **Jaroslav Brácha**

TŘICET LET PRÁCE PRO OBČANY

30 LET OKRESNÍHO PRŮMYSLOVÉHO PODNIKU BRNO-VENKOV

Není vlastně ani tak dávno – pouhých pět let – kdy jsme psali o 25. výročí Okresního průmyslového podniku Brno-venkov, který má sídlo v Tišnově, a již si připomínáme 30. výročí vzniku tohoto podniku.

Třicet let je v lidském životě velmi krátká doba; doba, kdy člověk teprve začíná naplňovat svoje tužby, schopnosti a ideály. V případě podniku je to však doba, v které podnik musí ukázat svou životaschopnost, své postavení v ekonomice a především naplnění svého společenského poslání. V případě OPP se jedná především o tyto dva hlavní úkoly: zajišťování služeb pro obyvatelstvo okresu Brno-venkov a dále výrobu, která doplňuje sortiment velkých národních podniků do tržních fondů v menších sériích, a v několika případech je podnik dokonce monopolním výrobcem výrobků.

I když toto společenské poslání podniku – vyjádřené v základních ukazatelích – se zdá na první pohled velmi jednoduché, je nutné vidět, že od samého začátku se podnik potýkal s celou řadou problémů. V padesátých letech docházelo k postupné socializaci malých provozoven drobných řemeslníků, opravářů, výrobců a další profesí, které postupem času přešly do resortu místního hospodářství. Většina provozoven a různých dílniček byla na velmi nízké úrovni a hlavní pozornost byla tehdy zaměřena na jejich koncentraci, specializaci

Foto na titulní straně: Při výrobě zástěr je nejdůležitější dokonalý střih, který znamená co nejúčelnější využití materiálu.

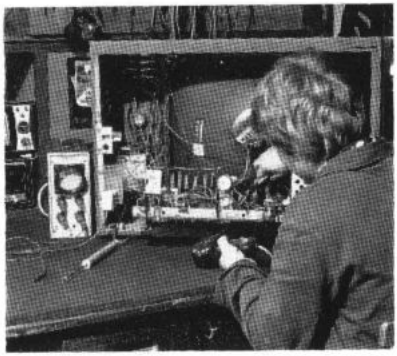
a především na zajištění alespoň základních podmínek v oblasti pracovního prostředí. Do této doby tedy spadají začátky OPP, tj. do let 1949 - 50. Tehdy vznikly podniky místního významu (Židlochovice, Rosice apod.), které tvořily vlastně základ dnešního podniku. Reorganizací územního uspořádání v roce 1960 došlo ke sloučení těchto podniků v jeden větší podnik, jehož základní charakter je dán vlastně do dnešních dnů.

Začátkem šedesátých let bylo v podniku uplatňováno třístupňové řízení podle jednotlivých oblastí, které postupem času bylo zaměřeno na řízení podle oborů činností. V dnešní podobě je podnik řízen podle těchto oborů: chemie, kovo, dřevo, elektro, textil a opravárenství (autoopravny, RTS a podobně). K těmto základním oborům jsou přičleněny některé obory, které mají v rámci podniku menší rozsah (kamenictví, výroba galanterního zboží atd.).

V tomto duchu byl a je veden další vývoj podniku, a hovoříme-li zejména o posledním desetiletí, je potřebné zdůraznit velkou výstavbu i další rozšiřování provozoven. Jenom namátkou lze jmenovat výstavbu nového autoservisu v Tišnově a s tím související

Pracovník autoservisu v Ivančicích Jan Šmíd kontroluje přední nápravu.

Vyznat se co nejdříve ve směsi drátků, odporů, elektronek atd. je mnohdy „oříškem" i pro zkušené opraváře tišnovské RTS.

Oblíbené šatové zástěry Karen, Klára a Kamila vznikají v této dílně, ve které pracuje kolektiv brigády socialistické práce.

výstavbu areálu za Červeným mlýnem, kde je již dokončena budova provozoven kovo II (výroba náhrobního zboží), elektrovýroba (výroba nabíječek pro motoristy řady DUK), výroby galanterního zboží (zednická hladítka, podložky z plastické hmoty atd.). V ostatních částech okresu se jedná např. o novou opravárenskou halu v autoopravně Ivančice, rekonstrukci textilního střediska na Zastávce, výstavbu nových skladovacích prostrorů v chemickém závodě v Židlochovicích, rekonstrukci výrobních prostor čalounictví na Zastávce a řadu dalších akcí investičního charakteru i akcí prováděných v rámci běžné údržby. Tímto vším si podnik vytváří dobré předpoklady pro naplnění svého společenského poslání a především možnost dalšího rozvoje a koncepčnost další práce.

O tom, že podnik svoje poslání plní, svědčí několik čísel, které zachycují plnění základních ukazatelů od roku 1960:

ukazatel:	jednotka:	1960	1965	1970	1975	1980 (plán)
pracovníci	osoby	478	439	420	446	460
výkony celkem	tis. Kčs	30 154	30 274	52 001	65 160	88 374
tržby od obyvatel	tis. Kčs	3 880	6 413	10 730	15 558	21 730
Tržní fondy (VOC)	tis. Kčs	19 221	13 585	24 708	48 286 (MOC)	50 500 (MOC)

Již dnes je možné říci, že OPP vysoce překročí úkoly, které jsou dány 6. pětiletým plánem ve všech důležitých ukazatelích, především v oblasti zajištění tržeb od obyvatelstva a služeb.

Je samozřejmé, že v těchto několika řádcích nelze postihnout celou problematiku podniku, který je navíc „pod každodenní kontrolou našich občanů", ale výsledky, kterých dosáhl kolektiv obětavých vedoucích provozoven, mistrů, dělníků i pracovníků správy podniku, dávají záruku, že OPP své společenské poslání bude nadále plnit.

Na závěr přejeme podniku a především všem občanům našeho okresu, aby se OPP nadále rozvíjel pro spokojenost nás všech.

Tomáš Paufošima

CHOVATELÉ HODNOTILI

ZO chovatelů drobného zvířectva konala počátkem roku 1980 svou výroční členskou schůzi. Sešlo se na ní 52 členů, aby vyslechlo obšírnou zprávu o celoroční práci. Členové mimo své hlavní činnosti, tj. cílevědomého chovu čistokrevných zvířat, se podílejí na celospolečenských akcích, zejména na plnění volebního programu NF v Tišnově, a to jak v jeho politicko-organizátorské části, tak brigádnickou činností v akci „Z" a větší měrou na výstavbě a úpravě vlastního areálu. Také v tržní produkci byl vysoce překročen plán. Plnění dodávek plánovaných 34 974 Kčs bylo překročeno na 77 270 Kčs.

ZO buduje podle promyšleného plánu vzorný výstavní areál. Ve středu města vlastní prostorný pozemek, na kterém již vybudovala nejnutnější zařízení - spolkovou místnost, skladiště, líheň a výstavní halu pro exotické ptactvo.

Velmi pěkných výsledků dosahují chovatelé drůbeže. ZO má vlastní líheň, která je již pátý rok v provozu. Líhne kuřata deseti plemen od 28 chovatelů-majitelů rozmnožovacích chovů. O líheň se stará s. Růžička velmi svědomitě a pečlivě. Ročně se odprodá na 15 000 kusů kuřat. Také chovatelské úspěchy některých členů odboru jsou dobré. Přítel Zdeněk Svitavský se v chovu drůbeže umístil v okresní soutěži na 3. místě a př. Broušek na místě osmém.

Druhým největším odborem ZO jsou chovatelé exotického ptactva. Jsou v něm zapojeni ponejvíce mladí členové a pracovali s velkým elánem. Dík př. Wágnera, Dalinského a jiných byla postavena prostorná hala, kde jsou pořádány výstavy a každou druhou neděli dopoledne v měsíci nákupní trhy exotického ptactva.

V uplynulém roce v říjnu byla uspořádána výstava, která byla velmi dobře připravena jak po stránce organizační, tak chovatelské. Bylo vystaveno přes 1000 zvířat a uděleno 12 čestných cen. Prvenství si odnesla ZO Lažánky, před Tišnovem, Senticemi a Kuřimí.

V loňském roce byl také v rámci internacionální spolupráce s chovateli NDR uspořádán zájezd k chovatelům do Falkenthalu, se kterými máme již několik let družbu. Druhý zájezd podle plánu byl uskutečněn na nákup chovného materiálu do Oloumouce a Kladna.

Také odbor králikářů se pod vedením s. Ant. Chronce mladšího velmi zlepšil. Chovatelé se začínají více starat o čistokrevné chovy, plní dobře své dodávkové povinnosti a hlavně očkují králíky proti myxomatóze. Šetří tím své chovy proti nebezpečné nakažlivé nemoci.

Výroční schůze odhalila i některé nedostatky a rezervy. Poukázáno bylo mimo jiné i na nutnost prohlubování kolektivní práce, angažovanost každého člena, potřebu popularizace nejlepších jednotlivců, na malou účast žen ve výboru, nedostatečnou účast členů při organizování výstavy i trhů.

Konkrétní sestavené usnesení i plán práce byly všemi přítomnými schváleny. Delegát MěV NF s. Volena popřál všem chovatelům ZO, aby se jim i nadále práce dařila a dosahovali výsledků, které budou dělat dobré jméno nejen jim, ale všem chovatelům okresu Brno-venkov.

NOVÁ ORGANIZACE ČSŽ

V souvislosti s přeřazováním členek ČSŽ ze závodů do míst bydliště se v Tišnově II nedávno ustavila nová ZO ČSŽ.

Ustavující schůze se zúčastnila poslankyně KNV za náš obvod a pracovnice OV ČSŽ Brno-venkov s. Jitka Pokorná a předsedkyně OV ČSŽ s. Vrzalová. Přítomen byl i předseda MěV NF a člen MěV KSČ s. Volena a zástupci UO KSČ a OV č. 2.

Kulturní program pro ustavující schůzi připravili pionýři ZDŠ v Tišnově II pod vedením s. Nečové a Novotné.

S. Vrzalová ve svém vystoupení seznámila členky s některými ustanoveními stanov ČSŽ a popřála nové základní organizaci mnoho úspěchů v budoucí práci.

Ženy v nové ZO si plně uvědomují své významné postavení v rozvinuté socialistické společnosti a hlavní poslání své organizace. Chtějí se podle svých sil a schopností zapojit do budování, a že to myslí vážně, svědčí

Na horním snímku vidíme předsednictvo ustavující schůze, dolní záběr je do pléna.

i 61 nových přihlášek, které byly schůzí schváleny. Svá předsevzetí chtějí splnit ve spolupráci s ostatními složkami NF v Tišnově II.

Fotografie ukazuje jednu scénu z vystoupení dětí MŠ u Humpolky u příležitosti svátku MDŽ. Děti ukázaly, že soudružky učitelky v nich pěstují lásku k hudbě, české řeči i pohybu. Za náročnou práci touto cestou soudružkám učitelkám děkují rodiče.

B. Sobotková

Partyzánský odboj na Tišnovsku

byl tématem přednášky, kterou pro žáky 9. tříd ZDŠ Gottwaldova ulice proslovil s. Václav Kabát, ředitel ZDŠ v Šerkovicích. Přednáška vhodně navazovala na látku, kterou žáci právě probírali v dějepise. Nejvíce je zaujalo vyprávění o partyzánské činnosti na konci války a osudech příslušníků Třetí československé úderné roty a oddílu Jermak.

i. Vejrostová

ZE ŠTĚPÁNOVIC

Poslední veřejná stranická schůze ve Štěpánovicích byla ve znamení připravované integrace obcí, která vytvoří podmínky pro efektivnější řízení společensky potřebné vybavenosti.

Podrobnější informace o tom, jakož i o plnění volebního programu, podal předseda MNV s. Kašparec. Zástupce OV KSČ s. Jedlička štěpánovické občany informoval o plnění usnesení ÚV KSČ v rámci celého našeho okresu.

Bohatá diskuse potvrdila, že občané správně pochopili smysl integrace a že jsou připraveni úkoly 6. pětiletky beze zbytku splnit.

Členskou schůzi Jednoty zahájil kulturní program dětí ze ZDŠ. Ze zprávy s. Baštové vyplynulo, že ač počtem malý, má sedmičlenný dohlížející výbor Jednoty ve Štěpánovicích velmi dobré pracovní výsledky. Závěr schůze tvořil zábavný program s losováním a nakonec všem zahrála malá kapela Tišnovanka, vedená Alšem Smíškem.

Poslední březnovou neděli se uskutečnil dětský karneval, který pro nejmenší štěpánovické občany uspořádal agilní dohlížející výbor Jednoty. To bylo radosti!

V rámci Měsíce požární ochrany besedoval se žáky ZDŠ s. Jaroslav Svoboda, člen MJ ČSPO. Seznámil chlapce a děvčata s nebezpečím požárů a zdůraznil společensky prospěšnou práci požárníků.

Uvedl také některé varující údaje o požárech, které zavinily děti. V okrese Brno-venkov to bylo v r. 1975 celkem 11 požárů se škodou 95 650 Kčs, v r. 1976 - 9 požárů (škoda 34 400 Kčs), r. 1977 - 8 požárů (84 300 Kčs), r. 1978 - 4 požáry (14 900 Kčs) a v r. 1979 - 13 požárů (241 500 Kčs).

D. Š.

O průběhu Měsíce knihy na štěpánovické škole nám napsal žák Radek Zámečník. Děti uspořádaly malou výstavku svých nejmilejších knížek a každý k ní napsal, co se mu na knize líbí a proč ji může doporučit jiným malým čtenářům. Také připravily výstavku cizojazyčné literatury, kterou jim nabídl podnik Zahraniční literatura v Brně, a všech 33 výtisků si rozprodaly mezi sebou.

BESEDA S HEREČKOU

9. dubna se v zasedací síni MěstNV uskutečnila beseda se zasloužilou umělkyní Marií Pavlíkovou, herečkou Státního divadla v Brně. Do rodného města ji pozvala místní organizace Českého svazu žen.

Marie Pavlíková poutavě vypravovala o svých začátcích v brněnském národním divadle, jemuž zůstala věrná po celý život i přes lákavé nabídky z Prahy, i o postavách, s kterými se potkala na prknech, která znamenají svět. Její bezprostřední milý humor utkví dlouho v paměti těch, kteří byli účastníky tohoto pěkného večera.

(i)

Místo kytičky

zasíláme co nejsrdečnější blahopřání občanům našeho města, kteří se v tomto měsíci dožívají význačného životního jubilea, 70., 75., 80. narozenin a více. Přejeme jim hodně zdraví, spokojenosti a osobní pohodu.

70 let se dožívají:

5. 6. **Zdenko Dráb,** Dobrovského 1586
6. 6. **JUDr. Alois Sochor,** Dvořákova 698
7. 6. **Anna Vašičková,** Jungmannova 932
13. 6. **Tomáš Mašek,** Mánesova 776
23. 6. **Olga Müllerová,** Trmačov 130

75 let se dožívají:

4. 6. **Aloisie Michálková,** U Humpolky 1505
6. 6. **Aloisie Lišková,** Havlíčkova 479
22. 6. **Jana Svítilová,** Rudé armády 291
26. 6. **Kristina Jakoubková,** Hornická 1521

80. a vyšší narozeniny oslaví:

5. 6. **Marie Vráblíková,** Hanákova 600. Dožívá se 82 roků.
5. 6. **Anna Opltová,** Jungmannova 81. Dožívá se 81 roků.
9. 6. **František Cik,** Trmačov 430. Dožívá se 82 roků.
13. 6. **Aloisie Šikolová,** Komenského 1057. Dožívá se 91 roků.
18. 6. **Marie Babáková,** Cáhlovská 241. Dožívá se 83 roků.
20. 6. **Ladislav Volný,** Brněnská 153. Dožívá se 80 roků.
21. 6. **Aloisie Raclavská,** Jiráskova 828. Dožívá se 87 roků.
27. 6. **Žofie Pánková,** Trnec 648. Dožívá se 94 roků.
30. 6. **Vilémina Šedová,** Erbenova 948. Dožívá se 80 roků.

Narození

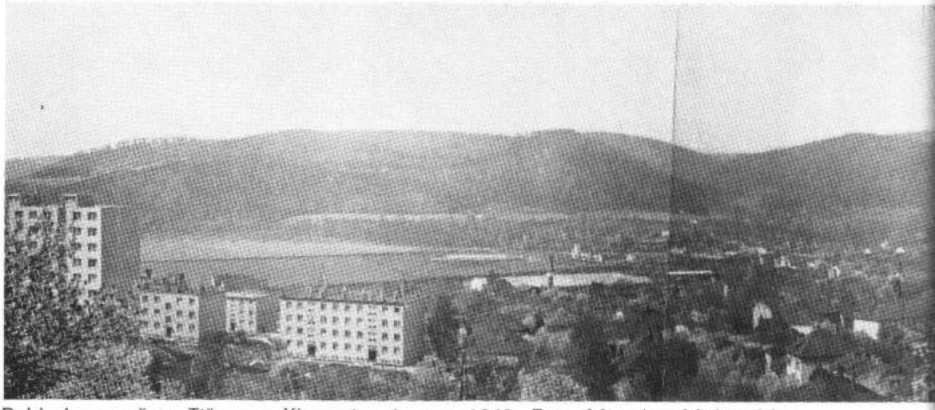
v únoru a březnu 1980:

2. 2. Kateřina Brožová, Osvobození 1665
3. 2. Lenka Sajdlová, Švermova 1641
5. 2. Zdeňka Křenková, Králova 1671
12. 2. Libuše Červinková, Majorova 400
12. 2. Jitka Filková, Těsnohlídkova 913
19. 2. Pavel Krejčí, Jiráskova 829
20. 2. Gustav Plhák, Leninova 1632
21. 2. Milan Jahelka, Osvobození 1656
23. 2. Michaela Hrbková, Ve dvoře 1186
23. 2. Martin Valla, Halasova 993
24. 2. Silvie Cupáková, Leninova 1632
25. 2. Petr Balabán, Na rybníčku 585
28. 2. Jiří Peňáz, Těsnohlídkova 913
11. 3 Iva Rémanová, Fučíkova 1225
14. 3. Jitka Mrázková, Osvobození 1666
15. 3. Petr Řehoř, Jamborova 920
21. 3. Danuta Onuszevská, Klášterská 189
22. 3. Lukáš Bořek, Rudé armády 1569
22. 3. Jana Koláčková, Rudé armády 897
25. 3. David Wágner, Leninova 1634
30. 3. Jan Pernica, Kurýrna 890

SOCHY A KRAJINY

Koncem dubna se uskutečnila v zasedací síni MěstNV úspěšná výstava prací sochaře Petra Bortlíka a malíře Bedřicha Valy. Oba umělci nejsou tišnovské veřejnosti neznámí, přesto však výstava byla pro návštěvníky milým překvapením. V doprovodu vedoucího odboru kultury ONV Brno-venkov doc. dr. A. Krále, CSc., a předsedy MěstNV v Tišnově s. Součka ji ve středu 23. dubna 1980 navštívil tajemník OV KSČ Brno-venkov s. Ladislav Unger.

Tato kulturní akce bylc dalším dokladem zdařilé činnosti tišnovského KPVU. (i)

Pohled na město Tišnov z Klucaniny je z r. 1969. Foto Miroslav Makovský.

Z HISTORIE TIŠNOVSKA

Karel Fic

NÁRODNÍ VÝBOR SE UJÍMÁ MOCI

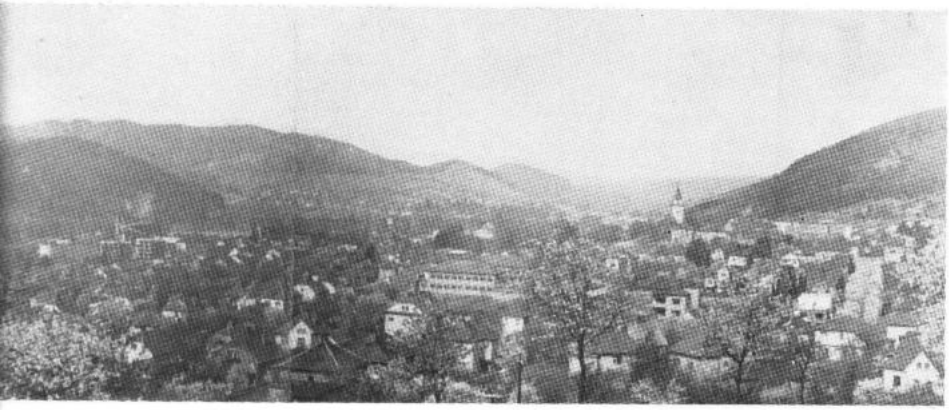
Ustavující schůze revolučního národního výboru v Tišnově se konala ještě za přítomnosti německých vojsk ve městě v úterý 8. května 1945 v 11.30 hodin v zasedací síni okresního soudu na náměstí č. 22. V zápise z této schůze stojí: „V smyslu proklamace československé vlády sešli se dnešního dne čestní občané v Tišnově, aby ustavili československý národní výbor v Tišnově s působností pro město Tišnov i okres tišnovský".

Schůzi zahájil a řídil až do volby předsedy NV soudní rada JUDr. Vladimír Navrátil. Po úvodní části, ve které hovořili dr. Krejčí a major Michalica o národním odboji, byl pak na návrh dr. Krejčího zvolen předsedou NV člen KSČ s. Jindřich Sedlák. Ten ve svém vystoupení vytyčil před NV hlavní úkoly, které bylo třeba v následujících dnech plnit. Na Sedlákův návrh byla schválena výzva k obyvatelstvu o zachování klidu a rozhodnuto doplnit NV novými členy a zvolit užší (pracovní) výbor tohoto orgánu. Dále se NV usnesl, že budou vzati všichni státní zaměstnanci do přísahy věrnosti ČSR, a přijal první úkoly k zajištění zásobování, bezpečnosti, klidu a pořádku v okrese. NV též vytyčil úkoly k zajištění lékařské a sociální péče, především pro vybombardované, k přípravě škol na zahájení vyučování, opatření k oživení veškerého hospodářského života, dopravy atd. Usiloval také o vytvoření podmínek zaměstnanosti dělníků.

Bylo též rozhodnuto, že užší výbor bude zasedat permanentně. Do 15. května, kdy došlo k ustavení okresního NV a jeho oddělení od MNV Tišnov, zasedal užší výbor pětkrát.

První schůze se konala ještě 8 .května v 15 hodin a další 9. května a teprve třetí schůze v pátek 11. května se uskutečnila v době, kdy již bylo město osvobozené .Čtvrtá schůze byla 12. května a poslední 14. května.

Hned od 9. května byly na křižovatkách postaveny hlídky z řad odbojové mládeže. Bezpečnost zajišťovala denně stálá služba 20 členů národní stráže, kteří dále pomáhali při zásobování apod. Co se týká vydávání potravin, bylo rozhodnuto dávat je na potravinové lístky jen na týden a obcím v tišnovském okolí bylo nařízeno dodávat mléko do prodeje do města. Zakázán byl „černý obchod". Národní výbor zajistil 64 Němce a fašisty, zřídil pro ně zajatecký tábor, odkud byli odesíláni do Brna. Také zajišťoval ubytování pro Rudou armádu a rumun-

ské vojáky a přijal řadu dalších opatření k obnově života města. Už v prvních dnech po osvobození se započalo s odklízením trosek a odstraňováním poruch na elektrickém vedení. Byty uprázdněné po Němcích byly dány postiženým rodinám. Postupně bylo shromažďováno ukořistěné střelivo, odebírány zbraně civilistům atd.

Když se ujímal moci dne 15. května osmnáctičlenný okresní národní výbor (čtyři politické strany v něm měly zastoupení po 3 členech a 6 zástupců bylo vybráno z řad odbojářů a partyzánů), mohlo být konstatováno, že užší výbor položil pro normalizaci mírového života dobré základy.

Příspěvek vznikl na podkladě zápisů z jednání revolučního NV, které poskytl kronikáři MěstNV s. Jan Brabec, tehdejší člen NV pověřený zásobováním.

PAMÁTNÍKY ŽIVÉHO ODKAZU

Pomník padlých příslušníků partyzánské skupiny R - 3 ve Skaličce je vybudován v katastru obce Hluboké Dvory. Přístup k němu je lesní cestou v délce asi 2 km. Areál památníku a bývalý partyzánský bunkr za ním má partyzánskou atmosféru s kulisou lesních stromů, potokem a přírodním jezírkem.

Legenda na pomníku zní:

My čestní, jak jsme žili,
umírali bez viny.

Petr Křička

V těchto místech žili v letech 1944-45 příslušníci 3. úderné roty gen. Luži, Skalička. Svoje životy obětovali vlasti. Památce padlých a umučených příslušníků 3. úderné čs. roty R - 3 gen. Luži.

Jihoslovan Stevan Mihajlovič položil svůj život za naše osvobození 2. února 1945.

Na pomníku jsou jména 46 padlých partyzánů z Brna, Skaličky, Černé Hory, Újezda, Těchova, Heroltic, Bělče, Tišnova, Lomničky, Rosic, Jamného, z toho 7 partyzánů ze SSSR.

Autory pomníků jsou bratři Jaroslav (nar. 6. 5. 1909) a Ladislav (nar. 12. 9. 1910) Kotasovi ze Skaličky, akad. malíři.

Foto: Petr Šnédar.

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

Z NAŠEHO STŘEDU ODEŠLI...

Zesnulí v I. čtvrtletí 1980:

8. 1. František Šmarda (1899), Družstevní 519
9. 1. Iveta Mašková (1972), Palackého 1114
11. 1. Marie Touchinová (1896), Halouzkova 87
18. 1. Marie Fialová (1913), náměstí Komenského 106
24. 1. Žofie Jakubíčková (1906), Riegerova 212
30. 1. Bohuslav Fišer (1922), Víska 1311
4. 2. Pavel Vrzal (1946), Králova 1670
8. 2. Jiřina Běhounková (1923), Jiráskova 845
9. 2. Marie Dvořáčková (1886), Uhrova 1004
9. 2. Ladislav Tesárek (1924), Hřbitovní 673
16. 2. František Merta (1910), Leninova 1634
17. 2. Stanislav Trnka (1921), U Humpolky 1506
29. 2. Anna Andrlíková (1888), Ondřejova 1104
2. 3. Ludmila Kočková (1952), Hornická 1519
11. 3. Eduard Vala (1922), Karasova 450
16. 3. Zdeněk Bartoš (1924), Uhrova 1064
18. 3. František Hasieber (1912), Leninova 1626
25. 3. Božena Zenotti (1895), Králova 1670

PODĚKOVÁNÍ

Děkujeme za projevy soustrasti a za účast při posledním rozloučení s panem **Vincencem Kobzou.**

Marie Kobzová, manželka s rodinou

90 LET JANA ŠKÁRY

1. května se dovršily nedožité devadesátiny pokrokového učitele a kulturního pracovníka Jana Škáry.

Narodil se r. 1890 v Předklášteří a po vystudování učitelského ústavu působil jako učitel postupně v Čebíně, Nedvědici, Tišnově, ve Veverské Bítýšce a v Šerkovicích.

Zvlášť významný byl jeho pobyt ve Veverské Bítýšce. Po dlouhá léta zde cvičil v Sokole, režíroval ochotnická divadelní představení, založil zde obecní kroniku, do níž zapsal i starší události, vedl vzorně obecnou knihovnu atd .Dodnes cenné jsou jeho drobnější tištěné publikace o Veverské Bítýšce, hradu Veveří i o Tišnovsku.

Naposledy působil Jan Škára v Šerkovicích jako ředitel školy. Krátce po odchodu na odpočinek zemřel dne 9. září 1952.

Školskými úřady byl hodnocen jako vzorný učitel a vychovatel. Jeho záslužná činnost o povznesení především městečka Veverské Bítýšky je dodnes vzpomínána.

NÁVRATY DO RODNÉHO MĚSTA

Často nám píší občané, kteří z našeho města již před lety odešli, ale kteří se sem pořád rádi vracejí. A to nejen za zahraničí nebo ze vzdálenějších míst naší republiky.

Jedním z těchto přátel Tišnova je i s. František Pospíšil. Je mu už kolem sedmdesáti roků, ale ještě stále pracuje. Narodil se v Předklášteří, žije dlouhá léta v Brně, ale jednou týdně jezdí, jak sám říká, domů. Jeho kroky vedou nejprve ke hrobu rodičů na Stráňově a potom mezi přátele. Svou lásku k rodnému kraji vyjadřuje s. Pospíšil i veršemi.

Báseň Rodný kraj, kterou nám do redakce zaslal jeden jeho přítel, vyjadřuje potěšení z lánů polí, zelených luk i potoků Tišnovska i osobní vyznání, že se tu cítí doma a rád se sem vrací.

O KONIPASOVI

Těžko říci, čemu vděčí za svoje jméno, pravděpodobně se však nikdy koním nevěnoval a jejich pasení už vůbec ne. Poněkud výstižnější, třebaže ne zrovna lichotivé, je jméno, jímž bývá nazýván v nářečích, totiž třasořitka. Skutečně jeho nejcharakterističtějším projevem je neustálé pobíhání a kmitání ocáskem nahoru a dolů. Konipasovití obývají prakticky celou zeměkouli, kde vytvářejí na 70 druhů. U nás se můžeme setkat se třemi - konipasem bílým, lučním a horským. Nejběžnější a také nejznámější je ten bílý. Jednak jeho výrazné zbarvení tvořené střídáním šedé, bílé a černé na sebe brzy upozorní, a také je hojnější než jeho bratránci. Přilétá v příznivých létech už koncem února, ale nejčastěji v březnu. Pro své budoucí rodinné starosti si vybírá otevřenou krajinu řídce porostlou, nejčastěji v blízkosti vody - řek a potoků, jejichž břehy nabízejí pestrý jídelníček s jeho oblíbenou potravou - hmyzem, kterého tu nasbírá spousty. Skutečnost, že se stále častěji objevuje v blízkosti lidských obydlí, třeba i uprostřed měst, svědčí jednak o jeho odvaze, jednak napovídá o koncentraci a posunech hmyzu.

Hnízdo si buduje v nejrůznějších polodutinách, často i na zemi. Nerozpakuje se použít ani budky, je-li pro něj příhodná, to znamená, jestliže má přední stěnu otevřenou. Stavba hnízda je starostí samičky a jako materiál jí slouží suchá tráva, kořínky, peří, srst. Když snese svých 5 - 6 bělavých, šedohnědě čárkovaných vajíček musí na nich rovněž sama 12 - 14 dní sedět. Teprve při krmení drobotiny ji pomáhá i otec. Mladí konipasi opouštějí hnízdo za 13 - 15 dnů. Hnízdí většinou dvakrát do roka. Během září, ale často až do listopadu se od nás konipasi stěhují do teplejších krajů. Někteří zůstanou v oblasti Středozemního moře, ale jiní si to namíří až do rovníkové Afriky.

Ostatní dva druhy - konipas luční a horský - jsou si vzájemně podobni. Od konipasa bílého se však zbarevním liší, mají hnědavý hřbet a žluté břicho s hrdlem, ale jinak co do způsobu života není mezi nimi přílišného rozdílu.

J. Ptáček

CHRAŇME TRAVNATÉ PLOCHY!

Jdete-li kolem sídliště U Humpolky, jistě vám neujde, že travnaté plochy jsou plné různých vyšlapaných cestiček. Podobné chodníčky najdeme i na jiných zelených místech ve městě. Často si klademe otázku, proč je tomu tak, kde se bere lhostejnost k lidské, mnohdy dokonce i vlastní práci.

Je pravda, že architekti při plánování sídlišť málo berou ohled na lidskou snahu zkrátit si co nejvíc cestu, a proto jsou chodníky i tam, kde se mnoho nechodí a naopak.

Ale tam, kde jsou chodníky, jsou především proto, aby se po nich chodilo, i když cesta po chodníku je o pár metrů delší než zkratka po trávníku. Jsou mezi námi lidé, kterým ani nenapadne, že trávník musel někdo vyset, stromky a keře zasadit, že každý čtvereční metr zeleně představuje práci člověka.

Vraťme se však na sídliště U Humpolky. Chodník za obchodem končí v pískovišti. Propagační panel umístěný před obchodem slouží při špatném počasí jako závětří a přitom dochází k ničení travnaté plochy i stromků kolem něho vysázených. Rovněž hliněné »kopečky" po opravě topného vedení čekají na to, až je někdo zarovná.

Možná, že těchto pár řádků si někdo přečte a dá nám za pravdu. Byli bychom rádi, kdyby bylo v Tišnově víc a víc pěkných upravených zelených míst jako je tomu např. na sídlišti pod Květnicí. A to nejen po jarním úklidu, ale i po celý rok. Chce to jen trochu ohleduplnosti a porozumění.

- mi -

SPORT

TŘI DESÍTKY LET V DRESU TIŠNOVA

Od března letošního roku píše svůj věk se čtyřkou na začátku a stále obléká fotbalové barvy tišnovského Baníku. O tom, kolik hráčů na Ostrovci fotbalově přežil, snad nejlépe hovoří fotografie: Na té starší z roku 1959 je mezi jeho spoluhráči i Jiří Habart – otec. Ta druhá je z roku 1974 a spolu s ním jsou na ní i oba bratři Habartové – synové. V roce 1980 už starší z nich nehraje, zatímco JIŘÍ HARÁK dovršuje třetí desetiletí v dresu Tišnova. Následující řádky jsou vzpomínkami a povídáním o celé té dlouhé řádce let, které s Jiřím Harákem vedl současný trenér našich fotbalistů Pavel Mužík.

Vzpomínáš, jak jsi vůbec začínal?

Tak jako každý jsem začal v žácích v r. 1949-50. Myslím si, že tehdejší název oddílu byl Tatran (nebo Papírny) Tišnov. Ze spoluhráčů vzpomínám na Baráčka, Zídka a další. Na tehdejší dobu vynikající trenér Kadlec zaváděl nový proces přípravy a hodně míčové techniky. Na zápasy jsme jezdili na kolech a vedl nás vždy někdo ze starších dorostenců. Jako žáček jsem fandil Vitulovi - hrával velmi tvrdě a dobře střílel.

Jak se ti vedlo mezi dorostenci?

Byly to nejlepší roky: postupně jsme hráli okresní přebor, krajskou soutěž a měli jsme možnost si zahrát o postup do ligy. V mužstvu byli se mnou např. bratři Lukešové, Vykypěl, Kokolia, Kos, Žíla, Kovář, Mihola aj. Byl to dobrý výsledek práce trenéra Vaščáka a vedení oddílu v čele se s. Smažilem. Tenkrát jsme byli „na placu" od rána do večera a denně.

Jak to bylo s tvým přechodem do družstva dospělých?

Šel jsem do družstva hrajícího druhou třídu o rok dříve - v osmnácti letech. Mé začátky mezi hrajícím trenérem Habartem a hráči Jabůrkem, Páskem, Hliněnským, Sávou a Randuchem byly velmi dobré. Starší spoluhráči mne hezky přijali, jen Jabůrek mně dával tvrdou školu. Pozdějšími spolubojovníky byli třeba Pernica, Regeti, Tříska, Mihola, Mach, Kovář nebo stále veselý „Babčák" (Junec).

Jaká byla tenkrát parta v porovnání s tou, v níž jsme hrávali spolu?

Dříve daleko lepší, držela víc při sobě, po každém zápase se chodilo k dědkovi Hamingrovi. Kolektiv držel partu i na tréninccích, kam průměrně chodi-

Mužstvo r. 1959. Tišnovští hráči mají tmavší dresy. Stojící zleva: Jabůrek, Mach, Jančík, Habart, Tříska, Harák, v polodřepu uprostřed Kříž a Zavřel, dole v podřepu Životský, Sáva, Pátek.

Mužstvo sezóny 1973 - 74. Stojící zleva: Mayer, Zavřel, Tesárek, Mužík, Bednář, J. Habart, P. Habart, Sýkora, v podřepu Brychta, Váňa, Harák, Babák, Kovář.

lo 18 hráčů. Na zápasy s námi jezdili otcové, tchánové a manželky, takže kopanou žily celé rodiny. Později, jak si jistě pamatuješ, jsme si šli spolu po zápase popovídat sami; maximálně ještě tak dva až tři hráči.

Co říkáš své trenérské práci v oddíle?

Mužstvo bylo po sestupu ve třetí třídě a věděl jsme, že s nimi těžko co udělám. Slabý hráčský kádr, nezájem nových hráčů o trénink, starší si mysleli, že všechno umí a že jim stačí jenom zkušenosti. Byl jsem zvyklý přijít na trénink s tím, že dostanu zabrat. Někteří hráči se ale za mými zády ulejvali, tak jsem toho raději nechal.

A proč jsi začal znovu hrát?

Když jsem byl několikrát postaven za „B" mužstvo, zjistil jsem, že mám už slabší fyzičku a že bych snad nemohl hrát ani za podnikové mužstvo. Proto jsem začal znovu a tvrdě.

Letos je ti 40 let a ty se dřeš, honíš s mladíčky po Květnici... Je to tvá čtvrtá fotbalová generace. Nevadí ti, že ti dává zabrat bývalý spoluhráč a ještě k tomu mladší?

Jednoduchá odpověď - mně to nevadí, mě to baví. Když mně mladší spoluhráč řekne: kde ty na to, Jirko, ještě bereš?...

Měl jsi za těch 30 let chuť odejít jinam?

Zájem nebyl - i když se některé roky nevydařily, byla tady dobrá parta, tak proč bych odcházel.

Vím také, že jsi boxoval. Kdy to bylo?

Jako dorostenec jsem kromě fotbalu boxoval a zápasil za Zbrojovku. Na vojně jsem pak boxoval druhou ligu za Duklu Mikulov. Tehdy jsem získal nejlepší fyzičku, jakou jsem kdy měl. **Na jakém postu jsi nejraději hrával?** To přece víš sám nejlíp, že v záloze.

Co říkáš nynějšímu dění v oddíle?

To víš, sleduji to velmi poctivě. Žáků je dost, je zde vidět velmi dobrá práce, ale chce to zlepšit kvalitu tréninku. V dorosteneckém mužstvu se již tato činnost projevuje v daleko lepším měřítku. Snad se už nebude opakovat to, že za poslední roky přišlo do prvního mužstva jen mizivé procento dorosteneckých hráčů. A áčko? Tam je vidět, že mladí hráči jako Schaller, Kotouček, Koudelka, Polák a další začínají tvořit základ party na delší čas. No a nesmím zapomenout jmenovat ještě Mirka Flamicha, ten je stále příkladem bojovnosti a poctivosti pro všechny mladé hráče. Jeho přístup na hřišti i na pracovišti je vzorný.

A tak Jirko, teď ta poslední otázka - jak ještě dlouho budeš hrát?

Už asi dlouho ne, ale trénovat bych chtěl dál. Víš, dokud člověk běhá s mladými, tak si nepřipadá vůbec starý. V práci mně říkají: neblázni, ty ještě hraješ? Ale vždyť já bez fotbalu nemůžu být, pořád musím do kopané něco dělat. (vt)

VÝŠ NEŽ NA ČU-MU-LANG-MU

Mezi námi žije jeden kluk. Je původně "Klášterákem" a mimo jiným koníčkům věnuje svůj volný čas turistice. Specializuje se na dálkové pochody. Vede si o nich bohatě ilustrovaný deník. A číst si v tomto deníku není zajímavé jen pro zasvěcence.

Každý dálkový pochod, který náš známý absolvuje, má potvrzený pořádajícími organizacemi a kontrolními razítky z trasy. Snad nejhezčí jsou razítka ze Švejkovy padesátky, z pochodů Českým rájem za Rumcajsem, Přechod Šumavy aj. Ze záznamů poznáváme, že účastník procestoval křížem krážem celou naši republiku doslova od Aše až po Tatry. Někdy dokonce ze dne na den, když přes noc jel vlakem na další akci. Např. z Věstonické padesátky v Lednici do Alšovic v Jizerských horách na padesátku Krajem českých sklářů.

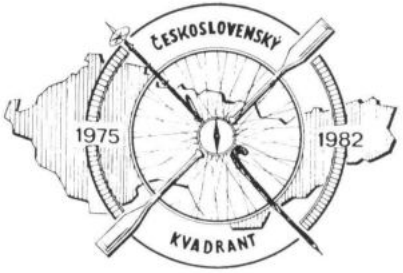
Z celkového počtu 38 dálkových pochodů bylo pět po 100 km, čtyři po 30 km a zbývající po 50 km. Každý z pochodů musel být absolvován během jednoho dne, což u stovek nebývá nijak příjemná procházka.

Zvláštní místo mezi dálkovými pochody tvoří Přechod Šumavy, který trvá 8 dní a Československý kvadrant (12 dní), kde je trasa rozdělena na etapy. Průměrně se denně jde 30 km. Na tyto pochody si náš chodec bere dovolenou.

Sám si nejvíce cení účasti na Československém kvadrantu v roce 1979, který měl trasu v horském prostředí

Chvíle odpočinku nad mapou.

Vysokých Tater. Počet chodců bývá na něm omezen počtem 200 účastníků, a proto je mezi turisty hodnocen nejvýše. Poznat za 12 dní všechny nejdůležitější místa našich nejvyšších hor, zdolat převýšení 12 434 m (převýšení znamená součet rozdílů nadmořských výšek všech stoupání trasy) a přitom ujít 316 km, to je slušný výkon.

Dálkové pochody to však nejsou jen kilometry na silnicích. Člověk se při nich seznámí s mnoha zajímavými lidmi, naváže nová přátelství, pozná mnohé zapomenuté kouty naší vlasti. Náš chodec od r. 1976 (r. 1977 se pro nemoc nezúčastnil žádného pochodu) do dnešního dne ušel 2700 km a k tomu potřeboval 61 dnů - přesně 520 hodin. Průměr na den činí 44,2 km, což představuje 5,2 km/hod.

A na závěr vám prozradíme, o kom je toto celé povídání. O 25 letém Zdeňku Juránkovi, zaměstnanci VDUP, který ještě navíc stačí úspěšně vést fotokroužek mladých a fotografovat pro náš zpravodaj.

- mi -

DOBRÉ VÝSLEDKY TJ SOKOL

Ve zprávě o činnosti TJ Sokol v Tišnově II uvedl předseda TJ s. ing. Gross, že během roku 1979 pravidelně cvičily všechny ženské složky, včetně mladších žákyň. Dorostenky se mimo to věnují i kondiční gymnastice s hudbou. Určité zlepšení nastalo i v cvičení mužských složek.

Záslužný kus práce vykonal oddíl lyžařský. Budoval na Klínku sjezdovku; z větší části je trať již hotova. O její kvalitě se mohli přesvědčit všichni, kteří tu i přes nepříznivé sněhové podmínky poctivě trénovali.

Dobré výsledky vykazuje i oddíl odbíjené. Svědčí o tom nejen elán, s jakým nastupovali odbíjenkáři k zápasům, ale i jejich celkové umístění v tabulce. Jsou to právě jeho členové, kteří mají největší zásluhu na rozšiřování hřiště.

Na výstavbě sociálního zařízení při nově postaveném kulturním sále na hřišti bylo odpracováno 4146 brigádnických hodin, ale stavbu se do konce roku nepodařilo dodělat.

Význam výroční schůze TJ Sokol podtrhla i účast předsedy MěV NF s. Voleny a předsedů UO KSČ č. 2 s. Urbana a OV č. 2 s. Kouřila.

D. Š.

PĚŠKY Z BRNA DO PRAHY

po stopách osvobozovacích bojů se nazývá dálkový pochod, který se uskuteční ve dnech 21. - 29. června 1980 v rámci akcí turistického odboru ústředního štábu spartakiády pod souhrnným názvem Všichni na Československou spartakiádu 1980.

Jeho účastníci zakončí první den putování v našem městě, kde přespí v sokolovně. Večer s nimi bude besedovat účastník odboje. Ráno 22. června budou pokračovat v pochodu do Bystřice nad Pernštejnem.

VYHLÁŠENÍ SOUTĚŽE

Český zahrádkářský svaz vyhlašuje na počest 35. výročí osvobození naší vlasti Sovětskou armádou soutěž ROZKVETLÉ ULICE 1980.

Pravidla soutěže:

1. Soutěží se ve dvou kategoriích:
   a) Nejlepší kvetoucí okrasná předzahrádka a okolí vchodu na sídlištích.
   b) Nejlépe květinami vyzdobené okno nebo balkón.
2. Soutěž je organizována dle územního rozdělení působností jednotlivých občanských výborů, to znamená v osmi částech města.
3. Soutěž se hodnotí v každé kategorii (1a, 1b) odděleně.

   V průběhu roku 1980 bude provedeno třikrát hodnocení. Hodnocení celého území jednoho obč. výboru bude provedeno vždy v krátkém časovém údobí, které se nebude předem oznamovat. Při každém hodnocení lze získat maximálně 10 bodů tj. za celé soutěžní období maximálně 30 bodů.
4. Na území každého obč. výboru bude vyhodnoceno v každé soutěžní kategorii první, druhé a třetí místo.
5. Vyhlášení vítězů a předání odměn bude provedeno při některé významné příležitosti na konci roku 1980.

ZO ČZS, MěV NF a MěNV v Tišnově, vyzývá všechny občany města, aby celoroční úpravou předzahrádek, prostorů před rodinnými domky a vchody na sídlištích, květinovou výzdobou oken a balkónů se aktivně zapojili do soutěže a přispěli tak ke krásnějšímu a příjemnějšímu prostředí našeho města.

Ing. Drbal

MUZEUM V ŠERKOVICKÉ HÁJENCE

Expozice je přístupná vždy v sobotu a neděli od 13 do 16 hod. Hromadné návštěvy předem ohlášené i ve všední dny. Provádí s. Kabát (ZDŠ Šerkovice).

Půjčovní doba v MěLK Tišnov:

dospělí: po, st 8 - 12, út, pá 13 - 18
mládež: po 13 - 18, st 13 - 17
pobočka Tišnov II: út 14.30 - 16.30

RESTAURACE BRNO-VENKOV

si Vám dovolují doporučit tyto své provozovny:

HOTEL U NADRAŽÍ
ubytování, uspořádání svatebních hostin.

RESTAURACE POD KLUCANINOU
dobrá kuchyně, svatební hostiny.

RESTAURACE GRILL
po dobu oprav hotelu Květnice zajišťuje teplé obědy.

RESTAURACE HUMPOLKA
bohatý výběr jídel, příjemné prostředí.

LETNÍ KINO

1. ne - 21 hodin
● **NĚŽNÉ KUŘE**
Francouzský barevný film.
Vstupné 6 Kčs

2. po, 3. út - 21 hodin
● **VĚK NEVINNOSTI**
Kanadský barevný film. Střetnutí romantické lásky a divoké nenávisti.
Vstupné 5 Kčs

5. čt - 21 hodin
TÍM PÁDEM
Český barevný film. Smutná komedie pro pány a hrstku jejich přátel.
Vstupné 5 Kčs

6. pá, 7. so, 8 ne - 21 hodin
SYMPATICKÝ DAREBA (širokoúhlý)
Jean-Paul Belmondo v titulní roli francouzského filmu
Vstupné 8 Kčs

10. út - 21 hodin
● **SABINA WULFFOVÁ**
Barevný film NDR.
Vstupné 5 Kčs

12. čt - 21 hodin
ZÁHADNÉ ZMIZENÍ (širokoúhlý) „S"
Sovětský barevný film.
Vstupné 7 Kčs

13. pá, 14. so, 15. ne - 21 hodin
DRSNÁ PLANINA
Český barevný film. Napínavý příběh z historie, která je stále živá.
Vstupné 6 Kčs

16. po, 17. út - 21.30 hodin
● **VE STÁTNÍM ZÁJMU**
Francouzský barevný film. Dramatický osud ženy obviněné ze špionáže.
Vstupné 6 Kčs

19. čt - 21.30 hodin
● **HORDUBAL**
Český barevný film.
Vstupné 5 Kčs

20. pá, 21. so, 22. ne - 21.30 hodin
● **VŮNĚ ŽENY**
Vittorio Gassman v hlavní roli italského filmu.
Vstupné 6 Kčs

24. út - 21.30 hodin
KONCERT NA KONCI LÉTA
Variace na věčné téma o pravdě, charakteru a hudbě - obrazy ze života Antonína Dvořáka.
Vstupné 6 Kčs

26. čt - 21.30 hodin
MACKENNOVO ZLATO (širokoúhlý)
Dobrodružný barevný americký film
Vstupné 8 Kčs

27. pá, 28. so, 29. ne - 21.30 hodin
● **SMRT DAREBÁKA**
Francouzský kriminální film s Alainem Delonem, Ornellou Mutinovou a Mireille Darcovou v hlavních rolích. Dramatický příběh muže, který hledal vraha svého přítele.
Vstupné 6 Kčs

30. po, 1. út - 21.30 hodin
● **HALÓ, KOZÍ BRADKO !**
Polský barevný film. Komedie o tom, jak kasař zachránil divadlo před úpadkem.
Vstupné 5 Kčs

KINO PANORAMA

1. ne - 9.30 hodin
POHÁDKA O SNĚHURCE
Sovětský barevný film.

8. ne - 9.30 hodin
KRAKONOŠ A SKLINKÁŘ MATĚJ
Český barevný film.

15. ne - 9.30 hodin
KOCOUR V BOTÁCH NA CESTĚ KOLEM SVĚTA
Japonský barevný širokoúhlý film.
Vstupné děti 2 Kčs, dospělí 4 Kčs

22. ne - 9.30 hodin
KAPKA V MOŘI
Sovětský barevný film.

29. ne - 9.30 hodin
LEŤ, PTÁKU, LEŤ
Český barevný film.

TIŠNOVSKÝ KULTURNÍ ZPRAVODAJ vydává MěstNV a MěV KSČ v Tišnově, řídí redakční kolektiv při kult. škol. komisi MěstNV. Adresa: MěstNV, 666 19 Tišnov. Cena 1 Kčs. Tisk 53 Dolní Kounice - 2338-80 - 456.12/80-Lá 86

TIŠNOVSKÝ kulturní ZPRAVODAJ

ČERVENEC – SRPEN 1980 Ročník XI Číslo 7 – 8

Vážené soudružky a soudruzi,

XV. sjezd Komunistické strany Československa ve svých závěrech k problematice národních výborů zdůraznil trvalé upevňování socialistické zákonnosti a rozvíjení principů socialistické demokracie k zabezpečování hospodářského a kulturního rozkvětu.

Rozvoj výrobních sil, organizace a struktura ekonomiky vyžadují cílevědomě řešit strukturu, organizaci a působnost národních výborů. Aby národní výbory mohly kalifikovaně plnit funkci orgánů státní správy, je nezbytné vytvářet větší obvody jejich územní působnosti účelnou integrací. Příliš malé územní celky neumožňují racionalizovat výkon správy, NV nemohou být dostatečně vybaveny, aby mohly řešit základní otázky, vyplývající z dosaženého stupně výstavby naší socialistické společnosti.

Integrace obcí a národních výborů není začínajícím procesem. V ČSSR probíhá etapovitě již od počátku šedesátých let. Dosavadní zkušenosti ukázaly, že větší územní celky vytvářejí lepší podmínky pro bohatší společenský a kulturní život občanů a uspokojování životních potřeb a umožňují zlepšovat životní prostředí. Většími možnostmi spolupráce s ostatními orgány a organizacemi Národní fronty, podniky, závody a družstvy dávají možnost sdružovat finanční a hmotné prostředky na rozvoj obcí a měst. Dochází též k efektivnějšímu a účelnějšímu využití finančních, materiálových a ostatních ekonomických prostředků vynakládaných na správu. V neposlední řadě přináší integrace národních výborů zlepšení úrovně výkonů státní správy, kvalifikovanější vyřizování záležitostí občanů a na konec i lepší předpoklady pro budování přiměřeného aparátu NV a pro kádrový výběr poslanců.

V rámci plnění usnesení vlády ČSR č. 283 z 24. 11. 1971 o dlouhodobém vývoji osídlení v ČSR bylo rozhodnuto k 1. červenci t. r. integrovat dosavadních sedm obcí – Tišnov, Hradčany, Štěpánovice, Lomničku, Šerkovice, Jamné-Hájek a Železné – v jeden celek, řízený Městským národním výborem v Tišnově.

Dovolte mi, abych při této příležitosti pozdravil všechny občany našeho města a především v jeho svazku přivítal obyvatele všech integrovaných obcí a popřál jim hodně úspěchů v společném úsilí při naplňování závěrů XV. sjezdu KSČ.

Karel Souček, předseda MěstNV Tišnov

INTEGRACE

Náš rozhovor s tajemníkem MěstNV v Tišnově s. Ladislavem Špačkem

Slovo integrace podle Slovníku spisovného jazyka českého má tři významy. Vedle speciálních významů v matematice a biologii znamená scelení, ucelení, sjednocení. V tomto významu je slovo dokonce hodnoceno jako knižní. To však již neodpovídá skutečnosti, protože výraz integrace slyšíme v těchto dnech mezi lidmi našeho města téměř všude. Je to v souvislosti se slučováním národních výborů.

Naši občané byli s připravovaným organizačním opatřením ve veřejné správě informování již na veřejných schůzích KSČ a bude je jistě, soudruhu tajemníku, zajímat, jak se konkrétně tato změna projeví v životě našeho města. Co to tedy vůbec integrace národních výborů je?

S rozvojem naší společnosti přirozeně rostou nároky na správu, jejíž těžiště se bude postupně stabilizovat na základním stupni soustavy národních výborů. Příliš malé územní celky neumožňují racionalizovat výkon správy, NV nemohou být dostatečně vybaveny, aby mohly řešit základní úkoly. Slučování národních výborů a obcí vychází z tohoto objektivního předpokladu.

Jakým způsobem bude integrace v našem městě provedena?

Do konce června zaniká činnost dosavadních národních výborů ve Štěpánovicích, Hradčanech, Lomničce, Šerkovicích, Jamném i v Tišnově. Poslední plenární zasedání těchto NV se uskutečnila v první polovině června a 24. června se všichni poslanci těchto bývalých NV, zvolení ve volbách v říjnu 1976, sešli na prvním zasedání nového MěstNV v Tišnově, jehož plénum nyní tvoří, aby zvolili nové orgány, a to jak předsedu, místopředsedy, tajemníka a členy rady, tak také všechny komise. (O složení těchto orgánů vás budeme informovat v příštím čísle.) **V nově připojených obcích budou pracovat občanské výbory, které zvolilo též plenární zasedání. Občanské výbory zvolené již dříve v Tišnově budou pokračovat ve své práci ve složení jako dosud.**

Tento MěstNV má 144 členy a bude řídit město do příštích všeobecných voleb, které se podle předpokladu uskuteční na podzim r. 1981. Počítá se s tím, že pak by měl MěstNV asi 80 poslanců.

Po integraci přibude pro aparát NV více práce. Počítá se s jeho rozšířením?

Po integraci bude mít Tišnov kolem 12 000 obyvatel. Stane se tak městem velikostní skupiny měst s 10 - 15 tisíci obyvatel. K plnění zvýšených úkolů bude mít NV tři uvolněné volené funkcionáře (k uvolněnému předsedovi a tajemníkovi přibude místopředseda) a bude též rozšířen aparát NV. Co se týče složení aparátu MěstNV zůstávají tu tři dosavadní odbory: 1. stavební, 2. finanční a plánovací a 3. správní.

Občané, hlavně z připojených obcí, se často ptají, jestli jim příslušnost k městu Tišnovu nepřinese zvýšení daní a různých poplatků?

Ne, všechny daně a poplatky zůstanou i po integraci ve stejné výši jako dříve. Naopak integrace přinese občanům okolních obcí mnohé výhody. Odpadne např. podávání žádostí o stavební povolení na ONV v Brně, protože stavební odbor MěstNV v Tišnově jakožto stavební úřad 1. stupně vydává tato povolení s konečnou platností. Prakticky všechny běžné záležitosti, které občan dříve vyřizoval na ONV v Brně, bude moci vyřídit v Tišnově. Je to značná úspora času.

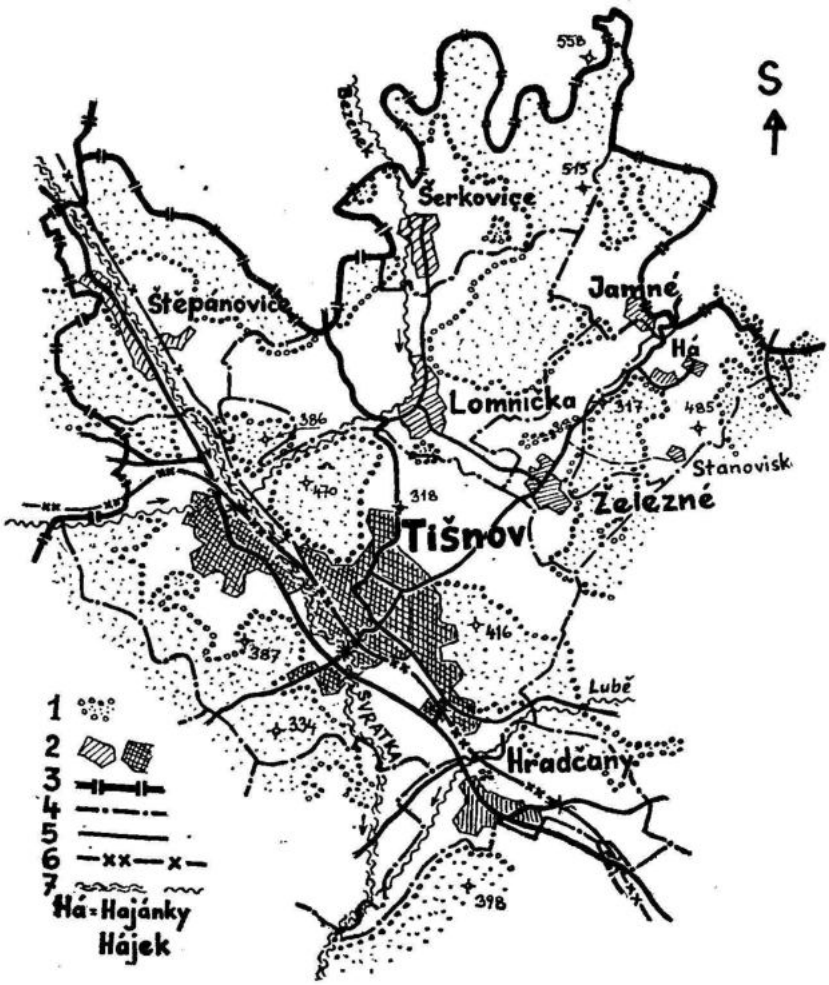
MěstNV bude úzce spolupracovat s novými občanskými výbory, které budou některá drobná vyřizování občanů zajišťovat pro ně přímo, aby občané nemuseli jezdit s maličkostmi do Tišnova. Věřím, že při dobré organizaci se nám podaří pracovat tak, aby občané byli co nejvíce spokojeni.

Jaké úkoly čekají MěstNV v nejbližší době?

Do konce června t. r. musí MěstNV v Tišnově převzít veškeré materiály a dokumentaci zrušených národních výborů, ať se už jedná o materiál civilní obrany, doklady o evidenci obyvatel, domů apod. Je třeba připravit vše tak, aby celostátní sčítání obyvatel, domů a bytů dne 1. listopadu 1980 proběhlo již na základě nové skutečnosti. V nejbližší době bude třeba také řešit otázku dopravy v rámci působnosti nového MěstNV a některé další úkoly.

Přeji Vám, soudruhu tajemníku, hodně úspěchů při uskutečňování těchto plánů a děkuji za rozhovor.

Karel Fic

Vysvětlivky: 1 - lesy; 2 - zastavěné části obcí; 3. - hranice okresu; 4 - hranice katastrů obcí; 5 - silnice; 6 - železnice; 7 - vodní toky.

Nakreslil Miroslav Makovský

ZÁKLADNÍ INFORMACE O INTEGROVANÝCH OBCÍCH

Hradčany

445 obyvatel (1. 5. 1980), 145 popisných čísel, rozloha katastru 306 ha, 247 m nadmořské výšky, železniční stanice.

V obci je prodejna smíšeného zboží a pohostinství LSD Jednota. V akci Z byla vybudována požární zbrojnice s klubovnou SSM a kulturní dům se sá-

lem v hodnotě 1 700 000 Kčs. V současné době probíhá v obci výstavba vodovodu, která bude ukončena v r. 1981.

Na hřišti TJ Sokol byly postaveny kabiny a pokračuje výstavba areálu pro sportovní vyžití mládeže.

V bývalé školní budově je jedna třída ZDŠ Tišnov, Smíškova ul. a jedna třída mateřské školy.

Uprostřed obce je pomník padlých v první světové válce. Zemědělskou půdu obhospodařuje sloučené JZD Družba se sídlem v Čebíně.

Jamné-Hájek

Obec tvoří tři původní osady **Jamné** - 113 obyvatel, 31 popisných čísel, rozloha katastru 222 ha, 360 m nadmořské výšky; **Hájek** - 60 obyvatel, 14 popisných čísel, 384 m nadmořské výšky; **Hajánky** - 112 obyvatel, 31 popisných čísel, rozloha katastru dohromady s Hájkem 286 ha, 427 m nadmořské výšky. (Všechny údaje podle Statistického lexikonu obcí ČSSR 1974).

Opravenou školní budovu v Jamném užívá ZDŠ Tišnov, Smíškova ulice.

V obci je prodejna smíšeného zboží.

Lomnička

384 obyvatel (10. 5. 1980), 121 popisných čísel, rozloha katastru 633 ha, 277 m nadmořské výšky.

V obci je nová samoobslužní prodejna a pohostinství LSD Jednota, mateřská škola s celodenním provozem, ZDŠ 1. - 4. postupný ročník.

Působí zde TJ Sokol. Sál sokolovny je využíván ke společenským účelům; hřiště.

Je zde továrna vzduchotechnických zařízení, dílny Uranových dolů, mechanizační středisko JZD 9. květen, vodárna a lihovar, sloužící k pálení slivovice.

Požární nádrž má obsah 1050 m^3.

Kaple na návsi je ze 16. století.

Zemědělskou půdu obhospodařuje JZD 9 květen se sídlem v Drásově.

Šerkovice

198 obyvatel, 55 popisných čísel, rozloha katastru 489 ha, 298 m nadmořské výšky. (Podle Statistického lexikonu obcí ČSSR 1974).

V obci je nová prodejna potravin, jednotřídní ZDŠ a v šerkovické hájence bylo nedávno otevřeno muzeum partyzánské skupiny Jermak.

Zemědělskou půdu obhospodařuje JZD 9. květen se sídlem v Drásově.

Štěpánovice

434 obyvatel (23. 5. 1980), 125 popisných čísel, rozloha katastru 735 ha, 261 m nadmořské výšky, železniční stanice.

V obci je samoobslužní prodejna LSD Jednota, kulturní dům, nově vybudované sportoviště, ZDŠ 1. - 5. ročník a mateřská škola.

Zemědělskou půdu obhospodařuje JZD 9. květen se sídlem v Drásově.

Tišnov

vznikl sloučením původních obcí Tišnov a Předklášteří r. 1953.

10 004 obyvatel (1. 6. 1980), 1656 popisných čísel, z toho v Tišnově číslo 1 - 1000 a 1501 - 1696 a v Předklášteří 1001 - 1369, rozloha katastru 1644 ha, 256 m nadmořské výšky, železniční stanice.

Ve městě je celkem 23 prodejen potravin, 8 textilu a oděvů, 1 obuvi, 9 průmyslového zboží, 7 restaurací a 2 hotely.

Z průmyslových závodů jsou nejdůležitější textilní (Modeta, ZSKN), papírna, dřevařské závody, Výstavba dolů uranového průmyslu, Drukocel, Okresní průmyslový podnik atd.

Je zde obvodní zdravotní středisko, nemocnice, lékárna, dům soustředěné pečovatelské služby, klub důchodců, jesle, 10 tříd mateřských škol, 52 tříd ZDŠ, 4 třídy zvláštní školy internátní, gymnázium, zemědělské odborné učiliště, lidová škola umění, dětský domov.

Město má dva společenské sály (sokolovna a SZKP), přednáškový sál, stálé a letní kino, koupaliště.

Sdružený závodní klub pracujících ROH organizuje zájmovou a kulturní činnost. Sportovní činnost je sdružena ve Vzorné tělovýchovné jednotě Baník a TJ Sokol.

Z historických památek je nejcennější areál kláštera Porta coeli, radnice,

kostel s gotickou věží, Humpolka, Peklo a další objekty.

Z pomníků jsou nejvýznačnější Padlým obou válek, Kl. Gottwalda, Rudé armádě, busta Josefa Lieberzeita v Tišnově II.

V Tišnově II je regionální Podhorácké muzeum jako součást Okresního muzea Brno-venkov se sídlem v Ivančicích. Na Květnici jsou krasové jeskyně.

Zemědělskou půdu obhospodařuje JZD 9. květen se sídlem v Drásově a Státní statek Brno.

Železné

272 obyvatel (12. 5. 1980), 85 popisných čísel, rozloha katastru 228 ha, 320 m nadmořské výšky.

V obci je veřejný vodovod, kanalizace a výbojkové osvětlení, prodejna potravin, kulturní dům a požární zbrojnice. Historicky památná je kaple a pomník obětem první světové války.

Zemědělskou půdu obhospodařuje JZD 9. květen se sídlem v Drásově.

Zpracováno podle podkladů z jednotlivých MNV.

TIŠNOV TŘIKRÁT STŘÍBRNÝ

V rámci socialistické soutěže národních výborů okresu Brno-venkov v r. 1979 se MěstNV v Tišnově umístil v kategorii obcí III. velikostní skupiny (od 1800 do 10 000 obyavtel) na velmi pěkném druhém místě. Za tento úspěch obdržel čestné uznání rady ONV Brno-venkov a peněžní odměnu ve výši 40 000 Kčs. První místo v této kategorii obsadila Blučina, třetí byly Oslavany.

V soutěži občanských výborů byl za činnost v uplynulém roce hodnocen v rámci okresu na 2. místě občanský výbor č. 2 z Tišnova II, v jehož čele stojí s. Karel Kouřil.

Také tišnovský sbor pro občanské záležitosti obsadil v okresní soutěži 2. místo.

Čestná uznání za úspěch v těchto soutěžích byla předána v rámci oslav 35. výročí osvobození Československa Rudou armádou.

K dosaženým úspěchům všem kolektivům blahopřejeme a přejeme jim, aby v dalších soutěžích nadále dobře zastupovali naše město.

Redakce

MUZEUM JERMAKU SLAVNOSTNĚ OTEVŘENO

N E Z A P O M E N E M E

Šerkovice. Malebná vesnička nedaleko Tišnova se stala nedávno dějištěm významných společensko-politických akcí. Pátého května se sem sjeli občané blízkého i vzdáleného okolí, aby u příležitosti otevření muzea partyzánské skupina RA Jermak, vzdali hold památce hrdinných bojovníků této partyzánské skupiny, která zde působila. Slavnostního otevření se zúčastnil vedoucí tajemník OV KSČ Brno-venkov Jaromír Kratochvíl, zástupci složek Národní fronty, ONV a představitelé městských stranických a státních orgánů v Tišnově. Přítomni byli i vzácní hosté – bojovníci Jermaku soudruzi Dina Ščerbakovová a Vasil Romančuk. Nechyběli ani členové tak těžce zkoušené rodiny Hejmalovy, která s Jermakem spolupracovala.

Soudruh Kratochvíl v úvodním projevu ocenil podíl Jermakovců v protifašistickém odboji i obětavou pomoc obyvatel partyzánům. Vyjádřil přesvědčení, že muzeum se stane památníkem československo-sovětského přátelství. V závěru poděkoval všem, kteří po léta shromažďovali materiály a dokumenty o boji šerkovických partyzánů, i těm, kdo pomáhali budovat v bývalé hájovně muzeum této partyzánské skupiny.

O tři dny později, osmého května, se v Šerkovicích uskutečnilo slavnostní shromáždění občanů a mládeže Tišnovska, na počest 35. výročí osvobození Československa Sovětskou armádou. Přítomní byli zástupci OV KSČ Brno-venkov a představitelé městských výborů KSČ a Národní fronty v Tišnově a MěstNV v Tišnově. Shromáždění se zúčastnili rovněž zástupci sovětské armády. Po projevu, který přednesl soudruh Volena, složilo před památníkem partyzánů Jermaku slavnostní slib na dvě stě jisker a bezmála tři sta pionýrů ze základních devítiletých škol Tišnovska.

Slavnost zachycuje fotografie Bohumila Kabeše na titulní straně. bach

TIŠNOV II MÁ SPOLEČENSKOU MÍSTNOST

V pátek dne 23. května se uskutečnilo slavnostní otevření nové společenské místnosti v Tišnově II za účasti zástupců MěstNV, UO KSČ, OV č. 2 a dalších společenských organizací v čele s předsedou MěstNV s. Karlem Součkem.

Největší zásluhu na dokončení místnosti, kterou tato část města těžce postrádala, má výbor TJ Sokol a OV č. 2. Ve svém proslovu předseda TJ Sokol ing. Jan Gross zhodnotil práci obětavých brigádníků, z nichž mnozí obdrželi čestná uznání rady MěstNV. Mezi nejobětavější brigádníky patřili E. Fiala, K. Kouřil st., T. Balon, s. Vyplašil, J. Ivánek, E. Just, s. Šťastný a další.

Veřejnost měla možnost seznámit se s novým zařízením v neděli 1. června při oslavě svátku Mezinárodního dne dětí. D. S.

VZPOMÍNÁME FRANTIŠKA MARTINKA

Před 30 lety, dne 27. července 1950, zemřel ve věku 44 let významný stranický pracovník Tišnovska, člen ilegálního okresního vedení KSČ s. František Martinek.

Byl rodákem ze Zahrady u Štěpánovic, narodil se tu 29. července 1906. Vyučil se stolařem a ve svém oboru dosáhl vysokého stupně odbornosti. Po vyučení pracoval nejprve v Košicích. Když vypukla hospodářská krize, octl se záhy mezi nezaměstnanými. Proto odešel hledat práci až do Francie. Ale i tam nebylo práce nezbyt, a tak se v druhé polovině třicátých let vrací do vlasti.

Těžký život dělníka ho naučil dívat se na svět z třídního hlediska. Přesvědčen ve správnost politiky KSČ, stává se jejím členem a později funkcionářem. Byl dobrým agitátorem, který dovedl mezi pracujícími vysvětlovat politiku strany a získávat pro boj za společný cíl dělnické třídy - za socialismus.

Když v r. 1938 přišel Mnichov a na jaře 1939 okupace naší vlasti, znásobuje s. Martinek svou politickou činnost a neohroženě vystupuje proti nenáviděným hitlerovským okupantům. Pracuje jako člen ilegálního okresního výboru KSČ v Tišnově. V r. 1941 byl gestapem zatčen a až do konce války vězněn v koncentračním táboře Flossenbürgu.

Po návratu do osvobozené vlasti v květnu 1945, ač jeho zdraví bylo podlomeno, zapojuje se do politické práce na OV KSČ a dává své síly do budování socialismu.

Nebral ohled na své zdraví, těžce onemocněl a po dlouhé těžké chorobě zemřel. Jeho světlá památka nebude nikdy zapomenuta!

Jan Pestr

POMNÍKY ŽIVÉHO ODKAZU

Pomník Rudé armády v Čebíně je u hlavní silnice v obci, jeho vlastníkem je MNV. Socha rudoarmějce se samopalem a kyticí je vytesána z pískovce. Má ruskou a českou legendu:

Sovětské armádě osvoboditeice. 9. květen 1945. Vám poděkování a lásku vám.

Pomník je vytvarně hodnotnou památkou na osvobozovací boje v roce 1945. Jeho autorem je akad. sochař Petr Bortlík, Štěpánovice.

Slavnostní odhalení se uskutečnilo v rámci oslav 15. výročí osvobození Československa Sovětskou armádou v r. 1960. Průvod pracujících přišel do Čebína pěšky z Tišnova. Na manifestaci u pomníku promluvil vedoucí vládní delegace tehdejší ministr vnitřního obchodu s. Ladislav Brabec, který pomník odhalil.

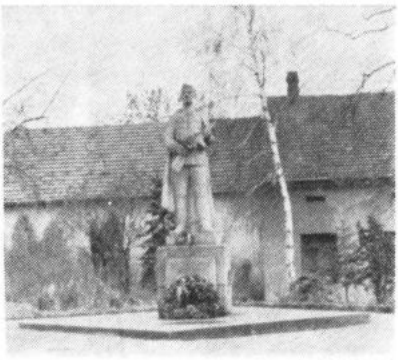

Foto: Jana Skalická

OTÁZKA NA AKTUÁLNÍ TÉMA:

Jak to bude v létě v Tišnově s vodou?

Tuto otázku jsme položili vedoucímu provozu Vodovodů a kanalizací Karlu Fialovi. A zde je jeho odpověď:

Je předpoklad, že vody bude dost. Byl nově napojen jeden vrt v Herolticích a dva v Předklášteří. Může se ovšem stát, že dojde k poruše na strojním zařízení čerpacích stanic, nastane porucha na rozvodu nebo v připojené elektrické síti – to může dočasně ovlivnit plynulou dodávku vody. Mohu však ujistit za všechny naše pracovníky, že v každém případě uděláme vše pro to, aby nebyly žádné potíže. Již loňská kalamitní situace ukázala, že naši zaměstnanci dokážou přiložit ruku k dílu, a to bez ohledu na pohodlí, na nepřízeň počasí a volný čas. Pokud říkám, že vody bude dostatek, neopravňuje to k plýtvání; je bezpodmínečně nutné s vodou šetřit a nakládat účelně.

Děkuji za rozhovor.

– ok –

Horka jubiluje

Před 75 lety, v roce 1905, byla zahájena doprava na železniční trati z Tišnova do Žďáru. Za necelé dva roky bylo hotovo dílo doubravnického rodáka ing. Osvalda Životského, které navázalo na o dvě desetiletí starší Tišnovku.

75 let je důvodem k oslavě a vzpomínkám. A vzhledem k tomu, že v letošním roce oslavuje Bystřice nad Pernštejnem 400 let povýšení na město, byl důvod k oslavě dvojnásobný. Proto se v sobotu odpoledne 3. května vydal historický vlak, tažený parní lokomotivou, z Tišnova do Bystřice a večer se vracel zpět.

Již od rána měli zájemci možnost si prohlédnout v tišnovské strojové stanici ČSD železniční vozidla – dvě parní lokomotivy, motorovou lokomotivu a motorový vůz. Zvláště parní lokomotivy poutaly zájem návštěvníků. Mnozí si možná řekli, co je to za historické lokomotivy, vždyť ještě nedávno jezdily. Ale tyto dvě lokomotivy byly skutečně poslední parní, které v Brně jsou, a za nedlouho i ty dosloužíí. Železničáři je na tu slávu dokonale připravili, stálo to mnoho práce, než lokomotivy vypadaly jakoby právě vyjely z továrny. Však se také na ně přijeli podívat železniční fandové z celé republiky; kamery a fotoaparáty byly stále v permanenci.

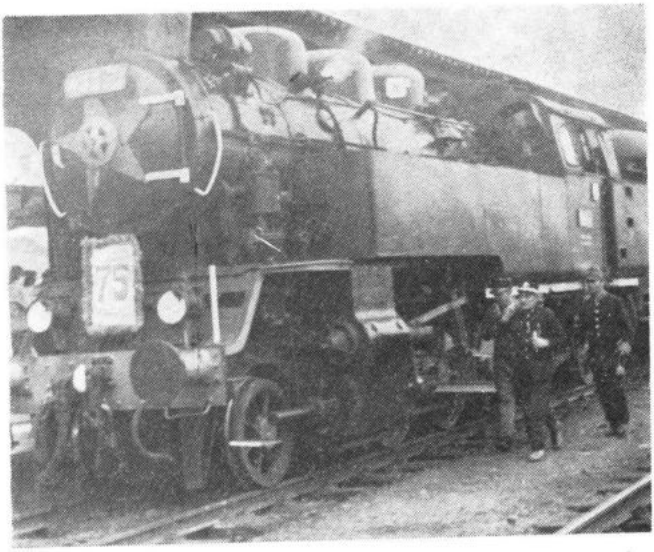

Foto Josef Ondroušek

Informace o tom, že bude v Tišnově sláva, se sice rozšířila po celé republice, ale v Tišnově a okolí zůstala poněkud utajena. Přesto, když se slavnostní vlak na třetí koleji připravoval k odjezdu, bylo nástupiště plné zvědavců a obdivovatelů. Do vagónů nastoupili cestující v historických krojích a hosté; přesně v 15.35 hodin nasadil strojvedoucí Bohuslav Poduška čepici, odložil zapálenou viržinku, přihladil kabát historického železničářského stejnokroje, jeho pomocník J. Veselý se pohledem na manometr přesvědčil, zda je dost páry, výpravčí zvedl výpravku, lokomotiva zapískala, vyfoukla oblaka kouře a páry a slavnostní vlak se rozjel. Všem se naskytl obrázek nerozlučně spjatý se železnicí, ale dnes skutečně již patřící historii. A zde si možná ti pochybovači uvědomili, že je to skutečně historická jízda, a kdo ví, jak dlouho budeme na podobný obrázek muset v Tišnově čekat. A tak díky vám B. Poduško, J. Veselý, Zd. Hájku, M. Macasi a vám všem ostatním, kteří jste nám kousek té historie přiblížili a oslavili naši Horku. Vždyť za to třičtvrtě století služby si to naše Horka, jak je často trať důvěrně nazývána, zaslouží. A kéž bychom podobně mohli za pět let oslavit století Tišnovky.

- ok -

ŽIVOTNÍ JUBILEUM JOSEFA PTÁČKA

V úterý 26. srpna se dožívá 70 let soudruh Josef Ptáček, první dělnický předseda Místního národního výboru v Tišnově v letech 1949 - 1950. Za jeho působení se mnohé v Tišnově podařilo zlepšit a vybudovat.

Soudruh Ptáček byl také dlouholetým hráčem a funkcionářem AFK Tišnov, v jehož čele byl po dvacet let jako jednatel a předseda. Nemalou měrou také přispěl ke sjednocení tělovýchovy v našem městě.

Od r. 1950 pracoval jako tajemník OV KSČ v Tivnově a po absolvování vysoké stranické školy působil od r. 1952 na ÚV KSČ v Praze. Je nositelem Řádu práce, vyznamenání Za zásluhy o výstavbu, stříbrného odznaku ROH a dalších stranických a státních vyznamenání. Nyní žije na zaslouženém odpočinku v Praze, kde je nadále plně zapojen do politické práce.

- Ka -

Místo kytičky

zasíláme co nejsrdečnější blahopřání občanům našeho města, kteří se v tomto měsíci dožívají význačného životního jubilea, 70., 75., 80. narozenin a více. Přejeme jim hodně zdraví, spokojenosti a osobní pohodu.

70 let se dožívají:

3. 7. **Anna Willmannová,** Leninova 1628

9. 7. **Berta Kiprová,** Rudé armády 472

19. 7. **Stanislav Sláma,** Brněnská 475

25. 7. **Josef Lukeš,** Polní 870

2. 8. **Ladislav Šebesta,** Jiráskova 854

3. 8. **Josef Procházka** Těsnohlídkova 935

14. 8. **Helena Bracková,** Hybešova 598

15. 8. **Karel Zemánek,** Za mlýnem 714

19. 8. **Vladimír Slouka,** U Humpolky 1507

21. 8. **Růžena Majorová,** Koráb 248

22. 8. **Marie Havlíčková,** Králova 1680

23. 8. **Miroslav Uryč,** Chodníček 855

75 let se dožívají:

24. 7. **Božena Magdová,** Sv. Čecha 23

27. 7. **Kristina Valičková,** Klášterská 249

29. 7. **Bohumil Procházka,** Janáčkova 782

30. 7. **Stanislav Krejčí,** Bezručova 35

6. 8. **Markéta Schwarcerová,** Komenského 1061

18. 8. **Josefa Pešková,** Za Krétou 582

21. 8. **Aloisie Majerová,** B. Němcová 1161

28. 8. **Josef Chlup,** Hřbitovní 622

80. a vyšší narozeniny oslaví:

2. 7. **Marie Šikulová,** Jungmannova 79. Dožívá se 82 roků.

3. 7. **Zdenka Brauerová,** Porta coeli 1001. Dožívá se 80 roků.

7. 7. **Marie Čermáková,** Husova 474. Dožívá se 87 roků.

7. 7. **Anna Závišková,** Mlýnská 337. Dožívá se 82 roků.

8. 7. **Emilie Maternová,** Dvořákova 698. Dožívá se 83 roků.

9. 7. **Antonín Nedvěd,** Leninova 1633. Dožívá se 82 roků.

14. 7. **Jaroslav Kočka,** Družstevní 552. Dožívá se 83 roků.

15. 7. **Františka Járová,** Za klášterem 1194. Dožívá se 83 roků.

16. 7. **Josef Kos,** Kukýrna 41. Dožívá se 91 roků.

19. 7. **Marie Straková,** Za mlýnem 306. Dožívá se 83 roků.

20. 7. **František Dvořák,** Víska 1147. Dožívá se 86 roků.

21. 7. **Josef Ambrož,** Komenského 1120. Dožívá se 87 roků.

21. 7. **Anna Adamcová,** Purkyňova 1685. Dožívá se 84 roků.

21. 7. **Miroslav Drbal,** Halasova 996. Dožívá se 80 roků.

24. 7. **Alois Mašek,** Ondřejova 1093. Dožívá se 84 roků.

26. 7. **Marie Mrázková,** Komenského 1061. Dožívá se 84 roků.

26. 7. **Anna Komprsová,** Družstevní 532. Dožívá se 82 roků.

26. 7. **Marie Ondráčková,** Brněnská 156. Dožívá se 81 roků.

27. 7. **Helena Vančurová,** Rudé armády 800. Dožívá se 81 roků.

30. 7. **Marie Vraspirová,** Králova 1669. Dožívá se 82 roků.

3. 8. **Milada Pilavková,** Pod Květnicí 752. Dožívá se 83 roků.

4. 8. **Marie Peterková,** Karasova 514. Dožívá se 92 roků.

4. 8. **Ludvík Nadrchal,** Na mlékárně 255. Dožívá se 81 roků.

4. 8. **Růžena Králíková,** Fučíkova 1239. Dožívá se 80 roků.

6. 8. **Karel Findejs,** Víska 1144. Dožívá se 85 roků.

7. 8. **Marie Adamcová,** Kukýrna 44. Dožívá se 87 roků.

7. 8. **Bohuslava Továrková,** Králova 1669. Dožívá se 82 roků.

8. 8. **Ludmila Křivanová,** Trnec 657. Dožívá se 81 roků.

10. 8. **Filomena Vyplašilová,** Polní 639. Dožívá se 89 roků.

10. 8. **Filoména Dozbabová,** Králova 1674. Dožívá se 80 roků.

14. 8. **Jaroslav Šubert,** Družstevní 688. Dožívá se 86 roků.

14. 8. **Marie Habrovcová,** Jamborova 939. Dožívá se 84 roků.

14. 8. **Marie Němcová,** Koráb 139. Dožívá se 82 roků.

17. 8. **Helena Kopřivová,** Ve dvoře 1184. Dožívá se 89 roků.

20. 8. **Marie Poljaková,** Králova 1673. Dožívá se 86 roků.

21. 8. **Eugenie Marešová,** Halouzkova 34. Dožívá se 83 roků.

Děkuji všem přátelům za upřímná blahopřání k mým 70. narozeninám.

Marie Kuncová

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

PODĚKOVÁNÍ

Děkujeme všem přátelům a známým za projevy soustrasti a účast při posledním rozloučení s panem **Jindřichem Rausem.**

Marie Rausová, manželka s rodinou

Všem, kdož jakkoli projevili soustrast a poskytli útěchu nad smrtí mé manželky **Alžběty Navrátilové,** děkuje

Augustin Navrátil a rodina Crhova

Na pěkné zážitky a velmi milé přijetí při exkurzi v tišnovské pekárně budou dlouho vzpomínat pionýři a s. učitelky z Čebína.

Narození

v dubnu 1980:

3. 4. Tomáš Kopřiva, Jamborova 931
4. 4. Lucie Bortlová, Osvobození 1655
6. 4. Pavel Urban, Svatopluka Čecha 885
6. 4. Martin Brácha, Jiráskova 491
6. 4. Miloš Fila, Osvobození 1658
15. 4. Petra Hejčíková, Horova 942
15. 4. Klára Odehnalová, Dvořákavo 235
15. 4. Jitka Štouračová, Osvobození 1651
15. 4. Jan Crha, Janáčkova 333
19. 4. Martina Brychtová, Nerudova 478
19. 4. Lubomír Jaroš, nám. Míru 911
19. 4. Jiří Chocholáč, Rudé armády 498
20. 4. Roman Nagy, Horova 942
26. 4. Petra Cardová, U Humpolky 971
27. 4. Monika Uryčová, U Humpolky 1508

Dodatečně uvádíme:

20. 3. Lenka Urbánková, Králova 1679
29. 3. Hana Dohnálková, Hornická 1525
31. 3. Irena Bulvová, Hornická 1530

Staveniště nové školy pod Květnicí počátkem letošního roku.

Z HISTORIE TIŠNOVSKA

BAUEROVA VILA V PŘEDKLÁŠTEŘÍ

Na rozdí od Pražákovy vily (TKZ, roč. 1979, str. 182 - 183, Pražákova vila v Předklášteří) byla Bauerova vila obklopena rozsáhlým anglickým parkem a svou stavbou i úpravou okolí se mohla směle vydávat za šlechtický zámeček. Však také měla reprezentovat úspěšného průmyslníka a velkoobchodníka, který byl za své zásluhy o obchod a průmysl povýšen do šlechtického stavu diplomem ze dne 7. října 1867.

V té době již existoval nový cukrovar v Předklášteří a bylo to nedlouho před výstavbou vily. Novinovou zprávu o postavení vily uveřejnil J. Hájek v příspěvku Stalo se před sto lety v Našem Tišnovsku z prosince 1970, str. 6, stavba byla zahájena a dokončena r. 1874, byť úmysl ji postavit byl již z dřívějších let.

Čelný představitel podnikatelské rodiny Theodor Bauer se narodil 20. dubna 1804, dosáhl v Brně postavení privilegovaného velkoobchodníka a majitelé cukrovarů, za zásluhy byl vyznamenán rytířským řádem Františka Josefa. Oženil se poprvé s Karolinou Kulíkovou, z tohoto manželství byli: syn Theodor, c. k. nadporučík, syn Otto, konsulární úředník, dcera Emilie, pravdaná za Karla svob. pána Urbana, a konečně syn Bruno, narozený r. 1843. První manželka zemřela r. 1863, vdovec Theodar Bauer se potom oženil s vdovou Marií Dabergerovou, zemřel 25. března 1877 v Brně, tedy nedlouho po postavení vily v Překláštěří. Během své průmyslnické kariéry získal cukrovar v bývalých Kartouzích a nově vybudoval cukrovar v Předklášteří, který navazoval na mnohem starší tradici v místě.

Syn Bruno, původně c. k. důstojník, se stal šéfem brněnské firmy „Theodor Bauer" a prezidentem akciové společnosti Tišnovský cukrovar. Roku 1882, to bylo sídlo v Předklášteří již v plném lesku, se oženil s Adélou, dcerou Theodora rytíře Offermanna. Tato pocházela ze staré brněnské podnikatelské rodiny, jejíž prapředek Jan Jindřich Offermann se narodil v 18. století v Montjoie v Pruském Porýní, přišel do Brna, kde spolupracoval s Koffilerem a Brönlichem; roku 1786 založil vlastní podnik, který již roku 1791 zaměstnával tisíce rukou. Zemřel roku 1793. Přímo se tu nabízí srovnání s jiným brněnským podnikatelem, který přišel jako chudý muž z Porýní - s Vilémem baronem Mundy, jehož kariéra začínala v přibližně stejné době a na vrcholu byl továrníkem a velkostatkářem, majitelem velkostatku v Předklášteří atd. (TKZ, roč. 1975, str. 30: Tišnovský klášterní velkostatek a baron Mundy.) - Neplnoletí Offermannovi synové převzali jeho firmu až roku 1814. Syn Karel se stal roku 1873 baronem a

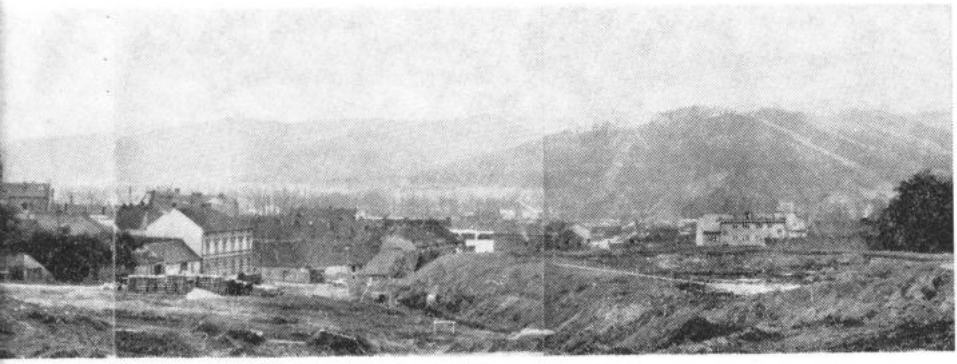

Foto Milan Loskot

vnučka Adéla si vzala zmíněného Bruno Bauera. Adélina matka byla Anna, dcera Thomase Bracegirdle, anglického podnikatele, který kdysi založil v Brně továrnu na stroje. Nejstarší občané v Předklášteří snad pamatují některé z další generace Bauerů, např. Bruno šl. Bauera ml.., který se narodil v 80. letech minulého století a byl majitelem statku Jehnice (pivovar v Jehnicích měla pronajat v té době akciová společnost Moravia).

Od této popsané rodiny, která vlastnila cukrovar a vilu s parkem v Předklášteří, je nutno odlišit jinou rodinu stejného jména. Její předek Mořic Bauer působil nejprve v Rosicích v menších podnicích, později se stal továrníkem, důlním podnikatelem, byl povýšen do rytířského stavu a zemřel roku 1895. Této druhé podnikatelské rodině patřil cukrovar v Hrušovanech a na Starém Brně, po první světové válce byla tzv. Bauerova rampa v Brně vykoupena zemí Moravskou pro Výstavu soudobé kultury roku 1928; tak byl položen základ dnešnímu veletržnímu výstavišti v Brně.

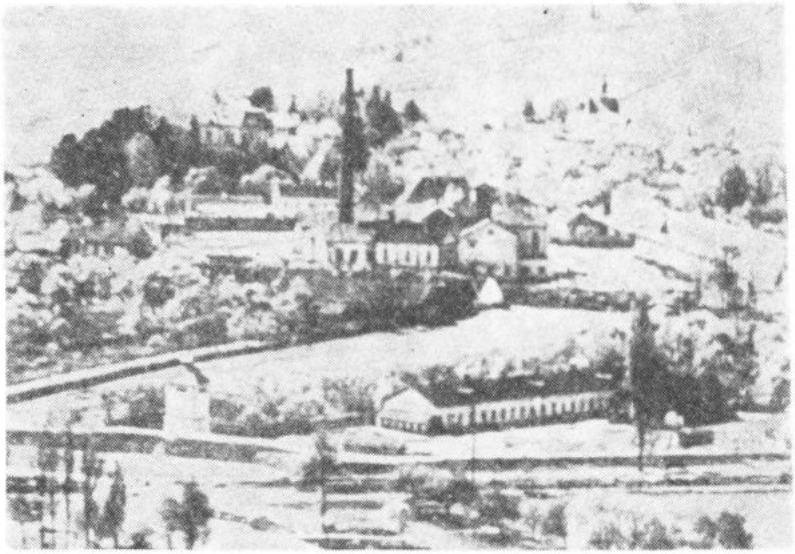
O provozu překlášterského cukrovaru se zmiňuji v článku Velkostatky, pivovary a cukrovar na Tišnovsku roku 1912. (TKZ 1980, str. 46.)

I cukrovar v Předklášteří, který těžil z výhodné polohy uprostřed zemědělského zázemí a dosáhl železničního spojení se stanicí dráhy v Tišnově r. 1885, prožíval období rozkvětu i krizí, nakonec nelítostná kapitalistická konkurence vyřazovala mnohé menší cukrovary a tak došlo i na cukrovar v Předklášteří. Již jen v dávných vzpomínkách vidíme to odpoledne, kdy za velké účasti obyvatelstva byl stržen tovární komín cukrovaru ve 20. letech našeho století... Zůstalo jen několik budov, ostatní prostranství cukrovaru zaplnila domovní výstavba. I charakteristický most přes Svratku, který byl krásným technickým doplňkem zaniklého koupaliště kolem splavu, také dosloužil a na jeho místě a na místě náspu vlečky do cukrovaru dnes stojí dva mosty a vede dvoukolejná trať.

Dosloužilo svému účelu i šlechtické a továrnické sídlo uprostřed parku. Po dlouhá desetiletí zde byla dětská zotavovna. Teprve nedávná adaptace zcela setřela původní ráz sídla.

Někdy v roce 1952 byly při opravách ve sklepení budovy nalezeny v základním kamenu papíry, peníze a fotografie z doby počátku stavby sídla. Pouzdro bylo narušeno a vlhkost za léta vykonala své na písemnostech. Přesto jsme je tehdy dali do obnovovaného tišnovského muzea, kde jsou tyto památky dosud uloženy.

Zašla sláva šlechtického a továrnického venkovského sídla, cukrovar dovařil. Vše dávno překlenul čas a je již asi poskrovnu pamětníků, kteří tuto zaniklou továrnu důkladně znali. Cukrovar dnes jen doznívá snad ve vzpomínkách, je

Bývalý předklášterský cukrovar, v pozadí Bauerova vila.

v literatuře a na starých fotografiích. Řadí se tak k jiným tišnovským zaniklým průmyslovým závodům z kapitalistického období.

Literatura. Státní archiv v Brně, Průvodce po archivních fondech. Svazek 3. Praha 1966. Str. 209 - 210 - Genealogisches Taschenbuch der Ritter - und Adels- Geschlechter, I. Jahrg. Brno 1870. Str. 16 - 17. - Neuerster Schematismus der Herrsch., Güter und Zuckerfabr., 1912. Str. 64, 83, 158, 251 - Mährens Männer der Gegenwart. IV. Theil. Brno 1890. Str. 7, 114 - 116. - Kadich - Blažek: Grosses und allgemeines Wappenbuch. Norimberk 1899.

- mt -

Právovárečné domy u Hlaváčků a Poláků

Požehnaný tišnovský údol rodil ušlechtilou pšenici, ječmen a chmel na vaření piva k pálení vín. Mimo krčmy formanské střídaly se výčepní věchýtky na šedesáti šesti štítech domů právovárečných. Po domě č. 22, o němž jsme obsáhleji psali v únorovém čísle TKZ 1980, následují čísla 23 až 31.

V chaloupkách na Kukýrně se pivo nevařilo. Tam zpívaly své jednotvárné písničky - „na cukr, na kafe, na cukr, na kafe" - tkalcovské stavy, jejichž fortelná díla vykupoval „opatrný" lomnický faktor.

Dále následují právovárečné domy č. 53 - 56 a 61 - 63. O tomto posledním domě u Hlaváčků - je následující záznam v městských protokolech z roku 1820.

„Měšťan a hrnčíř František Oderský žádá o povolení přestavby domu č. 63 podle předběžných plánů. Odpověď: Žadatel je vyzván, aby dne 2. dubna (1820) o 9. hodině se dostavil na radnici, přibral s sebou zednického a tesařského mistra a také sousedy, kteří budou vyslechnuti."

Na domě se vystřídali tito majitelé: r. 1788 je uváděn Mates Matoušek, od r. 1815 do r. 1863 rodiny Františka a Jana Oderských. Dne 23. 5. 1863 přišel

dům v ceně 3852 zlatých 30 krejcarů svatební smlouvou do majetku rodiny Bílých a od 31. 3. 1900 kupní smlouvou do vlastnictví Antonína a Josefy Hlaváčkových.

Již za majitele Františka Oderského vařilo se tady výborné pivo. Byl zde i nálev levných „patoků", piva druháku. Za krejcar ho bývalo do putýnky. Toto pivo se sýrovými homolkami a černým chlebem tvořilo téměř každodenní zdravé večeře tišnovské chudiny.

Tento dům patřil mezi tzv. „tišnovské konzervatoře". Slečna Hlaváčková zde vyučila celé generace Tišnováků hře na klavír a její sestra zase učila celé generace jako učitelka dívčí školy. Historický klavír vykoupil po smrti sl. Hlaváčkové hudbymilovný tišnovský kamnář Štěpán Novák.

V domě se narodil Václav Hlaváček, administrativní ředitel Československé tiskové kanceláře. Stál u kolébky proletářské tělovýchovy v Tišnově.

V domě č. 64 - u Mertů - se pivo nevařilo. Právovárečný dům č. 65 - u Fruhwirtů - byl r. 1674 gruntem Mundkovským.

Sousední rovněž právovárečný dům č. 66 - u Poláků - je domem památným. Vystřídali se na něm následující majitelé: r. 1788 - 1800 František a Josefa Mičánkovi, od r. 1808 dům vlastnil Johannes Kment, od něhož ho koupili dne 23. 12. 1848 za 1560 zlatých František a Rosalie Felbachovi. Od r. 1872 byl dům v majetku Leopolda a Marie Pokorových a konečně 2. 12. 1896 jej koupili Anna a David Pollakovi. Dům přišel rozhodnutím z 8. 11. 1943 jako židovský majetek Vystěhovaleckému fondu pro Čechy a Moravu.

V domě byla proslulá kavárna u Pokorů, v níž byl r. 1892 znovuzaložen Sokol. „Na kavárně", jak se tam říkávalo, byla spolková místnost tišnovských ostrostřelců, kteří zde domácí dobře zaleženou chmelovinou oslavovali svého krále -

Pohled do Dvořáčkovy ulice s dnes již zbořenými domy. Třetí zprava právovárečný dům č. 63 - u Hlaváčků.

vítěze střelby do terčů „Na zahradě" (v místech dnešní zahrady se stavením za koupalištěm). Název ulice U střelnice nám dodnes připomíná tyto časy.

Následují další význačné právovarečné domu – u Šimonů, Ebnerů, Hanselů. „U hradu Pernštejna", krčma neblahé pověsti „Na pekle", ale o těch až později.

Jan Hájek

Jindřich Ondřej, fotografie z r. 1942.

Ondřej Pára maskuje Antonína Válku pro roli v Paní mincmistrové, kterou tišnovští ochotníci v režii Karla Cejnka (vpravo) uvedli jako první hru po osvobození v srpnu 1945.

O JEDNOM KOUZELNÍKOVI ZVANÉM PÁRA

Když jsme v květnu 1953 s Lubošem Kosteleckým a ostatními tišnovskými divadelníky snášeli rakev s Jindřichem Ondřejem z jeviště tišnovské sokolovny (jeho posledního vystoupení) a kráčeli pak ve smutečním průvodu na hřbitůvek v Předklášteří, cítili jsme hořce, že skončil podivuhodně bohatý život oddaného služebníka divadelního kumštu. Zůstal z celé rodiny nakonec jediný a umřel sám mezi svými krabicemi paruk, vousů a svého starého šminkastlu, jak říkával své skříňce s pestrými líčidly.

Kouzlíval jimi na tváře mladých hereček a herců rysy stařen a starců a na starých lících svěžest mládí. Potom z pozadí ztemnělých sálů potěšeně sledoval, jak hrají jeho masky na prknech. Ano, sálů. Protože líčil nejen v Tišnově, ale také chodíval pěšky do okolních vesnic za místními ochotníky (– Pamatujete, pane Melichare z Kuřimského Jestřabí a ostatní?), těmi nejpokornějšími služebníky kultury, aby z vesnických dívek vyčaroval kněžny a princezny a ze stýrce chalupníka pana vrchního do Jiráskovy Lucerny. A pak pozdě v noci se trmácel se svou skříňkou domů.

Vášeň Jindřicha Ondřeje, všemi divadelníky zvaného „náš Pára", vzplála v jeho mladých letech. Narodil se v Předklášteří před 95 lety – 8. srpna 1885. Byl synkem hospodského a později majitelem hospody. Jak hovoří jeho vlastní pečlivě vedené záznamy, začal hrát divadlo už v r. 1903 v brněnském Národním divadle. Osmnáct let mu bylo. A podle výčtu v jeho deníku to bylo do r. 1933 téměř 130 postav na mnohých ochotnických jevištích. A nebyly to postavy ledajaké. Jen namátkou: hrobník v Raupachově Mlynáři, Vávra v Maryši, Dubský v Našich furiantech, Vojnar ve Vojnarce, pan vrchní v Lucerně (to ještě s brněnským Ná-

rodním), Wolfram v Paní mincmistrové, Stojmír v Radúzovi a Mahuleně, Wulkov v Bobřím kožichu, Starikov v Ženitbě, dělník Rubač v Gazdině robě, Bobeš v Otci, Curtis v Zkrocení zlé ženy, Piquoiseau v Malajském šípu atd., atd.

Když opustil prkna jevišť, tj. v Překlášteří, kde vytvořil desítky postav jako člen čtenářsko-pěveckého spolku Květnice, v četných vesnicích Tišnovska, v někdejším zněmčelém Broumově, kde ho poctili diplomem za záslužnou práci pro českou menšinu, a zejména sokolské jeviště v Tišnově, věnoval se líčení.

Nesplnil se mu jeho sen stát se hercem z povolání, ale sloužil oddaně amatérskému divadlu jako tvůrce masek až do posledních let svého života. Jak byl vážen a milován, svědčí slova již také zesnulého Slávka Továrka k Ondřejovým 60. narozeninám při představení Zeyerovy Staré historie 7. října 1945: „Napíše-li jedenkrát nějaký pilný a poučený kronikář letopisy ochotnického divadla v Tišnově a na Tišnovsku, bude v nich muset být vyhražena kapitola muži velmi skromnému a plachému, Jindřichu Ondřejovi. Pro divadlo dovedls, Jindro, zapomínat na své hmotné starosti a po letech herecké činnosti tvořils masky intrikánů, komických starých rytířů, hrdinů i zbabělých hlupáků, králů i ubohých žebráků a vdechovals do každé z nich kus své stále živé touhy a snu. Tři herecké generace prošly tvýma obratnýma rukama. Slyšíš, Jindro Ondřeji, byla to krásná a poctivá práce. I ty jsi jedním nikoliv z nejmenších dělníků kultury. Kdo rozumí divadlu, ví, jaký podíl má dobrá maska na výsledku představení. Téměř půl století divadla zůstane navždy spjato s tvým jménem."

Už je tomu 27 let, co odešel do zákulisí náš milý Ondřej - Pára. (Zemřel v novoměstské nemocnici dne 23. května 1953.) Ať dlouho připomínají mladým hercům jeho celoživotní bohatou divadelní tvorbu aspoň mnohé, pomalu žloutnoucí fotografie v archívu Karasova divadla.

A až půjdete někdy kolem hřbitova Na stráňově, zastavte se u jeho hrobu při severní zdi, kde odpočívá se svými rodiči pod svérázným mottem:

Čím jste vy, byli jsme i my,
čím jsme my, budete i vy.

Ještě za svého života si nechal na hrobní desku vytesat veršovaný epitaf, který sám složil a v němž se odráží i jeho svérázný humor. Zní:

Pokoj jejich popelu

Zde jest v pravdě pole boží,
kam se boháč s chudým složí,
dělník vedle měšťana,
mladí, staří pomícháni
jako símě rozsíváni,
jejich prach, kdož rozezná.
V temném ležíce tu hrobě
podobni jsou všichni sobě.

Co do krásy těla bylo,
červům za potravu zbylo,
zhnilé hlavy, holé kosti
zbyly z jejich slovutnosti.
Trochu země, kousek trávy
to zůstalo z celé slávy.
Sotva prachu hrsť
kryje tato prsť.

Karel Cejnek

K 110. NAROZENINÁM MUDr. JOSEFA SVÍTILA

Nové Město na Moravě dík své proslulé nemocnici se stalo významným zdravotnickým centrem i pro jižní část naší Vysočiny. Tím se podstatně zlepšil dřívější stav, kdy pro velkou vzdálenost nejbližších nemocnic veškerá zdravotnická péče spočívala jen na bedrech obvodních lékařů s okrsky čítajícími někde pomalu deset tisíc obyvatel. Práce těchto lidí byla těžká a již drsné klimatické podmínky vyžadovaly zde celých mužů. Jedním z takových lékařů, kteří v těchto zlých poměrech úspěšně pracovali, byl MUDr. Josef Svítil, jehož blahodárná

činnost dík ušlechtilému poslání, které pro sebe určil, se projevovala i v naší oblasti. Dr. Svítil se narodil 16. srpna 1870 v Novém Městě na Moravě. Po studiích v tehdejším Německém Brodě a v Praze se stal lékařem v Opatovicích, odkud přešel jako obvodní lékař roku 1906 do Nového Města n. Mor. Jako bystrý pozorovatel a člověk, který citlivě chápal životní podmínky svých nemocných, brzy poznal, že zde nevystačí jen se svými hlubokými znalostmi zdravotníka. Viděl, že musí zdejší lid, jehož zdravotnická péče mu byla svěřena, oprostit od velké zaostalosti a od hospodářského maloměšťáckého útlaku. Pracoval proto obětavě nejen ve své ordinaci, ale snažil se o šíření zdravotnické osvěty četnými přednáškami, pohovory se svými nemocnými o zlepšení jejich způsobu života a hlavně ve svém obsáhlém literárním díle, vytvořeném pod uměleckým jménem JAN KÁRNÍK. Většina z jeho sedmi básnických sbírek a četné prózy volají po obecném přerodu člověka. Lidé jej uznávali jako barda tehdejší Vysočiny, který ve svém díle, například v Listech z kroniky (1926), Sladké s hořkým (1927), Vosí hnízdo (1932), Dooráno (1940), zaujímá stanovisko k daným poměrům, burcuje a volá po nápravě.

Překlady dr. Svítila z polštiny přiblížily tehdejším naším lidem polskou literární tvorbu a zasloužily se o podstatné prohloubení kulturních československo-polských vztahů. Pro svoje zásluhy na tomto poli byl dr. Svítil (Jan Kárník) vyznamenán řádem RESTITUTA POLONIA.

Když MUDr. Josef Svítil – Jan Kárník 27. 12. 1958 zemřel, neodešel v něm jen obětavý a vážený lékař, ale také velký přítel drobného lidu. Jeho odchodu želel tehdy celý široký kraj.

Vladimír Koželuha

HRDĚ SE VZTYČENÝMI HLAVAMI...

S přibývajícími léty přibývá i vzpomínek. Jinak se nám poslouchají vzpomínky toho, kdo si žil v pohodlí nebo sám jako vrba u vody, a jinak se poslouchají vzpomínky toho, který již od mládí žil v nějakém kolektivu, spolku či organizaci, kde se stále něco dělo, kde byl ruch, různé akce, úkoly, potíže, zklámání, ale i radosti a vítězství.

Před léty mě napadla myšlenka, že bych mohl dát dohromady vzpomínky na dělnické hnutí v Tišnově. Obešel jsem tehdy několik soudruhů a soudružek a jedno vyprávění s. Marie Nevrklové přinášejí tyto řádky.

Když mi bylo 22 let, vstoupila jsem do strany sociálně demokratické. Tehdy ani jiná dělnická strana nebyla. Scházeli jsme se za velmi těžkých podmínek, hlavně mládež.

Blížil se rok 1921. Uvnitř sociálně demokratické strany to vřelo. Strana se začala štěpit na pravici a levici. Pravice nahrávala měšťácké buržoazii a metala blesky na odtrhující se levici, rodící se komunistickou stranu.

Přišel rok 1921. Při nově založené KSČ v Tišnově byla založena i nová Federovaná proletářská tělovýchovná jednota. My mladší jsme byli plni nadšení něco

dělat. Pronajali jsme si horkotěžko starý sál v hospodě u Hammingerů (pod dnešní autoškolou), protože školní tělocvičny byly ministerstvem školství pro naši činnost zakázány. Sál nebyl nijak pěkný, byl tmavý a vlhký. Byla to jakási sklepní zahradní veranda s velikánskými nezakrytými okny. Vše jsme vyčistili, upravili podlahu, udělali jsme si krásné jeviště a nechali namalovat oponu. Začali jsme hrávat divadla. Ale ne nějaké odrhovačky, vždycky k našemu tehdejšímu životu podobné, jako Lešetínský kovář, Papagena, Žaluji (ve kterém též pohostinsky vystupovali havíři z Oslavan).

Sama jsem byla činná při všem, ať se dělala zábava, divadlo, či co jiného.

Pořádali jsme též výlety do okolních vesnic. Sešlo se nás třeba třicet. Byly to nádherné, velmi pěkné okamžiky, zvláště, když jsme cestou zpívali revoluční písně, jako Milión paží v tmách se spjalo aj. Naši nepřátelé na nás závistivě pohlíželi a jinak nás nepojmenovali jako dělnická lůza.

Když si teď na to vzpomínám, tak mi srdce v těle poskočí, jak jsme se uměli tvrdě bránit všem diskriminacím, nástrahám a nepřátelům.

Scházívali jsme se také u nás v bytě, když se v sále u Hammingerů netopilo. Chtěli jsme se také naučit besedu a čtverylku, protože jsme pořádali ples. Žádný z nás to však pořádně neuměl. Soudruh učitel Láďa Kučera (říkali mu „bolševíček") nám dělával přednášky a při jedné se nabídl, že nás tyto tance naučí, a slovo dodržel.

Ples jsme pořádali v sokolovně, kterou jsme pronajali za poplatek dosti drahý. Uhlí jsme si museli dovézt sami. Ples se nám vydařil však dobře, že se o něm dlouho mluvilo. Líbily se i naše nacvičené tance. Pozornost si získal i bohatě vybavený bufet. Naše soudružky se tak obětovaly, že se nám sešlo mnoho dobrot. I samy sokolky to velmi obdivovaly. Hodně nakupovaly, protože to bylo velmi dobré, a chválily nás, že by nikdy neřekly, že dělnické ženy umí nadělat tolik dobrot.

A ty První máje! Jaké ty byly! Na ty je radost vzpomínat. Skutečně nevím, jak se o nich rozpovídat, vždyť mně vchází mladá krev do těla, když to prožívám jako tenkrát. Ani nevím, odkud mám začít. Třeba jak všechna naše děvčata a chlapci z FPTJ oblečení v kyjovských krojích, vždy jeden chlapec a jedno děvče, šli vítat naše přespolní průvody, které přicházely s hudbou a prapory. A pak průvod! Hrdý, nepřekonatelný. O tom, kdo ponese hlavní rudý prapor, musel již předem rozhodovat výbor, neboť bylo hodně těch, kteří prapor chtěli nést. My jsme mívali vždy nejlepší průvody. A to bylo tenkrát nějakých stran!

Ještě bych chtěla zavzpomínat, jak jsme cvičili na I. spartakiádě FDTJ. V r. 1921 cvičilo v sále u Hammingerů již dělnické žactvo, dorost i dospělí. Začalo se s nácvikem na dělnickou olympiádu do Prahy. Já jsem byla vyslána jako cvičitelka do Brna-Juliánova do Dělnického domu na cvičitelský kurs, který jsem s úspěchem prodělala. Tím jsem se stala vedoucí žen. V této funkci jsem byla šťastná. S cvičením jsme nejprve jezdili po okolních dědinách na žebříňácích, jako na Lomnici, do Nedvědice a jinam. Okresní cvičení bylo pak na Ostrovci. Tak jsme se připravovali na dělnickou olympiádu do Prahy. Byly to také krásné chvíle, ovšem jen pro nás a s námi sympatizující lidi.

V květnu při politickém rozkolu soc. dem., kdy vznikla KSČ, došlo i k roztržení tělovýchovy na soc. demokratickou JPT a na komunistickou FPTJ. Tím také v Praze našim komunistickým pracovníkům vyrostly ohromné potíže, protože se rozhodli v posledních 14 dnech organizovat ne olympiádu, ale vlastní I. spartakiádu, a to na Maninách.

Na vzdor všem sabotujícím a zakazujícím úřadům a ministerstvům, železnicím bylo v jediném deštivém týdnu uděláno tolik gigantické práce na výstavbě plochy pro 7400 borců, šaten, tribun pro 100 000 diváků, že takovéto dílo vešlo do dělnických dějin. (Pravičáci uspořádali svoji olympiádu o nějaký týden později na vypůjčeném stadiónu na Letné ve stísněné náladě, avšak za blahovolné účasti některých členů vlády.)

Protože školy odmítly poskytovat noclehy, bylo po dělnických domácnostech zajištěno za jediný den pro žactvo 20 000 a na hlavní den 40 000 noclehů!

Na spartakiádu vyjeli jsme v nákladních vagónech z Tišnova v 6 hodin ráno a do Prahy jsme přijeli již ve 3 hodiny odpoledne. Nás žen z Tišnova jelo tehdy asi 30, z toho 15 cvičilo. Vlaky byly plné, všude bylo veselí a zpěv. Nakonec jsme přece jen přenocovaly v jedné malé škole. Dopoledne byly zkoušky, odpoledne vystoupení na Maninách. Byla to krása, krása nepřehledná, vlnící se moře cvičenců, jásající tribuny. A ty průvody! Tam jsme kráčeli hrdě, se vztyčenými hlavami! Na všechny útrapy před tím jsme rázem zapomněli.

Pozn. autora: Na otázku „Co soudíš o Maninách?" napsal tehdy S. K. Neumann: „Nehádejme se s nikým o cifry – o 10 000 více nebo méně, toť lhostejno, jen když zbývají desetitisíce odhodlaných; nehádejme se o přesnost produkce – nám neběží přece o krásu gesta, nýbrž o pádnost rány, kterou naši borci zasadí buržoazii a jejímu pořádku; nehádejme se o velikost, lepost a lesk – na naší straně byl opravdu proletariát a naše spartakiáda byla proletářská slavnost ve všech podrobnostech. To je naše chlouba a naše naděje."

Naše ohromné nadšení bylo přece jen zkaženo. Byli jsme nemile překvapeni a zklamáni vystupováním pravičáků - zrádců, kteří se vetřeli mezi nás. Levice byla klidná. Ale pravičáci organizovali provokace, a kdo se proti nim postavil, byl spráskán, nebo došlo ke rvačce. Na to tedy mám vzpomínky velmi nepěkné.

Také jednu z posledních ran dostala naše tělovýchova v r. 1928, kdy 14 dní před konáním naší II. celostátní spartakiády v Praze přišel zákaz jejího konání. Kdo si dovede představit, co takový velkopodnik dá obětavé práce a starostí různým komisím, výborům a organizacím, uzná, proč byly naše pěsti zaťaté. Věděli jsme, že máme řadu politických nepřátel, avšak nyní, jakoby se všichni spikli. Ministerstvo vydalo zákaz proto, že prý mělo cvičit žactvo, a to nesmí být zkaženo komunistickou výchovou, železnice odmítla slevy, přestože všem organizacím vždy tyto poskytovala, soc. dem. předáci odmítli najednou zapůjčit již dříve přislíbený stadión na Letné atd. Jako náhradu zorganizovaly se tedy narychlo aspoň spartakiády krajské.

Teď, když vidím ty dnešní spartakiády, tu nádheru, musím říci, že je velice obdivuji, jsou překrásné, a hlavně v jakých spokojených a klidných podmínkách se vše připravuje a za jaké účasti celé republiky vrcholí.

Můžeme být hrdí na to, co jsme my před léty dobývali, stalo se dnes krásnou skutečností.

Je mi líto, že nejsem mladá, abych toho mohla ještě užít, ale jsem šťastná, že se mohu na to aspoň dívat a že jsem se toho dočkala.

Mládež i dospělí mají dnes pro svoji činnost opravdu velké možnosti a nestydím se za ty slzy, které se samy derou do očí.

„Soudružko Nevrklová, děkuji za Vaše vzpomínky!"

Tišnov 1968 Josef Kadlec

O VLAŠTOVCE OBECNÉ

Představte si horký letní den. Já vím, je to trochu nesnadná představa, když takových dnů je v roce jako šafránu, a co se týká délky léta, máme je skoro chuť přirovnat k polárnímu. Ale nicméně představme si horký letní den, tetelení vzduchu a ospalé bzučení hmyzu. A ten je příčinou, proč se vzduchem míhají drobná tělíčka ptáků, svrchu černých a vespod s bílým jen na hrdle červenou skvrnkou porušeným bříškem. To jsou v plné práci vlaštovky. Pokud začnou létat nízko nad zemí, sahají lidé po deštnících, neboť jim tím vlaštovky jemně naznačují, že to vypadá na déšť. Těm to zase řekne hmyz bojící se zmoknout, a proto se držící při zemi. Aerodynamický tvar těla, úzká srpovitě ohnutá křídla a hluboce vidlicovitě vykrojený ocas nenechávají na pochybách, jak je na tom vlaštovka s letovými vlastnostmi. Patří k mistrům a konkurenty má pouze mezi dalšími příslušníky své čeledi – jiřičkou a břehulí, a pak ostřížem, který jako jediný ji dokáže v letu dohonit. Její letecké mistrovství je odůvodněné. Na něm záleží, zda nebude hladovět, protože potravu složenou z různých brouků, much apod. loví výhradně v letu do hluboce rozeklaného zobáčku. O tom, že je citelným regulátorem hmyzu, svědčí množství, pohybující se kolem jednoho miliónu kusů za sezónu. Lze tedy jen litovat, že změnou podmínek vlaštovka z našeho okolí zvolna mizí. Ztrácíme v ní výtečného pomocníka, jehož nezištnou pomoc budeme muset nahrazovat zvýšeným množstvím chemických postřiků, které ozdravění životního prostředí příliš neprospějí.

Závislost vlaštovek na počasí je velká, dá se říci skoro osudová. Když je chladno a deštivo, hmyz nelétá a vlaštovky hladovějí. Zastihne-li je nepřízeň počasí při tahu, to je v době, kdy mají zvýšenou spotřebu energie, pak houfně hynou. Tak např. jednoho roku uhynuly statisíce vlaštovek v jižním Německu, kde byly překvapeny krajně nepříznivým počasím. A jen nemnoho se jich zachránilo díky pomoci ochranářských spolků, kteří sbírali zemdlené ptáky a letadly je převážely přes Alpy, které by již vlastní silou přeletět nedokázaly. Na tomto místě nelze nevzpomenout, jak ostře kontrastuje tento přístup s počínáním „lidí", např. v některých částech Itálie, kde padnou tisíce zpěváčků za oběť labužnickým choutkám.

Brzy po příletu, většinou spadajícího do konce března, se vlaštovky pouštějí do stavby svého náročného díla slepeného z drobných kousků bláta, zpevněného stébly a travou. Hnízdo ve tvaru čtvrtkoule, vevnitř opatřené výstelkou z peří a srsti, bývá nalepeno pod krovem chlévů, domů, ale i v místnostech v přímé blízkosti lidí, jako by tím dávala vlaštovka najevo, že jim důvěřuje. Když je dílko hotovo, snese do něho samička 4 – 6 bílých, hnědočerveně kropenatých vajíček a sama je po 14 – 16 dnů zahřívá. Při krmení potomstva jí už pomáhá i otec a mají se co ohánět po 3 týdny než mláďata hnízdo opustí. Hnízdění si pak ještě jednou zopakují. Z našeho území odlétají vlaštovky v září do zimovišť v jižní a tropické Africe. Příznaky toho, že se chystají k daleké cestě, jistě každý zná. Jsou to stovky tmavých ptáčků, kteří jako noty na notové osnově telegrafických drátů představují melancholickou partituru podzimu klepajícího na dvéře. Čeleď vlaštovkovitých zahrnuje 74 druhů, rozšířených po celé Evropě, Asii i Severní Americe. Společnou mají oblibu hmyzu a stavění si hnízd buď lepením z bláta, nebo vyhrabáváním nor v měkkých březích řek a potoků.

Josef Ptáček

DO BRNA A ZPET

Tišnov - Brno

	V	4.14	4.57	
	A	4.25	5.25	x, Nu
	A	4.45	5.30	x
	V	4.53	5.30	
	V	5.13	5.50	
	A	5.17	6.05	č
	A	5.25	6.15	M
	V	5.50	6.32	
	A	5.50	6.35	x
	A	6.35	7.20	x
	A	6.35	7.30	x, M
	A	6.46	7.30	x, č
	A	6.48	7.30	č
	A	6.55	7.30	č
	A	6.56	7.40	S, č
	V	6.57	7.34	
	A	7.06	7.50	x, č
	A	7.00	7.55	a, M
	V	7.35	8.17	
	A	7.35	8.30	x, M
	A	8.28	9.00	č
	V	8.29	9.09	
	A	9.00	9.45	x
	A	9.00	9.55	M
	A	10.00	10.45	x
	A	11.00	11.50	x, M
1)	A	11.10	11.50	x, č
	V	11.34	12.17	
	A	12.05	13.00	x, M
	A	12.18	13.00	x, č
rychlík		12.20	12.47	
	A	12.30	13.25	a, M
	A	12.50	13.35	x
	V	12.52	13.29	
	A	13.10	14.05	x, M
	A	14.03	14.35	x, č
	A	14.48	15.30	x, č
	A	14.55	15.40	Mr
	A	15.01	15.45	x, č
	V	15.03	15.40	
	A	15.10	16.05	+r,M
	A	15.15	16.05	x, M
	A	15.55	16.40	x
	A	15.55	16.50	xr,M
	V	16.02	16.38	
	A	16.33	17.15	xNr,č
	V	16.35	17.18	k
	V	16.35	17.07	A
	V	16.49	17.26	t
	A	17.00	17.45	xr
	A	17.10	17.55	+r
	A	17.10	18.05	ar,M
	A	17.45	18.30	xr,M
	V	18.04	18.24	t, KrP
	V	18.10	18.47	
	V	18.56	19.36	
	A	19.00	19.50	gr, M
	A	20.10	20.45	N, č
	A	20.18	21.00	VNr, č
	A	20.45	21.30	xr, č
	V	20.50	21.10	t, KrP
	V	20.57	21.34	
	A	20.58	21.30	N, č
	A	22.40	23.20	xr, č
	A	23.02	23.40	xr, č

Vysvětlivky

V =	jezdí v pracovních dnech,
N =	jezdí v pracovního volna
S =	jezdí ve dnech pracovního volna
D =	jezdí v pracovních dnech a dnech prac. volna
r =	nejede 24.12. a 31.12., d- nejede 24.12.
a =	jezdí ve dnech pracovního volna a klidu
g =	jezdí denně mimo dnů pracovního klidu
+	jezdí v den pracovního klidu
M =	jezdí v den prac. klidu před pracovním dnem
V P K =	jezdí v pracovní den před dnem pracovního volna nebo klidu
= = =	jezdí v pracovní den po dni pracovního klidu
S a +	jezdí v S a + od 27.9., § - jezdí v sudém týdnu
= = =	jede v poslední pracovní den před S a +
t, KrP	- zrychlený vlak jen do Kr. Pole jezdí v N
VEČ - letní čas, SEČ - zimní čas	č - jede a zastavuje u benzin.čerp.
1/ - jede od vyhlášení ČSAD	Nu - zajíždí do Nuzířova
D - jede přes Černín,Prusov	M - jede přes Malhostovice

Brno - Tišnov

	V	1.10	1.50	b
	V	3.30	4.10	
	A	4.15	4.49	b, č
	A	4.30	5.05	x, č
rychlík		4.37	5.03	SEČ
rychlík		5.30	5.56	VEČ
	V	5.24	6.03	
	A	5.30	6.00	P, č
	A	5.40	6.25	x
	A	6.10	6.52	x, č
	A	6.20	7.10	a, M
	A	6.25	7.15	x, M
	V	6.44	7.25	x
	V	6.50	7.36	a
	A	7.00	7.50	x
	A	7.30	8.20	x
	A	7.40	8.10	a, č
	A	8.05	8.55	M
	V	8.15	8.52	
	V	8.35	9.18	a
	A	9.00	9.55	x, M
	A	9.30	10.00	x, č
	A	9.30	10.25	x, M
	V	10.44	11.28	
	A	11.00	11.50	x, M
	A	11.25	12.30	M
	A	11.30	12.20	x
	V	12.00	12.40	
	A	12.05	12.39	x, č
	A	12.20	12.50	a, č
	A	12.25	12.59	x, č
	A	13.00	13.42	č
	A	13.05	13.50	x
	A	13.50	14.45	a
	A	14.00	14.50	x
1/	A	14.15	15.00	x, č
	A	14.15	15.06	x, č
	V	14.20	14.57	
	A	14.45	15.15	x, č
	A	14.45	15.35	x, D
	V	14.51	15.29	x
	A	15.00	15.50	x
	A	15.00	15.55	x, M
	V	15.34	16.12	A
	A	15.45	16.35	xr,M
	V	15.50	16.27	
	A	16.20	17.15	xr,M
	A	16.30	17.25	+r,M
	A	16.40	17.10	r,č
rychlík		16.50	17.16	
	V	16.59	17.36	A
	A	17.00	17.45	xr,M
	V	17.20	17.57	
	A	17.25	18.07	xNr,č
	A	18.00	18.45	xr
	A	18.05	18.50	+r
	A	18.10	19.00	Sr, M
	A	18.30	19.25	+r, M
	A	19.00	19.50	xr
	V	19.10	19.49	
	A	20.00	20.50	xšr,M
	A	20.10	20.45	xr, č
	A	20.20	20.55	xr, č
	A	20.30	21.20	+r
	A	21.15	21.46	N, č
	A	21.15	21.48	VNr,č
	A	22.15	22.45	N, č
	A	22.30	23.15	xr
	V	22,50	23.27	d

TIŠNOV MÁ 10 000 OBYVATEL

Jubilantkou tohoto čísla je Zuzana Jakubíková, dcera Jaroslava a Květoslavy Jakubíkových, bytem Tišnov, Kukyrna 903, narozená 14. 5. 1980 v Brně. Vítáme Zuzanu Jakubíkovou do řad občanů našeho města a přejeme jí úspěšný život.

Omluva

Omlouváme se paní **Pavlíně Nečové,** bytem Palackého 1201, za zkomolení jejího příjmení v květnové Kytičce.

K titulní straně květnového čísla dodatečně sdělujeme, že autorem fotografie, z níž jsme použili větší detail, je s. František Straka ze Štěpánovic.

Půjčovní doba v MěLK o prázdninách:

dospělí: út, pá 14 - 18 hodin
děti: pá 14 - 18 hodin
Pobočka v Tišnově II je uzavřena.

RESTAURACE BRNO-VENKOV

si Vám dovolují doporučit tyto své provozovny:

HOTEL U NADRAŽÍ
ubytování, uspořádání svatebních hostin.

RESTAURACE POD KLUCANINOU
dobrá kuchyně, svatební hostiny.

RESTAURACE GRILL
po dobu oprav hotelu Květnice zajišťuje teplé obědy.

RESTAURACE HUMPOLKA
bohatý výběr jídel, příjemné prostředí.

Je potěšitelné, že naše nejbližší životní prostředí nezanechává lhostejnou naši mládež. Svědčí o tom např. malé zamyšlení Ivony Fečíkové, žákyně IX. třídy ZDŠ Smíškova ul.

„Bydlím vedle menší samoobsluhy. Před domem máme pěkně upravený trávník a také tam máme nasázené růže. Protože o úpravu dbáme všichni, vypadá okolí domu pěkně. Ovšem k čemu je naše úsilí, když nejen děti, ale i dospělí místo, aby házeli odpadkové papíry z obalů do popelnice, která proto u obchodu stojí, házejí je na zem a do trávníku před naším domem." Pisatelka si potom klade otázku, proč je mezi námi ještě dost lidí, kteří nemají tolik kázně a házejí na zem papírky a nedopalky od cigaret a tak znečišťují ulice v celém našem městě. Vždyť odpadkových košů je tu dost. Věří, že při troše dobré vůle by tento nešvar mohl být odstraněn.

Domníváme se, že má plnou pravdu.

Redakce

LETNÍ KINO

PROGRAM NA MĚSÍC SRPEN

1. pá, 2. so, 3. ne - 21 hodin
ŘIDIČ

4. po, 5. út - 21 hodin
ODVÁŽNÝ SEVERINO

7. čt - 21 hodin
POSTAV DOM ZASAĎ STROM

8. pá, 9. so, 10. ne - 21 hodin
ČERNÝ TULIPÁN

11. po, 12. út - 21 hodin
DVOJČATA

14. čt - 21 hodin
ZÁVOD O VELKOU CENU

15. pá, 16. so, 17. ne - 21 hodin
TCHÁN

18. po, 19. út - 21 hodin
KDO JDE STOPOU ROSOMÁKA

21. čt - 21 hodin
HOŘČICE M STOUPÁ DO NOSU

22. pá, 23. so, 24. ne - 21 hodin
TŘI DNY KONDORA

26. út. - 21 hodin
JÍZDA V BOUŘI

28. čt. - 21 hodin
DOBŘE UTAJENÝ HOT

29. pá, 30. so, 31. ne - 21 hodin
MUZIKA PRO DVA

PROGRAM NA MĚSÍC ČERVENEC

1. út - 21.30 hodin

● **HALÓ, KOZÍ BRADKO!**

Polský barevný film. Komedie o tom, jak kasař zachránil divadlo před úpadkem.
Vstupné 5 Kčs

3. čt - 21.30 hodin

SUPI NAD ALJAŠKOU

Barevný film NSR. O falešném šerifovi, zlatokopech a lupičské bandě.
Vstupné 6 Kčs

4. pá, 5. so, 6. ne - 21.30 hodin

KDO PŘICHÁZÍ PŘED PŮLNOCÍ

Český barevný film. Detektivní příběh natočil režisér Zbyněk Brynych.
Vstupné 5 Kčs

7. po, 8. út - 21.30 hodin

NÁMOŘNÍKŮV NÁVRAT

Anglický barevný film. Dramatický příběh námořního kapitána a africké princezny.
Vstupné 5 Kčs

10. čt - 21.30 hodin

MUŽSKÉ HRY (širokoúhlý) „S"

Sovětský barevný film. Dramatický zápas o prestiž ve sportu i v osobním životě.
Vstupné 7 Kčs

11. pá, 12. so, 13. ne - 21.30 hodin

OSTROV Dr. MOREAUA

Anglický barevný film. Romantický horror podle novely H. G. Wellse.
Vstupné 6 Kčs

14. po, 15. út - 21.30 hodin

● **NA ČERNÉ LISTINĚ**

Americký barevný film. Hon na čarodějnice - drama o Hollywoodu v padesátých letech.
Vstupné 5 Kčs

17. čt - 21.30 hodin

● **OSTŘE SLEDOVANÉ VLAKY**

Český film s Václavem Neckářem v hlavní roli.
Vstupné 6 Kčs

18. pá, 19. so, 20. ne - 21.30 hodin

● **SERPICO**

Americký barevný film. Dramatický obraz současného boje proti korupci v řadách americké policie.
Vstupné 6 Kčs

21. po, 22. út - 21.30 hodin

● **PEVNOST**

Maďarský barevný film. Nevšední zábava pro turisty, která překročila hranice zákona.
Vstupné 6 Kčs

24. čt - 21.30 hodin

● **PROŽÍT SI SVÉ PEKLO**

Francouzský barevný film. Psychologicko-kriminální drama s Annií Girardotovou v hlavní roli.
Vstupné 6 Kčs

25 pá, 26. so, 27. ne - 21.30 hodin

● **PANELSTORY ANEB JAK SE RODÍ SÍDLIŠTĚ**

Český barevný film. Komedie o věcech malých i velkých.
Vstupné 6 Kčs

28. po, 29. út - 21.30 hodin

● **HLUBINA (širokoúhlý)**

Americký barevný film. Vzrušující cesta za bohatstvím potopené lodi.
Vstupné 8 Kčs

31. čt - 21.30 hodin

CHLAPI PŘECE NEPLÁČOU

Český barevný film.
Vstupné 5 Kčs

TIŠNOVSKÝ KULTURNÍ ZPRAVODAJ vydává MěstNV a MěV KSČ v Tišnově, řídí redakční kolektiv při kult. škol. komisi MěstNV. Adresa: MěstNV, 666 19 Tišnov. Cena 2 Kčs. Tisk 58 Dolní Kounice - 2464-80 - 456.12/80-Lá 109

TIŠNOVSKÝ kulturní ZPRAVODAJ

ZÁŘÍ 1980 Ročník XI Číslo 9

UZNÁNÍ A DÍK

Každý svátek – a dvojnásob pak ten, který je oslavou vykonané práce ve prospěch společnosti – je jedinečnou příležitostí, jak vyjádřit dík těm, jež se zasloužili o toto dílo. Tak i při oslavách Dne horníků si připomínáme znovu všechny ty hrdiny všedních dnů, ukazující na docilovaných výsledcích sílu a nevyčerpatelnost lidské obětavosti. Není měsíce v roce, aby z uhelných revírů v naší zemi se neroznesla zpráva o novém rekordu, jenž vybojovali tito lidé v nerovném zápase s přírodou.

Kolikrát si už ani neuvědomíme ve všech souvislostech co tvrdých, mozolnatých rukou musí chlapsky zabrat, než se rekord zrodí. Tady na povrchu se všechno zdá jednodušší, lehčí; tam dole však, desítky metrů pod zemí, po které teď chodíš, v nitru uhelné žíly vede se zápas vyčerpávající, bez oddychu.

Setkal jsem se kdysi s jedním takovým kolektivem několik okamžiků poté, co dokázal překonat v staronovém termínu plánované úkoly a tuny černého zlata přidat navíc. Stručně řečeno – REKORD. Viděl jsem tváře zanesené uhelným prachem, zdůrazňujícím bělost zubů v úsměvu i záři očí; ač unavené, byly zrcadlem vnitřního uspokojení a hrdosti. Mnozí z těch, kteří přišli horníkům k jejich úspěchu blahopřát, se ptali: „Co znamená tento rekord pro nás?". Odpověděli prostě: „To, co všechny předcházející – pocit, že naše uhlí roztočí nová kola strojů, dá nové teplo domovům ..."

Tak hovoří o hrdinství ti, kteří ho dělají. Prostě, bez touhy po slávě a popularitě. S vědomím, že na výsledky jejich práce netrpělivě čekají závody i lidé. Za to jim patří uznání a dík.

Jaroslav Brácha

MěstNV po integraci

Plénum Městského národního výboru v Tišnově po integraci dosavadních sedmi národních výborů tvoří od 1. července 1980 celkem 140 poslanců, kteří byli do poslaneckých funkcí zvoleni ve volbách v r. 1976 jako členové NV před integrací.

Na svém prvním zasedání zvolili poslanci nového MěstNV v Tišnově ze svého středu výkonný orgán – patnáctičlennou radu MěstNV v tomto složení:

Karel Souček, předseda MěstNV
Ing. Václav Lipovský, místopředseda MěstNV
Ladislav Špaček, tajemník MěstNV

František Borkovec
Josef Hrbotický
Ing. Josef Jára
Václav Kabát
Jan Kašparec
Tomáš Knecht
Milan Kříž
Pavel Máca
Miroslav Matulka
Antonín Mičán
Miroslav Musil
Josef Špaček

Nově byl ustaven výbor lidové kontroly, komise MěstNV a občanské výbory v připojených obcích.

Snímek na titulní straně nám připomíná úspěšný den městské spartakiády v Tišnově 14. června 1980. Foto Josef Ptáček

Výbor lidové kontroly pracuje ve složení:

Ludmila Krausová (předsedkyně); členové z řad poslanců: Josef Bohoš, Blažena Čechová, Milan Dlapa, Milan Hýsek, Petr Leščenko, Jaroslav Kopáček, Vladimír Plucek, Josef Veselý; členové z řad občanů: Lubomír Dufek, ing. Věroslav Mihola, Josef Schneider.

Při MěstNV nyní pracují tyto **komise:**

Plánovací komise (předseda ing. Václav Lipovský)
finanční komise (předseda Jaroslav Schiller)
komise pro místní hospodářství (předseda ing. Miloslav Zerák)
komise pro dopravu (předseda Jindřich Klimeš)
komise pro výstavbu (předseda František Borkovec)
sociálně zdravotní komise (předsedkyně Emilie Haráková)
komise pro ochranu veřejného pořádku (předseda František Pokorný)
komise pro obchod a cestovní ruch (předseda Jaroslav Doubek)
kulturně školská komise (předseda ing. Josef Jára)
komise pro tělovýchovu a mládež (předseda Tomáš Knecht)
zemědělská komise (předseda Miroslav Matulka)
správní komise pro péči o dítě (předsedkyně Jana Špačková)
Předsedou **sboru pro občanské záležitosti** byl zvolen Oldřich Knébl.

Občanské výbory při bývalém MěstNV v Tišnově pracují ve složení, v jakém byly zvoleny na veřejných schůzích občanů při posledních volbách OV.

Na území města je jich osm:

občanský výbor č. 1 (okolí Jungmannovy ulice): předseda Oldřich Knébl
občanský výbor č. 2 (Předklášteří): předseda Karel Kouřil
občanský výbor č. 3 (okolí ZDŠ Smíškova): předseda ing. Zdeněk Máca
občanský výbor č. 4 (kolem Humpolky): předseda ing. Jan Ferov
občanský výbor č. 5 (Trnec): předseda Milan Kříž
občanský výbor č. 6 (nad sokolovnou): předseda dr. František Šťáva
občanský výbor č. 7 (sídliště Pod Klucaninou); předseda Josef Plachetka
občanský výbor č. 8 (sídliště Pod Květnicí): předseda ing. František Bytešník

Členové občanských výborů v integrovaných obcích:

Občanský výbor Tišnov-Hradčany: Josef Špaček (předseda), Tomáš Janíček, Albert Kovačič, Jan Lukas, Vlastislav Matýska, Josef Pokorný, Eliška Turinská.

Občanský výbor Tišnov-Hájek: Otakar Klepárník (předseda), Pavel Běhounek, Jiří Bracek, Jiří Forman, Vlastimil Horák, Ladislav Kotouček, Josef Kučera, Vlastimil Krško, Miloš Vašík.

Občanský výbor Tišnov-Jamné: Miroslav Musil (předseda), Oldřich Bednář, Josef Jílek, Jiří Martinek, Drahomíra Musilová, Miloš Vašík, Jan Vlach.

Občanský výbor Tišnov-Lomnička: Miroslav Matulka (předseda), Břetislav Černý, Vladimír Hlávka, Leopolda Klepárníková, František Kočka, Miroslav Kos, Josef Králík, Jiří Kvíčala, Josef Neudecker, Marie Procházková, Josef Prokeš, Marie Varmužková, Miluše Zavřelová.

Občanský výbor Tišnov-Šerkovice: Václav Kabát (předseda), Ludmila Fialová, ing. Lubomír Janšta, Marta Ondráčková, Marie Procházková, Miroslav Raus, Zdeněk Smolík.

Občanský výbor Tišnov-Štěpánovice: Jan Kašparec (předseda), Svatava Brychtová, Jiří Dolníček, Jaroslav Koukola, Petr Leščenko, Bohuslav Matoušek, Jaroslav Ňuksa, Jaroslav Svoboda, Vladimír Zelinka.

Občanský výbor Tišnov-Železné: Josef Hrbotický (předseda), Zdeněk Bárta, František Hlavoněk, Marie Hrbotická, Josef Jílek, Josef Mach ml., Ladislav Mach, Václav Nejez, Jiří Odehnal, Jiří Palatka, Jaroslav Pavlíček, Ludvík Trtílek, Marie Vacová.

STŘEDISKOVÝ LEKTORÁT PŘIPRAVEN

MěV KSČ a Střediskový lektorát v Tišnově uspořádal z pověření Domu politické výchovy OV KSČ Brno-venkov letní přípravu lektorů stranického vzdělávání, která se uskutečnila 11. června v místnosti SZKP ROH v Tišnově. Ze zahajovací zprávy s. Konstancie Štachové vyplynulo, že v uplynulém školním roce bylo uspořádáno v rámci stranického vzdělávání celkem 163 přednášek a 69 besed. Jejich dobrou úroveň zajišťovalo 59 přednášejících.

48 přítomných vyslechlo potom hodnotné přednášky ing. Vychodila (o úkolech hospodářské politiky strany), s. Hořčici (mezinárodní situace a její vliv na rozvoj socialismu u nás) a s. Kabáta (o současných úkolech ideologické práce). V následující diskusi byly mnohé problémy upřesněny. Letní příprava lektorů jistě přispěje ke zvýšení úrovně práce tišnovského lektorátu. D. Šikola

OCENĚNÍ NEJAKTIVNĚJŠÍM

Na aktivu kolektivů brigád socialistické práce Jihomoravského kraje nesoucích čestný titul Kolektiv československo-sovětského přátelství, který se konal u příležitosti vyhodnocení socialistické soutěže o putovní prapor ČÚV a KV SČSP za rok 1979 dne 3. června t. r. v Brně, zhodnotili účastníci rozvoj soutěže a její stoupající úroveň a vyměnili si mimo jiné poznatky a zkušenosti v této soutěži.

Aktivu se zúčastnil člen ÚV KSČ a tajemník českého ústředního výboru SČSP J. Havelka spolu s funkcionáři KV KSČ a KV SČSP a vicekonsul generálního konsulátu SSSR v Brně V. Vasiljev.

Pro nás je potěšitelná skutečnost, že na aktivu byla oceněna činnost kolektivu BSP vedeného s. Karlem Šimkem z tišnovského závodu koncernového podniku Výstavba dolů uranového průmyslu propůjčením putovní standarty KV SČSP jako nejlepšímu kolektivu BSP ČSP ve své kategorii již potřetí. Poprvé byla tato standarta propůjčena brigádě za její pracovní a politickou činnost za rok 1977; za rok 1978 získala putovní standartu ČÚV SČSP a nyní - za rok 1979 - opět standartu KV SČSP.

Ocenění, které se dostalo tomuto kolektivu, je též dobrou vizitkou plodné a úspěšné spolupráce se závodní odbočkou SČSP a v mnohém povzbuzuje, ale současně zavazuje.

Jsme přesvědčeni, že v dalším rozvoji pracovní a společenské aktivity využijí členové Šimkovy brigády všech vhodných příležitostí k podpoře myšlenky přátelství a spolupráce se Sovětským svazem a k posílení svazového hnutí.

- Ku -

ŠIKOVNÉ RUCE ŽEN

Nedávno ustavená místní organizace ČSŽ v Tišnově II zahájila úspěšnou činnost zorganizováním výstavy ručních prací, která se konala pod záštitou ČSŽ a ČSČK ve dnech 14. a 15. června. Návštěvníci zde mohli vidět pracné goblény, vyšívané šátky, stolní soupravy, polštáře, závěsy, hračky i drobnou bižuterii. Nemalou pozornost vzbudily malované talíře a kávové servisy, které vyzdobily s. Baksová a Novotná.

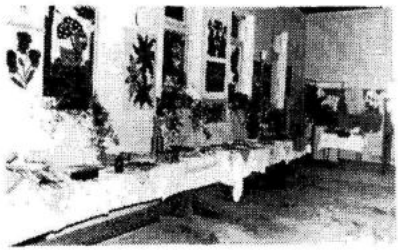

Foto: Oldřich Gottwald

Výstava nebyla čistě ženskou záležitostí. I muži se zde mohli pochlubit svými samorosty, vázami, interzovanými šperkovnicemi atp. Část výstavy patřila i výrobkům dětí ze školní družiny a zvláštní školy internátní.

Zajímavé srovnání se naskytlo vystavením výšivek z r. 1871 a našich babiček. Upoutala i ručně tkaná sukně z r. 1820. K úspěchu výstavy přispěla nemalou měrou s .Kellnerová, která s velkým vkusem výstavu naaranžovala.

Výstavy ručních prací mají v našem městě již určitou tradici. Dokládají vysokou úroveň zájmové činnosti našich žen. D. Š.

VÝSTAVA RUČNÍCH PRACÍ A OBRAZŮ

Zdařilou výstavu ručních prací spojenou s výstavkou obrazů výtvarníků – členů KPVU v Tišnově uspořádala ve dnech 28. června až 6. července místní organizace Českého svazu žen spolu s Klubem přátel výtvarného umění a Sdruženým závodním klubem ROH v Tišnově. Mohli jsme si tu prohlédnout pěkné výšivky, polštáře i ubrusy, paličkované krajky, háčkované dečky, ale také macramé, závěsy vyrobené z chemlonu a spoustu dalších po domácku vyrobených věcí, které nám zpříjemňují každodenní život. Velmi obdivovanou byla výbava našich babiček z roku 1820, kterou zapůjčila na výstavu s. Misařová. Velkému zájmu se těšily též obrazy a kresby členů KPVU v Tišnově: D. Kováře, A. Barana, K. Koudelky, P. Dvořáka a M. Kovaříkové. O výstavu byl ze strany tišnovské veřejnosti velký zájem, navštívilo ji celkem 600 zájemců. (vb)

ROZKVETLÉ ULICE 1980

první hodnocení soutěže MO Českého zahrádkářského svazu Tišnov

Komise pro jednotlivé územní obvody provedly první hodnocení za období duben – květen.

Na prvních místech byly vyhodnoceny v kategorii:

nejlépe kvetoucí okrasné předzahrádky a okolí vchodů sídlišť:

OV č. 3
Milan Novotný, Chodníček 1595
Karel Životský, Rudé armády 381
Alois Šmarda, Purkyňova 1572

OV č. 4
Alois Straka, Brněnská 159

OV č. 5
Jaroslav Keprt, Mrštíkova 941
Milada Cecavová, Mrštíkova 1534

OV č. 6
Jan Randa, Jiráskova 1000

OV č. 7
vchod Jamborova 931

OV č. 8
vchod Leninova 1625

nejlépe květinami vyzdobená okna a balkóny:

OV č. 7
Ladislav Hanuš, Jamborova 922

OV č. 8
Karel Brichta, Králova 1681

Přejeme všem nejlépe vyhodnoceným, aby svá vedoucí postavení udrželi i do dalšího hodnocení. Věříme, že i všichni ostatní občané města se budou snažit pečlivou květinovou úpravou okrasné předzahrádky, oken a balkónů předstihnout ty nejlepší v prvním hodnocení.

MěstNV a ZO ČZS v Tišnově děkují všem členům hodnotících komisí za jejich obětavou práci a věří, že také v dalším soutěžním období budou pracovat stejně dobře.

Ing. Miroslav Drbal,
předseda ZO ČZS Tišnov

Porada vedoucích bezpečnostních a požárních techniků resortu Českého geologického úřadu se konala ve dnech 25. a 26. 6. 1980 na pracovišti Výzkumného ústavu geologického inženýrství v Brně, detašované pracoviště Tišnov. Na poradě byli účastníci seznámeni s audiovizuálními pořady z oblasti bezpečnosti práce a požární ochrany, zhlédli pořady vyráběné ve VÚGI a byli prakticky seznámeni s potřebnou technikou k projekci. Zavedení audiovizuálních pořadů v resortu ČGÚ přispěje ke zvýšení úrovně proškolování a přezkušování pracovníků geologie. Druhý den zasedání byly projednávány příčiny mimořádných událostí

vzniklých v 1. pololetí 1980. Bezpečnostní technik ČGÚ s. Miloslav Černý seznámil účastníky s šetřením, příčinami a zařazováním pracovních úrazů do skupin. V diskusi byly objasňovány příčiny a nesprávné postupy při práci a stanoveny opatření proti opakování těchto úrazů.

Dále byli přítomní seznámeni s výsledky veřejných prověrek ochrany a bezpečnosti při práci v rámci resortu Českého geologického úřadu, provedených v letošním roce.

D. Tikovský

60 LET GYMNÁZIA

V roce 1980 uplyne 60 let od založení gymnázia v Tišnově. Oslava tohoto jubilea proběhne z kapacitních důvodů ve dvou částech. Pro absolventské ročníky 1928 - 1965 se uskuteční v sobotu 18. října a pro ročníky 1966 - 1980 v sobotu 1. listopadu 1980 večer v 19 hodin setkáním absolventů a profesorů školy v sokolovně.

Součástí programu bude též prohlídka školní budovy. Všem bývalým maturantům na našem gymnáziu byl zaslán dotazník a všichni, kdož přislíbili účast, obdrží včas definitivní program a pokyny výboru pro oslavy.

Oslavy 100 let čebínského požárního sboru se uskutečnily ve dnech 27. až 29. června 1980. V pátek večer předvedli požárníci z Malhostovic na návsi v Čebíně působivou vodní fontánu, v sobotu uspořádali organizátoři taneční zábavu v místní sokolovně a v neděli oslavy vyvrcholily slavnostní schůzí místní organizace Svazu požární ochrany v Čebíně a námětovým cvičením s ukázkami zásahů staré i moderní techniky proti ohni. Mimo čebínských požárníků se cvičení zúčastnili požárníci z Veřejného požárního útvaru v Tišnově a z požárních sborů v Bořitově, Doubravníku a Vilémovicích.

K tomuto významnému výročí byla vydána šestnáctistránková brožura obsahující mimo přehled dějin sboru též seznam nynějších členů a funkcionářů. Tiskovinu uvádí proslov předsedy MNV Čebín a je doplněna historickými fotografiemi.

Na horním snímku pohled na předsednictvo při slavnostní schůzi, na dolním uvádějí do pohotovosti čebínští požárníci v historických krojích ruční stříkačku z roku 1879. (i)

KPVU NA KRAJSKÉ PŘEHLÍDCE

V Muzeu dělnického hnutí v Brně byla ve dnech 24. května až 22. června 1980 instalována výstava obrazů, grafiky, plastik, kraslic, textilní tvorby a dalších tradičních výrobků. Viděli jsme zde výběr nejlepších prací, které byly vybrány do krajské soutěže pořádané Krajským kulturním střediskem v Brně v rámci Festivalu ZUČ 1979 - 1980. Porota krajské soutěže hodnotila 751 prací od 218 autorů ze všech 14 okresů Jihomoravského kraje. Je potěšitelné, že jsme na této výstavě viděli práce od sedmi Tišnováků - členů KPVU: Drahoš Kovář získal 3. místo v kategorii volné tvorby za obraz „Budování metra", Jarmila Oharková pak čestné uznání v kategorii tvorby z materiálu za soubor textilních prací. Dále vystavovali: Pavel Menšík olej „Zima", Petr Chutný keramiku „Kamera pro dva" a „Talíř", Jiří Oharek „Velikonoční pomlázky" (proutí), Marie Ochrymčuková

lidové pečivo a Jiří Trnka „Strom života" (dřevěná plastika). Vítězné práce těchto a dalších autorů jsme viděli na výstavě při Okresních dožínkách v Kuřimi koncem srpna a ještě jednou je uvidíme na Okresní přehlídce amatérské tvorby ve dnech 18. až 26. října v Oslavanech. (vb)

V ATELIÉRU J. ZELENÉHO

Členové KPVU v Tišnově navštívili letos v květnu ateliér vedoucího Uměleckých řemesel v Brně Jaroslava Zeleného.

Ateliér se nachází v Lomničce „Na Hamrech". Všichni si prohlédli se zájmem monumentální plastiky z mědi. První nese název Soutok a pro hotel Voroněž v Brně ji zhotovil Mistr podle návrhu akad. sochaře Jiřího Marka. Další monumentální plastika „Křídla" je podle návrhu akad. sochařky Sylvy Lacinové-Jílkové a bude umístěna na novém autobusovém nádraží v Brně. Účastníci besedy se dověděli mnoho zajímavého o tvorbě J. Zeleného. Všem se toto setkání v ateliéru velice líbilo. (vb)

PIONÝŘI LESŮM

Sentický pionýrský oddíl Tuláci každoročně pomáhá Lesnímu závodu Kuřim při výsadbě stromů. Letos 12 pionýrů vysázelo brigádnicky na 1600 lesních stromků v polesí Sentice. Pionýři také zorganizovali v obci sběr popíru a textilu, celkem nasbírali 800 kg odpadových hmot. Za vydělané peníze jeli na třídenní zájezd do Prahy, kde si prohlédli historické památky našeho hlavního města.

Petr Juračka

ZÁJEZD DO PAPÍREN

Zaměstnanci tišnovského závodu n. p. Brněnské papírny uspořádali zajímavý zájezd na severní Moravu, v jehož programu byly mimo návštěvy kulturních památek a místních pamětihodností i exkurze do výrobny ručního papíru ve Velkých Losinách a do vratimovské papírny. I když se druhá exkurze neuskutečnila, návštěva losinské papírny a jejího muzea stála za to.

D. Š.

MINIGALERIE V TIŠNOVĚ

28. června byla v bývalém papírnictví pod radnicí otevřena výstavka fotografií z tišnovské spartakiády. Přes osmdesát reportážních snímků Milana Loskota zachytilo průběh celé akce, včetně průvodu, záběrů z vystoupení, ale také diváky od toho nejmenšího caparta až po nejstarší přihlížející občanku. Záměrem autorů výstavky M. Loskota a J. Kadlece bylo udělat propagaci spartakiády a také tímto způsobem poděkovat všem, kteří se na jejím zdařilém průběhu podíleli. Že byl o výstavku zájem, svědčí skutečnost, že sem chodilo po celý týden denně na sto zájemců. (vb)

NOVÉ SLUŽBY OBYVATELSTVU

V pěkném prostředí nové budovy za Červeným mlýnem, kam se před rokem odstěhovala výrobna střediska elektro Okresního průmyslového podniku v Tišnově, se měsíčně vyrábí na pět set nabíječek typu DUK. Tyto nabíječky již po deset let putují z Tišnova do sítě Domácích potřeb v celé naší republice. Protože je o ně mezi motoristy velký zájem, výroba stále nestačí poptávce. Zásluhu na velmi dobré kvalitě těchto výrobků má brigáda socialistické práce střediska, která získala titul Kolektiv XV. sjezdu KSČ a jež také plní úspěšně úkoly na úseku služeb obyvatelstvu. K těmto patří také opravy elektrospotřebičů, praček, ždímaček, chladniček a naftových kamen v provozovně na Brněnské ulici č. 158. Od června letošního roku se zde přijímají také objednávky na opravy automatických praček tuzemských i z dovozu všech typů, kromě zn. Tatramat. Tyto opravy se provádějí v bytech zákazníků. Na místě, kde bývala dříve provozovna kovo III, na ulici Rudé armády č. 352, vznikla letošního roku opravna elektromotorů. Opravují zde motory s kotvou nakrátko (např. motory do praček, ždímaček, cirkulárek apod.), a to pouze soukromníkům. OPP Brnovenkov, který letos slaví 30 let svého trvání, tak přispívá k dalšímu zlepšení služeb obyvatelstvu. (vb)

ZEMŘEL NEJSTARŠÍ OBČAN

Dne 7. června 1980 zemřel ve věku téměř 99 roků nejstarší občan našeho města Rudolf Blahák, bytem Tišnov, Horova 945. Narodil se 19. prosince 1881 v Tvarožné. Jako státní zaměstnanec se přestěhoval do našeho města v roce 1932 z Řečkovic.

Místo kytičky

zasíláme co nejsrdečnější blahopřání občanům našeho města, kteří se v tomto měsíci dožívají význačného životního jubilea, 70., 75., 80. narozenin a více. Přejeme jim hodně zdraví, spokojenosti a osobní pohodu.

70 let se dožívají:

1. 9. **Marie Wágnerová,** Trmačov 330
3. 9. **Růžena Nejezová,** Švermova 1642
4. 9. **Vladimír Hanuš,** Osvobození 1662
17. 9. **Svatava Vondrášová,** Jiráskova 490
21. 9. **Marie Svobodová,** Víska 1129
25. 9. **Marie Pustinová,** Hornická 1522
29. 9. **Helena Kovářová,** Jiráskova 544

75 let se dožívají:

7. 9. **Josef Novotný,** Klášterská 678
9. 9. **Antonín Paravan,** Trmačov 171
10. 9. **Marie Justová,** Palackého 1203
20. 9. **Cecilie Reindlová,** Víska 1241

80. a vyšší narozeniny oslaví:

5 9. **František Ptáček,** Wágnerova 871. Dožívá se 81 roků.
12. 9. **Božena Benešová,** Janáčkova 769. Dožívá se 80 roků.
13. 9. **Arnošt Gottwald,** Cáhlovská 973. Dožívá se 95 roků.
16. 9. **Marie Hladíková,** Trávníky 1106. Dožívá se 86 roků.
20 9. **Anna Klešíková,** Palackého 1216. Dožívá se 81 roků.
25. 9. **Růžena Svobodová,** Družstevní 516. Dožívá se 82 roků.
30. 9. **František Kos,** Družstevní 553, nejstarší občan města. Dožívá se 96 roků.
30. 9. **Marie Melicharová,** Brněnská 154. Dožívá se 83 roků.

Narození

v květnu a červnu 1980:

1. 5. Miloslava Chroncová, Víska 1151
2. 5. David Karkulín, Drbalova 850
7. 5. Darek Pieczurczyk, B. Němcové 1353
10. 5. Lucie Fenclová, Jiráskova 859
14.5. Zuzana Jakubíková, Kukýrna 903
14. 5. Petra Dlapová, RA 909
16. 5. Eva Kosová, Dvořákova 343
18. 5. Jan Valoušek, Těsnohlídkova 908
23. 5. Gabriela Štefaniková, Jamborova 926
24. 5. Vladimír Podal, Osvobození 1653
27. 5. Miroslava Talašová, Leninova 1617
1. 6. Jana Makarová, Těsnohlídkova 883
3. 6. Viktorie Klímová, Mánesova 1581
3. 6. Michal Palma, RA 292
6. 6. Michal Medřík, Mánesova 1580
8. 6. Pavel Králík, Bezručova 35
9. 6. Alena Komárková, Osvobození 1659
14. 6. Radek Šudoma, Komenského 1065
17. 6. Lucie Pivoňková, Janáčkova 782
18. 6. Lukáš Cybulský, Husova 693
20. 6. Lenka Lenártová, Hornická 945
20. 6. Jiří Vojáček, Hradčanská 124
27. 6. Adéla Moravcová, Hornická 952
30. 6. Kateřina Jirásková, Chodníček 571

Dodatečně uvádíme:

6. 3. Žaneta Bártová, RA 292
25. 3. Jindřiška Němečková, U Lubě

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

PODĚKOVÁNÍ

Děkujeme všem přátelům a známým za účast při posledním rozloučení s panem **Bohumírem Vojtou** a za projevy soustrasti a květinové dary.

Marie Vojtová, manželka s rodinou

Děkujeme všem, kteří se přišli rozloučit do brněnského krematoria s paní **Boženou Škrabálkovou,** a všem, kteří projevili účast nad jejím úmrtím.

Jarmila Seyfertová

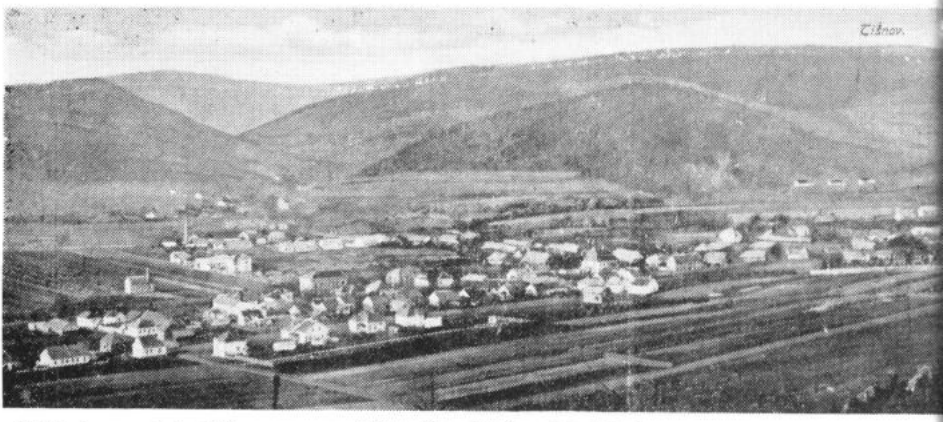
Děkujeme všem, kteří se přišli rozloučit s naší milou **Marií Duranyikovou,** která nás tak neočekávaně opustila. Děkujeme také za všechna slova účasti v našem velkém žalu.

Michal, Edita a Josef, děti
Marie Kostelencová, matka
Josef Labuda, druh
Zdena Dunčeková, sestra s rodinou

Z NAŠEHO STŘEDU ODEŠLI ...

Zemřeli ve 2. čtvrtletí 1980:

2. 4. Marie Juračková (1911), Rudé armády 262
4. 4. Vincenc Kobza (1913), Jamborova 937
7. 4. Jan Crha (1957), Komenského 1059
11. 4. ing. Vladimír Páč (1908), Na loukách 101
12. 4. Karel Zavadil (1926), Víska 1039
14. 4. Emilie Knechtová (1906), Nerudova 738
16. 4. František Krejčí (1893), Osvobození 1664
17. 4. Marie Najmrová (1902), Komenského 1098
17. 4. Jindřich Raus (1904), Dvořákova 107
22. 4. Božena Hladíková (1898), Trnec 261
27. 4. Svatava Zenotti (1907), Osvobození 1660
28. 4. Milada Matušková (1920), nám. Komenského 121
2. 5. Ludmila Mahrová (1898), Alšova 758
6. 5. Alžběta Navrátilová (1902), Mánesova 743
7. 5. Ludvík Kučera (1922), Halasova 996
7. 5. Ludmila Tankinová (1944), Za mlýnem 219
9. 5. Anna Stará (1897), Koráb 140
17. 5. Bohumír Vojta (1909), Na loukách 393
18. 5. Anna Bochýnková (1889), Chodníček 571
19. 5. František Žídek (1920), Halasova 993
20. 5. Marie Rašková (1911), Strmá 1265
23. 5. Marie Holá (1906), Leninova 1632
26. 5. Anna Kosíková (1890), Hybešova 690
7. 6. Rudolf Blahák (1881), Hornická 945
15. 6. MUDr. Zdeněk Waserbauer (1911), Riegrova 389
19. 6. Marie Slezáková (1895), Trmačov 329
20. 6. Martin Havránek (1971), Leninova 1635
30. 6. Jiří Liška (1936), Dvořákova 1516

Pohled na město Tišnov v roce 1925. (Soudobá pohlednice).

Z HISTORIE TIŠNOVSKA

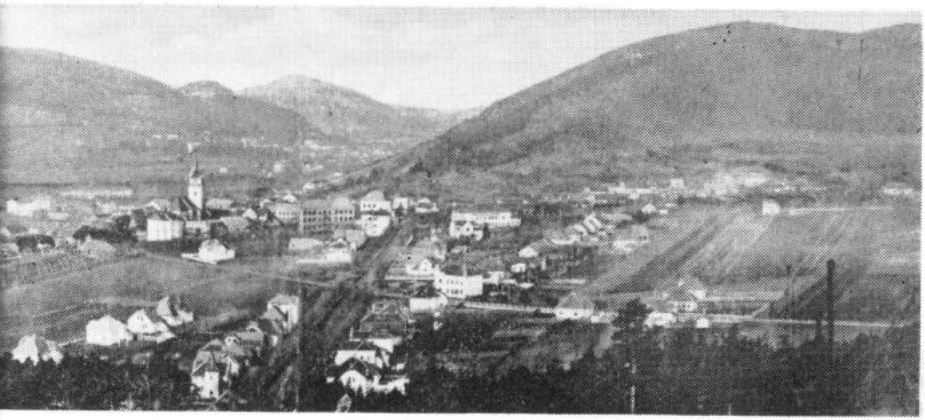
Miloslav Grmolec

PRVNÍ PAROSTROJ V TIŠNOVĚ

Téměř jedno století, přesně řečeno devadesátpět let, je historie Tišnovska spojena se železnicí. Bylo to 1. září 1885, kdy město Tišnov a jeho okolí prožilo jednu z největších událostí všestranné důležitosti, kdy historie zapsala do kroniky města i okolí novou etapu rozvoje příští budoucnosti. V tento den byla slavnostně otevřena železniční trať Brno – Tišnov a zahájen na ní provoz. Zahájení však předcházelo mnoho usilovné práce.

Myšlenka spojit hlavní město Prahu a Brno železnou drahou přes Tišnov – Žďár – Čáslav – Kolín – Český Brod po trase staré obchodní stezky vznikla již v roce 1840. Pro nedostatek peněz, ale především pro naprostý nezájem vídeňských vládních kruhů, pramenící z důvodů politických, národnostních, zůstává tato smělá myšlenka dlouho neuskutečněná.

Teprve počátkem osmdesátých let minulého století se ujal myšlenky vybudování železnice z Brna do Tišnova mladý tišnovský advokát, původem z jižních Čech, dr. Václav Šílený, pozdější říšský a zemský poslanec. Měl poměrně dobré styky a známosti ve Vídni. V roce 1881 předložil ministerstvu c. k. rakouských drah projekt vybudování tratě z Brna do Tišnova. Projekt byl schválen, byly schváleny i návrhy tišnovských měšťanů a starousedlíků týkající se této výstavby. Již v roce 1832 se přikročilo k trasování tratě. Při něm došlo k rozporům mezi měšťany a rakouským ministerstvem drah o místě, kde by mělo stát nádraží. Opatrní tišnovští měšťané se snažili pokud možno vyhnout větší finanční účasti na stavbě dráhy a projevovali zájem, aby nádraží bylo postaveno v sousedním Předklášteří, kde již tehdy byl velmi dobře prosperující cukrovar, u kterého mělo být nádraží postaveno. Dr. Šílenému se podařilo ujednotit zájmy měšťanů i ministerstva drah a k obecné spokojenosti, ze dvou dalších návrhů, bylo rozhodnuto, že nádraží bude postaveno na místě, kde stojí dodnes. V uzavřené dohodě se doslova říkalo: „Obec Tišnov se zavazuje společnosti c. k. rakousko-uherské státní dráhy na stavbu trati a nádraží v obvodu města Tišnova obnosem 30 000 zlatých, splatných ve lhůtě 15 roků a bez úroků přispět pod tou podmínkou, když nádraží bude na louce Ostrov zvané, na levém břehu Švarcavy". Celá trať byla dokončena v roce 1885. Dne 1. září 1885 byla nová dráha

slavnostně odevzdána, veřejnosti, i když s provozem velmi slabým. Tři páry kyvadlových osobních vlaků o třech vozech začaly jezdit denně. Nákladní vlaky jezdily nepravidelně.

Spojení Tišnova s Brnem znamená pro město rozvoj v oblastech sociálního, kulutrního, hospodářského a společenského života, kterého se začala železnice významně dotýkat. Ve městě byly založeny nové průmyslové podniky, vzkvétal obchod, byla usnadněna návštěva škol a Tišnov soustředil i obilní trhy z celého kraje. Důležitost města jako střediska Tišnovska stoupala, takže v roce 1896 bylo ve městě zřízeno okresní hejtmanství.

Jeho severní oblast velmi postrádala dobrého a rychlého spojení se svým okresním městem. Tak došlo ke schválení projektu nové tratě Tišnov - Bystřice nad Pern. - Žďár s návazností do tehdejšího Německého Brodu. Projekt se uskutečnil před 75 lety. Když pak 23. června 1905 byl zahájen provoz na této trati, otevřely se i dveře k rozmachu chudé Českomoravské vysočiny, které právě železnice pomohla hledat pro její zemědělské plodiny a lesní bohatství odbytiště. Železnice pomohla otevřít dokořán i dvéře turistice do romantických údolí v létě a zasněžených náhorních rovin Vysočiny v zimě, pro zimní sporty tak příhodných.

Z HISTORIE TIŠNOVSKÉ KOPANÉ: VIKTORIA ZAMLÝN

Starý Zamlýňák Jenda Jirka kdysi vzpomínal, jak se dala v roce 1930 dohromady parta fotbalistů, většinou kluků ze Zamlýna.

„Byli jsme parta fotbalových nadšenců, kteří by hrozně rádi hráli kopanou. Protože v tehdejším AFK by nás stejně nevzali, nijak nás to nezkrušilo a založili jsme si svoji vlastní jedenáctku. Chuť a nadšení bylo veliké, každý hráč byl ochoten nějakou tou korunkou finančně pomoci, jak jen mohl. Koupili jsme si dresy, kopačky a ostatní potřebný inventář.

Dali jsme si název Viktoria Tišnov. Původně jsme si chtěli dát název Rudá hvězda, ale nevím, proč z toho sešlo. Ze začátku celý klub táhl jen Láďa Harák. Ten dělal všechno: předsedu, jednatele, pokladníka, lajnoval hřiště a nakonec všechno ostatní. Za nějaký čas, asi za rok, mu jeden z hráčů - Josef Strážnický, obchodník - přátelsky domluvil, že to není možné, aby dělal všechno sám, že je nutné práci rozdělit mezi ostatní. A tak do vedení zvolili Ant. Sokola, Josefa Strážnického - obchodníka, Josefa Strážnického (Hoblíka) a Láďu Ha-

ráka. Hospodářem byl tehdy Vojtěch Vácha a jeho dobrá paní se starala o dresy a výstroj.

Bylo nás asi dvacet. Zprvu jsme požádali župu, aby nás zaregistrovala, ale po uvážení situace, že v Tišnově jsou již dva kluby – AFK a Rudá hvězda, župa registraci nepovolila. Vyřešili jsme to tak, že AFK nás vzal jako svoje II. mužstvo, avšak na veřejnosti jsme vystupovali jako Viktoria Zamlýn. Tak jsme hráli až do svého zániku. Někteří hráči zůstali v AFK, kde byli vydatnou posilou. Byl to obránce Láďa Sládek, Láďa Harák a někteří další. Většina hráčů přešla na Lomnici, kde byli po několik let posilou též.

Na partu a na tehdejší naše zápasy rád vzpomínám, prožili jsme hodně krásných sportovních nedělí. Naše činnost trvala jen tři roky, to je do roku 1933, kdy s přicházející hospodářskou krizí a nezaměstnaností museli jsme náš klub zrušit."

Josef Kadlec

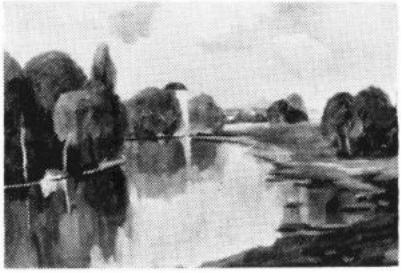
Stojící zleva: Juračka J., Hýsek Jar., Strážnický J., Sládek Lad., Fiom Fr., Dospišil Fr., Crha Ant., Sokol Ant.

Sedící zleva: Jirka Jan, Brychta Jan, Harák Lad.

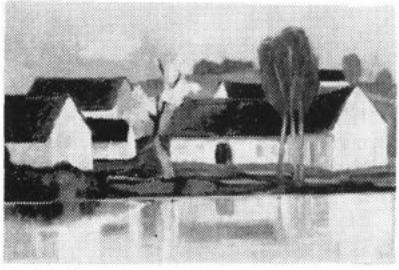
JUBILEUM AKADEMICKÉHO MALÍŘE LADISLAVA KOTASE

V jednom z vysokých paneláků na prosečském sídlišti v Praze žije a tvoří akad. malíř Ladislav Kotas – rodák ze Skaličky. Zde vznikají obrazy plné kvetoucích zahrad, kamenitých řek, rybníků z Vysočiny i z jižních Čech, ale též obrazy z jižní Moravy. Umělec se každoročně vrací do kraje, v němž se narodil a který je mu stálou inspirací pro jeho tvorbu. Z Tišnovska jsou např. obrazy Cesta do Všechovic, Pohled k Čebínce a Ze Skaličky. V díle L. Kotase nacházíme krajinu, z níž vyzařuje jemná melancholie, vždy však poznamenanou tvůrčí lidskou prací. Nedílnou součástí tvorby je grafika, motivovaná architekturou Prahy, ale také náměty figurálními.

Narodil se 12. září 1910 ve Skaličce u Tišnova. Studoval na Uměleckoprůmyslové škole v Praze u Františka Kysely a Zdeňka Kratochvíla. Vystavoval v roce 1943 v Tišnově, pak postupně v Brně, ve Volarech, v Kuřimi, v Praze (Galerie u Re-

V Křesíně.

V Hodiškově.

čických). Jeho obrazy a grafiku jsme mohli vidět před třemi roky na výstavě v Adamově u Brna. Tišnováci znají tvorbu L. Kotase z poválečných výstav v Tišnově, kde vystavoval spolu se svým bratrem Jaroslavem Kotasem a s dalšími umělci Podhorácka. Připomeňme, že Ladislav Kotas je též autorem Památníku partyzánů Skalička.

U příležitosti významného jubilea akad. malíře Ladislava Kotase pořádá Klub přátel výtvarného umění v Tišnově v zasedací síni městské radnice ve dnech 12. - 18. října 1980 výstavu jeho obrazů a grafiky. Václav Borek

Z NOVÉ REGIONÁLNÍ LITERATURY

Na počest 35. výročí osvobození naší vlasti Sovětskou armádou připravil Jaromír Kotík tři práce, týkající se osvobození území dnešního okresu Žďár nad Sázavou. **Osvobození Velkobítešska Rudou armádou 1945** vyšlo jako 40 stránková brožura, vydaná Závodním klubem I. brněnské strojírny ve Velké Bíteši, **Osvobození Velkomeziříčska Rudou armádou v roce 1945** v rozsahu 36 stran ve spolupráci s Milanem Bočkem, Bohuslavem Mikuláškem a Evou Dvořákovou jako separát větší připravované práce a na pokračování v okresních novinách Vysočina ve více než 20 pokračováních vychází **Osvobození Žďárska Rudou armádou v roce 1945.**

Práce obsahuje fakta o průběhu posledních dnů války a o osvobození v jednotlivých obcích na základě kronikářských záznamů, pamětí a jiných soudobých dokumentů. Zvláště v brožuře o osvobození Velkobítešska je mnoho cenných informací, týkajících se osvobození obcí, které dříve náležely k okresu Tišnov (Kuřimské Jestřabí, Říkonín, Rojetín, Žďárec, Blahoňov, Prosatín a další). Publikace je doplněna i fotografickým materiálem, např. jsou tu reprodukovány otisky razítek policejních oddílů SS, která na konci války nalezl současný kronikář obce Žďárec František Bytešník z Říkonína, aj.

Všechny tři publikace obsahují cenný materiál k poznání nejnovějších dějin našeho kraje a v této celistvosti je zveřejňován poprvé. (i)

Sběratelé regionálních tisků, které se vážou k Tišnovsku, měli v poslední době možnost obohatit svoji sbírku hned o dva přírůstky. Ten první je nenápadná útlá brožurka s titulem **20 let ZOU, 86 let zemědělského školství Tišnov.** Zcela skromně a nenápadně, alespoň pro občany našeho města, oslavilo tišnovské zemědělské učiliště 20 let svého trvání. Konal se sraz absolventů a při té příležitosti byla také vydána již zmíněná brožura, která skrývá mnoho zajímavého nejen pro ty, kteří mají k učilišti nějaký vztah. Většina sborníku se týká jubilujícího učiliště; ředitel ing. Jaroslav Dvořák zde zpracoval podrobně dvacetiletou historii, nechybí však cni stati k současné činnosti a závěr patří, jak už to u takových tisků bývá, seznamu učitelů a pracovníků školy, všech absolventů. Ing. František Flašar napsal historii zemědělského školství v Tišnově od roku 1894, kdy bylo zahájeno vyučování na zimní hospodářské škole, až po konec okupace. Doplněním historie je stručná stať ing. Dvořáka Zemědělské školství v Tišnově po roce 1945.

Brožurce lze snad jen vytknout nevhodnou tiskařskou techniku, která se rušivě projevuje zvláště při reprodukci fotografií, ale to snad již není vina autorů. Díky jim za jejich práci.

O rovných padesát let více než ZOU, přesně sedmdesát let od svého založení, slaví letos tišnovská rybářská organizace. A proto sborník, který k tomuto jubileu byl vydán, je mnohem reprezentativnější a hodný tohoto významného výročí. Kvalitní papír, množství fotografií, obsáhlé vyčerpávající články z historie i ze současné práce, to vše přispívá k vysoké úrovni. Texty jsou doplňovány básněmi českých básníků se vztahem k vodě a je zde i článek o živé přírodě kolem Svratky a o kulturních památkách v Tišnově a okolí. Určitě každý, komu

se sborník **70 let sportovního rybářství na Tišnovsku** dostane do ruky, jej se zájmem pročte, i když k rybaření nemá vůbec žádný vztah. A právě pro svoji rozmanitou náplň si jej každý uschová. - ok -

Vkusnou publikaci napsanou k 95. výročí narození a k 30. výročí smrti básníka Petra Křičky vydalo v roce 1979 Horácké muzeum v Novém Městě na Moravě Pod názvem **Malá vzpomínka na dobrého člověka** ji připravila Anna Křičková, vdova po básníku.

48 stránková brožura obsahuje mimo jiné údaje životopisné, řadu fotografií z Křičkova života, z nichž mnohé jsou takto publikovány poprvé, a úryvky z Mistrovy korespondence.

Autorce se citově podařilo vyjádřit nejen Křičkův vztah k milované Vysočině, ale i celkově jeho osobnost. Tím tato malá publikace přerůstá rámec regionální. (i)

O ŤUHÝKOVI OBECNÉM

Skončily prázdniny, školáci posmutněli a melancholie je patrná i v přírodě. Začíná podzim, pomalu létá babí léto, předzvěst budoucích mokrých dnů podzimních i těch studených zimních. Ptačí svět posedla snaha shromažďovat se. Všude se tvoří hloučky, skupiny, hejna. Je slyšet štěbetání a švitoření, jak se radí před cestou k jihu. Jedním z těch, kteří nejsou ochotni s námi sdílet zimní nepohodu, je i ťuhýk obecný. V době léta jsme se s ním mohli setkat na teplejších otevřených místech s keři nebo ojedinělými stromy, třeba v Šatanech nebo u Březiny. Seděl na nejvyšší větévce skoro nehybně, náhle prudce vyrazil, za něčím se hnal vzduchem, spustil se k zemi. A znovu na větvičku a čekání pokračuje. Rezavá záda, šedá hlava s tmavým pruhem přes oko, to je sameček ťuhýka obecného, samička je zbarvena nenápadněji. Přestože jeho výhradní potravou je hmyz i drobní obratlovci, třeba myšky, žáby apod., nepožíval nikdy příšné obliby lidí, protože mu přisuzovali typicky lidskou vlastnost, jakou je krutost. Ťuhýk má totiž ve zvyku napichovat si svoji kořist na trny. Jednak si tím vytváří zásobárnu a také se mu takto lépe zpracovává pokud je tužší. Z téhož důvodu došlo i k zajímavému anatomickému přizpůsobení zobáku, který je na konci zahnut a je opatřen, podobně jako u sokolovitých dravců, vymožeností zvanou zejk, to je takovým zářezem v horní části, sloužícím k snadnějšímu trhání potravy. Neoblíbenost ťuhýka je vůči němu dosti nespravedlivá. Ostatně přisuzování lidských vlastností zvířatům je zpozdilé a mnohdy hodně škodlivé, zvláště když jsou takové neobjektivní pocity motivem k jednání. Chování zvířat je záležitostí převážně pudovou, kterou jim dala příroda vývojem, jako taková má svoji důležitost pro udržení přirozené rovnováhy a nemá nic společného se záští, závistí nebo nenávistí.

Ze zimoviště v Africe se k nám ťuhýk vrací koncem dubna nebo v květnu. Krátce nato si staví z trávy a kořínků hnízdo, do něhož snáší samička 4 - 6 narůžovělých tečkovaných vajíček a zahřívá je po 14 - 15 dní. Na hnízdě se mladí dlouho nezdrží a brzy je opouštějí. Pak je můžeme vidět poletovat uvnitř keře za hlasitého pokřiku. Z rozvětvené rodiny ťuhýkovitých, čítající 67 druhů, vyskytují se v naší republice 4, na Tišnovsku se však setkáme častěji pouze s výše jmenovaným. Přejme si, aby to setkání platilo i pro příští rok.

Josef Ptáček

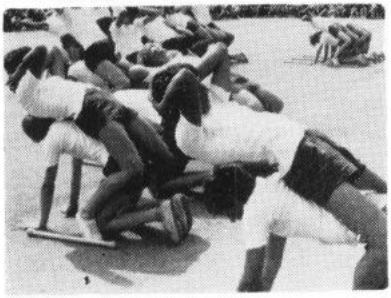
SPORT

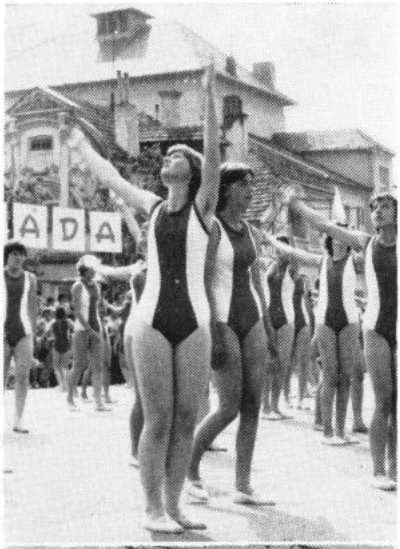
MĚSTSKÁ SPARTAKIÁDA

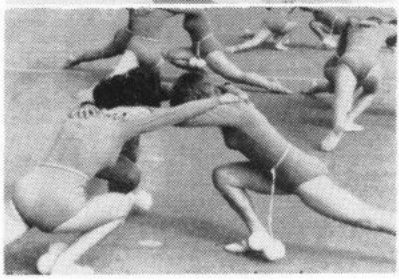
Sluneční sobotní odpoledne 14. června. Průvod cvičenců Čs. spartakiády 1980 prošel ulicemi města. I když místní rozhlas „stávkoval", a tedy hudba nehrála do pochodu, nikomu to na dobré náladě neubralo. (Usměvavé mladší žáky zachytil objektiv na náměstí.) Na házenkářském hřišti pak více než 2,5 hodiny trval program, ve kterém se představili všichni cvičenci, nacvičující v Tišnově spartakiádu, kromě mužů. Ti byli v Brně na posledním krajském nácviku před Strahovem.

Přesto, že v našem obrázkovém zpravodajství vám můžeme připomenout jen několik okamžiků tohoto pěkného dne, věříme, že vám dlouho zůstanou v paměti nejen pěkné zážitky z vystoupení mladších žákyň v zelených sukénkách nebo z náročné skladby starších žáků, zvládnuté na jedničku. Starší žákyně, dorostenky (cvičící na hudbu tišnovského rodáka Aleše Sig-

munda), ženy v obou skladbách, ale i ti, které snímkem nepřipomínáme (nejmladší školáci a dorostenci), ukázali, že svou skladbu zvládli výborně. Zní hymna, na stožáru klesá vlajka. Ať žije ČS. spartakiáda 1985!

Foto Josef Ptáček (i)

VZHŮRU DO LIGY!

TIŠNOVŠTÍ HÁZENKÁŘI MAJÍ PŘED SEBOU HISTORICKOU SEZÓNU

Neděle 7. září bude pro sportovní Tišnov malým svátkem – na hřiště za sokolovnou vyběhnou naši házenkáři, aby vybojovali první utkání národní ligy na domácí půdě proti Železárnám Prostějov. Bude to úvodní dějství bohaté série, která by měla být naplněna hodnotným sportem a kterou si tišnovská házená za dlouholetou usilovnou činnost bezesporu zaslouží. Je možné ji chápat jako dovršení cesty, po níž házenkáři důsledně postupovali v předešlém období. Oddíl tím na sportovním poli zřejmě dosáhl vrcholu současných možností a rozhodně splnil své cíle. Taková úvaha by však snadno mohla zavánět podceňováním a nedůvěrou k celku pro nastávající boje. Raději tedy vychutnávejme ligovou skutečnost a přejme si, aby nešlo jen o ukončení jedné etapy, ale zároveň o začátek nové, v níž by si naši hráči dokázali udržet své místo v druhé nejvyšší soutěži ČSSR.

Tišnovská házená neponese přívlastek „ligová" poprvé. Už před časem se u nás hrávala tehdejší druhá liga, po ní pak divize a poměrně nedávno i první dorostenecká liga, kterou na vlastní kůži okusila i řada hráčů současného kádru. Tentokrát jsme se vyšplhali k této poctě po tříletém působení v krajském přeboru, zakončeném letošním přesvědčivým prvenstvím a titulem přeborníka Jihomoravského kraje. Naše družstvo za celou sezónu prohrálo jen třikrát; z toho doma jen jednou – v zápase s MCV Brno, který už nemohl ohrozit náš postup. Soupeř se v něm navíc představil s velmi zdatným novým mužstvem, jemuž je přisuzována pro nový ročník úloha favorita přeboru. Jedenáct utkání skončilo vítězstvím našich – osm doma a tři venku. Zejména ta domácí se – s výjimkou zápasu proti Újezdu, který odešel s třicetigólovým přídělem – sobě podobala jako vejce vejci. Po rozpačitém začátku a vyrovnaném prvním poločase odcházelo zpravidla do kabin ve vedení hostující mužstvo, ovšem po přestávce nastal obrat a konečný výsledek byl příznivý pro domácí. Tato okolnost svědčí o výborné fyzické kondici, o níž se opíralo pojetí naší hry. Nedá se však říci, že bychom hráli vyloženě silovou házenou – tak jako v minulosti se zejména Novotný staral o to, aby se oko diváka mohlo potěšit i vtipnou kombinační akcí. Byl to zpravidla rovněž on, kdo v rozhodujících momentech zápasů dokázal zatroubit k útoku, nalézt klíč k překonání soupeřovy obrany a přivodit zvrat. Po jeho boku stály další dvě tradiční opory – střelec Sequens, jemuž vyšla zejména podzimní část soutěže, a pilíř obrany Bárta, z jehož fyzické konstrukce mají soupeři obavy zřejmě už před zápasem. Stabilní kádr v poli dále s úspěchem doplňovali Smejkal, Hanák, ing. Chlup, ing. Mareš, Doubek, Lamač a Dobeš (ten ale mnoho zápasů promarodil po zlomenině nohy).

V brance se střídali především Červinka a Miovský; oba dokázali doslova „udělat" zápas, ale na druhé straně jejich forma poněkud kolísala. První brankář ing. Jeřábek je už delší dobu víc nemocen než zdráv, takže se celek musel obejít bez něho. Na závěr je třeba jmenovat pochopitelně i trenéra Kabeše, který zvládl svůj první rok ve funkci na jedničku; s klidem a bez vzrušování dovedl své mužstvo až ke kýženému cíli. Není ale pochyb o tom, že svůj podíl na postupu má i bývalý kormidelník mužstva Mareš, který zastával úlohu trenéra po mnoho předešlých let a leccos z toho, co v té době dal tišnovské házené do vínku, se podařilo právě letos zúročit. Na úspěchu má také bezesporu zásluhu technický vedoucí Klusák.

Čekáme tedy na ligu a bude jistě zajímavé vědět, kdo v ní čeká na nás. Přesný rozpis utkání je přiložen, proto jen stručný komentář k rozlosování, které je dost nepříjemné. Hned první kolo jsou naši hráči nuceni absolvovat na půdě ještě vloni prvoligového Gottwaldova a to je start víc než obtížný. Vzápětí hostíme Prostějov, který se naopak v soutěži udržel jen díky tomu, že Ostrava postoupila do I. ligy místo favorizovaného Náchoda. Z dalších celků známe dobře především Holešov a Telnici. Zbývajících 5 týmů je ze severní Moravy: Zubří je loňská štika soutěže, Olomouc by měla hrát o špici tabulky, Kopřivnice B je podobně jako my nováček, ale může občas využít i některých hráčů z prvoligového áčka, Rožnovu se přisuzuje spíš boj o udržení, zatímco Karviná se naopak řadí mezi adepty postupu. Do této společnosti tedy patří i Baník Tišnov, v jehož řadách by mělo nastoupit i několik nových posil, ale vzhledem k uzávěrce tohoto čísla není vhodné o tom blíže hovořit, neboť v září může všechno vypadat jinak.

Co ale stojí za zmínku, je věkové složení našeho kolektivu. Pomineme-li Miovského, kterému je 20 let a který při optimálním vyřešení zdravotních problémů ostatních strážců branky bude třetím brankářem, je nejmladším členem týmu Sequens, kterému bude v zimě už 26 let. V dorostu se bohužel neukazuje zatím nikdo, kdo by byl schopen ihned kádr doplnit. Ti, kteří po uplynutí 18 let přešli do béčka (skončilo třetí v okresním přeboru), rovněž nesplňují náročné požadavky na místo v A-týmu, třebaže například Klíma už pár minut v jeho dresu odehrál. Vypadá to na nevyhnutelné generační potíže, s nimiž se čas od času setkává většina sportovních oddílů menších měst. Není však možné čekat až na další „vlnu", která by přihrála nové talenty, neboť ta by mohla

Stojící zleva: Hanák, ing. Mareš, Dobeš Lamač, Novotný, ing. Chlup, dřepící: Majzlík, Smejkal, Červinka, Sequens, Doubek. Foto: Petr Sequens

přijít příliš pozdě. Odbíjenkáři, kteří kdysi hráli druhou ligu, na podobnou situaci doplatili a nové „vlny" se nedočkali vlastně dodnes. Mezi tenisty se už náznaky tohoto stavu pozvolna rodí také, i když zde je naštěstí kolektiv podstatně mladší. Popularita házené v Tišnově je teď na takové úrovni, že lepší příležitost pro podchycení nových zájemců může těžko nastat. Toho je potřeba důsledně využít a pokusit se podobnou „vlnu" vytvořit; je ovšem známo, že práce tohoto druhu je čím dál obtížnější.

Úplně nakonec ještě slovo k divákům: Chodí vás hodně a to je dobře. Fandíte ze všech sil, což je ještě lepší. Při zápase s MCV Brno letos v červnu, v němž se našim nevedlo a prohráli, přestože jim na úspěchu i kvůli vám velmi záleželo, jste se však z ochozů obrazně řečeno vytratili. Po Tišnově pak dokonce kolovaly řeči, které tišnovské házenkáře po této jediné porážce zatracovaly a braly jim chuť. Kluci to budou mít letos hrozně těžké a právě vy jim v tom můžete pomáhat. Stůjte při nich a povzbuzujte, i když se jim nebude dařit, neočekávejte vítězství za každou cenu - buďte zkrátka publikem, které sice vytvoří za sokolovnou „vřící kotel", ale neztratí po jediném neúspěchu sportovního ducha a úctu k hráčům. Věřím, že to dokážete.

Tabulka krajského přeboru 1979 - 80:

1. Tišnov	26	6. Nové Veselí	17
2. Ivančice	24	7. Újezd	15
3. Bystřice pod Hostýnem	22	8. Juliánov	14
4. Napajedla	21	9. Vizovice	13
5. MCV Brno	20	10. I. brněnská	8

Rozlosování národní ligy - podzim 1980

31. srpna - Gottwaldov - Tišnov	5. října - Tišnov - Karviná
7. září - Tišnov - Prostějov	12. října - Kopřivnice B - Tišnov
14. září - Zubří - Tišnov	19. října - Tišnov - Telnice
21. září - Tišnov - Rožnov	26. října - Holešov - Tišnov
28. září - Olomouc - Tišnov	

V. Seyfert

VRÁTIT SE JEŠTĚ JEDNOU

na strahovský stadión jako cvičenec si přeje nejstarší účastník Československé spartakiády s. Karel Müller z Frýdku-Místku. V Rudém právu 28. 6. t. r. jsme si mohli o něm přečíst více. Nás především zaujalo, že se narodil 25. února 1898 v Tišnově a že tu jako šestiletý začal pravidelně cvičit. Již roku 1904 se účastnil hromadného cvičení na sletu Rastislavovy župy v Tišnově. Do svého nynějšího působiště se dostal jako voják v roce 1919.

Zatím nevynechal ani jednu spartakiádu a my mu ze srdce přejeme, aby se mu splnilo i přání cvičit na Československé spartakiádě 1985. (i)

O HORNICKÝ KAHAN

Podnikový výbor ROH Uranových dolů a oddíl kopané TJ Baník Tišnov jsou pořadateli III. ročníku fotbalového turnaje O HORNICKÝ KAHAN, kterého se zúčastní neregistrovaní hráči nad 35 let. Uskuteční se v neděli 7. září - v rámci oslav Dne horníků - na hřišti na Ostrovci, zahájení v 7.30 hodin. Přihlášená mužstva: Kuřim (vítěz z roku 1978), Moravské Knínice, FLAMENGO Dolní Rožínka, Tišnov (vítěz z roku 1979). Srdečně zvou pořadatelé.

XIV. ROČNÍK MMZ

Na šedesát závodníků se zúčastní letošních mezinárodních muškařských závodů, které se už tradičně uskuteční v Doubravníku. Jejich čtrnáctý ročník uspořádá místní organizace Čs. rybářského svazu v Tišnově a uvidíme na nich soutěžit jednotlivce a tříčlenná družstva od nás i ze zahraničí v úseku řeky Svratky od Doubravníka po Borač. Datum svátku rybářů: neděle 7. září 1980. (vb)

KRAJSKÝ PŘEBOR V TROJBOJI

Krajský odbor lovu ryb udicí (LRU) pořádá každý druhý rok kvalifikační závody do krajského družstva. Pořadatelem letošní kvalifikace a současně přeboru kraje byla místní organizace Čs. rybářského svazu v Tišnově, odbor LRU. Na prvním místě v přívlači i v mušce se umístil Slavoj Svoboda ze Znojma. Na předních místech skončili tišnovští Miloš Cibulka, Jirka Malásek a Bohumil Kabeš spolu s juniory Jaroslavem Dvořákem a Miroslavem Koudelkou. Exmistryně ČSR Marie Malásková závodila jako jediná žena a tím už měla předem zajištěnu účast v krajském družstvu. Z celého Jihomoravského kraje závodilo na dvacet závodníků, vítězové obdrželi diplomy i hodnotné ceny, jež zajistil krajský odbor. Rozhodčí byli z řad žáků - členů rybářského kroužku ZDŠ Gottwaldova a Smíškova. Tišnovský odbor LRU tak navázal spolupráci s mládeží, v níž bude i v budoucnu pokračovat.

(vb)

MLADOST DO NOVÉ SEZÓNY

Loutkové divadlo Mladost při SZKP v Tišnově připravilo pro nejmenší reprízu pohádkového představení O červeném autíčku (jehož premiéru jsme viděli letos v květnu). Pohádka byla nacvičena k 35. výročí osvobození naší vlasti v režii zvuku dr. Jiřího Frýby; je velmi náročná po stránce vodičské i technické, avšak soubor se s ní v režii Miloše Navary velmi dobře vypořádal. Představení, pro něž složil hudbu Jaroslav Dvořák z divadla Večerní Brno, sehraje Mladost 14. září a poté se s ním představí na okresní přehlídce v Rosicích. (vb)

OSLAVY DNE HORNÍKŮ

Tradiční oslavy Dne horníků se v Tišnově uskuteční letos ve dnech 12. až 14. září. Vyvrcholí oblíbeným hornickým jarmarkem.

Podrobný program sledujte na plakátech!

Sdružený závodní klub pracujících ROH v Tišnově

u s p o ř á d á

ve školním roce 1980/81 v rámci mimoškolního vzdělávání pracujících a mládeže

K U R S Y - němčiny
angličtiny
hudební výchovy
jazz-gymnastiky
kondičního cvičení
střihů a šití
pletení na stroji
společenské výchovy
a tance

Zahájení kursů se uskuteční v září 1980.

Přihlášky a podrobné informace v kanceláři SZKP ROH Tišnov, Mlýnská ul. 152 - telefon 666

KLUB PŘÁTEL HUDBY
při SZKP ROH Tišnov

připravil pro sezónu 1980/81 tento

k o n c e r t n í p r o g r a m

říjen 1980
- Koncert pražských umělců
  flétna - s. Hezl
  soprán - s. Bortlová, členka ND v Praze
  klavír - s. Kolář

listopad 1980
- Komorní orchestr Boh. M a r t i n ů

prosinec 1980
- Brněnští madrigalisté

únor 1981
- J. Velebová - klavír
  J. Pěruška - viola

duben 1981
- Brněnští hornisté

červen 1981
- Laureáti mezinárodních soutěží

Přihlášky do „Klubu přátel hudby" pro sezónu 1980/1981 zasílejte na adresu: Sdružený závodní klub pracujících ROH - KPH 666 01 Tišnov, Mlynská ulice 152.

Půjčovní doba v MěLK:

pro dospělé: po, st 8 - 12;
út, pá 13 - 18
pro děti: po, st 13 - 18
v Tišnově II: út 15 - 18

LETNÍ KINO

2. út - 20.30 hodin
VERZE PLUKOVNÍKA ZORINA „S"
Sovětský barevný film. Detektivní příběh o loupeži klenotů a záhadné vraždě.
Vstupné 5 Kčs

3. st, 4. čt - 20.30 hodin
●● **SAN BABILO - 20 HODIN**
Italský barevný film. Obraz aktuální hrozby, která se vznáší nad dnešní Itálií.
Vstupné 6 Kčs

5. pá, 6. so, 7. ne - 20.30 hodin
● **MZDA STRACHU**
Barevný film USA. Nový filmový přepis dramatického dobrodružství čtyř řidičů.
Vstupné 6 Kčs

8. po, 9. út - 20.30 hodin
RUKOJMÍ V BELLA VISTA
Český barevný film.
Vstupné 6 Kčs

11 čt - 20.30 hodin
●● **KRUTÝ ŘÍM**
Italský barevný film. Dramatický osud muže bojujícího proti zločinu.
Vstupné 6 Kčs

12. pá, 13. so, 14. ne - 20.30 hodin
● **PAN VOK ODCHÁZÍ (širokoúhlý)**
Český barevný film. Historický obraz bez sádrového rámu.
Vstupné 8 Kčs

16. út - 20.30 hodin
CYANKÁLI A KAPKY DEŠTĚ
Rumunský barevný film. Kriminální příběh, který zdánlivě začal sebevraždou.
Vstupné 5 Kčs

17. st., 18. čt - 20.30 hodin
DIVOKÝM KURDISTÁNEM (širokoúhlý)
Barevný film NSR. Dobrodružný příběh z arabských pouští.
Vstupné 8 Kčs

19. pá, 20. so, 21. ne - 20.30 hodin
● **STEPUJÍCÍ STONOŽKA**
Francouzský barevný film o Venuši v bedně a třech mužích v nebezpečí.
Vstupné 6 Kčs

23. út - 20.30 hodin
● **JAK RODÍ CHLAP**
Český barevný film. Třikrát otcem, pokaždé jinak.
Vstupné 5 Kčs

24. st, 25. čt - 20.30 hodin
V ŘÍŠI STŘÍBRNÉHO LVA (širokoúhlý)
Barevný film NSR. Další dobrodružství románových hrdinů Karla Maye.
Vstupné 8 Kčs

26. pá, 27. so, 28. ne - 20.30 hodin
HODINÁŘOVA SVATEBNÍ CESTA KORÁLOVÝM MOŘEM
Český barevný film. Hudební crazzy komedie s Ladislavou Kozderkovou a Luďkem Sobotou v hlavních rolích.
Vstupné 6 Kčs

29. po, 30. út - 20.30 hodin
●● **TŘI TYGŘI PROTI TŘEM TYGRŮM**
Italský barevný povídkový film humorného ladění.
Vstupné 6 Kčs

Dětské představení:

7. ne - 9.30 hodin
NEJKRÁSNĚJŠÍ KŮŇ
Sovětský barevný širokoúhlý film.
Vstupné děti 2 Kčs, dospělí 4 Kčs

14. ne - 9.30 hodin
ROBINSONOVA BLÁZNIVÁ DOBRODRUŽSTVÍ
Barevný film NSR.

21. ne - 9.30 hodin
O PTAČÍ VÍLE A STATEČNÉM PASTÝŘI
Sovětský barevný šorokoúhlý film.
Vstupné děti 2 Kčs, dospělí 4 Kčs

28. ne - 9.30 hodin
BABIČKA ČARODĚJKA
Český barevný film.

Filmy označené ● jsou mládeži nepřístupné

TIŠNOVSKÝ KULTURNÍ ZPRAVODAJ vydává MěstNV a MěV KSČ v Tišnově, řídí redakční kolektiv při kult. škol. komisi MěstNV. Adresa: MěstNV, 666 19 Tišnov. Cena 2 Kčs. Tisk 58 Dolní Kounice - 2663-80 - 456.12/80-Lá 150

TIŠNOVSKÝ kulturní ZPRAVODAJ

ŘÍJEN 1980 Ročník XI Číslo 10

KDYŽ SLOVA A ČINY LADÍ...

Vstupujeme do období, v němž všechna naše práce bude úzce spojena s přípravami na XVI. sjezd Komunistické strany Československa a voleb do zastupitelských orgánů. Navážeme na pozitivní výsledky z minulých měsíců a obohatíme je o nové úspěchy. To znamená, že nadchází i čas zhodnotit, co se podařilo, a kde jsou rezervy. Na základě toho bude nutné soustředit pozornost na problémy, které je nezbytné řešit letos, do konce volebního období i v příštích létech.

Jistě v našem městě si nemůžeme stěžovat na malý počet akcí, zvláště v budovatelské činnosti, kdy dobrovolnou prací lidí vznikly značné hodnoty. To víme všichni, čtenáři našeho zpravodaje, všichni občané Tišnova. Aby se však město stalo skutečně moderním – vzhlednými ulicemi počínaje a perfektními službami konče – to si vyžádá ještě značné úsilí. Úsilí všech. Nikterak proto nelze souhlasit s názory, bohužel leckdy dosti zakořeněnými, že starost o město je výhradně věcí funkcionářů národního výboru a poslanců, a nás ostatních občanů se dotýká jen málo, anebo vůbec. Takovéto „připomínky nezainteresovaných" překážejí a škodí organizátorské práci a zároveň tlumí iniciativu lidí. Tito nezainteresovaní však zpravidla bývají první, kdo vystupují na veřejných schůzích s ostrou kritikou nešvarů ve svém okolí – na nedostatečnou občanskou vybavenost nového sídliště, na rozbahněné komunikace apod. Nikdy ale už nehovoří o tom, jak situaci změnit, čím oni sami přispějí k nápravě.

Případy ojedinělé, avšak existují. Už sám tento fakt nutí k zamyšlení. Vždyť klíč ke zvládnutí úkolů, které před námi stojí, je v každém z nás.

Jaroslav Brácha

V DUCHU DOBRÝCH TRADIC

K 60. VÝROČÍ ZALOŽENÍ TIŠNOVSKÉHO GYMNÁZIA

Před 10 lety – v říjnu 1970 – se uskutečnily oslavy 50 let založení tišnovského gymnázia. Tomuto jubileu byla věnována náležitá pozornost, uskutečnilo se zdařilé setkání absolventů, vyšel jubilejní almanach. V něm byla shrnuta úspěšná padesátiletá cesta školy při výchově mladé inteligence.

V těchto týdnech vzpomínáme již 60. výročí vzniku první a nyní opět jediné tišnovské střední školy. Připomeňme si ve stručnosti těch posledních deset let, která znamenají další výraznou etapu v dějinách našeho gymnázia.

Údobí konsolidace před XIV. sjezdem KSČ vytvořilo základní předpoklad pro klidnou práci školy. XIV. sjezd KSČ, konaný v květnu 1971, uložil pedagogům zintenzívnit ideově výchovnou práci v celém učebním procesu, usilovat o zapojení školy do společenského dění a pomáhat studentům především z dělnických a rolnických rodin. Sjezdové závěry na našem gymnáziu s úspěchem plnilo nové vedení školy v čele s mladou ředitelkou Zdeňkou Dobřickou, která stojí v čele ústavu od 1. 1. 1971 doposud.

Pedagogický sbor tvořilo ve školním roce 1971/72 celkem 19 stálých profesorů. V10 třídách měla škola 326 žáků, z toho 203 dívky. Z Brna dojiždělo 58 žáků. Šest tříd mělo zaměření přírodovědné, dvě humanitní, jedna na výuku ruštiny a moderních jazyků a jedna na výuku matematiky a fyziky. Maturitami v r. 1971 skončily poslední ročníky střední všeobecně vzdělávací školy a tím byl na škole plně realizován zákon o čtyřletých gymnáziích z prosince 1968.

Vuřt chutná nejlépe opečený nad táborákem. Foto na titulní straně Milan Loskot.

Do prvních ročníků byli přijati studenti již podle nových směrnic, odpovídajících sociální struktuře obyvatelstva; z dělnických rodin 48, ze zemědělských 9 a jiných 39 žáků.

V školním roce 1972/73 vzrostl počet tříd na 12, v každém ročníku byly tři třídy. S počtem tříd se samozřejmě zvýšil i počet žáků školy na 373 a v podstatě se udržoval ve stejné výši po celých deset let (v škol. r. 1977/78 bylo na škole 395 studujících, z toho z Brna 61). V současném školním roce má gymnázium již 13 tříd a předpokládá se nárůst na 16 tříd. Během let se zvyšoval podíl studentů z dělnických a zemědělských rodin, který koncem sedmdesátých let dosáhl optimální výše 67,5 %.

Zdeňka Dobřická, ředitelka gymnázia

Co se týče obsahové náplně učiva, znamená výrazný předěl v dějinách našeho školství školní rok 1976/77, kdy byl předložen projekt dalšího rozvoje československé výchovně vzdělávací soustavy. Představuje dlouhodobý program rozvoje výchovy a vzdělávání v naší vlasti, zabezpečující další prohloubení demokratického charakteru a modernizaci výchovně vzdělávacího systému, a tím i soustavné zvyšování vzdělanostní úrovně všeho lidu. Tento komplexně politický program v sobě promítá úkoly a zřetele ideově politické, ekonomické, sociální i kulturní. Gymnázia jsou koncipována jako všeobecně vzdělávací polytechnické střední školy, které svým obsahem navazují na základní školu a především připravují žáky ke studiu na vysokých školách a na takové funkce a povolání, v jejichž kvalifikačních předpokladech se významně uplatňuje přiměřené zvládnutí všeobecného vzdělání. Na rozdíl od současné diferenciace na větev přírodovědnou a humanitní se stanoví jednotný učební plán gymnázií s posíleným základem matematiky a přírodovědných předmětů, diferencovaný předměty volitelnými. Osobní zájmy a schopnosti žáků lze rozvíjet volbou předmětů ze souboru základů výroby a odborné přípravy, z nichž se tišnovské gymnázium bude v budoucnu zaměřovat na základy ekonomiky, zemědělství a elektrotechniky.

I když podle tohoto nového projektu začaly v zmíněném školním roce pracovat jen první třídy základních škol (tito žáci jsou nyní v 5. třídách ZŠ), projevila se nová koncepce i v práci našeho ústavu. Již ve školním roce 1974/75 byli experi-

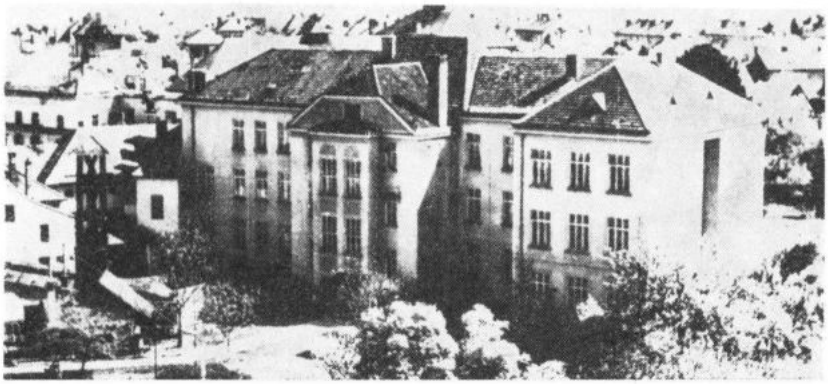

Foto Josef Ptáček

mentálně přijati do prvních ročníků žáci z 8. tříd. Od školního roku 1976/77 nebyla již otevřena v 1. roč. humanitní třída, takže postupně všechny třídy budou mít zaměření přírodovědné. Nové koncepci gymnázia odpovídá i zavádění nepovinných odborných předmětů. Na naší škole se již několik let vyučují základy administrativy. Od školního roku 1972/73 je na škole též vyučováno jako nepovinný předmět řízení motorových vozidel.

Vnitřní život školy se řídí školním řádem platným od školního roku 1973/74. V témže roce byly také nově formulovány v klasifikačním řádu prospěchové stupně.

Základní úkoly současné školy byly stanoveny v závěrech XV. sjezdu KSČ v roce 1976. Především kladou důraz na systematické zvyšování ideové, odborné a pedagogické úrovně vyučujících a ve výchovném procesu na cílevědomé formování vlastností socialisticky smýšlejícího člověka, na rozvíjení výchovy k volbě povolání v souladu s potřebami společnosti, na posilování pracovní a polytechnické výchovy a na zvyšování efektivnosti vyučování.

Aby mohly být vytvořeny příznivé podmínky pro výuku, bylo třeba s nárůstem počtu tříd postupně uvolňovat učebny, které v budově gymnázia dříve užívala ZDŠ Gottwaldova ul. Ve školním roce 1971/72 byla již celá budova k dispozici gymnáziu, takže bylo možno modernizovat speciální učebny fyziky, chemie a jazykovou laboratoř a lépe je využívat. Zvláště při vybavování technických učeben pomůckami vydatně pomohlo Vysoké učení technické v Brně a patronátní závod Uranových dolů v Dolní Rožínce při úpravách. Růst tříd si vyžádal adaptaci dvou místností v suterénu(byla tam zřízena učebna pro hudební výchovu) a teprve po získání budovy bývalé zemědělské školy v r. 1977 bylo možno vybudovat odbornou učebnu branné výchovy, dějepisu a zeměpisu. Tělesné výchově se nadále vyučuje v sokolovně. V rozpočtu školy je každoročně pamatováno určitou částkou na údržbu a menší úpravy, takže školní budova i přes poměrné stáří stále vhodně slouží svému účelu.

Pedagogický sbor gymnázia se v průběhu posledních let poměrně stabilizoval. Tvoří dobrý jednotný kolektiv bez rozdílů generačních nebo oborových, na počátku školního roku 1980/81 má celkem 28 členů (o dobrý chod školy se stará 7 správních zaměstnanců). Politickému vzdělávání profesorů věnuje vedení školy plánovitou pozornost. Během let absolvovali i bezpartijní profesoři několik cyklů politického školení na úrovni středního stupně večerních škol stranického vzdělávání. Odborný růst pedagogů je zvyšován absolvováním postgraduálního studia na vysokých školách a dva vědecky pracující profesoři získali tituly doktorů přírodních věd.

Na velmi dobré úrovni je spolupráce vedení školy s MěV KSČ v Tišnově. Zástupce ředitelky s. Jaroslav Komprs je členem MěV KSČ, vedoucí funkcionáři MěV KSČ, NF a MěstNV se zúčastňují nejen různých akcí na škole, ale pomáhají též při řešení vzniklých problémů.

Velmi dobře je hodnocena také práce ZO ROH. Výbor v čele s prof. Jarmilou Jurkovou je iniciátorem řady kulturních a společenských akcí ve škole. Jen např. na počest IX. všeodborového sjezdu uzavřeli profesoři celkem 78 osobních závazků z různých oblastí své činnosti.

Též spolupráce školy s výborem SRPŠ je dobrá. SRPŠ ze svých finančních prostředků přispívá žákům na lyžařské zájezdy, které jsou každoročně pořádány pro 1. ročníky, na taneční hodiny i na další akce. SRPŠ také kupuje knihy, kterými jsou pravidelně odměňováni nejlepší studenti za výborný prospěch, za úspěšnou účast ve studentských olympiádách a za oceněné samostatné ročníkové práce.

Jako oboustranně prospěšnou lze hodnotit patronátní smlouvu uzavřenou mezi gymnáziem a Uranovými doly Dolní Rožínka na pět let v r. 1975. Škola zajišťoval aUD vedoucí pro pionýrské tábory, tlumočníky, kulturní pořady pro slavnostní akce a naopak horníci pomohli např. při montáži zařízení v kabinetech, přispívali na učební pomůcky, půjčovali autobus k přepravě na lyžařské kursy aj. Pevné místo v životě školy má i svazácká organizace. Ve školním roce 1971/72

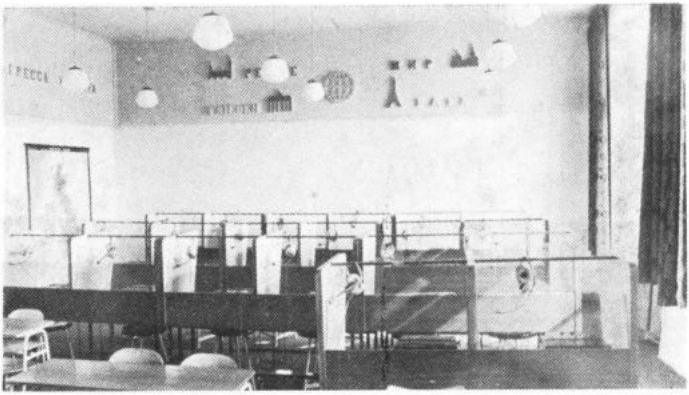
Profesorský sbor tišnovského gymnázia v sedmdesátých letech. Stojící zleva: s. Jaroš (školník), Kabeš, dr. Fichtel, Salajka, Toufarová, Štemberová, Sodomková (referentka), Salajková, Komprs, Kadlec; sedící: Kapounová, Plíšková, Mylbachrová, Šuhájková, Dobřická (ředitelka školy), Kadlecová-Brůžová, Vokřínková, Zavřelová, Strážnická. Ze stabilního kádru sboru na fotografii chybějí s. Jurková, Jakubcová, dr. Štourač a Tesař. (Foto z roku 1976)

bylo v SSM organizováno 97 studentů, tj. 29 % žáků školy. Postupně se však řady členů SSM rozrůstaly (ve škol. r. 1976/77 bylo již v SSM 290 studentů z 345). Někteří působí v ZO SSM v místě bydliště.

Svazácká organizace gymnázia je MěV SSM v Tišnově hodnocena jako jedna z nejlepších. Svazáci pořádají řadu akcí, zvláště sportovních, při nichž v rámci různých okresních a krajských soutěží dosáhli mnoho pěkných výsledků. Jen např. na počest II. sjezdu SSM v r. 1977 odpracovali na 8100 brigádnických hodin na pomoc zemědělství, 1000 hod. na budování vlastního zařízení, 1500 hod. při plnění volebního programu Národní fronty. Přispívají na fond solidarity a nemalým podílem se zúčastňují letní prázdninové aktivity na pomoc národnímu hospodářství.

Zde je třeba také připomenout pravidelnou pomoc zemědělským družstvům v okolí Tišnova při sklizni brambor a účast na chmelové brigádě na Žatecku. V minulém roce odpracovali studenti tišnovského gymnázia při úpravě města a v akci Z více než 3000 brigádnických hodin, pro Lesní závod Kuřim vysazovali stromky, pomáhají i v papírně v Tišnově II.

V r. 1977 při příležitosti kulturního vystoupení k oslavě 60. výročí VŘSR navázala svazácká organizace tišnovského gymnázia družbu s komsomolskou organizací v posádce sovětských vojsk v Květné u Poličky, kam studenti pravidelně dojíždějí s kulturním pořadem a na přátelská utkání ve volejbalu a v šachu. Naopak zase sovětští vojáci přijíždějí zpravidla u příležitosti Dne studenstva do Tišnova a besedují se žáky. Družební návštěvy jsou mezi studenty velice oblíbené. Při ZO SSM na škole působí i dvě hudební skupiny (beat a country), které přispívají k bohatšímu kulturnímu životu organizace.

Moderní jazyková laboratoř.

Ředitelství školy ZO SSM v její činnosti pomáhá.

Mohlo by se zdát, že průběh každého školního roku je si velmi podobný. Je to pravda jen pokud si všímáme vnějšího rámce. Každoročně se opakující akce však mívají značně rozdílnou náplň.

Už tradičně dobrých výsledků dosahuje tišnovské gymnázium v zájmové činnosti studentů, které se projevují dobrým umístěním v soutěžích matematické, fyzikální, chemické a biologické olympiády, v olympiádě ruského a českého jazyka a v dalších soutěžích. V školní kronice je např. zaznamenán úspěch studentů Jiráčka, Juřička a Zavadila v Malé společenské maturitě v škol. r. 1971/72, kteří jako nejmladší účastníci celostátního kola soutěže byli pozváni na Pražský hrad na setkání studentů s představiteli strany a vlády. V zapomenutí nezapadnou ani úspěchy dalších studentů a studentek, ať už se jedná o umístění M. Stejskalové v literární soutěži Strážnice Marušky Kudeříkové, či úspěch J. Humpolcové v recitaci v ruském jazyce aj.

V celostátním kole biologické olympiády se v škol. r. 1972/73 dobře umístila A. Vojtová a přední místa v krajských kolech fyzikální olympiády získali M. Opatřil ve škol. r. 1973/74 a ve škol. r. 1979/80 Z. Kopecký (4. místo) a K. Muška (6. místo). Třetím v krajském kole matematické olympiády v témže roce byl Vl. Babák. 6. místo obsadil ve škol. r. 1977/78 v krajském kole v chemické olympiádě R. Šesták. Druhý v kraji a účastníkem národního kola soutěže Natura semper viva ve škol. r. 1978/79 byl O. Hruška.

Studenti a studentky tišnovského gymnázia cvičili i na strahovském stadiónu při Čs. spartakiádě 1975 i letos. Své skladby zvládli natolik, že je zacvičili bez chyby i při zrychlené hudbě na městské spartakiádě v Tišnově v červnu t. r., aniž by diváci něco zpozorovali.

Tišnovská veřejnost měla možnost shlédnout i jiné významnější akce školy, např. zdařilé studentské akademie na počest 55. výročí založení KSČ v květnu 1976 a v listopadu 1977 u příležitosti 60. výročí VŘSR.

Profesoři a studenti gymnázia se pravidelně účastní veřejného života v našem městě. Viděli jsme je např. na slavnostním shromáždění k nedožitým osmdesátinám Klementa Gottwalda, stejně jako při letošních oslavách v Šerkovicích nebo v čele prvomájového průvodu 1980.

Uplynulých deset let v historii našeho gymnázia značně upevnilo postavení školy jako činorodé součásti veřejného dění v Tišnově. Je to desetiletí, ve kterém se podařilo dobře uskutečňovat zásadu spojení školy se životem, období, které v dějinách školy patří bezesporu k velmi úspěšným.

Karel Fic

Místo kytičky

zasíláme co nejsrdečnější blahopřání občanům našeho města, kteří se v tomto měsíci dožívají význačného životního jubilea, 70., 75., 80. narozenin a více. Přejeme jim hodně zdraví, spokojenosti a osobní pohodu.

70 let se dožívají:

5. 10. **Václav Růžička,** U Humpolky 1507
15. 10. **Anna Hartmansgruberová,** Jiráskova 476
19. 10. **František Kalášek,** Fučíkova 1221
23. 10. **Evžen Marek,** Hanákova 420
24. 10. **František Ryba,** Rudé armády 352

75 let se dožívají:

1. 10. **Marie Prášilová,** Klášterská 696
5. 10. **Štěpán Novák,** Koráb 248
14. 10. **Marie Hrbotická,** Fučíkova 1234
16. 10. **Emilie Zemánková,** Havlíčkova 327
21. 10. **Marie Frýbová,** Černohorská 308
26. 10. **Karel Cejnek,** Kvapilova 762
30. 10. **Karel Křepský,** Cihlářská 812
30. 10. **Jan Stejskal,** Husova 739

80. a vyšší narozeniny oslaví:

8. 10. **Marie Holcová,** Husova 695 Dožívá se 87 roků.
8. 10. **Marie Bittmannová,** Leninova 1631. Dožívá se 82 roků.
9. 10. **Josef Iványk,** Fučíkova 1230. Dožívá se 81 roků.
12. 10. **Terezie Divišová,** Komenského 1100. Dožívá se 83 roků.
12. 10. **Terezie Fillová,** Leninova 1626. Dožívá se 82 roků.
12. 10. **Marie Herzlíková,** Bezručova 247. Dožívá se 82 roků.
12. 10. **Marie Čevelová,** Rudé armády 971. Dožívá se 80 roků.
12. 10. **Božena Robotková,** Kukýrna 246. Dožívá se 80 roků.
13. 10. **Jaroslav Endlicher,** B. Němcové 1156. Dožívá se 82 roků.
14. 10. **Hedvika Bílá,** Revoluční 726. Dožívá se 86 roků.
15. 10. **Hedvika Jelínková,** Trávníky 1310. Dožívá se 83 roků.
15. 10. **Šárka Pisková,** nám. Míru 119. Dožívá se 80 roků.
19. 10. **Aloisie Šimková,** Majorova 410. Dožívá se 82 roků.
22. 10. **Marie Málková,** Husova 694. Dožívá se 89 roků.
25. 10. **Marie Odehnalová,** Nerudova 551. Dožívá se 86 roků.
25. 10. **Ida Vietzová,** Erbenova 948. Dožívá se 82 roků.
25. 10. **Františka Stejná,** Jamborova 927. Dožívá se 80 roků.
30. 10. **Božena Zenotti,** Králova 1670. Dožívá se 85 roků.
30. 10. **František Šmarda,** Družstevní 519. Dožívá se 81 roků.

Narození

v červenci 1980:

4. 7. Petra Holcnerová, Za mlýnem 174
13. 7. Jaroslav Klvač, Hradčany 48
14. 7. Radim Štěpánek, Osvobození 1657
14. 7. Milan Pospíšil, Osvobození 1666
17. 7. Pavla Navrátilová, Osvobození 1652
19. 7. Petr Kupka, Rudé armády 1533
20. 7. Robert Mach, Železné 71
25. 7. Petr Dvořák, Klášterská 369
26. 7. Dana Dvořáčková, Rudé armády 264
31. 7. Lucie Lašanová, Leninova 1629

Pohled na Tišnov z Květnice v r. 1959. Foto Antonín Šikula.

Z HISTORIE TIŠNOVSKA

Drahoš Šikola

Z DĚJIN ŠTĚPÁNOVIC

Štěpánovice (od 1. 7. 1980 součást Tišnova) jsou vesnice stará, byly založeny pravděpodobně ve 14. století. V 16. století náležely k majetku drahonínskému, s nímž přešly k panství pernštejnskému. Tehdejší jeho držitel Katharin z Katharu je prodal Hynkovi Brtnickému z Valdštejna, který je r. 1593 i s jinými vesnicemi postoupil výměnou klášteru tišnovskému. U tišnovského panství zůstala ves i po zrušení kláštera Porta coeli v r. 1782. Administrace státních statků prodala pak toto panství v r. 1799 svobodnému pánovi Vilému Mundymu a jeho syn zase r. 1821 svobodnému pánu Bedřichu Schellovi z Schellenbergu a Wittinghofu.

Štěpánovičtí poddaní se s domy a pozemky ještě před prodejem statků Vilému Mundymu vykoupili z poddanství a roboty i se svými domy a polnostmi. Do r. 1782 byli přifařeni k faře doubravnické, od založení farnosti v Předklášteří tam. Kolem r. 1790 měla obec 35 domů s 244 obyvateli, r. 1892 již 41 domů s 321 obyvateli.

V písemných dokladech nejsou zprávy o založení školy, ale ústní tradicí se uchovala zpráva, že již za Marie Terezie byla v obci škola, do které chodily děti nejen místní, ale i z blízkého Předklášteří. Po zrušení kláštera pak byla zdejší škola zrušena a obec přiškolena do Předklášteří, kde byla škola zřízena při faře. Tento stav však netrval dlouho, již r. 1790 byla ve Štěpánovicích opět škola.

Kdo na této škole vyučoval, není známo. Po francouzských válkách (asi r. 1817) zde učil bývalý raněný voják z válek až do r. 1830. Od r. 1830 do r. 1855 obsta-

rávali vyučování podučitelé, kteří byli na školu dosazováni děkany.

Každý rolník byl povinen dávat učitelovi čtvrtinu měřice žita (1 měřice byla 62 litrů) a 2 mírky hrachu nebo čočky. Obec tehdy čítala 23 rolníky; dostával tedy zdejší učitel 23 čtvrtí žita, tj. 5,75 měřic. 46 mírek luštěnin dělalo asi 92 litrů. Školní plat za dítě v první třídě byl 8 krejcarů, ve druhé třídě 12 kr. šajnových (30 kr. šajn. činilo 42 rakouských haléřů). Obec učiteli přenechávala asi 1,5 měřice pole k obdělávání. Celý tento roční příjem učitele obnášel podle školního zřízení 70 zlatých konvenční mince.

Roku 1855 žádala štěpánovická obec, aby zdejší škola byla proměněna v samostatnou školu triviální, aby obec měla právo učitele „prezentovati". Příznivé vyřízení této žádosti obdržela 8. května 1857.

PAMÁTNÍKY ŽIVÉHO ODKAZU

Pomník obětem světových válek v Lomnici u Tišnova. Foto Zdeněk Juránek.

ZA VIKTOREM STEJKALEM

Dne 12. srpna 1980 náhle zemřel ve věku 69 let soudruh Viktor Stejskal. Narodil se 6. února 1911 v malorolnické rodině v Crhově u Boskovic. Od r. 1945 byl příslušníkem SNB, ve funkci náčelníka OO VB v Tišnově v letech 1953 - 1969. Tišnovské veřejnosti byl znám i z členství v komisi pro ochranu veřejného pořádku MěstNV. Jako aktivní komunista vykonával s. Stejskal různé stranické funkce. Byl zapojen též v odboji a pracoval i v ČSPB.

Čest jeho světlé památce!

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

BLAHOPŘÁNÍ

K 70. narozeninám paní **Růženě Nejezové,** bytem Tišnov, Švermova 1642, které oslavila 3. září t. r., ji hodně zdraví a radosti z pěkného bydlení za všechny blízké ze srdce přeje dcera Růžena Šenkeříková. Paní Nejezová se do Tišnova přestěhovala teprve nedávno z Vohančic. Patří mezi pravidelné čtenáře našeho zpravodaje, a jak nám sdělila její dcera, má ho velmi ráda a všechna čísla si schovává. Také my se s přáním všeho nejlepšího připojujeme. TKZ

Dne 9. října oslaví 40. narozeniny náčelník železniční stanice Tišnov soudruh **Miloslav Grmolec,** člen MěV KSČ a redakční rady TKZ. Pevné zdraví a mnoho úspěchů v práci mu přejí spolupracovníci z red. TKZ.

PODĚKOVÁNÍ

Děkuji touto cestou všem, kteří mi od srdce blahopřáli k mému životnímu jubileu - 85. narozeninám. Zvláště děkuji sboru pro občanské záležitosti, funkcionářům a pracovníkům MěstNV v Tišnově, s nimiž jsem dlouho spolupracoval. Jsem velmi rád, že nezapomínají na nás starší.

Karel Findejs

Za poslední pozdrav přítomností při smutečních obřadech za mého zesnulého manžela **Františka Smažila** a za projevy soustrasti upřímně děkuje

Vanda Smažilová s rodinou

Děkujeme všem, kteří se přišli rozloučit do brněnského krematoria s naším drahým tatínkem a dědečkem soudruhem **Viktorem Stejskalem,** i za projevy soustrasti.

dcera Milada s rodinou

ZLATÉ SVATBY

Významné jubileum - padesát let společného života oslavili a oslaví:

dne 6. září
manželé **Josef a Marie Müllerovi,**
Tišnov, Leninova 1626,

dne 14. září
manželé **Stanislav a Olga Müllerovi,**
Tišnov, Trmačov 130,

dne 18. října
manželé **Oldřich a Marie Sekorovi,**
Tišnov, Černohorská 561.

Všem jubilantům přejeme hodně zdraví, štěstí a životní pohody do dalších let Sbor pro občanské záležitosti

TŘICET LET LŠU V TIŠNOVĚ

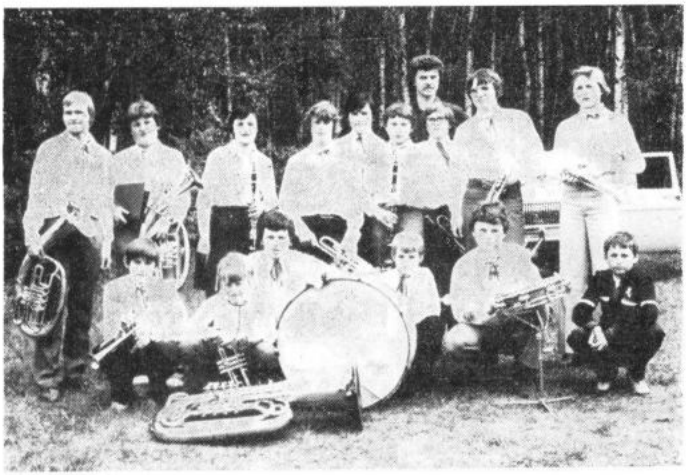
V minulém školním roce oslavila třicetileté jubileum lidová škola umění. Škola vznikla původně jako hudební ústav v r. 1949 a pod vedením tehdejšího ředitele Aleše Smíška dosáhla významných úspěchů. Zpočátku sem chodilo 120 žáků a vyučovalo se hře na klavír, později také hře na housle. Díky všestrannosti hu-

debního vzdělání některých učitelů školy se mohlo již od r. 1950 vyučovat hře na různé hudební nástroje; kromě tradičních oborů housle, klavír, vyučovalo se také hře na violu, violoncello, kontrabas, flétnu, klarinet, trubku, pozoun, lesní roh, tubu a jiné dechové nástroje. Od r. 1951 přibyl též taneční obor. Škola připravila schopné žáky pro vyšší studium na konzervatoři a také na vojenskou hudební školu v Roudnici n. L. Mnozí absolventi konzervatoře pokračovali ve studiu na JAMU v Brně a AMU v Praze. Za všechny úspěšné absolventy jmenujme alespoň některé: hudební skladatel Josef Růžička, klavírista, dirigent a redaktor Čs. rozhlasu v Brně; Boris Páč, violoncellista, člen Kvarteta města Brna a člen Státní filharmonie Brno; Josef Cecava, trumpetista, člen Státní filharmonie Brno; Pavel Pálenský, trumpetista, člen orchestru Moravanka Brno; Marie Fasorová, členka Komorního orchestru Žilina.

V průběhu let bylo možno vytvořit na škole hudební a taneční soubory. V programu významných veřejných oslav proto nechyběla nikdy též hudební a taneční čísla, na kterých se podíleli žáci školy. V šedesátých letech bylo založeno smyčcové kvarteto školy a znovu obnoveno v r. 1970. Komorní soubor vystupoval veřejně při různých oslavách v městě i okolí. Dvakrát se též zúčastnil veřejné přehlídky komorních těles Hudba u krbu na zámku v Třebíči.

Po odchodu Aleše Smíška do důchodu nastupuje od 1. 9. 1975 nynější ředitelka LŠU v Tišnově Jana Pujmanavá. K hudebnímu a tanečnímu oddělení se zřizuje od 1. 9. 1977 oddělení výtvarné a literárně dramatické. Škola tak doznává nového rozmachu a stává se první všeoborovou lidovou školou umění v okrese Brno-venkov. Toto prvenství si drží dodnes. Pro srovnání uveďme několik čísel o rostoucím počtu žáků. V r. 1975 navštěvovalo hudební oddělení školy 217 a taneční oddělení 73 žáků. V r. 1979 bylo v hudebním oddělení 197 žáků, v tanečním 91, ve výtvarném 66 a v literárně dramatickém 63.. V současné době má LŠU 417 žáků, zatímco před zavedením dvou nehudebních oborů jich měla 281. Do tišnovské školy dojíždějí žáci z 21 okolních obcí a vyučuje se též na detašovaném pracovišti v Drásově. A na které hudební nástroje se dnes vyučuje? Jsou to: akordeon, viola, housle, violoncello, klavír, kytara, klarinet, příčná flétna, zobcová flétna, trubka, lesní roh, tenor, baryton, tuba, bicí.

V posledních letech byly opět úspěšné hudební soubory, které získaly v letech 1976 až 1979 řadu cen: v okresním kole 31, v krajském kole 7 a v ústředním kole 2 ceny. Výtvarné oddělení získalo 5 cen v soutěži Děti, mír a umění. Nej-

Žákovská dechovka LŠU je v Tišnově dobře známá.

úspěšnější jsou bezesporu žáci dechového oddělení. Dechový soubor LŠU má za sebou již pěknou řádku zdařilých vystoupení.

Škola se angažuje na veřejnosti zejména u příležitosti oslav významných výročí; průměrný počet těchto vystoupení je 56 za jeden školní rok. Za poslední čtyři roky odešli na brněnskou konzervatoř čtyři absolventi - tři žáci na hudební obor a jedna žákyně na obor literárně dramatický.

Lidová škola umění v Tišnově zaujímá ve společenském a kulturním dění města významné místo. Svým pedagogickým působením vychovala řadu úspěšných žáků, kteří se významně podílejí na veřejném hudebním životě.

Václav Borek

SPORT

O KOPANÉ PO ROCE A MĚSÍCI

V červenci loňského roku měl fotbalový Tišnov za sebou patrně nejméně úspěšnou sezónu v celé dlouhé historii tohoto sportu v našem městě. Seděli jsme tehdy s trenérem týmu Pavlem Mužíkem u tenisových kurtů a povídali jsme si o problémech, které tento stav způsobily. Aniž bychom si slibovali, že se opět „do roka a do dne" sejdeme, opakovalo se naše sezení i letos v létě, i když spíš „po roce a měsíci" a na jiné lavičce než poprvé. Téma hovoru bylo stejné, okolnosti se však lišily, neboť uplynulá sezóna vypadala pochopitelně jinak než ta předcházející.

Na první pohled je zdánlivě všechno při starém - do nového ročníku vstoupil Baník opět jako účastník třetí třídy. Jak málo však chybělo k tomu, aby se u nás kopal alespoň ten kýžený okresní přebor, jistě všichni příznivci vědí. Těm méně informovaným poslouží několik údajů: Naši fotbalisté skončili na druhém místě jediný bod za postupujícími Veverskými Knínicemi, když ve 20 zápasech za sebou neprohráli, ale ani touto úspěšnou šňůrou nedokázali pokrýt manko z úvodních kol soutěže. Zahájilo ji v podstatě nové mužstvo, hledala se optimální sestava a výsledkem byl jediný bod z prvních tří utkání. Ještě v 6 kole pak utržili Tišnovští debakl 1 : 5 v Moravských Bránicích, ale to byla definitivně poslední porážka. V závěru podzimu a po celé jaro byl Baník téměř zabydlen na druhé příčce, což byla bohužel i konečná stanice jeho snažení. Kde se ztratil ten jediný bod, který v konečném účtování chyběl?

„Podle mého názoru byly klíčové tři remízy v jarní části soutěže, vesměs na hřištích soupeřů," říká trenér Mužík. „Hned v úvodu 2 : 2 právě s vítěznými Veverskými Knínicemi, kdy byl vyloučen Fridrich a řadu kol pak citelně chyběl. Stejným výsledkem skončilo utkání v Zakřanech, kde jsme si zasloužili oba body, a do třetice asi nejvíc mrzí výsledek v odloženém zápase v Deblíně. Ve všech ostatních utkáních jsme na jaře zvítězili."

O tom, jak se leckdy zápolí ve třetí třídě na hřištích soupeřů, svědčí i historka z jednoho střetnutí v němž rozhodčí oznámil našim fotbalistům do očí: „Tady nemůžete vyhrát!" Podobné příhody už asi k vesnickému fotbalu patří, takže nemá smysl je označovat za příčinu nesplněných nadějí.

„Byla to příležitost, která se neměla pustit," pokračuje Pavel Mužík v hodnocení sezóny. „Přiznám se ale k tomu, že jsem s takovou šancí vůbec nepočítal. Forma hráčů totiž přišla brzy, očekával jsem ji později. Velmi spokojen jsem byl zejména s druhou částí podzimu a po herní stránce s první polovinou jara. Z hráčů byli oporami brankář Uryč, Kotouček a celý útok Fridrich - Schaller - Flamich, který dohromady nastřílel 40 branek z celkových šedesáti. Zkonsolidování útočné formace bylo asi vůbec největším přínosem oproti minulosti, kdy jsme právě v tomto směru výrazně zaostávali. V první části soutěže hrál výborně i Polák, na podzim byl naším nejlepším hráčem. Za bojovnost a nasazení musím ale pochválit všechny - při zápasech vystupují jako opravdový kolektiv, mimo hrací plochu by se ale vzájemné vztahy hráčů měly ještě zlepšit." K doplnění vý-

sledků během roku se ještě zmiňme o účasti na zimním turnaji Sokola Řečkovice, kde skončil Tišnov druhý a Schaller byl vyhlášen nejlepším hráčem a střelcem.

Zklamání po posledním, byť vítězném utkání v Drásově bylo velké, ale fotbalisté si z něj zřejmě vzali správné ponaučení. Zní to skoro neuvěřitelně, ale 15 hráčů absolvovalo plnou letní přípravu, v níž se prakticky nepotkali s míčem a pouze „sbírali fyzičku". Mnozí si dokonce upravili dovolenou tak, aby byli v tuto dobu trenérovi k dispozici. Na druhé straně se ale hned v úvodu nové sezóny naplnila marodka – Fridrich má zlomenou nohu, zraněni jsou Kotouček a Kos a kuriozní situaci vyvolala především nucená absence jediných brankářů oddílu Uryče a Saidla. Doslova v předvečer prvního mistrovského zápasu proběhlo dotazování bývalých členů týmu, zda by se vrátili aspoň na čas mezi tři tyče. František Hanák, který 4 roky nestál v brance, byl v pátek večer přemluven ke startu, v sobotu chytal za béčko a hned v neděli poměrně s úspěchem i za áčko. To zatím po prvních dvou kolech, která jsme do uzávěrky čísla stihli, pokračovalo v sérii utkání bez porážky, ale výkon dosud není přesvědčivý. Větší počet hráčů je v útlumu, chybí herní pohoda a nedaří se hlavně záloze. Ze dvou zápasů, ale nelze dělat závěry a do konce je ještě příliš dlouhá cesta s mnoha soupeři, z nichž bude nebezpečný především loňský účastník okresního přeboru Slovan Ivančice B. Že se i ostatní týmy budou chtít na Tišnov vytáhnout, je zcela zřejmé. Všem, kteří v řadách fanoušků očekávají letos jistý postup, bych proto doporučil schovat si své prognózy na pozdější dobu. Dostat se výš je vždycky těžší než se v soutěži udržet, to platí na jakékoliv úrovni.

Jak to vypadá s posilami? Z loňského úspěšného dorostu se uchytili pouze Libor Hovorka a Koudelka, kteří jsou stálými členy A – mužstva. Nadějný Pokorný zanechal činnosti, Vojta a Steinhauser hrají v Brně za Zbrojovku, ten druhý dokonce už v 16 letech dorosteneckou ligu. Stálý přísun z vlastních řad je tedy stále Achillovou patou, letos neposílil kádr dospělých tímto způsobem prakticky nikdo. V otázce doplňování týmu je vůbec trenér vlastně jen odkázán čekat na náhodu. V létě například přestoupil z Hradčan ing. Kulík, ale hned odchází na vojnu. Příchod dalších dvou hotových hráčů do pole a jednoho brankáře zůstane i nadále zřejmě jen přáním. Náš fotbalový oddíl je ale přece jen natolik velký, že by měl vychovávat své hráče sám. V současném dorostu se pro bu-

Foto Milan Loskot

doucnost jeví příznivě bratři Musilové, Matoušek a Hejl, talenty jsou i v celku žáků - Smrkal a Regetti hráli už v několika výběrech za okres či kraj. Se všemi mladými se pracuje pravidelně, ke stávajícím trenérům přibyli jako posily Oplt a Klouda a byla dokonce obsazena funkce jakéhosi „šéftrenéra" všech mládežnických družstev, které se ujal po návratu z Kuřimi trenér Vaščák. Mělo by se podařit něco z té současné drobotiny pro příští léta vykřesat.

Ještě jedna maličkost - pro někoho možná malicherná. Zkuste se jenom projít po ploše hřiště na Ostrovci a budete se divit, jak je možné po takovém terénu vůbec vést míč. Trávník začíná drnovatět a některá místa rapidně vysychají. Drobné úpravy pomáhají jen zčásti, ale radikální změny by neměly smysl, protože do dvou let prý má být hřiště v asfaltu. Tak snad až za koupalištěm budeme mít své Maracaná . . .

Toť vše - po loňské kritice tedy letos spíš jen pouhý komentář; mírná slova, která ale neznamenají uspokojení. Stále platí věta, kterou jsme otiskli vloni, že „nejméně 1. B třída bude důvodem ke spokojenosti". Do té doby - ač to zní tvrdě - nezbývá fotbalovému oddílu než pracovat a pracovat, bez nároků na chválu a s publicitou jen jednou „do roka a do dne", kdy se s trenérem Mužíkem opět poohlédneme za tím, jak se tato práce daří. (vt)

X. ROČNÍK TIŠNOVSKÉ PADESÁTKY

Na počest 63. výročí VŘSR a zahájení Měsíce přátelství a u příležitosti 92. výročí organizované turistiky pořádá odbor turistiky TJ Baník Tišnov v sobotu 25. října již 10. ročník dálkového pochodu nazvaného Tišnovská padesátka. T 50 patří mezi největší akce odboru turistiky, a protože není pouze pro turisty, ale i pro širokou veřejnost, získala si velkou popularitu.

Nápad zorganizovat též v Tišnově dálkový pochod, se zrodil v hlavách několika členů oddílu turistiky TJ Baník již asi před deseti lety. První T 50 se konala v roce 1971. Tehdy nikdo nepředpokládal, že se v příštích letech stane akcí celostátní.

První T 50 se zúčastnilo asi 25 - 30 chodců, převážně členů odboru turistiky pořádající jednoty. Trasa byla zvolena se šťastným záměrem, aby ukázala krásu podzimní Vysočiny a historické památky tišnovského okolí. Každoročně vede z Tišnova do Nedvědice, Skorotic, Černovic, Bedřichova a přes Lomnici zpět do Tišnova. Už při hod-

Foto
Zd. Juránek

nocení prvního pochodu se pořádající rozhodli v akci každoročně pokračovat. V pořadu 2. ročníku byly již tratě dvě: T 50 a T 25, aby se mohli zúčastnit i mladí turisté. T 25 vedla na Drásov, Skaličku, Unín, Jamné a přes Lomničku zpět do Tišnova. Druhého ročníku se zúčastnilo již 220 účastníků, z toho 70 na T 25. Odbor si svépomocí zhotovil mapky a propozice. Nastal organizační problém, jak zajistit kontrolu a občerstvení na dvou tratích. Proto od 3. ročníku trasa T 25 se z velké části kryje s trasou T 50.

Od 3. ročníku jsou již k dispozici dobré propozice a mapky. Malíř a grafik Karel Formánek, sám také aktivní turista, zhotovil návrh na titulní stranu propozic a ze svých dřevorytů s tišnovskou tematikou pěkné diplomy za účast na pochodu. Tehdy už byl tišnovský pochod začleněn do celostátního kalendáře dálkových pochodů. Účast okamžitě potom vzrostla na 400 – 500 osob z celé ČSSR. Samozřejmě se tím zvýšily nároky na organizaci akce. Tehdy si odbor turistiky uvědomil, že pokud má mít pochod žádoucí úroveň, musí být akce perfektně připravena nejen v den samého konání, ale i během roku. Bylo třeba podávat občerstvení i po skončení pochodu. Též bylo nutné upravit trasu T 25. Do příprav se musel zapojit celý kolektiv.

Na 8. ročníku přibyla trasa na 15 km pro rodiče s dětmi a na loňském ročníku ještě trasy na 35 a 75 km, což přilákalo další náročné turisty. Účast se zvýšila na 550 – 700 účastníků. (Kolísání je způsobováno především počasím.)

Nejstarší účastník pochodu měl 73 roků, nejmladší 5, nejvzdálenější turisté přijeli až z Děčína a Plzně.

Letošní 10. ročník má prezentaci v pátek 24. října od 17 do 21 hodin a v sobotu 25. října od 4 hodin v sokolovně. Starty jsou na T 75 ve 4 hod., na T 15, 25, 35, 50 od 6 do 9 hod. Pochod pro všechny tratě končí ve 22 hod. Startovné činí 5 Kčs; občerstvení na trati čaj. Všichni účastníci obdrží diplom. Bližší informace podá Frant. Mach, 666 03 Tišnov, Jamborova 931.

Zdeněk Juránek

PROGRAM OSLAV 60 LET GYMNÁZIA

pátek 17. října

v 15 hodin v budově gymnázia

zahájení výstavky žákovských prací

(výstavka potrvá do 1. listopadu)

sobota 18. října

odpoledne – volná prohlídka školní budovy

v 18 hodin – **shromáždění profesorů a abiturientů**

roč. 1928 – 1965 v sokolovně

sobota 1. listopadu

odpoledne – volná prohlídka školní budovy

v 18 hodin – **shromáždění profesorů a abiturientů**

roč. 1966 – 1980 v sokolovně.

PŘIJĎTE, PORADÍME, PŮJČÍME!

Zveme vás k návštěvě Městské lidové knihovny v Tišnově. Můžete si tu vypůjčit nejen knihy všeho druhu (beletrii, naučnou literaturu, obrázkové publikace aj.), ale i zábavné a vědeckopopularizační časopisy. Zkrátka každá návštěva v MěLK vám přinese uspokojení z dobré četby. Staňte se pravidelnými čtenáři MěLK!

Půjčovní doba pro dospělé:

po 8 – 11, út 13 – 18, st 8 – 11, 13 – 18, pá 13 – 18;

pro děti: po, st 12.30 – 17

Klub přátel výtvarného umění v Tišnově

pořádá ve dnech 18. – 26. října 1980 v zasedací síni MěstNV na radnici

výstavu obrazů

TIŠNOV 1980

Své práce zde představí významní malíři našeho kraje Eichler, Kocourek, Macháček, Šťastný, Ranný, Formánek, Mareš, Štěpán a další.

Slavnostní zahájení se uskuteční v sobotu 18. října 1980 ve 14 hodin

Pořadatelé zvou srdečně všechny občany a zejména účastníky oslav 60 let gymnázia.

Sdělení: Výstava z tvorby akad. malíře Ladislava Kotase se uskuteční v prosinci t. r.

KINO PANORAMA

2. čt - 17.30 a 20 hodin

● **VELKÁ KNIHA ŽIVOTA**

Holandský barevný film.
Vstupné 2, 3, 4 Kčs

4. so - 17.30 hodin,
5. ne - 17.30 a 20 hodin

KDYBY TISÍC KLARINETŮ (širokoúhlý)

Český hudební film.
Vstupné 5, 6, 7 Kčs

4. so - 20 hodin, 6. po - 17.30 hodin

● **SEN A SKUTEČNOST**

Belgický barevný film.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

7. út - 17.30 a 20 hodin

● **PŘÍPAD GORGONOVÁ**

Polský barevný film. Dramatický příběh ženy obviněné z vraždy. Rekonstrukce skutečné události.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

9. čt - 17.30 a 20 hodin

● **I KDYŽ NEJSEM VINEN** „S"

Sovětský barevný film. Psychologické drama muže, který chtěl splatit svou vinu.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

11.. so, 12. ne - 17.30 a 20 hodin
13. po - 17.30 hodin

● **STŘÍBRNÝ BLESK**

Americký barevný film. Dobrodružná cesta muže, který se snažil odhalit vraha.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

14. út, 16. čt - 17.30 a 20 hodin

PARAGRAF 224 **(širokoúhlý)**

Český barevný film. Kdo jinému z nedbalosti způsobí těžkou újmu na zdraví nebo smrt.
Vstupné 5, 6, 7 Kčs

18. so, 19. ne - 17.30 a 20 hodin,
20. po - 17.30 hodin

● **ZRÁDCI A MSTITELÉ**

Mexický barevný film. Dobrodružný zápas o bohatství Mexika.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

21. út - 17.30 a 20 hodin

JULEK

Český barevný film. Malý lord ze smichovského činžáku.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

23. čt - 17.30 a 20 hodin

PUTOVNÍ KINO

Australský barevný film.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

25. so, 26. ne, 27. po - 17.30 a 20 hodin

DVA VÝTEČNÍCI

Italský barevný film. Komedie o nerozlučných přátelích, kteří se nezalekli žádné přesily.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

28. út - 17.30 a 20 hodin

TAKTIKA BĚHU NA DLOUHÉ TRATĚ (širokoúhlý) „S"

Sovětský barevný film.
Vstupné 5, 6, 7 Kčs

30. čt - 17.30 a 20 hodin

● **VRAŽDA BEZ DŮKAZŮ**

Barevný film NDR.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Dětská představení:

5. ne - 9.30 hodin

POHÁDKA O CARU SALTÁNOVI

Sovětský barevný film.

12. ne - 9.30 hodin

MALÝ FILIP

Barevný film NDR.

19. ne - 9.30 hodin

JAK SE MĚL FERDA NA SVĚTĚ

Český barevný film.

26. ne - 9.30 hodin

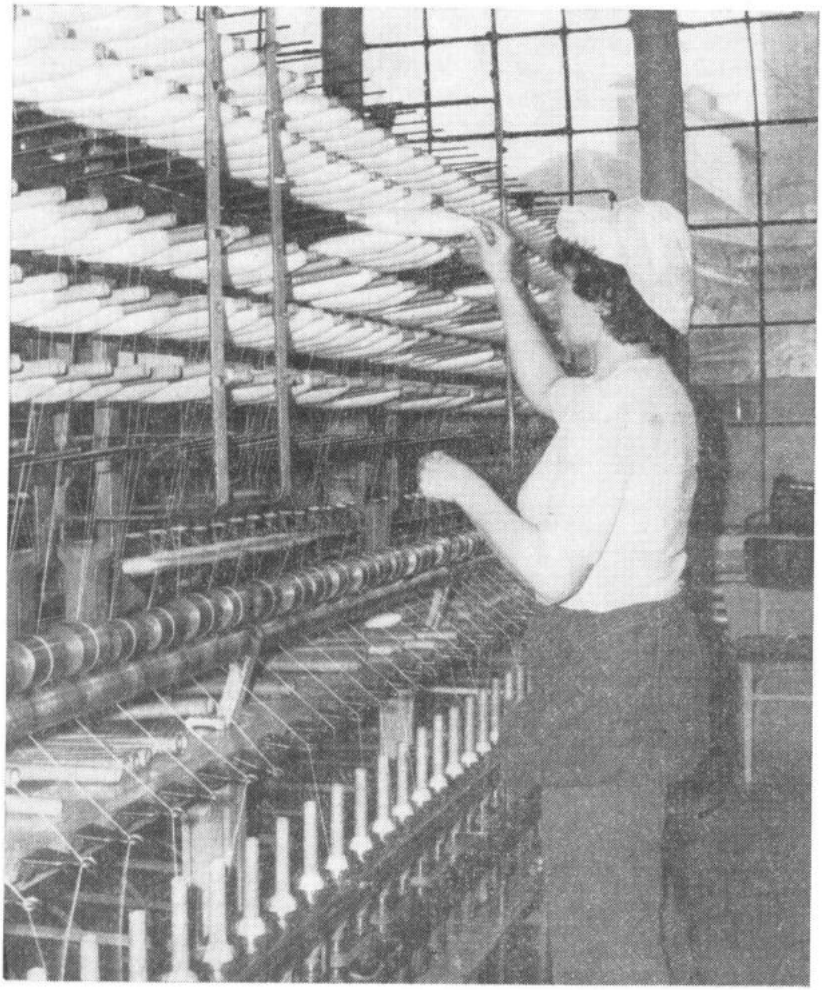
KAPITÁN JACK

Sovětský barevný film.

TIŠNOVSKÝ KULTURNÍ ZPRAVODAJ vydává MěstNV a MěV KSČ v Tišnově, řídí redakční kolektiv při kult. škol. komisi MěstNV. Adresa: MěstNV, 666 19 Tišnov. Cena 1 Kčs. Tisk 58 Dolní Kounice - 2776-80 - 456.12/80-Lá 171

TIŠNOVSKÝ kulturní ZPRAVODAJ

LISTOPAD 1980 Ročník XI Číslo 11

BEZ SVĚDOMITOSTI BY TO NEŠLO

Výročí Října je vždy pro každého z nás příležitostí, aby sám před kolektivem i vlastním svědomím zhodnotil dílo, jež vykonal za uplynulý rok pro rozkvět společnosti, socialistické vlasti. Svého kraje ,okresu, města, závodu. Letos pak navíc, v období příprav na realizaci Souboru opatření ke zdokonalení plánovitého řízení národního hospodářství, je toto datum i důvodem k zamyšlení, co já pro uskutečnění Souboru mohu vykonat prospěšného na svém pracovišti, jak sjednoceným úsilím dokážeme rychleji překonat nešvary a nedostatky, o nichž si leckdy cvrlikají i vrabci na střeše, avšak pro jejich řešení se toho udělalo doposud pramálo.

Jeden z dobrých příkladů – a takových by mělo přibývat na všech úsecích národního hospodářství ne po jednom či dvou, nýbrž po desítkách – se podařil loni poprvé v této pětiletce v úspoře paliv a energie, vysokým překročením plánovaného úkolu. Rozhodující nyní je, aby se tato nastoupená pozitivní tendence zejména v příští pětiletce dále prohloubila . . .

Tak, jako se to dnes děje ve všech průmyslových zemích, musí se dále a podstatně zesílit politický, ekonomický, organizační i administrativní tlak na co nejpřísnější hospodaření s palivy a energií, účinněji, rychleji využívat všechny známé a dostupné možnosti úspor, pohotověji uplatňovat všechny nové poznatky vědy a techniky, s větším důrazem veřejně pranýřovat a postihovat projevy nezodpovědnosti a nedbalosti v hospodaření. Životní zájmy socialistické společnosti, každého jejího člena nedovolují v této věci žádnou pohodlnost nebo shovívavost. I v tomto směru bude mít velký význam připravovaný Soubor opatření.

Jde o úkoly závazné jak pro ředitele, tak dělníka. Každý totiž musí přispět svým dílem k tomu, aby přínos národního hospodářství k uspokojování potřeb lidí byl co největší.

Jaroslav Brácha

TĚLOCVIČNA: LETOŠNÍ PLÁN SPLNĚN

HODNOCENÍ AKCE Z NA ZÁVĚR 3. ČTVRTLETÍ 1980

Pro rok 1980 bylo na základě našeho požadavku schváleno nadřízenými orgány k realizaci celkem sedm stavebních akcí „Z" a v důsledku integrace k 1. 7. 1980 přibyla jedna akce v Hradčanech.

V průběhu roku došlo na základě nedostatku investičního limitu a finančních prostředků k úpravě schváleného plánu hodnot díla a finančního nákladu, a proto stav v měsíci říjnu můžeme považovat za oficiální a schválený plán HD a FN pro tento rok. Čerpání finančních nákladů se provádělo ze tří samostatných oddílů finančních prostředků a to ze sdružených prostředků, kde finanční prostředky jsou deponovány na účtu MěstNV od organizací účelově pro konkrétní stavby, dále z fondu rezerv a rozvoje ONV a ze státního fondu Vodního hospodářství Praha. S výjimkou tohoto státního fondu musí ONV Brno-venkov pokrýt veškeré částky investičním limitem.

Foto na titulní straně: Pracovnice tišnovského ZSKN s. Marcela Bučková při obsluze skacího stroje B 7.

Seznam akcí, plánované a skutečné hodnoty díla a čerpání:

Název akce	Plán		Skutečnost	
	HD	FN	HD	FN
Mateřská škola	770	539	582	407
Tělocvična TJ Baník	950	665	1045	731
Městský hřbitov	372	260	126	89
Kanalizace ul. Černohorské	173	120	126	88
Společenské středisko	371	260	312	219
Komunikace Družstevní ul.	200	140	45	32
Areál Svazarmu	143	100	23	16
Vodovod Hradčany	630	441	230	162
Celkem:	3609	2525	2489	1744

Uvedné hodnoty jsou v tisících Kčs a stav je k 30. 9. 1980. Vzhledem k tomu, že uzávěrka tohoto čísla je měsíc před jeho vydáním, mohlo v průběhu této doby dojít k některým změnám, rozdílným oproti výše uvedeným hodnotám, a proto konečné vyhodnocení provedeme po skončení roku v některém z prvních čísel TKZ v r. 1981.

Mateřská škola: Stavba je před dokončením a jsou činěna důsledná opatření k tomu, aby objekt byl k 1. 12. 1980 předán k užívání. V současné době se provádí kompletace elektroinstalace, vodoinstalace, dokončovací stolařské práce, olejové malby, obklady a dlažby, montáž kuchyňského výtahu, připravuje se topná zkouška. Provádí se konečné terénní a sadové úpravy. Stavba je financována ze sdružených finančních prostředků a použité finanční náklady jsou v souladu se schváleným rozpočtem stavby. Na stavbě bylo odpracováno letos cca 6000 bezplatných brigádnických hodin. Brigádnická aktivita je v těchto dnech poněkud nižší, avšak budeme práce organizovat za pomoci poslanců a občanských výborů a pevně věříme v termín plánovaného předání.

Tělocvična TJ Baník: Akce je dobře rozběhnuta a denně se na stavbě pracuje. Velmi kladně je nutno hodnotit bezplatnou brigádnickou pomoc, zejména členů TJ Baník. Bylo odpracováno přes 7 tis. bezplatných brigádnických hodin. V současné době jsme v jednání s ONV o zvýšení dotace na letošní rok, neboť jak vyplývá z tabulkového přehledu, je stávající plán pro rok již splněn. Je v plánu provést vodorovné izolace, rozpracování spojovacího krčku mezi objektem haly a starou sokolovnou a celkové zazimování objektu. Postup prací je pravidelně sledován pracovníky technické skupiny TJ Baník, komisí výstavby MěstNV a pracovníky i funkcionáři MěstNV. Stavba přechází plánovaně do skluzu.

Městský hřbitov: Byla dokončena skrývka ornice na celé ploše areálu hřbitova. Zajišťují se některé rozhodující materiály pro vnitřní kanalizaci a vodovod v areálu a plánujeme zahájit hrubé terénní úpravy ploch. Na této akci jsou jisté problémy, zejména při zajišťování těžkých zemních strojů a mechanizace, a také při nákupu betonového zboží (trouby, skruže atd.). Schválený plán však bude splněn. Akce přechází do skluzu příštího roku.

Kanalizace v ul. Černohorské: Na této akci je položeno potrubí až po hranice plánovaného městského hřbitova. Provádí se obetonování potrubí, zához kanalizačních rýh, montáž revizních šachet. Pokračování akce je vázáno na provedení hrubých terénních úprav v areálu hřbitova. Bylo provedeno předláždění ulice Černohorské a úpravy povrchů v trase. Plánovaný finanční náklad pro tento rok bude splněn. Akce přechází částkou cca 100 tis. Kčs do skluzu na příští rok.

Společenské středisko pod Klucaninou: Na stavbě jsou provedeny vnitřní omítky, je provedeno oplechování atiky a dokončena střecha. Předpokládá se pro-

vedení venkovní břizolitové omítky. Provádí se kompletace vnitřní elektroinstalace, vodoinstalace a systému ústředního vytápění. Práce pokračují dobře, je plněn schválený objem prací i finančních prostředků. Na stavbě bylo odpracováno na 1500 bezplatných brigádnických hodin. Akce přechází částkou cca 70 tis. Kčs do skluzu na příští rok.

Komunikace v ul. Družstevní: S ohledem na to, že se stále nedařilo zajistit odborné pracovníky - dlaždiče, byly práce zahájeny až v měsíci září. K dnešnímu dni jsou položeny obrubníky a provádí se navážení štěrku. Bude provedena konečná úprava vozovky a pro příští rok plánujeme dokončení chodníků. Plán letošního roku bude splněn a akce přechází částkou 120 tis. Kčs do skluzu na příští rok.

Areál Svazarmu: Jak vyplývá z tabulky, není situace uspokojivá. Jsou problémy se staveništěm, neboť přes stavbu prochází trasa dálkového drážního kabelu a není možná jeho přeložka. Upravujeme osazení stavby do prostoru tak, aby se stavba vyhnula kabelu. Je v jednání úprava plánu akce. Předpokládá se však zahájení stavby a nákup některých materiálů k přípravě většího objemu stavebních prací v příštím roce.

Vodovod Hradčany: Akce je dotovaná se SFVH Praha částkou 441 tis. Kčs. Stavba je věcně před dokončením, zbývá provést položení posledního úseku trasy vodovodu. Bude provedena část úprav povrchů vozovek a chodníků do výše plánovaných finančních nákladů pro tento rok a zbytek se provede ve skluzu v příštím roce. Letos bylo odpracováno na 3,5 tis. bezplatných brigádnických hodin.

Závěr: Celkově plníme plán hodnot díla a čerpání finančních prostředků u všech akcí na 70 % ročního objemu. Tento stav není špatný, avšak nejsme plně spokojeni, zejména se stavem na akcích hřbitov, komunikace Družstevní, areál Svazarmu a vodovod Hradčany. V průběhu roku jsme museli řešit řadu závažných problémů, ať to byl nedostatek betonového zboží, cementu, mechanizace, nebo pozdní nástupy sjednaných subdodavatelů. Tyto problémy jsou jedním z důvodů, proč není procento plnění ke konci 3. čtvrtletí roku příznivější.

Chceme však, aby úkoly, které jsme si před zahájením posledního roku 6. pětiletky vytkli, byly splněny beze zbytku. Aktiv funkcionářů, pracovníků i dobrovolných aktivistů tohoto úseku volebního programu NF a MěstNV zodpovědně přistupuje k daným úkolům, a najdeme-li i u našich občanů pochopení, pak nic nezabrání tomu, aby byly všechny úkoly, které jsme dobrovolně na sebe vzali, včas a v plném rozsahu splněny.

Josef Malásek

Z MĚSTSKÉ STRANICKÉ ORGANIZACE

S uskutečněnou integrací národních výboru došlo na území našeho města k zvýšení počtu uličních organizací. V integrovaných obcích se dřívější vesnické organizace KSČ změnily v uliční organizace. Vedle dosavadních osmi uličních organizací, jejichž obvody působnosti jsou shodné s obvody občanských výborů, přibyly tyto nové základní stranické organizace: UO KSČ č. 9 (Hájek-Hajánky), UO KSČ č. 10 (Hradčany), UO KSČ č. 11 (Jamné), UO KSČ č. 12 (Lomnička), UO KSČ č. 13 (Šerkovice), UO KSČ č. 14 (Štěpánovice) a UO KSČ č. 15 (Železné).

☆

Veřejné schůze KSČ proběhly v měsíci říjnu 1980 a budou probíhat i v listopadu podle obvodů působnosti jednotlivých UO KSČ. Jejich cílem je seznámit všechny občany města s politikou KSČ v uplynulém období, zhodnotit plnění volebního programu a seznámit se s novými politickými, hospodářskými a společenskými

úkoly v prvním roce 7. pětiletky. Na veřejných schůzích by neměl chybět ani jeden občan.

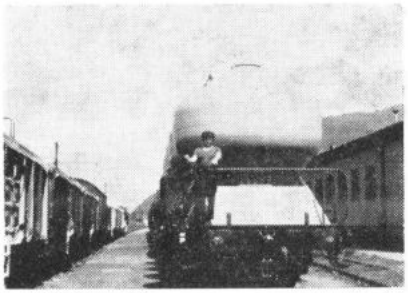
☆

Výroční členské schůze UO KSČ v celém městě, včetně integrovaných obcí, proběhnou do konce prosince 1980. Zhodnotí práci komunistů za uplynlý rok a přijmou základní cíle politické práce v novém období v působnosti svých ZO. Městská konference KSČ v Tišnově proběhne 31. ledna 1981. Zhodnotí politickou práci v uplynulém volebním období, zvolí nové orgány MěV KSČ a přijme úkoly pro zabezpečení politické práce v obvodu působnosti MěV KSČ pro nové období.

- ol -

V CÍLI ŠESTÉ PĚTILETKY

Železniční stanice Tišnov ve spolupráci s rozhodujícími přepravci splnila dne 10. září 1980 celkový objem nakládky v tunách za celou šestou pětiletku. Celkem bylo naloženo a po železnici přepraveno z Tišnova přes 1 milión 500 tisíc tun zboží. Je to doposud v historii tišnovského nádraží nejvyšší nakládka. Na tomto úspěchu se nepodílejí jenom železničáři, ale především rozhodující přepravci a v neposlední řadě vysoký stupeň rozvoje pracovní iniciativy - socialistického soutěžení a celkové organizaci práce jak u železničářů, tak u přepravců. Mezi přepravce s nejvyšší nakládkou po železnici patří především Vápenka Čebín, která se na tomto výsledku podílí přepravou 70 %. Z dalších větších přepravců to jsou Státní lesy Kuřim, papírna Tišnov, papírna Prudká, MEZ Drásov, ZNZP.

Železniční nákladní vozy řady Raj slouží i pro přepravu práškového vápna.

Soudružská spolupráce tišnovských železničářů a přepravců je dobrým základem pro vstup do prvního roku sedmé pětiletky v oblasti nákladní přepravy po železnici.

- ol -

ČESTNÉ UZNÁNÍ REDAKCI TKZ

U příležitosti letošních oslav Dne tisku, rozhlasu a televize v souvislosti s celostátními oslavami 60. výročí vzniku orgánu KSČ Rudého práva přijal v pátek 19. září 1980 vedoucí tajemník OV KSČ Brno-venkov s. ing. Jaromír Kratochvíl v budově OV KSČ v Brně delegaci pracovníků v oblasti tisku v našem okrese k přátelské besedě. Delegaci tvořili členové tiskové komise OV KSČ, redaktoři týdeníku OV KSČ a rady ONV Brno-venkov Směr a zástupci PNS, závodních, družstevních a místních zpravodajů. V úvodu besedy podtrhl s. Kratochvíl význam stranického tisku při zabezpečování úkolů, které pro tuto oblast vytyčilo 15. plénum ÚV KSČ, a poděkoval všem za poctivou práci při prosazování politiky strany. V diskusi vystoupili též další členové stranické delegace, tajemník OV KSČ Ladislav Unger, místopředseda ONV dr. Milan Novotný a předseda tiskové komise OV KSČ Otto Konečný i zástupci pozvaných skupin.

Okresní oslava Dne tisku, rozhlasu a televize se uskutečnila v pondělí 22. září 1980 v sále restaurace Bohéma v Brně. Za účasti stranické delegace v čele s členem předsednictva a tajemníkem OV KSČ Brno-venkov s. Ladislavem Ungerem se jí zúčastnili zástupci ONV, závodů a pracovníků tisku. Hlavní projev přednesl místopředseda ONV Brno-venkov s. dr. Milan Novotný. S pozdravnými projevy vystoupili zástupce redakce Rovnosti s. Adámek a další hosté.

Na závěr slavnostního odpoledne předal s. Unger čestná uznání OV KSČ za vykonanou práci vyznamenaným kolektivům. Mezi vyznamenanými zpravodaji byl i náš zpravodaj. Čestné uznání za dobrou práci redakčního kolektivu TKZ převzal odpovědný redaktor dr. Karel Fic, který se zúčastnil obou těchto akcí. Redakčnímu kolektivu Tišnovského kulturního zpravodaje se tohoto významného ocenění ze strany OV KSČ Brno-venkov dostalo již po třetí – r. 1976, r. 1979 a letos.

S KVALITNÍMI VÝROBKY NA ZAHRANIČNÍ TRHY

Závody Stanislava Kostky Neumanna, n. p. Krnov, závod 05 v Tišnově. – Denně chodíme kolem a mnozí z nás, ač třeba i Tišnováci, neví, co všechno se za tímto označením jednoho z rozhodujících závodů v našem městě skrývá. Nepřemohl jsem svůj zájem a hlavně zvědavost o bližší poznání historie a současnosti tohoto závodu, jakož i jeho perspektivy. Požádal jsem o rozhovor ředitele závodu 05 soudruha inž. Jana Rosnera. Od něho jsem se dozvěděl mnoho zajímavého. A s tím nejzajímavějším i začnu.

Díky vysokému stupni rozvoje inciativy pracujících dosahuje tišnovský závod velmi dobrých hospodářských výsledků. Plnění státního plánu výroby má stabilní vysokou úroveň. Podle ni se dá předpokládat, že závod splní rozhodující ukazatele výroby za celou šestou pětiletku již před vánocemi 1980.

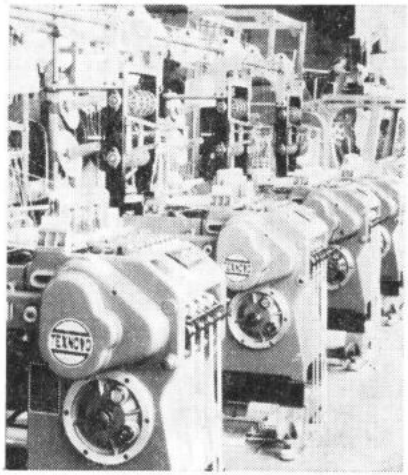
V současné době představuje roční produkce závodu více než padesát miliónů korun. Touto produkcí se se svými 444 pracovníky podílí více než 13 % na produkci celého podniku. Současný výrobní program zahrnuje pět základních technologií. Je to výroba popruhů a výroba síťovaného zboží, přičemž tyto dva výrobní obory jsou pro závod nosné a představují přibližně ¾ jeho produkce. Zbývajících 25 % je naplňováno výrobou sklolaminátových výrobků, výrobou pro VS a výrobu pleteného prádla v kooperaci s n. p. Jitex.

O vysoké kvalitě výrobků z tišnovského závodu svědčí i velký zájem v zahraničí. Exportní produkce je výrazná. Do kapitalistických zemí se ročně vyveze za dva milióny korun. Vyváží se především síťařské zboží, sportovní a rybářské sítě; celkem do patnácti zemí. Mezi největší zahraniční obchodní partnery patří Holandsko, NSR a Řecko. Značka kvalitní práce tišnovských pracujících se objevuje také třeba v Súdánu, Mozambiku, Malajsku nebo ve Venezuele, kam rovněž se tyto výrobky exportují.

Současností tišnovského závodu 05 jsem začal úmyslně, protože plně ukazuje vývojovou cestu závodu do dnešní socialistické podoby. Přesto si myslím, že nahlédnout do historie závodu je velmi zajímavé, protože odtud se po dlouhá léta upevňovala tradice, zkušenost a kvalita. Historie sahá až do 40. let minulého století. Firmu založil František Mouka v roce 1842. V roce 1879 převzal vedení firmy jeho syn František. Třetím majitelem, který firmu nejvíce zvelebil a rozšířil, byl Antonín Mouka. Ten ji vedl po smrti svého otce od roku 1901 na základě vdovského práva své matky. V roce 1907 se oženil s Annou Jandovou z Drahonína a firmu převedl na svoje jméno. V té době zaměstnával 2 dělníky a 2 učně, kteří vyráběli ručním způsobem veškeré provaznické zboží. V roce 1908 koupili manželé Moukovi dům číslo 133 na Korábě za 8675 korun. Dnes jsou v tomto domě kanceláře tkalcovny. Za domem byla v místech dnešního skladu hotových výrobků postavena malá dílna, kryta jen deskami a lepenkou. Tam byl postaven první mechanický popruhový stav, jehož šest chodů se uvádělo do pohybu ručně pumpováním žerdě. Člunky běhaly v kruhové výseči. Osnova se odvíjela z bubnů, hotové popruhy navíjel regulátor na kotouče pod stavem v jeho přední části. Tento stav byl zhotoven ve Vídni podle návrhu Antonína Mouky. Stál 700 korun, byl dřevěný a měl 2 listy pro plátnovou vazbu Na tomto stavu pracovali dva tkalci, jeden tkal popruhy, druhý soukal útkové cívky a přízi na osnovu.

Pořízení stavu znamenalo zlom ve výrobě provaznického zboží. Výroba se zlevnila, byla produktivnější a firma začala obchodovat s provazníky v širokém

okolí. Jeden stav brzy přestal stačit stále rostoucí poptávce. Byl proto pořízen stav druhý, který měl 18 chodů a elektrický pohon, neboť mezi tím byla v Tišnově již vybudována obecní elektrárna. Na elektrický pohon byl upraven i stav první. V roce 1913 byl z Německa dodán další čtyřchodý stav na motouzové popruhy, který měl tkací šíři do 120 mm. Tyto popruhy se používaly na podšívání papučí a jako volské pobočáky. Daly se na něm dělat i nitěné popruhy keprové pro vojenské účely, hasičské popruhy a jiné. Antonín Mouka stále více prosazoval specializaci, o níž byl přesvědčen, že dobrý řemeslník se bez ní neobejde. Rozhodl se specializovat firmu na výrobu popruhů. Podle jeho návrhu byl postaven stroj pro adjustaci popruhů na kolečka pod 25 m. Firma začala velmi dobře prosperovat a rozšiřovat výrobu. V roce 1924 měla již 8 popruhářských stavů, jeden stroj na válcování popruhů. Zaměstnávala již 20 pracovníků. V této době také přijala do práce první administrativní sílu - Ludmilu Kapounovou z Lomničky, která pracovala u firmy i po znárodnění až do svého důchodu. V roce 1927 odkoupil Antonín Mouka tkalcovnu a provazárnu v Krnově, která ohlásila bankrot, a kterou pak v roce 1928 přestěhoval na 13 železničních vagónech do Tišnova. Léta 1926 - 1935 byla pro firmu léty hubenými a jen v roce 1929 činila celková ztráta 103 000 Kč a prvně po dlouhých letech byl vykázán zisk až v roce 1936 a to 4 Kč. Po celou tuto dobu a zejména v době hospodářské krize se vyráběło zboží na sklad, poněvadž Antonín Mouka si velice zakládal na skutečnosti, že nepropustil dělníky. V druhé polovině 30. let měla firma velice dobrý zvuk a prožívala výraznou konjukturu. V roce 1940 byla postavena na Korábě nová tovární budova. Byla zrušena transmise a závod byl jako první v Tišnově připojen na Západomoravské elektrárny. V této době byl také modernizován a rozšiřován strojový park o cvirnovací stroje, klubkovačky, soukací stroje apod.

Pohled na část tkalcovny provozu Koráb s instalovanými stávky TEXNOVO - TEX 4/40.

V roce 1948 byl závod znárodněn a začleněn do n. p. Juta, později do n. p. Konopa a nakonec přešel pod Továrnu stuh a prýmků, nynější závody S. K. Neumanna v Krnově. V roce znárodnění zaměstnával závod 93 pracovníků.

Po znárodnění v roce 1948 byla předmětem činnosti závodu tovární výroba provaznického zboží a domácká výroba síťařská .Závod pracoval 48 hodin týdně na 1 směnu. Ve výrobním programu byly popruhy a motouzy všeho druhu, spichovací příze, prádlové šňůry, veškeré zemědělské motouzy, obuvnické konopí, jutová, konopná a sysálová povřísla se vyráběla v miliónech kusů a po domácku dokončovala. Ze síťařské výroby to byly především trhovky, sportovní sítě, podběráky, vezírky, čeřenky, ale i veliké sítě na zátah rybníků. Specialitou pak byla tzv. zábradla, tj. 6 m vysoké sítě pro odchyt koroptví. V 50. letech nastal veliký rozmach domácké síťové výroby, v roce 1953 měla tišnovská sběrna 275 pracovníků. Do tišnovského závodu byly také přičleněny sběrny domácké práce, nacházející se zejména v oblasti Českomoravské vysočiny (Svratka, Stržanov, Chotěboř, Žďírec, Ronov, Jevíčko atd.). Ve všech sběrnách se organizovala ruční síťařská výroba. Tišnovský závod měl v té době až 5000 pracovníků. S postupem času, kdy se s rostoucí industrializací kraje objevovaly další pracovní příležitosti, začala domácká výroba pomalu zanikat, poněvadž tyto pracovnice přecházely do produktivnější výroby tovární. V současné době je v tišnovském

závodě již pouze necelých 100 domáckých dělníků, kteří jsou soustředěni do okresů Žďár nad Sázavou (Svratka a Stržanov), Prostějov (Horní Štěpánov), Vyškov (Podomí), Blansko (Jedovnice a Sloup) a Svitavy ve Východočském kraji (Linhartice u Mor. Třebové).

(Poznámka red.: Tato část historie tišnovského závodu SKN byla zpracována na základě ústního podání pamětníků závodu.)

Na závěr jsem požádal ředitele s. ing. Jana Rosnera o odpověď na otázku, jaká je perspektiva závodu: „Závod nyní vstupuje do nové etapy svého rozvoje, byla zahájena jeho modernizace, která je soustředěna do sedmé a osmé pětiletky a jejímž účelem je nahradit zastaralé a naprosto nevyhovující provozní prostory na Korábě novými moderními halami za řekou Svratkou naproti stávajícího ředitelství závodu a zároveň tak provoz Koráb vyklidit a umožnit jeho asanaci v souladu s územním plánem města Tišnova. Tuto výstavbu vedoucí pracovníci závodu prosazovali prakticky s různými přestávkami 15 let a nyní po částečném dosažení svého cíle se na stavební ruch již velice těší. Motivem je pro ně moderní socialistické prostředí, které v nově vybudovaných objektech pracovníci závodu naleznou". **- ol -**

MY UMÍRALI, KDYŽ SVOBODA ŠLA K VÁM

V Měsíci československo-sovětského přátelství věnujeme své vzpomínky těm, kteří obětovali své životy v bojích za svobodu našich národů - sovětským vojákům.

Při té příležitosti bychom vás rádi seznámili s objevem zapomenutého hrobu sovětských vojáků, který se podařil vypátrat s. Horákovi z Tišnova. Vydejme se tedy po stopách jednoho dopisu, který s. Horák, tajemník ZO SPB v Tišnově, dostal od dr. M. Mušinky, CSc., z Košic.

Vše začalo návštěvou doktora Mušinky v Sovětském svazu v r. 1979. Dr. Mušinka se v obci Dubence v Monastyrském okrese v Tarnopolské oblasti seznámil se sovětskými občany, jejichž rodinní příslušníci padli za druhé světové války v Československu. Byli to vojáci Sovětské armády Jurij Danylovič Vološin a Ivan Havrylovič Radomskij, oba příslušníci 84. střeleckého zvolenského pluku Rudé zástavy. Podle neověřených zpráv zahynuli oba tito vojáci údajně 23. nebo 24. dubna 1945 v Holasicích na území naší vlasti. Pozůstalí požádali dr. Mušinku o pomoc při pátrání po jejich hrobech.

Soudruh Mušinka přislíbil pomoci při hledání. Obrátil se proto dopisem na OV SPB Brno-venkov, zda nemají o těchto padlých sovětských vojácích nějaké informace, protože zjistil, že obec podobného jména leží někde v okolí Brna. Dopis se dostal do rukou s. Horáka, který společně se svým vnukem se pustil s vervou do pátrání. Úspěšným výsledkem si však nebyli zcela jisti.

Pochopitelně, že jejich první cesta vedla do Holasic u Lažánek, kde však nepořídili. Pokračovali tedy z jiného konce. Korespondovali, hledali v archívních dokumentech u dr. Žampacha, kde se setkali s obdobným jménem po otci Havrylovič v okolí Hodonína, ale pátrání zůstávalo celkem bezúspěšné.

Obrátili se také na Okresní muzeum Brno-venkov v Ivančicích, kde za ochotné spolupráce ředitele muzea s. Knose zjistili, že v Holasicích u Rajhradu existuje hromadný hrob sovětských vojáků. Další informace jim poskytl předseda MNV v Holasicích s. Stanislav Matoušek. V obecní kronice je totiž zaznamenáno, že 23. a 24. dubna 1945 zde v závěrečných bojích, jež se odehrály pod Brnem, zahynulo 62 sovětských vojáků, kteří byli v obci hromadně pochováni ve společném hrobě. Při pozdější exhumaci byla zjištěna pouze jména 12 vojáků.

Ze seznamů obcí naší republiky z obcí se stejným nebo podobným jménem nepřicházely po písemných dotazech žádná v úvahu, a tak tedy místem smrti obou hledaných vojáků mohly být jen Holasice u Rajhradu. Tímto pátráním tedy přibyla další jména do seznamu objasněných exhumovaných válečných obětí.

Obec Holasice po skončení druhé světové války jako první v Československu postavila na počest padlých sovětských vojáků pomník, na němž je vytesáno:

My bojovali, jak zákony kázaly nám,
my umírali, když svoboda šla k vám,
v náruč svou vzala nás česká zem,
nyní zde spíme svůj věčný sen.

I když se tato událost nevztahuje přímo k našemu městu, ale jinému místu našeho okresu, je pro nás potěšující, že právě tišnovským občanům se podařilo najít místo, kde položili své životy dva sovětští vojáci a jejich jména zachránit před zapomenutím.

Ctíme památku všech padlých vojáků i dalších obětí druhé světové války, kteří položili své životy, abychom my mohli žít v míru. Tento mír musíme všemi silami bránit!

– mi –

PAMÁTNÍKY ŽIVÉHO ODKAZU

V areálu Porta coeli na kamenném podstavci je z pískovce vytesaná socha vítěze s lipovou větévkou. Legenda na pomníku zní: Pravda vítězí. Mrtvým tvůrcům.

Autorem je akad. sochař Václav Mach, docent české techniky v Brně. Slavnostní odhalení pomníku, který byl věnován v paměť obětem první světové války z Předklášteří, se konalo dne 28. října 1924. Původně byla na pomníku i kovová jména padlých, která byla odstraněna na počátku druhé světové války.

Náklady na pomník činily téměř 21 000 korun. V r. 1925 vydal Rudolf Klátil knihu Paměti Předklášteří a tišnovského kláštera Porta coeli a výtěžek z ní věnoval ve prospěch stavby pomníku.

Cvičení útvaru svépomoci

Dne 24. září 1980 proběhlo v Tišnově od 9 do 11.15 hodin cvičení útvaru svépomoci.

Námětem cvičení byla činnost jednotek v prostoru napadení klasickou zbraní.

Cvičení se zúčastnila pozorovací a průzkumná hlídka, která provedla ohodnocení prostoru napadení a v průzkumné zprávě navrhla postup provedení prvořadých záchranných a likvidačních prací.

Požární družstvo provedlo uhašení požáru, likvidaci menších ohnisek; zdravotní družstvo, které tvořily jenom ženy, ošetřilo raněné občany.

Nakonec technicko-vyprošťovací družstvo provedlo zabezpečení vchodu do narušené budovy, kterou byla nová sportovní tělocvičná hala.

Všechny jednotky CO, včetně štábu, prokázaly ve cvičení velké znalosti, dokázaly správně velet, v termínu podávat zprávy o činnosti.

Kontrolní orgán štábu CO okresu Brno-venkov s. npor. Stojar hodnotil velmi kladně přístup cvičících jednotek, ve kterých cvičili starší občané důchodci, k vlastnímu cvičení a poděkoval jim za snahu.

Náčelník útvaru předseda MěstNV s. Souček zdůraznil, že je třeba v třídně rozděleném světě upevňovat systém civilní obrany, která slouží k záchraně lidských životů a majetku v případném možném konfliktu nebo havárii.

Cvičení dokázalo, že útvar svépomoci je schopen řešit s úspěchem veškeré úkoly, které jsou mu uloženy.

Útvar ÚS CO splnil tímto cvičením úkoly výcvikového roku 1980 a socialistický závazek uzavřený k 35. výročí osvobození ČSSR a v rámci příprav k 30. výročí civilní obrany, které oslavíme 13. července 1981. L. B.

Sčítání obyvatel

Ve dnech 27. - 31. října se na základě usnesení vlád ČSSR, ČSR a SSR uskutečňuje nejvýznamnější akce státní statistiky - celostátní sčítání lidu, domů a bytů.

Stalo se u nás už tradicí, že se „sčítáme sami" v tom smyslu, že každý občan samostatně vyplňuje údaje do sčítacího archu. Opravňuje jej k tomu vysoká kulturní, vzdělanostní i politická úroveň, jež je pro náš lid charakteristická.

Vlastní sčítání provede v naší republice asi 80 000 sčítacích orgánů, z nichž bude kolem 60 000 sčítacích komisařů, kteří občany v bytech přímo navštíví, a 20 000 revizorů, kteří budou ověřovat úplnost a správnost ve sčítacích formulářích.

Oblast našeho města je rozdělena do 43 sčítacích obvodů, ve kterých provedou sčítání sčítací komisaři, jichž je 40 a bude tu pracovat 8 sčítacích revizorů. Hlavním sčítacím revizorem byla radou MěstNV jmenována s. Zdena Trmačová, pracovnice MěstNV.

Zájezd do Dědic

Členové odbočky SČSP č. 1 v Tišnově ve spolupráci s UO KSČ č. 1 uspořádali 27. září zdařilý společný zájezd do Dědic a k Mohyle míru. Zájezdu se zúčastnili i pionýři ze ZDŠ Gottwaldova ul. V rodném domku prvního dělnického prezidenta Klemnta Gottwalda v Dědicích si účastníci prohlédli vystavené exponáty a zhlédli velmi zajímavý dokumentární film o životě s. Gottwalda. Film zvláště zaujal žáky 5. a 6. tříd, kteří si tak doplnili znalosti z vlastivědného učiva.

Po prohlídce slavkovského zámku i v podzimních barvách zpestřeného zámeckého parku zájezd směřoval k Mohyle míru, u níž s. Růžička připomněl hrůzy válek a důležitost boje za mír.

Po společně prožitém dnu se členové odbočky č. 1 rozhodli uzavřít nad pionýrským oddílem ze ZDŠ Gottwaldova ul. patronát.

Trojánková

Místo kytičky

zasíláme co nejsrdečnější blahopřání občanům našeho města, kteří se v tomto měsíci dožívají význačného životního jubilea, 70., 75., 80. narozenin a více. Přejeme jim hodně zdraví, spokojenosti a osobní pohodu.

70 let se dožívají:

8. 11. **Marie Machová.** Kukýrna 36
18. 11. **Růžena Hovorková,** Za Krétou 215
18. 11. **Vojtěch Kaňka,** Havlíčkova 326
19. 11. **Marie Havliková,** Klášterská 358
28. 11. **Marie Staňková,** Cáhlovská 972
30. 11. **Alois Jurák,** Koráb 131

75 let se dožívají:

2. 11. **Leopold Vrzal,** Uhrova 1003
23. 11. **Marie Pokorná,** Trnec 661

80. a vyšší narozeniny oslaví:

2. 11. **Bohumil Vykypěl,** Za klášterem 1194. Dožívá se 87 roků.
2. 11. **František Oharek,** Za mlýnem 1155. Dožívá se 89 roků.
4. 11. **Emílie Jůzová,** Lomnická 404. Dožívá se 82 roků.
4. 11. **Karolina Císařová,** Smíškova 840. Dožívá se 81 roků.
4. 11. **Karel Mazánek,** Trmačov 364. Dožívá se 80 roků.
9. 11. **Alžběta Chutná,** Purkyňova 1685. Dožívá se 81 roků.
10. 11. **Josef Peňáz,** Trnec 659. Dožívá se 83 roků.
16. 11. **Marie Vostrejžová,** Na rybníčku 629. Dožívá se 91 roků.
18. 11. **Antonín Čepelka,** Družstevní 579. Dožívá se 82 roků.
20. 11. **Karel Špaček,** Na stráňově 1294. Dožívá se 82 roků.
25. 11. **Jan Borek,** Janáčkova 769. Dožívá se 83 roků.
26. 11. **Anastázie Havlíčková,** Jiráskova 829. Dožívá se 87 roků.
26. 11. **Růžena Chroncová,** nám. 28. října 26. Dožívá se 86 roků.
29. 11. **Augustin Navrátil,** Mánesova 743. Dožívá se 80 roků.

Narození

v srpnu 1980:

2. 8. Zuzana Lepková, Šerkovice 61
6. 8. Milan Jáchim, Leninova 1620
8. 8. .Tomáš Liehr, Červený mlýn 480
11. 8. Jiří Chromý, Uhrova 1288
14. 8. Zdeněk Petráš, Halasova 995
15. 8. Milan Hakl, Družstevní 672
16. 8. Jitka Bahenská, nám. Komenského 106
17. 8. Aleš Bednář, Mánesova 1578
18. 8. Martin Grebski, Hornická 1521
18. 8. Milan Štěpánek, Králova 1671
20. 8. Vít Šťáva, Švermova 1649
20. 8. Jaroslav Keprt, Mrštíkova 941
21. 8. Libor Musil, Trmačov 430
25. 8. Jarmila Kreslová, Leninova 1613

Dodatečně uvádíme:

8. 6. Michaela Strommerová, Švermova 1648
29. 7. Michal Tauš, Komenského 1058

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

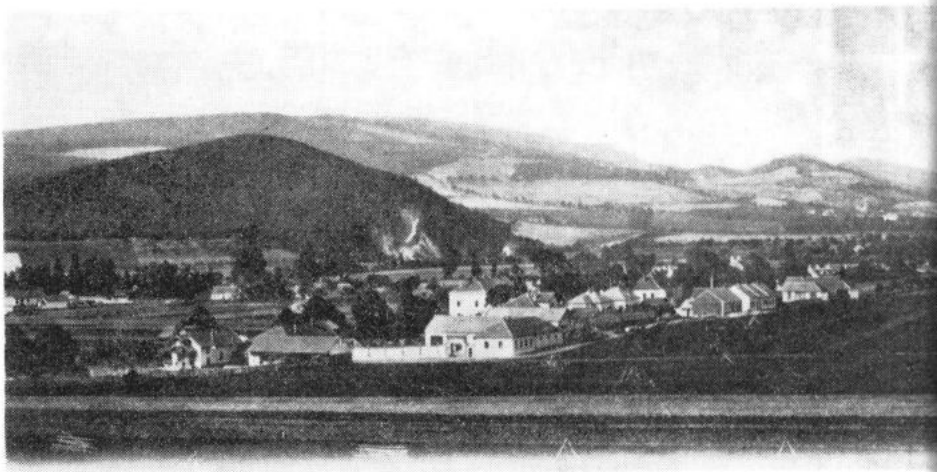
BLAHOPŘÁNÍ

26. listopadu se dožívá 65. narozenin s. Jan Hájek, zakládající člen red. kolektivu TKZ. K životnímu jubileu mu srdečně blahopřejí spolupracovníci z redakce.

PODĚDOVÁNÍ

Děkujeme občanskému výboru, představitelům NV a všem gratulantům, kteří nám přišli popřát hodně zdraví k našemu výročí.

Manželé Olga a Stanislav Müllerovi

Pohled na Tišnov asi před 75 lety. Pohlednice nákladem Karla Pokorného v Tišnově.

Z HISTORIE TIŠNOVSKA

Josef M. Weimann

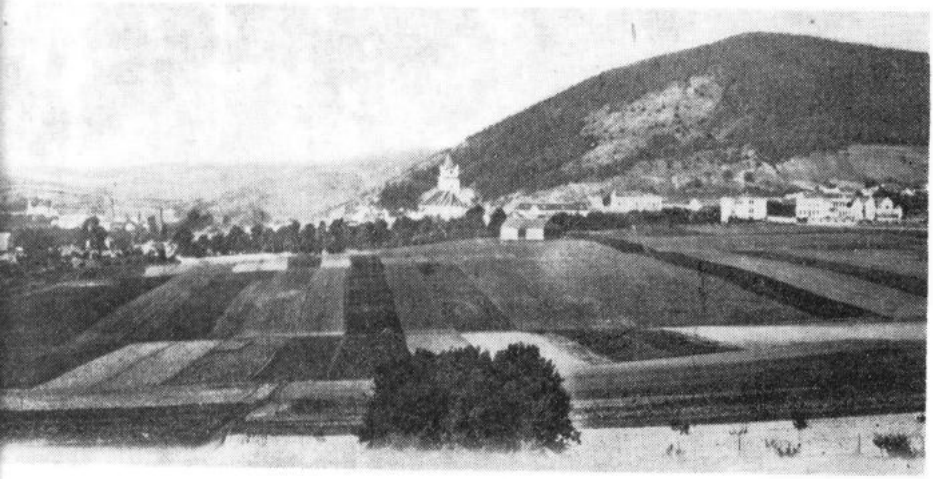
NEZNÁMÝ DOPIS JOSEFA UHRA

(K stému výročí narození básníka Tišnovska)

Když Jan Skutil vydal ve Vlastivědné knižnici čas. Vlastivědné zprávy z Adamova a okolí péčí Historicko-vlastivědného kroužku ZK ROH Adamovských strojíren v r. 1968 k 60. výročí úmrtí Josefa Uhra jeho třicet čtyři dopisů z let 1900 - 1908, otiskl v této záslužné publikaci i 16 listů (včetně věnování v knize básní v próze Má cesta) učitelce Marii Soukupové, velké Uhrově lásce, která se o svého těžce nemocného snoubence, učitele a spisovatele - básníka Tišnovska, jak je někdy nazýván - starala až do jeho smrti 5. prosince 1908. Tyto dopisy jsou obrazem velké Uhrovy lásky k Mařence, horoucí zpovědí nemocného, prudkého a často žárlivého učitele, kterému ke konci života kromě několika málo přátel zůstala jen ona, jež mu byla, jak ukazují dopisy, nejen nejdražší Mařenkou, ale i „miláčkem" a „andílkem".

Ve „Vlastivědné pohlednici z Lomnicka" (vyd. MNV Lomnice u Tišnova 1967) v závěru svých „Čtyř studií k dílu Josefa Uhra" podává Jan Skutil chronologii díla Josefa Uhra a paralelně s dílem otiskuje tu i soupis známých a alespoň v úryvcích vesměs publikovaných dopisů, které psal Uher různým adresátům. V soupisu je uvedeno i 15 dopisů Marii Soukupové, mezi nimi i dopis ze 16. prosince 1903 z Ostrovačic. V adamovské publikaci pak J .Skutil k tomuto dopisu, jenž je otištěn ve faksimile, poznamenává, že je to jediný dopis ze souboru milostné korespondence, který se dochoval".

A přece existuje ještě jeden Uhrův list Marii Soukupové, který se dochoval, a to v majetku prof. MUDr. Mil. Uhra, který mi po mé přednášce k 70. výročí smrti Josefa Uhra na podzim 1978 v Klubu školství a vědy B. Václavka poslal fotokopii tohoto zachovaného dopisu s tím, že jej mohu příležitostně publikovat.

Protože se domnívám, že by dopis mohl zajímat zejména čtenáře Tišnovského zpravodaje, vždyť Uher byl opravdu básnickým oslavitelem krásného tišnovského Podhorácka, kam do krajiny milované Svratky, jež v četných proměnách doslova prolíná jeho povídkové dílo, situoval většinu svých povídek, otiskuji tento zajímavý dopis zde ve zpravodaji.

Dopis spadá do údobí, kdy Josef Uher učil v Babicích na Rosicku (šk. rok 1901 - 1902), a to od začátku března 1902, někdy před svátkem Františky, jak vysvítá z dopisu (tj. před 9. březnem) a před velikonocemi. Dopis, který není datován a nezachovala se ani obálka, napsal Uher po návratu z některé ze svých častých docházek do Brna a slibuje v něm, že po rozporu, kterých mezi ním a Mařenkou bývalo hodně, bude „zcela jinačí". Zmiňuje se, jaká byla z Brna cesta (jezdíval ze nebo do Zastávky, nebo chodíval i pěšky), což mělo neblahý vliv na zhoršování jeho choroby (a vypisuje svůj sen o zemřelém příteli; o němž též v „34 listech" v dopise psaném z rodného Podolí 29. července 1901). Žádá svou lásku, aby byla na sebe opatrnější a omlouvá se za špatný papír. Dopis podpisuje, jako většinu svých listů MS jménem Lili, jehož vznik vysvětluje ve zmíněném listě z 29. VII. 1901. Dopis psaný na dvou stranách zní:

„Má pohádko!

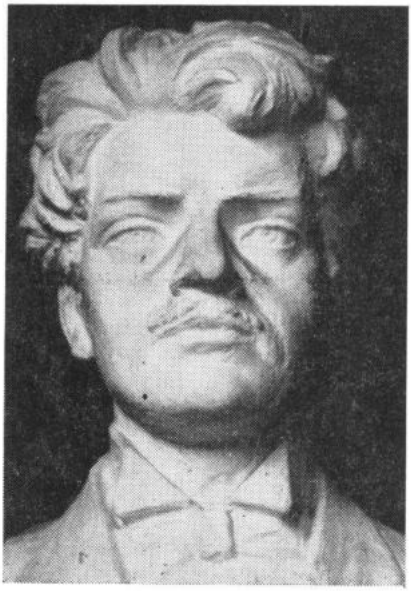
Připomínaje si Tvůj slib, vrátil jsem se domů klidnější než jindy. Chci věřit Ti úplně a spoléhati na Tebe zcela, jako Ty zase musíš mi splácet potřebnou důvěrou. Podobné pochybnosti, jakými jsem byl především vinen já, mohly by být základem nevraživosti dosti tentokráte oprávněné.

Tys mi to odpustila a já slibuji, že budu zcela jinačí - tak jak si budeš přát.

Včera byla cesta opravdu šeredná. Bláto a tma. Vzdor tomu došel jsem domů šťastně. Do 12. četl jsem „Potopený zvon„ a pak jsem usnul.

Dnes v noci přišel Polda ke mně. Nevím proč - nemyslil jsem na něj večer. Chápal jsem ve snu, že je mrtev, a zachvěl jsem se studeně.

„Tlačí mne glazy" povídal a potom jsem procitl.

Autorem busty Josefa Uhra je akad. sochař Petr Bortlík.

Od 9. uklízím a nemohu s tím přijít nějak ke konci. Teď už chvála bohu je zameteno a to je nejhorší. Ještě prach otřít, knihy srovnat a zatopit.

Ty máš, ubožátko, do 12 ti.

Naposled prosím Tě, abys byla na sebe opatrnější. Jsi řádně zachlazená. To by má spokojenosť trvala příliš krátce.

Na papír jsem zapomněl, píši na tom, jaký mám. Je to stejné.

Fanušce zapomněl jsem koupit nějaký dárek k svátku .Napiš mi, co.

Nezapomeň - napiš!

Tvůj navždy Lili

Zas sněží u nás.

A co bude s Třebíčí? Pojedeš tam na velikonoce. Mohu s Tebou?"

Dopis obsahově navazuje na Uhrův list psaný z Babic 3. března 1903 a otištěný ve Skutilově soupisu „34 listů JU" pod č. 14. Skutil stručně charakterizuje onen dopis slovy, že „básník žárlí na přítele M. S." a v závěru se též mluví o velikonocích a o cestě do Třebíče. Proč Uher chtěl jet s Mařenkou do Třebíče a zda tam jel, se dnes už nedozvíme. Dopis sám o sobě je však velmi zajímavý a je pro všechny, kdo znají Uhrův život a jeho dílo, zajímavým doplňkem k poznání jeho života.

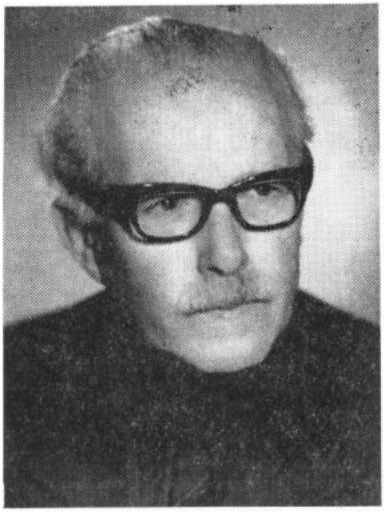
◀

Rodný domek J. Uhra v Podolí v kresbě Old. Crhounka (Reprodukováno z brožury J. Skutila Třicet čtyři listy Josefa Uhra, Adamov 1968.)

VZPOMÍNKA NA MILOŠE WASSERBAUERA

Byla to v srpnu před deseti lety pro přátele a kruh umělců opery Státního divadla v Brně přesmutná zvěst, že náhle zemřel v otcovském domě v Tišnově režisér profesor Miloš Wasserbauer. Zavzpomínejme si chvíli na život a dílo tohoto významného umělce. Jeho tvůrčí vývoj byl velmi pozoruhodný. Dosáhl nakonec v operní režii, v oboru jednom z nejobtížnějších, skvělých výsledků u nás i za hranicemi.

Synek tišnovského pokrokového učitele dějepisu a českého jazyka a hudebníka působil zprvu na tišnovské ochotnické scéně. Po vysokoškolských studiích se věnoval filmové a činoherní režii a posléze režii operní. Mnohé jeho režijní kreace byly objevné. Připomeňme aspoň Dvořákovu Rusalku, Maryšu E. F. Buriana, Cikkerova Jánošíka, Mejtusovu Mladou gardu, Kabalevského Tarasovu rodinu, Verdiho Sílu osudu, Vojnu a mír od Prokofjeva, Berliozovy Trojany, Adrianu B. Martinů, Pucciniho Bohému.

Nejprůbojnější a domácími i zahraničními kritiky nejvíce ceněné byly Wasserbauerovy inscenace oper Janáčkových: Lišky Bystroušky, Věci Makropulos, Z mrtvého domu a Její pastorkyně. Tuto operu režíroval i na jevištích zahraničních, v roce 1963 i v Ankaře. Objevoval tak světu Janáčkova genia.

Byl zván k pohostinským režiím do Vídně, Frankfurtu n. M ,,Budapešti, Florencie, Barcelony, Říma, Lince, Lipska, kde pracoval s proslulým operním režisérem Felsensteinem, do Perugie, Hamburku a konečně i do milánské slavné Scaly, kde provedl Šostakovičovu operu Katěrina Izmajlova. Režie této opery byla italskou kritikou oceněna jako nejlepší toho roku. Většinou spolupracoval s dirigentem F. Jílkem, zasloužilým umělcem.

Osobitým rysem Wasserbauerových režií byla novátorská tvůrčí práce s operními pěvci, které uváděl do umění, jak spojovat pěvecký výraz s herecký projevem ve strhující jednotu.

Tato výjimečná schopnost přivedla Miloše Wasserbauera do Janáčkovy akademie muzických umění jako profesora. Tam řadu let vychovával mladé zpěváky - herce a režiséry. Aby mohli svůj vývoj prakticky ověřovat, založil a vedl studio opery Státního divadla. Komorní opera ,která dodnes nese jeho jméno, je ojedinělým pedagogickým učilištěm a vlastně druhým operním divadlem v Brně.

Miloš Wasserbauer byl poctěn titulem Zasloužilý učitel a státním vyznamenáním Za vynikající práci.

Jaká škoda, že předčasná smrt přervala tak úspěšnou tvůrčí dráhu. Zemřel ve věku 63 let. Ve foyeru Janáčkovy opery zazněla z Lišky Bystroušky arie, kterou Miloš měl rád. Starý revírník v ní **vzpomíná na své mládí, mysli na to, že zase přijde květen a s ním láska, a zase budou mladí lidé věřit, že k nim přijde nadpozemské štěstí. A revírník vidí, jak se život opakuje. Vidí novou mladičkou Bystroušku i cvrčka. Nejsou to ti, kteří tu byli s ním kdysi, jsou to jejich děti, vnoučata – ale co na tom. Život je věčný ve svých návratech, i když se na hlavy kdysi mladé sesypal bělounký sníh...** František Jílek řídil orchestr. Janáčkovou hudbou a Těsnohlídkovými verši se loučila brněnská opera se svým režisérem.

Je pochován na Ústředním hřbitově v Brně blízko nejvýznamnějších moravských umělců.

K. Cejnek

Pomístní jména v Tišnově a Předklášteří

Strukturní změny v zemědělské výrobě mají vliv i na postupné zanikaní názvů polních tratí. Scelování polí, zánikem cest, mezí, osamělých stromů apod., které dříve bývaly hranicemi nebo význačnými znameními polních tratí, zapadají v zapomenutí i jejich jména.

Přitom tyto názvy jsou často významnými doklady k dějinám osídlení; dokládají, jaké plodiny se v minulosti pěstovaly ,naznačují i různé majetkové vztahy atd. Aby tyto důležité prameny k poznání naší minulosti nebyly pro budoucí generace ztraceny, provádí již od poloviny šedesátých let Ústav pro jazyk český ČSAV v Brně sběr pomístních a místních jmen na Moravě a ve Slezsku. Pomístními jmény (dále PJ) rozumíme názvy neobydlených částí terénu např. polí,

luk, lesů, kopců, cest, rybníků, vodních toků apod., místními jmény (MJ) pak názvy obydlených míst, např. částí osad, ulic, samot, domů atd.

V roce 1968 byl zpracován takovýto soupis i z území našeho města, a to z obou katastrů - Tišnova a Předklášteří Soupis z Tišnova obsahuje celkem 157 názvů, z toho 43 PJ žijících ve vědomí lidí. 9 PJ z katastrální mapy území města z roku 1826 a 21 PJ z plánu lesa Klucaniny z roku 1834 a 5 pojmenování toků. Názvů místních je v něm zaznamenáno 62.

Po scelování polností se vytvořily větší hony, které mají jména. Je jich celkem 17, z toho 7 honů obhospodařovalo v té době JZD 9. květen v Lomničce, zbývající Státní statek v Předklášteří. Soupis v Předklášteří zachycuje celkem 74 jména, z toho 40 PJ, 19 MJ a 15 názvů honů.

V našem přehledu uvádíme pouze pomístní jména zachycená z obou katastrů. Místních jmen si všimneme později samostatně. Názvy jsou zachyceny v nářeční podobě (živé) nebo v podobě, jak jsou zaznamenány na mapách.

Pomístní jména můžeme rozdělit do několika skupin podle toho, jakým způsobem pojmenovávají pole, louku, les apod. Mezi jednotlivými skupinami nejsou ostré hranice, některé názvy lze zařazovat do více skupin.

Způsob dělení půdy vyjadřují názvy Polouděle, Polouděle za kostelem, Padělky, Padělky k Železnýmu, Padělky pod Květnicí, Díly k Železnýmu. Název polouděle souvisí se slovem díl (znamená majetkový podíl). Pojmenování vzniklo podle základního dílu půdy, na níž byl usedlý poddaný. Polouděle pak znamená půldíly. Název Padělek, jak vysvětluje František Matějek, je odvozen ze slova podělit (z obecné nebo jiné půdy).

Podle pěstované kultury se nazývají pole Šafránica (dnes z části zastavěno) a Vinohrad. Svědčí o pěstování šafránu a vinné révy nad Předklášteřím. (Pěstováním vína v minulosti na Tišnovsku se podrobně zabývá studie R. Vermouzka Die Weingärten in der Umgebung von Tišnov, Academia, Praha 1971.) Les Černičák a Dřínová se jmenují podle rostlin tam se hojně (aspoň dříve) vyskytujících (černice je nářeční výraz pro ostružiny). Mýcení lesa připomíná jméno hory Klucaniny (od staročeského klúčiti).

Pojmenování podle vlastních jmen se objevuje v PJ Kolbábka, Šelenberk, Sychrák, Mičínkova zmola a snad též Na čubrni a Najdaska .Sem bychom mohli přiřadit i název zmoly Jenerálka (vlastnil ji rakouský generál Svoboda, který si na pokraji lesa u Překláštěří postavil vilku nazývanou též Jenerálka).

Nejpočetnější skupinu PJ tvoří názvy podle polohy: Mezi Květnicama, Pod Drančem, Pod horkó, Pod Klucaninó, Pod Květnicó, Pod Trncem, Pod sejtím (část lesa, kde bývalý sítě k odchytu ptáků), Pod rovinama, Pod kipó, Nad Sychrovem, Nad vodárnó, Nad pastejřovejma zmolkama, Nad Šalanama, Nad Palasovem, Nad koloniama, Na rovinách, Na rybníku (pole z bývalého rybníka), Na vyhlídce, V oboře, U splavu. U cihelny, U vodárny, U rozhledny, U vobrázku, U kříže, U svatýho Jána, U grádu, U hradčanské zastávky, U sanatorky, U jelena (část lesa na Klucaninĕ, kde stávala dřevěná socha jelena), U Čimperka, U tří stolů, U boží muky, U sedmdesáti dvóch schodů, U srdíčka, U pyramidy, U studýnky, U spravedlnosti (místo, kde stávala šibenice), U starý cihelně, U tabule, U štajnbruch (z němčiny podle toho, že zde stával kamenný můstek), Za spravedlností, Za sépkama; Mezihoří, Dlóhá meza.

Pojmenování účelovými jsou PJ Velká a Malá pastviska, Pasník (též Pasuňk) podle pastvina, Svodnica (příkop pro odvod vody).

Obecná názvy jsou obsaženy v pojmenováních Tróbná (les, kde se kácely stromy k výrobě dřevěných rour - trub); Čepička, Kukla, Kozí brada (názvy podle podoby); Klínek (pole klínovitého tvaru); Lázně (názvy luk u řeky, které trpěly častými „lázněmi" - povodněmi); Dvořiště, Mlýnska (polnosti náležející ke dvoru a mlýnu); Hradisko, Horka, Výří hora (též Výrovka); Květnice (květ), Trnec (trní), Záhon, Luka, Kolonie, Svobodnica (pozemek, který nenáležel vrchnosti); Malá a Velká skála, Velká luka, Zamlénská luka, Kozí hrbek, Útrpná cesta (vedla k šibenici), Zlodějská zmola, Hlinky (hlína), Bučina na zmolách

(buk). Jméno vrcholu Květnice Palánky snad připomíná nějaké pálení; spojování s obětmi starých Slovanů je nepravděpodobné.

Nejasné je jméno Šatatny (na starých mapách Šalany).

Charakteru PJ nabývá obecké Park, označující jedinečnou tišnovskou skutečnost.

Jistě jste si všimli, že některé názvy nám připomínají realitu velmi starou, např. PJ U spravedlnosti je staré více než 200 let, sahá do dob, kdy se konala ve městě spravednost, tj. popravovalo se. Některé názvy jsou však značně mladší, např. U hradčanské zastávky aj.

Nově vytvořené názvy honů na území Tišnova jsou Nad městem, Za vodárnou, U vodárny, Nad loukami, Za Čimperkem, Čimperk velký, Pod Květnicí, Kukýrna, Šatany, Sychrov, Pod městem, U garáží, U březinské silnice. U Vildomců, U velké louky, U koupaliště, U Kréty; na katastrálním území Překlášteří Kalovská, Hlinky, Niva, Dřínová, Štěpánovská. Pod mostem, Najdaska, Mezihoří, Troubný, Šafránice, U papírny, Rybník, Šelberk, U kafilérky, U benzinové pumpy (poslední dvě přesahují do tišnovského katastru).

Při tvoření těchto jmen se vychází z části ze starých jmen pomístních, ale většinou se vytvářejí jména nová buď adaptací starých PJ, nebo podle nové situace.

V některých obcích dokonce již hony nedostávají názvy a jsou jen číslovány.

Karel Fic

O BRHLÍKOVI LESNÍM

Konec podzimu je období, které není mezi živými tvory příliš oblíbeno. Venku je vlhko, sychravo, zima, holé větve stromů se třesou ve studeném větru. O to víc potěší každý projev života v přírodě. O jednom takovém tvorečku, oživujícím podzimní les, bude naše dnešní povídání. Je jím brhlík lesní. Určitě jej mnozí z vás už znají. Drobný ptáček na hřbetě šedomodrý, vespod narezlý, s tmavým pruhem přes oko. Jako neúnavný akrobat běhá šroubovitě po kmeni stromu nahoru a dolů, často se zobáčkem směřujícím ke kořenům. Tohle mu určitě datli závidí, ti si to dovolit nemohou, sice také šplhají, ale vždy jen s hlavou vzhůru. Brhlíkova akrobacie není dílem rozmaru, ale způsobem, jak obstarat potravu. To, že jako blesk šplhá po stromech, už napovídá, čím se asi živí. Ano, je to hmyz a hlavně ten škodlivý, ničící stromy ovocné i lesní. Proto je brhlík člověku velmi užitečným a zaslouží si, abychom se o něj starali, zvláště v době hnízdění, kdy mu můžeme pomoci budkou. Pro hnízdo si totiž hledá nějakou dutinu a těch přirozených už je pramálo. Jak velký je vstupní otvor do dutiny je brhlíkovi celkem jedno, protože k jeho hnízdním zvyklostem patří, že si ho zalepuje kousíčky hlíny. Někdy je jich potřeba tolik, že se zdá až neuvěřitelné, kde se v něm bere ta vytrvalost. Jsou např známy případy, kdy se váha jeho díla pohybovala kolem $^3/_4$ kg, a to sám váží pár gramů. Sotva si obydlí patřičně připraví a vystele šupinkami kůry, snese sem samička 5 - 9 vajíček a pečlivě je sama 15 - 18 dní zahřívá. O krmení potomstva se už pak starají oba rodiče a to celých 24 dnů, tedy na pěvce dosti dlouhou dobu. Mohou si to dovolit, dutina je bezpečný úkryt.

Brhlíkům a jim podobným bychom se měli snažit pomáhat ze všech sil, protože v nich je naděje, že se nám v budoucnu podaří vyhnout takovým patáliím a jejich řešení, jaké byly třeba letošního roku v Jizerských horách a Krkonoších s obalečem modřínovým.

SPORT

KAPITOLY Z TENISOVÉ SEZÓNY

a n e b

PUTOVÁNÍ OD NEDŮVĚRY PŘES NADĚJI K DVĚMA NEŠŤASTNÝM MÍČŮM

(1) Je jaro 1980 a tenisté tišnovského Baníku se připravují na blížící se zahájení letošního krajského přeboru družstev. Nejsou bez starostí – Štěpánek po dvou letech odchází do Zetoru Brno, dr. Karel Seyfert je na vojně, a proto se v prvé řadě řeší otázka sestavy pro nastávající soutěž. Novotný se musí posunout ze 4. příčky na druhou, jeho místo zaujímá ing. Samek, který po jednoročním působení v B-týmu už uvažuje o ukončení činnosti, ale na žádost kolektivu ještě pro tento rok přislíbí účast. Na třetí příčce se po dlouhých úvahách dává přednost dorostenci Fialovi před Oulehlou. Tým je proti minulosti o tolik slabší, že nikdo nemyslí výš než na střed tabulky a vedoucí má dokonce obavy ze sestupu.

(2) Hraje se první mistrovské utkání na dvorcích nováčka z Hodonína. Po dvouhrách Baník prohrává 2 : 4, oba mužské debly se vyvíjejí jednoznačně pro domácí a ženám se ve čtyřhře po předešlých porážkách nedává moc nadějí. Zdá se, že skutečnost je horší, než se před sezónou dalo očekávat. Ale Tišnovští se nevzdávají a téměř ztracený zápas rozhodují nakonec ve svůj prospěch poměrem 7 : 4.

(3) Po vítězství 9 : 2 nad outsiderem ze Šlapanic odjíždí družstvo do Gottwaldova. Domácí B-tým potvrzuje úlohu favorita, a přestože před rozhodujícími mixy vede jen 5 : 4, jsou všichni aktéři přesvědčeni o jeho vítězství. Hráči Baníku nastupují ke smíšeným čtyřhrám jakoby jen z povinnosti, ale průběh je nečekaně příznivý. Novotný s Jakubcovou po výborném výkonu hladce vítězí a vyrovnávají na 5 : 5, V. Seyfert a Vaščáková vyhrávají první set, ale tím cesta k překvapení bohužel končí. Výsledek zní 6 : 5 pro Gottwaldov.

(4) Dvorce na Ostrovci vítají dosud neporažený celek Prostějova B, který – zdá se – má namířeno do národní ligy. Ve dvouhrách boduje pouze Vaščáková, takže hostům za stavu 5 : 1 stačí vyhrát jedinou čtyřhru ze zbývajících pěti. Jsou si jisti úspěchem a nejlepšího hráče už nechávají odpočívat. Ale místo definitivní tečky je to najednou už jen 5 : 4. V obou mixech je pak husarský kousek Baníku dovršen, soupeř je víc než přesvědčivě „vyprovázen" z dvorce, aniž by udělal jediný set. Takovým způsobem se vyhrává sotva jednou za 20 let, Prostějovští to nemohou pochopit, domácí se radují.

(5) Odložené utkání 1. kola s Moravskou Slavií B se hraje ve všední den. Také tentokrát jde o soupeře, který zatím neokusil porážku. Že by si pro tu první přijel do Tišnova? Ve dvouhrách jsou tenisté Baníku znatelně lepší a nečekaně vedou 4 : 2. Diskutuje se o optimálním složení čtyřher – domácí sázejí na jeden „tutový" bod a oproti zvyklostem posílají do boje debly v sestavě Fiala – Samek a V. Seyfert – Novotný. Výsledek je zklamáním – obě dvojice prohrávají. Ženy však čtyřhrou znovu vykřešou naději, Baník vede 5 : 4 a utkání je pro tmu přerušeno.

O týden později je na pořadu dohrávka. Novotný s Jakubcovou tentokrát prohrávají hladce a stav je 5 : 5. Na vedlejším kurtě, ale mají V. Seyfert s Vaščákovou k dobru první set, dokonce výsledkem 6 : 0. Nic však není rozhodnuto. Nastává zlom, mix Moravské Slavie vyhrává druhý set 6 : 4 a ve třetím je průběh naprosto vyrovnaný. Za stavu 6 : 5 a 30 : 0 chybí tišnovské dvojici dva míče

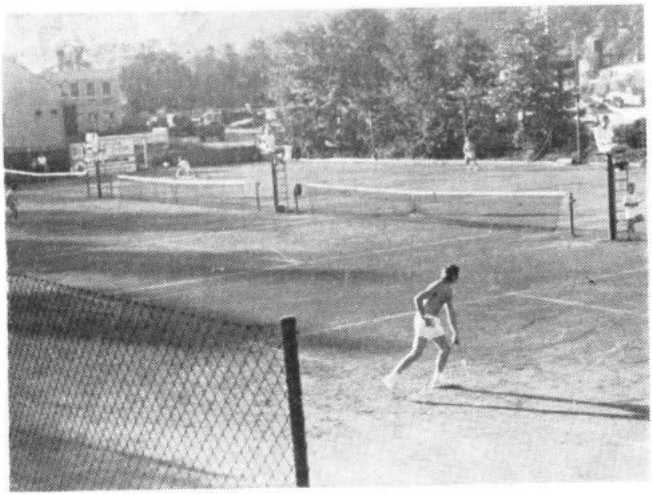
k vítězství. V té chvíli nikdo netuší, že jsou to právě tyto pouhé dva míče, které budou nakonec Tišnov dělit od opětovného postupu do národní ligy. Set končí 9 : 7 pro hosty, šance je v nenávratnu.

(6) Ve zbývajících čtyřech kolech čekají na naše tenisty dva nováčci a dva vyrovnaní soupeři. Žďar a Tesla Brno jsou poraženi bez potíží, o úspěších nad Žižkou Brno a Žabovřeskami se od stavu 3 : 3 shodně rozhoduje stoprocentním ziskem v deblech. V obou podzimních kolech už také místo Samka nastupuje K. Seyfert. Baník nakonec končí třetí za postupující Moravskou Slavií B se stejným bodovým ziskem, jaký má i druhý Prostějov B a čtvrtý Gottwaldov B. Celková bilance 7 vítězství a 2 porážky je lepší než v minulé sezóně; v případě výhry nad prvním celkem tabulky by při rovnosti bodů rozhodovalo vzájemné utkání ve prospěch Tišnova.

(7) Konečné umístění je nečekaným úspěchem, i když nelze přehlédnout podstatně nižší úroveň celé soutěže oproti minulosti. Tišnovští se ale přesvědčují, že i se stávajícím kádrem lze hrát na špici přeboru. Velkým překvapením je především bilance čtyřher. Muži prohráli z 18 zápasů jen 3, z toho varianta V. Seyfert - Fiala a Novotný - Samek resp. Novotný - K.Seyfert znamenala ve všech utkáních oba body. Novotný a Fiala se svými výkony ve čtyřhrách plně rehabilitovali za menší úspěšnost v singlech. Ženy prohráli dokonce jedinou čtyřhru z devíti. Poměr vítězství a porážek jednotlivých hráčů je následující: V. Seyfert 18 : 4, Novotný 14 : 8, K. Seyfert 5 : 0, Fiala 10 : 8, Samek 9 : 5, Jakubcová 17 : 6, Vaščáková 17 : 6. Zdá se, že všechna tato čísla i průběh sezóny budou povzbuzením do nového ročníku, který tu bude co nevidět.

(8) Poslední kapitola budiž menším odbočením od družstva dospělých ke staršímu žáku Winklerovi. Přestoupil v zimě z Letovic doslova na vlastní prosbu, protože v původním mateřském oddíle neměl za co hrát a v Blansku ho odmítli. V létě pak absolvoval celou řadu turnajů s tak dobrými výsledky, že se určitě objeví i v celostátním žebříčku a po roční absenci tak budeme mít opět mezi nejlepšími svého zástupce. Pokud v Tišnově vydrží, může být za pár let přínosem i pro „áčko".

Sezónou plnou zajímavostí a kuriózních výsledků vás provázel (vt)

Kurty na Ostrovci.

O HORNICKÝ KAHAN

Podnikový výbor ROH Uranových dolů v Dolní Rožínce a TJ Baník Tišnov, oddíl kopané byli pořadateli III. ročníku turnaje v kopané neregistrovaných hráčů nad 35 let. Turnaj se stal důstojným příspěvkem k oslavám Dne horníků a navíc potvrdil slibný zájem fotbalistů i diváků z předcházejících dvou ročníků. Je potěšitelné, že sportovní hodnota sehraných zápasů spolu s dobrou organizací učinily turnaj opět zajímavým a přitažlivým. Fanouškové si rozhodně přišli na své, hráči pak v kamarádském prostředí podali další důkaz, že sportovat se dá v každém věku. A jestliže o novém majiteli putovního hornického kahanu musely rozhodnout až pokutové kopy, bylo postaráno i o dramatičnost až do posledních minut.

Překvapivým vítězem turnaje se stali „staří páni" z Moravských Knínic. Mužstvo se oproti minulým sezónám rapidně zlepšilo, navíc spoléhalo na rychlého Smetanu, patřil k nejlepším útočníkům vůbec. Byl to celek s pevnými nervy, zachovávající ledový klid i ve zmíněném penaltovém souboji; aktéři s maskou pierota v něm dali lekci daleko zkušenějšímu soupeři z Kuřimi. Ten se představil ve standardní sestavě, mnozí z hráčů by mohli vyprávět, jak tvrdý byl před lety divizní chlebíček, v době kuřimské fotbalové slávy. Pohár jim unikl jako zlatokopovi drahý kov mezi prsty, lehkovážnost při střílených penaltách se nevyplatila. Ze známých tváří se na Ostrovci představili Helán, Vágner, Křístek, Látal, Raňanský, Halouzka, Havlín, Pernica.

Teprve třetí místo zůstalo pro loňského vítěze – sympatické hráče z Tišnova. Družstvo za rok nijak herně nepovyrostlo, obvyklá jistota uplavala někde v kalné Svratce. Snad tedy až příště! Žlutomodré barvy města pod Květnicí hájili Kreiner, Klouda, Mach, Kuča, Kovář, Harák, Teplý, Lukeš, Štěpánek, Mužík, Mihola, Vrátný, Tříska a Malý.

Slzy jen pro pláč zůstaly na tvářích populárního FLAMENGA Dolní Rožínka; se čtvrtým místem se nepočítalo. Z hráčů nás nejvíce zaujali Novotný, ing. Vrzal, Dospíšil, ing. Novotný, ing. Lipovský, ing. Cetkovský, Skřivánek a Cisar.

Jinak stojí za zmínku „výkon" hlasatele Vladimíra Čumy, z množství stálých informací pro diváky zaujaly podrobné životopisy všech hráčů turnaje, návštěvníci si tuto nápaditou službu velmi pochvalovali.

VÝSLEDKY: Kuřim - D. Rožínka 2 : 0 (branky Křístek a Vágner), M. Knínice - Tišnov 4 : 1 (Smetana 3, Pacek - Štěpánek), Tišnov D. Rožínka 3 : 1 (Žila 2, Štěpánek - Beneš), M. Knínice - Kuřim 1 : 1 (Koláček - Vágner), na pokutové kopy zvítězil celek M. Knínic.

B. Tesař

Z HISTORIE TIŠNOVSKÉ KOPANÉ

JO, TENKRÁT TADY HRÁL PRAŽSKÝ RAPID...

Velikánskou sportovní událostí, na kterou Tišnov ještě dlouhá léta vzpomínal, bylo utkání s předním pražským klubem RAPID.

Tehdy v neděli 3. května 1925 za krásného slunečného počasí přicházely na hřiště nedočkavé řady diváků nejen z Tišnova, ale i z blízkého i dalekého okolí. Zvláště skalní fandové byli na vrcholu své spokojenosti, že uvidí hrát slavné fotbalisty u nás v Tišnově. Povýšeně také dovedli okolostojícím divákům jmenovat jednotlivé hráče, jejich výkony, kolik kdo dal komu branek, za koho dříve hrával, nebo kdo se nyní o ně uchází apod. Velká pozornost byla zvlášť zamě-

řena na hezouna statné postavy, obávaného střelce Franci Svobodu, který kromě svého fotbalového umění byl také velkým magnetem pro přítomné ženy (na pozvání jedné hostitelky se zde ještě týden zdržel). Franci za nějaký rok přestoupil do Slávie, kde byl střelcem č. 1. A že to dovedl, svědčí skutečnost, že v r. 1930 v Praze v červnu proti Španělsku dal z 20 m takovou dělovku, že světově známý brankář Španělska Zamora nad ní jen bezmocně a udiveně kroutil hlavou.

Pozvat toto slavné pražské mužstvo bylo vizitkou odvážné organizátorské práce výboru klubu, který si jim troufal nabídnout utkání v Tišnově. (Den předtím hráli – jako vítěz celostátního poháru amatérů – utkání v Brně s Mor. Slávií, kterou porazili 0 : 5.) Podmínky pro přijetí nebyly nijak nízké a dovedly výboru zatížit hlavy. Avšak důkladná propagace tohoto utkání obměkčila i mecenáše, jako byli velkoobchodníci Pollak a Kellner, dále pak spořitelna a menší obchodníci, kteří přispěli na úhradu utkání nějakou tou hřivnou. Duší celé akce byl velkorysý jednatel výboru, organizátor, známý 28letý Ferdinand Nestrojil, jenž organizoval dvojice, které po Tišnově rozprodávaly v předprodeji vstupenky. Ještě dnes na to vzpomíná s. Oldřich Sekora, jak tenkrát chodili ve dvojici nabízet vstupenky a snažil se jich prodat co nejvíce. Vzpomíná také, že část hráčů nocovala v hotelu a zbytek si rozebrali hráči a funkcionáři. U něho prý tehdy spal hráč Bican, ale to byl ještě předchůdce slavného internacionála Pepíka Bicana.

Na hřiště se dostavilo kolem 1500 diváků a to byla dosud největší rekordní návštěva, jaká kdy v Tišnově byla.

Obě družstva se v šatnách blízké koupelky oblékala do dresů a za velkého potlesku nastoupila na hřiště. Samozřejmě, že zraky všech diváků byly upřeny na Pražany, jak se rozcvičují a jak střílejí na brankáře.

Naši nastoupili v této sestavě: V brance namísto našeho tišnovského nabídl nám Rapid svého brankáře Svobodu (bratra Franciho), kterého měli s sebou jako náhradníka. V obraně pak hrál Miloš Svoboda a Bedra Kothbauer, v záloze Al. Vrchlabský, Ruda Nejez, Bulina – Richter a v útoku Ant. Denk, Jiří Grünwald, Ant. Meduna, Jarda Svoboda a Gusta Bauer.

Utkání konečně začalo. Naši se snažili, bojovali, běhali jak jen mohli, ale co naplat, Pražené to měli v nohách i v hlavě. Míč jim šel od jednoho hráče k druhému a v prvním poločase nám dali 2 góly, i když hráli jako na výletě. V druhém poločase jim hra zachutnala, pustili se do našich trochu víc a dali nám dalších 5 branek. Prohráli jsme 0 : 7, z toho dal Franci Svoboda 5 branek. Ukázal, že něco umí (hrál se síťkou na hlavě, aby jeho vlny neutrpěly), chodil si s míčem po hřišti jak chtěl a přitom mu nikdo míč nesebral, když vypálil, byla to opravdu rána jako z kanónu. Při veškeré snaze našich hráčů, jak se říká, „ani si nečuchli". Nepřišel si ani na své Bedra Kothbauer. On totiž kolikrát při utkáních, když tišnováci dali gól, na pokřik fandů Be-dra sal-to! rozběhl se a udělal předpisové salto a za odměnu sklidil potlesk. Tentokrát ho však Rapid ušetřil. Gól jsem nedali a pak – stejně byl pořádně utahaný. Přesto však diváci odcházeli velmi spokojeni a mnozí z nich ještě dlouhou dobu vynášeli hru některých Pražanů za jejich kumšty a fotbalové umění až do nebe.

Tímto utkáním však všechno neskončilo. Bylo s nimi dohodnuto, že zde asi měsíc zůstane jejich velmi dobrý hráč, centrhalf Josef Pácalt, který bude naše hráče trénovat. Byl to hráč atletické postavy, výborný kamarád. Přes den pracoval jako naviječ ve Fulguře a po práci chodil trénovat naše hráče. Spával u Svobodů na Riegrovce. S našimi si také zahrál ve třech utkáních a to proti Makkabi Brno, kdy dal 2 branky (Tišnov vyhrál 4 : 1), dále jsme s ním vyhráli nad Rudou hvězdou Brno 5 : 4 a nad Juliánovem 2 : 1. Všichni hráči ještě dlouho rádi vzpomínali nejen na opravdového kamaráda a výborného fotbalistu Josefa, ale i na prvotřídní hru pražského Rapidu.

Josef Kadlec

Foto Josef Ptáček

ROZKVETLÉ ULICE 1980

Konečné hodnocení soutěže, prvé tohoto druhu v Tišnově, vyhlášené MěstNV a ZO ČZS v Tišnově.

Komise pro jednotlivé územní obvody provedly trojí hodnocení v období měsíců duben - září a na prvních místech vyhodnotily v kategorii:

nejlepé kvetoucí okrasné předzahrádky a okolí vchodů na sídlištích:

Občanský výbor č. 2

1. - 2. Balonová, Fučíkova 1245
Babák, Nezvalova 1349
3. Zatloukal, Ondřejova 1298

Občanský výbor č. 3

1. Šmarda, Purkyňova 1572
2. - 3. Novotný, Chodníček 1595
Životský, Rudé armády 381

Občanský výbor č. 4

1. Balabánová, Za mlýnem 999

Občanský výbor č. 5

1. Hulák, Mánesova 1601
2. Cecavová, Mrštíkova 1534
3. Nováček, Na nové 1605

Občanský výbor č. 6

1. Havlát, Jiráskova 1555
2. Randa, Jiráskova 1000
3. Zemánek, Jiráskova 609

Občanský výbor č. 7

1. vchod - Hornická 950
2. vchod - Hornická 951
3. vchod - Jamborova 1537

Občanský výbor č. 8

1. vchod - Leninova 1625
2. vchod - Králova 1681
3. vchod - Leninova 1623 a 1624

nejlépe květinami vyzdobená okna a balkóny:

Občanský výbor č. 7

1. Hanuš, Jamborova 922
2. Černošek, Jamborova 925
3. Lakomá, Jamborova 923

Občanský výbor č. 8

1. Brychta, Králova 1681
2. Poláčková, Leninova 1629
3. Špatenka, Králova 1675

Celkem bylo hodnoceno 347 předzahrádek a vchodů na sídlištích a 32 oken a balkónů.

Vítězové budou odměněni věcnými cenami.

Organizátoři soutěže děkují všem občanům města, kteří se starostlivou úpravou svého životního prostředí zasloužili o pěkný vzhled našeho města. Zároveň děkují i všem členům hodnotících komisí za jejich obětavou práci, bez které by nebylo možné soutěž uskutečnit a vyhodnotit.

Věříme, že soutěž „Rozkvetlé ulice 1981", jejíž podmínky budou včas oznámeny, bude za pomoci co největšího počtu občanů našeho města ještě úspěšnější.

Ing. Miroslav Drbal,
předseda ZO ČZS Tišnov.

VÝSTAVA POŠTOVNÍCH ZNÁMEK

Klub filatelistů v Tišnově pořádá v rámci oslav Měsíce československo-sovětského přátelství a na počest 35. výročí osvobození Československa Sovětskou armádou propagační výstavu poštovních známek ze sbírek svých členů i mladých filatelistů z kroužku mládeže.

Výstava se bude konat ve dnech 16. až 23. 11. 1980 v zasedací síni MěstNV na radnici.

UPOZORNĚNÍ FOTOAMATÉRŮM

Uzávěrka letošního ročníku fotosoutěže Tišnov a Tišnováci je 15. listopadu. Snímky zasílejte nebo osobně odevzdávejte v kanceláři SZKP ROH, Mlýnská ul.

Klub přátel výtvarného umění v Tišnově
uspořádá ve dnech 30. 11. - 7. 12. 1980 v zasedací síni MěstNV na radnici

VÝSTAVU OBRAZŮ A GRAFIKY
akademického malíře Ladislava Kotase

u příležitosti oslav jeho 70. narozenin.

Slavnostní zahájení výstavy se koná v neděli dne 30. listopadu v 10 hodin Úvodní slovo pronese Vladimír Thiele. V kulturním programu vystoupí zasloužilá umělkyně Marie Pavlíková, členka Státního divadla v Brně a kvarteto vedené A. Smíškem.

Otevřeno denně 9 - 12 a 14 - 18 hod.

PŘIJĎTE, PORADÍME, PŮJČÍME!

Zvem vás k návštěvě Městské lidové knihovny v Tišnově. Můžete si tu vypůjčit nejen knihy všeho druhu (beletrii, naučnou literaturu, obrázkové publikace aj.), ale i zábavné a vědeckopopularizační časopisy. Zkrátka každá návštěva v MěLK vám přinese uspokojení z dobré četby. Staňte se pravidelnými čtenáři MěLK!

Půjčovní doba pro dospělé:
po 8 - 11, út 13 - 18, st 8 - 11, 13 - 18, pá 13 - 18;

pro děti: po, st 12 - 17

RESTAURACE BRNO-VENKOV

si Vám dovolují doporučit tyto své provozovny:

HOTEL U NADRAŽÍ
ubytování, uspořádání svatebních hostin.

RESTAURACE POD KLUCANINOU
dobrá kuchyně, svatební hostiny.

RESTAURACE GRILL
po dobu oprav hotelu Květnice zajišťuje teplé obědy.

RESTAURACE HUMPOLKA
bohatý výběr jídel, příjemné prostředí.

KINO PANORAMA

1. so, 2. ne - 17.30 a 20 hodin,
3. po - 17.30 hodin
JAK NAPÁLIT ADVOKÁTA
Český barevný flim. V hlavní roli Miloš Kopecký.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

4. út - 17.30 a 20 hodin
● **SOUDCE A JEHO KAT**
Barevný film NSR. Kriminální drama.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

6. čt - 17.340 hodin
ČERNÁ BŘÍZA (širokoúhlý) **„S"**
Sovětský barevný film. Životní drama muže, který neztratil vůli žít.
Vstupné 8, 10, 12 Kčs

Slavnostní představení - zahájení Měsíce československo-sovětského přátelství.

8. so, 9 .ne - 17.30 a 20 hodin,
10. po - 17.30 hodin
● **TAJNÝ ZÁVOD** **(širokoúhlý)**
Americká barevná filmová komedie. Z New Yorku do Los Angeles za 30 hodin!
Vstupné 6, 7, 8 Kčs

11. út - 17.30 hodin
● **NOČNÍ HRY**
Barevný film NDR. Zážitky čtyř hostů mezinárodního hotelu.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

13. čt - 17.30 a 20 hodin
● **TEMNÉ SLUNCE**
Český vědecko-fantastický film volně zpracován podle románu Karla Čapka „Krakatit".
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

15. so, 16. ne - 17.30 a 20 hodin
17. po - 17.30 hodin
SINDIBÁD A TYGŘÍ OČI
Americký barevný film. Vzrušující dobrodružství statečného námořníka z Pohádek tísíce a jedné noci.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

18. út - 17.30 hodin
ZLÝ DUCH TAJGY **„S"**
Sovětský barevný film.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

19. st - 17.30 hodin
TŘI OSUDY (širokoúhlý) **„S"**
Sovětský barevný film.
Vstupné 5, 6, 7 Kčs

20. čt - 17.30 hodin
VŠECHNO CHCI MÍT **„S"**
Sovětský barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

22. so, 23. ne - 17.30 a 20 hodin,
24. po - 17.30 hodin
● **PENÍZE TĚCH DRUHÝCH**
Francouzský barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

25. út - 17.30 a 20 hodin
● **DOKUD VÁS SMRT NEROZDĚLÍ**
Barevný film NDR.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

27. čt - 17.30 hodin
NA KOHO TO SLOVO PADNE
Český barevný film.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

29. so, 30. ne - 17.30 a 20 hodin
SVÍTALO CELOU NOC
Český barevný film. Drama lékaře ve škole smrti.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

DĚTSKÁ PŘEDSTAVENÍ:

2. ne - 9.30 hodin
MOKRÁ POHÁDKA
Polský barevný film.

9. ne - 9.30 hodin
MODRÝ PTÁK
Sovětský barevný film.

166. ne - 9.30 hodin
KRAKONOŠ A FOUSATÁ DONTOVKA
Český barevný film.

23. ne - 9.30 hodin
OŠKLIVÉ KAČÁTKO
Sovětský barevný film.

30. ne - 9.30 hodin
KOCOUR V BOTÁCH
Japonský barevný kreslený film.

TIŠNOVSKÝ KULTURNÍ ZPRAVODAJ vydává MěstNV a MěV KSČ v Tišnově, řídí redakční kolektiv při kult. škol. komisi MěstNV. Adresa: MěstNV, 666 19 Tišnov. Cena 2 Kčs. Tisk 58 Dolní Kounice - 2854-80 - 456.12/80-Lá 190

TIŠNOVSKÝ kulturní ZPRAVODAJ

PROSINEC Ročník XI Číslo 12

PŘÍPITEK NA KONEC ROKU

A je tu zas! – Prosinec opředený kouzlem vánoc, které jediné ze všemožných kouzel přežívá chvat moderní doby, Silvestr, rozpustilý a skotačivý, to neposedné klouče, jež z poslední noci starého rovnýma nohama skáče do prvního dne nového roku. S trochou lítosti pak měníme dosloužilé nástěnné i stolní kalendáře a zvykáme si na letopočet s jedničkou na konci – 1981.

Jen paměť podrží, co se událo v uplynulých měsících, vzpomínky milé i méně příjemné, jak jsme žili a čím jsme žili, co bylo dobré a naopak zlé, co se nám podařilo a kde zase jsme nestačili s dechem. Zkrátka a dobře – na jednu misku vah (nazvěme je prostě svědomí) položíme všechna přání, s nimiž jsme vstupovali do roku 1980; na druhou pak výsledky našeho úsilí vynaložené na splnění těchto přání. Zůstanou-li misky v rovnováze, byly naše snahy poctivé, práce se zdařila. Důvodem k hlubokému zamyšlení bude však skutečnost, pakliže misku s činy naše neuskutečněná přání převáží!...

Ať tak či onak, protentokrát a vůbec provždy – méně vroucích předsevzetí, o nichž už předem víme, že nikdo a nic je nedokáže převést do života. Je to zbytečný humbuk, jako jsou k ničemu podobná přání a sliby, za nimiž nenásleduji činy. Dejme si proto každý – vedle svých osobních – jedno velké společné předsevzetí, nic víc a také nic míň: pracovat tak, abychom se nemuseli stydět za vykonané dílo, aby ze společného bochníku se nasytil každý a ještě zbylo na druhý den. Proto se nebojme rovněž rozhodněji se pouštět do řešení problémů, o nichž dokážeme celé hodiny mudrovat u piva, ale účinnějšího pro jejich odstranění nepodnikáme zhola nic. Neukazujme prstem na druhé, začněme u sebe! Možná už dnes, zítra však určitě.

Redakční kolektiv k tomu přeje sobě i všem vám, čtenářům Tišnovského kulturního zpravodaje, hodně síly, odvahy a zdaru.

Mnoho štěstí, radosti a úspěchů pod mírovým nebem v roce 1981!

Jaroslav Brácha

DOMOV DĚTÍ, KDE BYDLÍ I LÁSKA K NIM

Dětský domov v Tišnově byl založen již před 47 lety tehdejší Okresní péčí o mládež a byl financován z dotací Zemské péče o mládež a soukromých darů. Tento stav trval až do r. 1948 do vydání zákona o jednotné škole, kdy se stala nedílnou součástí našeho školství také výchovná zařízení pro osiřelé děti a děti z nefunkčních rodin. Tím byla péče o děti postavena na solidní ekonomickou bázi zajišťovanou plánovitě ze státních prostředků.

Také výchovný systém prodělal svůj vývoj. Dětské domovy ve svých začátcích neměly zrovna nejlepší pověst. Byly považovány za jakési „sirotčince", kde se s dětmi přísně zacházelo. Měly svůj zvláštní, až puritánský režim výchovy. Předchozí společnost odkazovala tyto děti na dobrodiní a odpírala jim pocit plnoprávného člověka s osobní hrdostí, již také proto, že závislost na daru ponižuje.

Tehdejší přístup státu se nedá porovnat s velkorysou sociální politikou současného zřízení. Dnes žijí děti v našem domově na takové hmotné úrovni, kterou často nemají ani děti v rodinách. A díky pochopení Tišnováků nejsou okolím přezírány, ba dá se říci,

Snímek Milana Loskota na titulní straně zachytil jeden okamžik vánoční atmosféry v dětském domově.

že jsou někdy i preferovány z dobroty srdce lidí, kteří chápou, že o něco přišly, co nelze plně nahradit.

Když jsem před 4 lety do dětského domova nastupovala, velice jsem si přála změnit poněkud strohá funkční zařízení a způsob života dětí co nejvíc přiblížit hřejivému prostředí moderní spořádané rodiny.

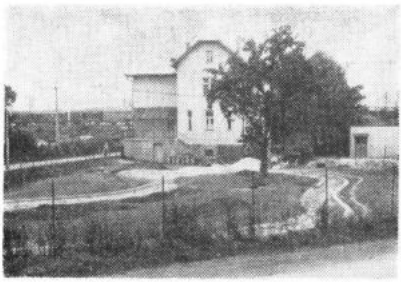
Chtěla jsem, aby pod střechou domova bydlela spolu s dětmi i láska k nim.

Měla jsem štěstí.

Mám kolektiv spolupracovníků, který nejen plně chápe moje cíle, ale tvořivě je rozvíjí. Naše děti vyrůstají v atmosféře vzájemného porozumění.

Pozice nás, pracovníků domova, je o to nesnadnější, že děti, které k nám přicházejí, bývají často z narušeného prostředí. Proto se stává, že jsou navenek méně citlivé (ochrana před tvrdými zásahy, nedostatek popudů k rozvíjení emociální stránky), až apatické. Trpí neurózami a jejich pohled na život a lidi kolem sebe je vyšinutý z normálního úhlu. Léčení takto postižených by se neobešlo bez prvku, který není v osnovách, bez lásky. Je nutno vrátit dítěti pocit bezpečí, klidu a přesvědčení, že ho má někdo rád. Poskytnout mu možnost na někoho se citově vázat. I když se nám to podaří (a v naprosté většině ano), neznamená to, že by netoužily po dobré mamince a tatínkovi, které by měly jen pro sebe. V tomto smyslu zůstávají i ty nejlepší domovy a dětské vesničky jen náhradou. Snažíme se ale upřímně, abychom rodinu nahradili co nejlépe.

Této naší snaze by nesmírně prospělo, kdyby se v Tišnově našel větší objekt pro dětský domov. Aby děti mohly žít nerušeně v malých kolektivech, v potřebné intimitě, která by ještě zdařileji suplovala intimitu rodiny.

Zde v této budově v ulici Na mlékárně našlo svůj domov 25 dětí.

Členové BSP z Okresního kulturního střediska předávají dětem dárky k svátku MDD 1980.

Součástí setkání bývalých chovanců domova bylo předávání vkladních knížek dětem z rukou vedoucího odboru školství s. Musila.

Žijeme v domě, který býval rodinnou vilou. Nestěžujeme si, je slunný a teplý. Ale pro 2 rodiny je malý. Máme 2 výchovné skupiny po 12 a 13 dětech. Toto oddělení dětí je ale značně formální, protože z prostorových důvodů musíme žít stále pohromadě. Potřebovali bychom objekt, kde by byly aspoň 2 třípokojové byty.

Nedostatek prostorů se snažíme nahradit estetickým účinkem, který nám pomáhá pěstovat u dětí smysl pro ladné a krásné, i pro krásu lidských vztahů.

Díky vzácnému pochopení odboru školství ONV Brno-venkov jsme dostali prostředky na přebudování zahrady. A díky vzácnému pochopení pracovníků Zahradní architektury v Želešicích i podnik, který přebudování provede, aby zahrada rozšířila náš životní prostor a odpovídala našim potřebám. Všichni tito lidé museli udělat něco navíc, aby bylo věci pomoženo. Dělali to pro děti.

A podle vztahu k dětem poznáš dobrého člověka.

Mnohé v našem domově by nemohlo být uskutečněno bez pomoci patronátů a Kruhu přátel DD. Tato spolupráce má pro nás hluboký morální význam. Je pro nás živým příkladem naplňování závěrů XV. sjezdu strany v prohlubování socialistických vztahů mezi lidmi, socialistického způsobu života.

První patronát, ktetrý jsme uzavřeli v r. 1977, byl s BSP střediska dopravy Vápenky v Čebíně. Soudruzi z této brigády nám velice pomohli zlepšit naše prostředí nesčetnými brigádami, každým rokem nám zajišťovali bezplatně autobus na výlety (tak jsme se podívali do Babiččina údolí, do Mikulova a do Lednice, na Vranovskou přehradu, do Bratislavy, na Karlštejn a do Prahy), odváželi nám děti do ozdravovny a nazpět. Často přicházeli k nám do domova na besídky a oslavy a byli vždycky velice rozpačití, když jsme jim děkovali. Znali děti i jejich osudy, děti znaly je a dodnes, když potřebujeme rychlou, účinnou pomoc, voláme vedoucího tohoto střediska s. Ilka a ještě nikdy jsme nodostali jinou odpověď, než „domluvíme se a uděláme". A po skončené práci spolu s pozdravem dovětek „až budete zase něco potřebovat, zavolejte"! Při množství pracovních úkolů, které musí na svém pracovišti plnit, to není jistě jednoduché.

V dalším roce byl tento patronát rozšířen na ZV ROH, vedení závodu a CZV SSM.

Díky jim umí naše děti plavat, protože již 4. rok nám zajišťují plavecký vycvik, pravidelně 1× měsíčně v bazénu v současné době v Blansku. Odvezou a přivezou nás svým autobusem. Zvou nás na své oslavy do Čebína, docházejí na oslavy k nám. Půjčovali nám tábornické vybavení, dokud jsme neměli svoje, nezapomenou na žádnou příležitost podarovat děti hračkami nebo cukrovím. Za všechny bych zvlášť vyzvedla dlouhotrvající krásný přístup s. Melichara st., s. Balákové, předsedkyně Svazu žen v závodě, která mnoho svých volných chvil věnovala dětem, předsedy ZV ROH s. Švejdy a dalších.

ZV ROH spolu se složkami přebírají odpovědnost za našeho chlapce, kterého nechali učit oboru, a postarají se o jeho pracovní zařazení i ubytování.

V pořadí druhý patronát jsme uzavřeli s BSP Okresního kulturního střediska Brno-venkov. Tento patronát nám velmi pomáhá rozvíjet kulturní a poznávací úroveň dětí, zajišťuje kursy a be-

šedy, pořádá společenské výlety se členkami brigády, promítá filmy, organizuje návštěvy vynikajících umělců v domově. Obdarovávají děti hračkami, gramofonovými deskami, zajišťují materiál pro výzdobu. Členka této brigády výtvarnička Jana Mayerová vytvořila na čelní stěnu jídelny art-protis v době své dovolené atd.

Z Kruhu přátel jsme jako s prvními navázali spolupráci s BSP s. Beníčka z VDUP, který k nám přišel se soudruhem ing. Klíčem. Tito soudruzi již po 3 roky odstraňují drobné, ale nepříjemné nedostatky, které pramení z trvalé nepřítomnosti rukou řemeslníka, zhotovují pro děti osobité hračky, které mají vysokou hodnotu v tom, že se nedají koupit a že je do nich vložena jejich práce. Tak mají naše děti velkou lokomotivu i s vagóny, motokáru, kolečka na vození hlíny, rozbité koloběžky jsou uzpůsobené na ski-boby. Pořádají pro děti oslavy, děti za nimi chodí do závodu, když něco potřebují.

Všichni si velmi ceníme pozornosti, taktu a citlivosti, se kterou k našim dětem přistupuje s. M. Loskot, který se svým aparátem zachycuje život v domově. Přichází často, má k dětem důvěrný vztah a ony ho mají rády.

Další spolupráci jsme navázali s BSP s. Křížkové z Modety. S typicky ženskou pozorností připravují soudružky pro děti mnoho dárků. K vánocům, k MDD. Zúčastňují se všech besídek u nás, zvou děti k prohlídkám závodu, zajímají se o jejich osudy. Jejich zájem je upřímný, mateřský.

A potom je zde několik jednotlivců, z nichž především je třeba jmenovat dr. Hlaváče, lékaře ÚNZ v Tišnově.

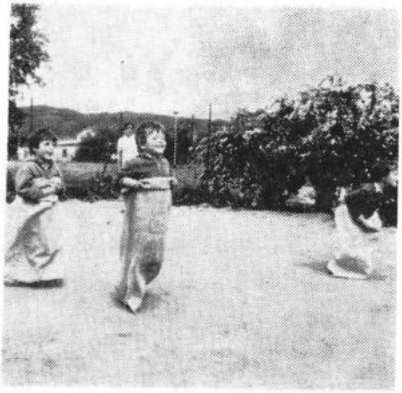
Již po 3 roky nás navštěvuje. Přichází hrát loutkové divadlo, s chlapci vybudoval scénu, vede loutkářský krou-

Návštěva pracoviště n. p. VDUP.

Takto se baví hosté při besídce v dětském domově.

Jednou ze soutěžních disciplín při oslavě letošního svátku Mezinárodního dne dětí, kterou pro děti připravili členové patronátních brigád, byl i závod v pytlích.

žek. Nebo přijde jen tak i se svými dětmi povídat pohádku. Naše děti chodí k němu do bytu na návštěvu. (Proto víme, že paní Hlaváčová peče výborné koláče.) Bývá naším nejčastějším rádcem a pomocníkem v zdravotních problémech.

Je zde také s. učitelka Fuková. Přišla k nám zastupovat o prázdninách 1977 a zůstala nám věrná. Mnoho výtvarných nápadů, které je možno u nás vidět, jsou nápady její. Pro děti je teta, a když náhodou delší čas nejde, jdou se podívat, co s ní je.

Podobně teta Dumková. Pracovala až do letošního roku jako vychovatelka školní družiny v Zastávce, To jí ale nebránilo v tom, aby každou volnou chvilku trávila s našimi dětmi, bez nároku na odměnu. Prožila s námi všechny Štědré večery od r. 1977 i všechny svátky. Kdykoliv jsme potřebovali pomoc, přijela.

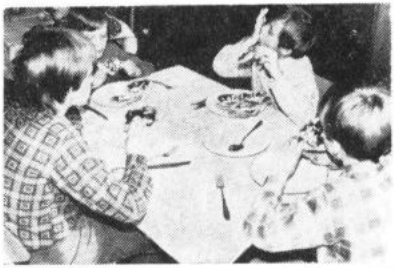
Mohla bych jmenovat mnoho dalších, u kterých slovo člověk si zaslouží být psáno s velkým Č. Za všechny citát: „Jenom bude-li mít blízko k druhým lidem, přiblíží se člověk sám sobě."

S. Bracková, ředitelka
Dětského domova v Tišnově

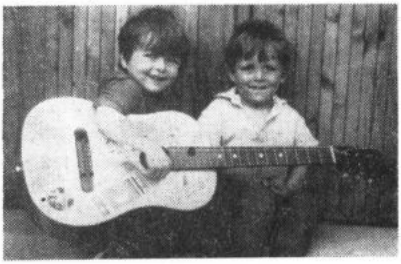
Foto Milan Loskot a Petr Vašák

Kroužek horáckých tanců.

Chlapcům nejvíc chutnají bavorské vdolečky.

Petr a Pepík.

Veřejná schůze UO KSČ č. 14 v Tišnově - Štěpanovicích

se koncla 24. 10. v místním kulturním domě. Jako hosté se jí zúčastnili za OV KSČ s. Oldřich Jedlička, ředitel tišnovského závodu Brněnských papíren, za MěV KSČ s. Macháček a tajemník MěstNV s. Ladislav Špaček. V úvodním projevu předseda OV s. Kašparec připomenul, že naše společnost po 18. plenárním zasedání vstupuje do etapy přípravy XVI. sjezdu KSČ, který se sejde v jubilejním roce 60. výročí vzniku KSČ. Dále řekl: „Příprava XVI. sjezdu nebude jen záležitostí komunistů, ale všech pracujících. Stranické orgány a organizace, jak na posledním plenárním zasedání zdůraznil s. Husák, budou přípravu sjezdu organizovat tak, aby probíhala za aktivní tvůrčí účasti dělnické třídy, družstevních rolníků, inteligence a všech vrstev společnosti. Předsjezdové období je velkou příležitostí k tomu, aby pracující

hlouběji porozuměli současným i nadcházejícím úkolům, aby se nadále prohloubilo a upevnilo spojení strany s lidem."

Po zodpovězení dotazů vznesených na poslední veřejné schůzi, podal zprávu o plnění volebního programu za celé integrované město s. Špaček. Štěpánovice patří mezi nejaktivnější části našeho města. Svědčí o tom počet odpracovaných brigádnických hodin (7000) i splněné akce v obci (nové chodníky v dolní části vsi, opravená škola a mateřská školka, nový sportovní areál u Svratky). S. Špaček řekl, že v budování obce se bude pokračovat. Bude položena nová kanalizace v tzv. horním konci a pokračováno ve výstavbě chodníků.

Závěrem pozdravil přítomné zástupce OV KSČ Brno-venkov s. Jedlička. Upozornil na závažnou mezinárodní situaci, zmínil se o hosodářských problémech i výhledovém plánu.

V nastávajících měsících nás čekají složité a náročné úkoly.

K jejich splnění ukázalo cestu 18. plenární zasedání ÚV KSČ. Bude tedy prvořadým úkolem každého z nás dát pro uvedení závěrů tohoto pléna do praxe všchny své síly a schopnosti.

V kulturním programu pozdravili žáci místní školy 63. výročí VŘSR. D. S.

O zkušenostech své práce ve funkci propagandisty v ZO KSČ diskutoval na okresní ideologické konferenci 11. října s. Drahoš Šikola. „Se žáky 4. a 5. ročníku jsme vytvořili rozhlasový kroužek pro místní rozhlas. Materiály nám dodávalo Okresní kulturní středisko Brno-venkov. Tyto materiály k různým výročím jsme rozepsali pro jednotlivé hlasy, nacvičili a vždy v podvečer události vysílali v místním rozhlase ve Štěpánovicích. Vysílání mělo mezi občany větší dopad, než kdyby přečetla referát dospělá osoba.

Jednou z forem působení na občany byla i větší příprava kulturních programů na veřejné schůze a různé slavnostní akce. Mnozí z občanů, kteří by snad ani schůzi nenavštívili, přišli se podívat na školní mládež a pochopitelně už zůstali na jednání schůze.

Při přednáškách na aktuální téma ve stranickém vzdělání se s kladným ohlasem u posluchačů odráží aktualizace na místní poměry, doplňování zprávami z rozhlasu, tisku apod. Také doplňování přednášek obrazovým materiálem se osvědčilo jako velmi účinná forma působení na vědomí posluchačů."

ZDAŘILÁ SCHŮZE ODBOČKY SČSP

Schůze odbočky SČSP v Tišnově II se konala 23. října v předvečer zahájení oslav 63. výročí VŘSR. Po úvodním slovu předsedy odbočky s. Františka Vlasáka přednesl s. Miroslav Obrátil, pracovník Okresního kulturního střediska Brno-venkov, hlavní referát o sovětské kultuře a umění. Zdůraznil, že kultura a umění jsou výrazným prostředkem k zbližování národů a že mezi našimi národy trvají kulturní spoje již od doby národního obrození. Svůj výklad doplnil četnými příklady z literatury, výtvarného umění, divadel, filmů, různých festivalů apod. V diskusi se se svými dojmy z cest do Sovětského svazu podělili i další přítomní členové.

Na konci schůze se konala prodejní výstavka sovětských knih a hraček, která měla mezi členy pěkný ohlas.

Letošní oslavy 63. výročí VŘSR se uskutečnily pod heslem Nerozborné přátelství a všestranná spolupráce se Sovětským svazem - záruka mírového rozvoje naší socialistické vlasti.

Jejich vyvrcholením bylo přijetí sovětské turistické skupiny v pátek 24. října v sále sokolovny. Nad slavnostním večerem družby převzal záštitu MěV KSČ a MěV NF v Tišnově. Měsíc přátelství byl zahájen slavnostním shromážděním tišnovské veřejnosti v sokolovně 5. listopadu. D. Šikola

ÚSPĚŠNÝ KLUB FILATELISTŮ

Klub filatelistů v Tišnově má přes 60 členů a sdružuje též několik desítek mladých sběratelů. Svou činnost zaměřuje na získávání a prohlubování filatelistických znalostí a na kulturně politickou práci. Svým členům půjčuje světové známkové katalogy, časopisy a odbornou literaturu. Pořádá také přednášky předních filatelistických odborníků. Organizuje výměnné doplňování sbírek nebo formou výběru z filatelistického materiálu, který je na klub pravidelně zasílán. Obstarává všechny vydané československé známky v nominální hodnotě. Pořádáním častých výstav a návštěvou výstav jiných klubů zvyšuje úroveň sbírek vlastních. Zvláště mladí filatelisté dosáhli na oblastních, krajských, národních i celostátních výstavách za své exponáty mnoho různých medailí i věcných cen. Klub obeslal jedním exponátem i Světovou výstavu poštovních známek Praga 1978 a letos mládežnickým exponátem mezinárodní výstavu SOCPHILEX v Maďarsku. Oba exponáty byly oceněny velkými stříbrnými medailemi.

Práce klubu s mládeží se projevila v uspořadání Oblastní výstavy poštovních známek mladých filatelistů v Tišnově 1979, která je dosud v živé paměti tišnovské veřejnosti. Za minulý rok byl tišnovský klub vyhodnocen na 4. místě z 95 klubů.

Pro zájemce o filatelii sdělujeme, že pravidelné členské schůze a výměnné schůze pořádá náš klub každou druhou neděli v měsíci v klubovní místnosti SZKP ROH, Mlýnská ulice, vždy v 9.30 hod. Vítáme srdečně všechny zájemce a upozorňujeme, že o členství a odběr novinek československých poštovních známek i některých socialistických zemí se mohou přihlásit u s. Maloňové nebo s. Willmanna ve spořitelně v Tišnově. Rádi rovněž přivítáme mládež do kroužků na obou tišnovských školách.

Místo kytičky

zasíláme co nejsrdečnější blahopřání občanům našeho města, kteří se v tomto měsíci dožívají význačného životního jubilea, 70., 75., 80. narozenin a více. Přejeme jim hodně zdraví spojenosti a osobní pohodu.

70 let se dožívají:

14. 12. **Marie Pavlíková,** Tyršova 351
15. 12. **Štěpánka Fárníková,** Dvořákova 887
15. 12. **Dorota Majerová,** Wagnerova 681

75 let se dožívají:

20. 12. **Marie Dvořáková,** Horova 947
22. 12. **Jaromíra Juračková,** Za mlýnem 409
31. 12. **Emilie Vorlíčková,** Osvobození 1651

80. a vyší narozeniny oslaví:

3. 12. **Marie Košíková,** Leninova 1629. Dožívá se 82 roků.
13. 12. **Františka Winterová,** Smetanova. Dožívá se 85 roků.
13. 12. **Hermína Zvěřinová,** Rudé armády 800. Dožívá se 80 roků.
14. 12. **Kristina Strážnická,** nám. Komenského 145. Dožívá se 86 roků.
14. 12. **Josefa Kulíšková,** Ondřejova 1298. Dožívá se 94 roků.
16. 12. **Marie Dufková,** Brněnská 252. Dožívá se 89 roků.
17. 12. **Augusta Seyfertová,** Rudé armády 284. Dožívá se 84 roků.
19. 12. **Milada Mašková,** Halouzkova 91. Dožívá se 85 roků.
20. 12. **Marie Melicharová,** Alšova 382. Dožívá se 82 roků.
22. 12. **Emilie Pařízková,** Kukýrna 39. Dožívá se 90 roků.
25. 12. **Marie Floriánová,** Purkyňova 1685. Dožívá se 86 roků.
25. 12. **Marie Tesařová,** Víska 1135. Dožívá se 85 roků.
28. 12. **Ing. Václav Rezek,** Husova 717. Dožívá se 84 roků.
30. 12. **Marie Slezáková,** Wagnerova 830. Dožívá se 83 roků.

Narození

v září 1980:

4. 9. Jan Kyncl, Hradčany 116
9. 9. Magdaléna Hlaváčová, Leninova 1626
12. 9. Vít Odehnal, Leninova 1612
13. 9. Petr Bednář, Hradčany 3
15. 9. Lucie Zatloukalová, Palackého 1218
15. 9. Lenka Pospíšilová, Leninova 1621
17. 9. Kristýna Vykypělová, Palackého 1218
26. 9. Dagmar Vlčková, Šafránice 1277
27. 9. Jana Danielová, Králova 1682
29. 9. Eva Theimerová U Humpolky 1507

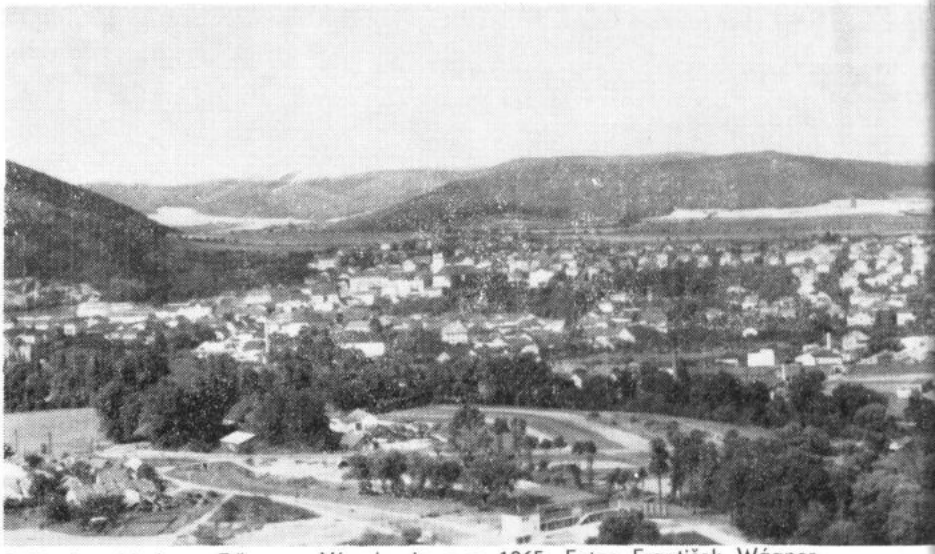
Dodatečně uvádíme:

13. 3. Miloš Vašík, Cáhlovská 162
6. 5. Ludmila Hladíková, Cáhlovská 162
7. 5. Pavlína Hradilová, Leninova 1618
7. 7. Karel Neumaistr, Švermova 1646
27. 7. Miroslava Šubová, Leninova 1618
27. 8. Monika Navrátilová, Hornická 1530

Z NAŠEHO STŘEDU ODEŠLI...

Zesnulí ve 3. čtvrtletí 1980

1. 7. Šětpánka Kouřilová (1913), Krátká 1259
1. 7. Alois Vrška (1899), Trávníky 1112
6. 7. Rudolf Rašovský (1888), Jungmannova 76
7. 7. Marie Duranyiková (1942), Jamborova 927
8. 7. Božena Škrabálková (1897), U Humpolky 1506
9. 7. František Darmopil (1914), Mahenova 801
12. 7. Markéta Schwarzová (1905), Komenského 1061
13. 7. František Smažil (1914), U Humpolky 1505
15. 7. Josef Kocián (1900), Gottwaldova 281
16. 7. Anna Adamcová (1896), Purkyňova 1685
19. 7. Jan Panáček (1928), Štěpánovice 11
29. 7. Anna Vyplašilová (1927), Šafránice 1280
2. 8. František Hřib (1888), Brněnská 2
3. 8. Marie Baksová (1903), Železné 26
5. 8. Marie Tůmová (1904), Wágnerova 350
5. 8. Rudolf Rozsochatý (1905), Štěpánovice 80
12. 8. Anežka Crhová (1906), Na rybníčku 772
12. 8. Viktor Stejskal (1911), U Humpolky 1505
12. 8. Marie Kundýsková (1898), Hradčany 20
16. 8. Anežka Bártová (1942), Hradčany 96
17. 8. Marie Fialová (1901), Hradčany 95
20. 8. Adolf Wágner (1899), Palackého 1049
30. 8. Vladislav Láník (1897), Hradčany 56
1. 9. Marie Herzlíková (1898), Bezručova 247
2. 9. František Müller (1922), Drbalova 851
3. 9. Osvald Rambousek (1893), Troubná 1077
10. 9. Bohumila Puklová (1902), Alšova 759
14. 9. Josef Vyplašil (1896), Polní 639
15. 9. Josef Brychta (1927), Hanákova 422
22. 9. Václav Novotný (1915), Mlýnská 666
22. 9. Milada Kučerová (1921), Jiráskova 774
27. 9. Jiří Knoflíček (1938), Hornická 951

Celkový pohled na Tišnov z Výrovky je z r. 1965. Foto: František Wágner.

Z HISTORIE TIŠNOVSKA

Josef M. Weimann

ČERVENÁ NIT ŽIVOTNÍ CESTY JOSEFA UHRA

(K stému výročí narození básníka Tišnovska.)

V sobotu 5. prosince 1908 po poledni umíral při plném vědomí v bytě své snoubenky a věrné ošetřovatelky učitel a spisovatel Josef U h e r. Bylo to na Údolní ulici v Brně č. 9 pod špilberskými sady, do nichž kdysi hledíval ze svého pokoje v sousedním domě student Vladimír Vašek, jehož otec – slezský buditel a jeden z prvních bojovníků za poznání pravdy o RKZ – Antonín Vašek tam na Údolní č. 11 v r. 1881 zemřel. Umírající spisovatel, jež si možná v té chvíli promítal ve vzpomínkách svůj těžký životní úděl, prý se ptal který je den. A když mu řekli, že sobota, poznamenal:„ – sobota – to budu mít v pondělí pohřeb," a ještě poznamenal: „... na hrob mi dejte prostý pomník, třeba od Štursy". Básníkova slova se naplnila – v pondělí 7. prosince měl pohřeb. To bylo snad to jediné, co se mu v životě opravdu vyplnilo, vždyť ani to přání, aby mu dali Štursův pomník, se nesplnilo. Teprve po dvaceti letech dočkal se Uhrův hrob pomníku, na němž jsou vytesána slova z jeho básně Ostrov mrtvých z r.1901. věnované památce malíře A. Böcklina: Ó, přestaň lkát, ó nech mne spát, ó, přej mi úlevy.

Té úlevy mu bylo po nedlouhém strastiplném životě opravdu třeba. Celý jeho život byl plný touhy a přání, za kterými však marně šel a která nenacházela odezvy, splnění toho, po čem toužil od chlapeckých let v rodném Podolí u Tišnova, dnes součástí Borače, kde se narodil 14. prosince 1880.

Zde začala onoho prosincového dne, deset dní před vánocemi, bolestná cesta jeho života, kterou jako červená nit provázely utrpení, smutek a zloba a kterou v posledních sedmi letech nedlouhého života mladého spisovatele zkrášlovala svou něhou a péčí Marie Soukopová, o níž se nestyděl přiznat, že jej dokonce

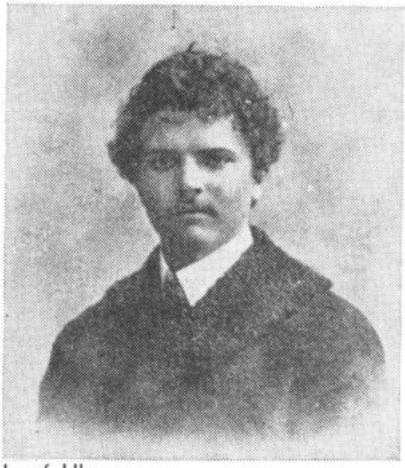
živí. Jí také věnoval svou druhou knihu, která s titulem Má cesta vyšla počátkem r. 1907 jako prémie Klubu přátel umění v Brně za rok 1906. Nevelká knížka črt a básní v próze, jak je jako čtenář poznal z četby u E. A. Poea a I. S. Turgeněva, je – jak nasvědčuje první črta, označená iniciálami M. S. – připsána Mařence, již do výtisku, který ji daroval, vepsal, jak uvádí v soupisu Třiceti čtyř listů Josefa Uhra z let 1900 – 1908 Jan Skutil (28. svazek Vlastivědné knižnice čas. Vlastivědné zprávy z Adamova a okolí, 1968) pod č. 10:

> Má Máří, nejlepším uměním je potěšit. A Tys to dovedla vždycky.
> Vezmi za to těch několik listů jako skovný projev vděčnost.
> Tvůj J. Uher.

Předposlední črtou Mé cesty je Červená nit, která je symbolickým obrazem básníkova života od dětství, kdy – když pomáhal otci – tkalci – červená nit zařezávala se do (mých) dětských prstů..." až po léta, kdy jako spisovatel „měl toliko hrst života za sebou". A dále píše: „ Hrst života. A – jak se říká – i duši mám i srdce. V tom srdci, podivno, dnes jako by zvon zazněl. A nejen zazněl, zahučel po lidsku, hořce a drsně: Červený nit... Kde je červená nit?... Neodpovídám – ohlížím se. Jsem dělníkem mezi dělníky..."

Ohlédněme se též a sledujme červenou nit Uhrovy životní cesty z rodného Podolí po brněnskou „centrálku", kde spí již více jak půl století.

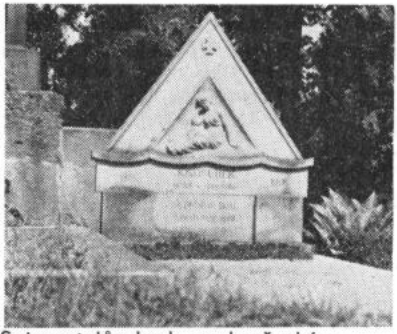
Rodné Podolí, stísněné pod prudkou strání na levém břehu Svratky, řeky, kterou měl Uher tolik rád a kterou s impresionistickým zaujetím zachytil v četných svých povídkách, provázelo jeho dětství, kdy s ostatními dětmi jako pasáček pásával kravku na lukách podél řeky. I tyto zážitky zachytil ve svých povídkách a črtách, stejně jako poznání těžkého života tkalců, kdy jako školák musel pomáhat otci. Do školy chodil přes řeku do Borače, kde jeho učitelem a pozdějším prvním životopiscem byl Josef Soukal. Volný čas svého chlapectví musel věnovat tkalcovskému stavu, aby pomáhal tvrdému a hrubému otci, jehož ztvárnil především ve třech povídkách: ve Stavu a v povídce Svatý, svatý, svatý (v Dětství) je to tkadlec strýc Bernat, v nedokončených Bratráncích Antonín Perna, bývalý tkadlec a dělník na stavbě Tišnovky. Matku, kterou oslavil zejména v drobném

Josef Uher

Uhrův rodný domek v původním vzhledu.

Spisovatelův hrob na brněnském Ústředním hřbitově.

Autorem posledních dvou snímků je J. M. Weimann.

obrázku Květen a listopad (v Dětství) zobrazil Uher v uvedených povídkách jako tetu Frantěnu a Pernovu ženu Katru, sám zde vystupuje jako Fabián Lysý a syn – student Joša.

Když jsem koncem dvacátých let poznal Uhrovu matku, starou Panáčkovou, jak jí ve vsi říkali, nežila v domku, kde se syn Josef narodil, protože se neshodla se zeťem Hanákem. Ale v jejich domku, který tehdy nezměněn od Uhrova dětství krčil se pod strání proti původní dřevěné zvonici (dnes je tu zvonice jiná), v levé světnici stále ještě stál už zčernalý **„tkalcovský stav,** který **vyplňoval celou naši jizbu i náš život. Všichni tři, otec, matka i já jsme mu sloužili. Byl naším pánem. Naše byly jeho dny...** "Tak Uher vzpomíná v jiné povídce Stav, v krátké črtě, zařazené do Mé cesty, na onen stav, jenž mu do dětství zpíval své „šrum – tydy – jé... šrum – tydy – jé..." a u něhož se mu poprvé objevil příznak jeho budoucí choroby – krev, jak píše v druhé části Stavu z Dětství:

> „... najednou něco tichounce plazí se přes můj horní ret a sklouzne mi to do úst. Hmátnu si na obličej pravou rukou a celý se horkem zachvěju. Vždyť ze mne leje krev." ...

Po těžkém dětství dochází po tři roky do tišnovské měšťanky, kdy touží stát se pánem. Jen občas bydlíval u krejčího Vrzala, většinou však chodíval se spolužáky v zimě v létě lukami podél Svratky pěšky (viz např. povídka Pětka v Dětství). Na vysvědčení míval jedničky a dvojky, z jazyka vyučovacího vždy jedničku. I když po celé tři roky má z mravů jedničky, jeho chování nebylo nejlepší; projevuje se u něj po otci zděděná vzpurnost a už ve 2. třídě je v katalogu poznámky: do učit. ústavu. Třídní učitel Josef Vacek mu však nepřál, a tak není divu, že ve třetím ročníku je v katalogu červeným inkoustem poznámka:

Jest nejnepoř. z celé třídy; chová se už jen pasivně... **Ten se naprosto do učit. úst. nehodí.**

A přece se na učitelský ústav, kde jeho

učitelem byl Leoš Janáček, dostal, i když svou lehkomyslností málem promeškal přijímací zkoušky. A tehdy začíná se rozvíjet červená nit těžkého, trpkého a bolestného života chudého studenta v plné síle (viz např. povídka Ohněm v Dětství). Prožívá ty čtyři studentské roky doslova z milosti v bytech na Křížové ulici, kdy často hladov marně čekával na kočího Kellera v hostinci u Modrého lva na Starém Brně, který mu občas vozil z domu přilepšení k chudinským obědům – třikrát týdně v obecní kuchyni, třikrát týdně v kněžském alumnátě. Přivydělává si hrou na housle, občas si zahraje divadlo (toužil stát se operním pěvcem), až nakonec po maturitě nastupuje jako podučitel na dívčí škole na Táborské ulici v Židenicích, kde též v nedaleké tehdejší Žižkově ulici bydlel. A tak začíná další smutná kapitola Uhrovy životní cesty, jíž od jara onoho jeho prvního školního roku až do posledního dechu jeho života ozařovala něžná plavovláska s kudrnatými vlásky – učitelka Marie Soukopová, již např. v jednom svém listě z Babic napsal:

> ... život můj jen Tobě patří a dále prosím za svědectví, že chci, abys prve
> Ty byla šťastná a spokojená a já abych živ byl úsměvem Tvých očí.

Bohužel jim nebylo dopřáno, aby prožívali své štěstí. Okresní inspektor Machač, který Uhra neměl rád, překládá jej do Babic u Rosic (1901 – 1903), odkud Uher téměř pravidelně jezdíval či dokonce chodíval pěšky do Brna, zejména ze svého dalšího působiště, z Ostrovačic (1903 – 1904), dějiště Mrštíkovy Pohádky máje. Čtvrteční (kdy se tehdy neučilo) a nedělní návštěvy v Brně, staly se mu, tehdy již vážně nemocnému – jak poznamenává Mil. Hýsek v doslovu k vydání Uhrova Díla (v ČS 1945) – „dvojnásob nutnými, když se sblížil s brněnskou učitelkou Marií Soukopovou, svou velkou láskou, která se o něho obětavě starala do poslední chvíle ..." Vždyť, jak napsal Hýsek dále „nebýt jeho lásky, byl by Uher zemřel hladem: „Vám to mohu říci, ona mne živí," napsal v dopise z října 1907."

Tehdy už známý spisovatel – první básně a povídky se začaly objevovat v brněnských časopisech a novinách již v r. 1901 (první byla báseň Ostrov mrtvých v časopise Dvacátý věk) – je stále víc a více nemocen, často ve škole vynechává a šk. rok 1903 – 04 v Ostrovačicích musel předčasně ukončit. Příští šk. rok 1904 – 1905 v Padochově do školy nenastoupil. V lednu 1905 nastupuje ve Vranově u Brna, avšak po deseti dnech, kdy se objevila znovu, stará známá – TBC, žádá o dovolenou a později s odstupným 1200 K jednou provždy odchází do předčasného důchodu.

A pak už jen marně hledá zdraví. Léčí se několik týdnů v brněnské nemocnici (viz např. jeho Fragmenty ze zápisků z nemocnice, zařazené do Díla), dlouhé týdny tráví v rodném Podolí, třikrát se marně pokouší upevnit své zdraví na Jadranu, a to dvakrát v r. 1906 v Opatiji, v březnu 1908 v Dubrovníku, kde se seznámil s pozdějšími nár. umělci V. Špálou a E. Fillou, který namaloval jeho portrét (ve sbírkách MG v Brně), odkud však musel odejít opět do Opatije. V oné době vyšla v lednu 1906 (s vročením 1905) jeho první kniha, v níž shrnul své **kapitoly o lidech kočovných,** bosáckých vyděděncích rodného kraje. Bouří zlomená bříza od Al. Kalvody na obálce jako by už tehdy symbolizovala zlomený život spisovatele, který už v těchto povídkách ukázal, stejně jako pak v druhé knize z r. 1907 **Má cesta,** že přívlastek básník Tišnovska mu právem patří. Znovu jen lze opakovat slova, která k dílu (1945) v úvodní studii O vypravěčské próze Josefa Uhra napsal Karel Polák:" Je jím (tj. básníkem Tišnovska) vskutku, je jím dosud a nemá po této stránce sobě rovna. Není totiž dosud nikoho, s kým by jej vůbec bylo možno srovnat. Jen v jeho díle žije ten kraj ..."

Slova tato platí dodnes, jak dosvědčuje i Uhrova prozaická báseň Domov, ve které tam na jihu u moře zatoužil po rodném kraji, po Vysočině, a v níž jako by předjímal jiného oslavitele onoho krásného kraje, Františka Halase, který se k Josefu Uhrovi hlásil. Začteme se znovu do Uhrových povídek, zaposlouchejme se do jeho básní, oslavujících, malý, leč přece velký domov, krásnou krajinu

kdysi trpkého života drobných lidí, do básně Domov, v níž vyzpíval svou touhu a lásku:

- Hle, naše zahrady, náš dvůr, střecha. Ó vlasti skřivánků.
A vy, tvrdé zdi s opadávající omítkou. Zde jistě zvoní strom radosti. Zde sláva a mateřídouška, to jsou dvě rovná slova.
Můj polibek, kterýž na tebe tisknu, kéž by tam doma cítili. Kéž mohu omočiti v tuto chvíli prst ve tvojí rose, krajino drahá.
A kdyby nebylo mi toho nikdy popřáno, kéž jsi jednou mým hrobem. -

Rodná krajina se jeho hrobem nestala. Stala se jím půda šedivého Brna, města, které mu přes všechny nepříjemnosti přirostlo k srdci, po kterém toužil a do kterého se stále vracel. Ale rodné Podolí, se sady, kde sliboval postavit mamince vilu, jak se mi kdysi stará Panáčková svěřila, a se Svratkou, která jako „bílá stuha, poprášená bronzovým prachem slunce" (v dopise Mařence z 23. 7. 1901 z Podolí) šuměla mu tiše a chladivě do jeho těžkého života, zůstane navždy jeho nejkrásnějším pomníkem.

O STEHLÍKOVI OBECNÉM

Má-li zima klasický průběh je konec roku už ve znamení bílé barvy sněhu. Bílá v tokovém množství působí až jednotvárně a proto oko uvítá každé barevné zpestření. Zatouláme-li se v této době na místa hojně zarostlá uschlím bodláčím a lopuším (třeba na rumiště u Lomničky), padne nám do oka spousta odštěpků a semínek na bílé peřině. Možná i vyplašíme pachatele, kterým je hejno pestrých stehlíků. Stehlíkovo zbarvení má v sobě něco exotického - červené čelo, černohnědozlutě pomalovaný kabátek; nemáme v přírodě mnoho tak pestrých ptáčků. A teď v zimě to působí obzvlášť neuvěřitelně. Stehlík má nejen pestrý fráček, ale i pěkně zpívá. Proto býval v době, kdy čižba - lov ptactva - patřila k výnosným obchodním záležitostem, dosti pronásledován. Dnes je sice čižba zákonem zakázána, ale stehlíkovi se ulevilo jen částečně. Ba naopak, nemírné užívání postřiků, zvláště herbicidů (prostředků na hubení plevele) páchá v jeho řadách citelné ztráty, a tak se stává, stejně jako spousta jeho kolegů ze sboru zpěváčků, stále vzácnějším.

Na jaře si stehlík vybírá za místo pro hnízdo listnaté stromy a to jejich horní část, kde poměrně dosti vysoko staví na konci tenkých větviček úhledné a nenápadné hnízdo. Jeho vnitřek je vystlán chmýřím a zvířecí srstí. Počátkem května sem samička snese 4 - 6 vajíček zbarvených podobně jako u zvonka a pečlivě je 12 - 14 dní zahřívá. Mladí stehlíci opouštějí hnízdo po dvou týdnech, aby si mohli rodiče hnízdění zopakovat, někdy se jim to dokonce povede i potřetí. Domovem stehlíka jsou listnaté lesy, zarostlé zahrady a sady. U nás je ptákem stálým, jen na zimu se shlukuje do hejnek a toulá se širým krajem, poněkud dál od místa, kde hnízdil.

Josef Ptáček

SPORT

MALÝ SILVESTROVSKÝ PŘEDKRM

Blíží se konec roku, s ním Silvestr a na Silvestra bývá vždy a všude veselo. My jsme se rozhodli tento svátek o něco předběhnout a předložit vám jakýsi „předkrm", který má být současně důkazem, že ve sportu je o humor postaráno. Posbíral jsem narychlo pět příběhů, a i když by se jistě daly najít spousty lepších, věřím, že se dobře pobavíte.

Začneme fotbalem a vzpomínkou Otakara Krátkého na jedno památné utkání někdejší 1. A třídy: Hrál se rozhodující zápas o udržení v soutěži mezi Tišnovem a Lanžhotem, ve kterém byl poražený odsouzen k sestupu. Až příliš brzy se zdálo být všechno jasné – ve 20. minutě druhého poločasu už vedli hosté 5 : 1. Stál jsem u postranní čáry a rozjařený funkcionář soupeře se mne tázal, odkud by si mohl zatelefonovat. Vysvětlil jsem mu cestu k nejbližšímu aparátu a on odběhl oznámit do Lanžhota, aby doma připravili slavobránu, že jejich hoši vyhráli. Jenomže zápas pokračoval a hlavní roli v něm sehrál náš útočník Laďa Buček. Dvakrát za sebou dal gól přímo z rohu, ostatní kluci z manšaftu připojili další dva a když se asi pět minut před koncem vracel vedoucí lanžhotského mužstva od telefonu, bylo to 5 : 5. Ani to nebyl konec – další přesně rozehraný Bučkův roh doklepl hlavou do sítě Horák a Tišnov vyhrál 6 : 5.

V bohaté historii tišnovského hokeje by se našlo hodně příběhů k zasmání. Já k nim mám navíc velice blízko, protože mně v tom případě stačí požádat otce, aby trochu zavzpomínal. Z mnoha zážitků jsem vybral následující: Hráli jsme zápas v Kralicích. Jak bylo tehdy skoro všude zvykem, domácí byli bouřlivě povzbuzováni početným publikem. Hřiště ale mělo jeden malý nedostatek – v brankách totiž nebyly sítě. A tak se stalo, že jedna naše prudká střela se odrazila od zadního mantinelu – a rozhodčí usoudil že to byl gól. To už bylo pro rozvášněné domácí davy příliš. Na kluziští se najednou objevil pán v policejní uniformě, postavil se výhružně před rozhodčího a pronesl nezapomenutelnou větu: „Jestli ten gól bude platit, nařídím okamžitě rozpustit led!"

Příhodu házenkářskou jsem si zapamatoval z bohatého a květnatého vyprávění Tondy Hanáka. V jeho podání je sice podstatně působivější, než na papíře, ale čtenář musí vzít zavděk aspoň touto náhražkou: Byl večer před zápasem a jak se to občas sportovcům stává, trošku jsme poseděli a popili. Shodou okolností jsme zrovna postrádali brankáře a mělo se rozhodnout, kdo se místo nich postaví do branky. Povzbuzen bohulibými nápoji jsem se dal přemluvit, abych chytal. Postával jsem mezi tyčemi v poněkud otupělém stavu, ale soupeře můj „styl" asi zmátl a místo do branky se trefoval většinou do mne. S ohledem na zpožděné reakce jsem tomu nestačil uhýbat, a tak jsem vlastně pochytal, co se dalo. Když se nám později opět zranili brankáři, vzpomněli si spoluhráči na můj zázračný výkon a rozhodli, že půjdu do branky. Tentokrát jsem to vzal poctivě. Večer vypil dvě limonády, v devět zalehl do postele a brzy ráno vyběhl na čerstvý vzduch do zahrady, abych

se rozhýbal a provedl několik dýchacích cvičení. Bylo přece zřejmé, že když jsem zachytal dobře tehdy, bude to dnes úplně vynikající. Očití svědkové si onen zápas možná dodnes pamatují – v brance jsem přímo hýřil ostražitostí, mával rukama na všechny strany, ale byl jsem asi po ranním tělocviku příliš rychlý, takže jsem všechny pohyby dělal dřív, než přiletěl balón . Na ten jsem si sáhl vždycky až při vytahování ze sítě.

Že je veselo i při putování po trasách Tišnovské padesátky, ví jistě každý, kdo to zkusil na vlastní kůži. O tom, jak se mohou pobavit pořadatelé této akce, by mohl vyprávět třeba Jiří Kostelecký. Každý z účastníků totiž odevzdává anketní lístek, v němž se může rozepsat o tom, jak se mu šlo, a přidat i své postřehy a názory na charakter tratě. Probírat se těmito lístky prý bývá náramné počteníčko. Na jednom z nich se po letošním ročníku objevilo: Šli jsme s dědečkem patnáct kilometrů. Cesta se nám se líbila, ale před Loučkami začalo pršet, proto jsme se šli schovat do hospody. Dědek zrovna slavil stoosmdesáté narozeniny, zcinkal se jako dacan a museli jsme ho pak odnášet domů.

A nakonec jedna vlastní perlička z tenisu – z doby kdy v Tišnově hrál Pepa Štěpánek, jehož zásluhou nebylo ke kuriózním zážitkům nikdy daleko. Hráli jsme mistrovké utkání národní ligy v Karviné a nastoupili spolu ke čtyřhře proti páru Fabeš – Fiala. Průběh zápasu byl podle očekávání vyrovnaný a vyvrcholil v rozhodující třetí sadě za stavu 5 : 4 a 15 : 0 pro nás. Pepa podával, naběhl si k síti a po krátké výměně se nám podařilo soupeře donutit k tomu, že nemohl v nouzi udělat nic jiného, než míček doslova nahrát Pepovi na volej. Sačilo do toho kamkoliv ťukout, kurt byl úplně prázdný – prostě situace typu „kam to chceš". Jenomže to by nesměl být Pepa, aby i v tom nejdůležitějším momentě nevymyslel nějakou lišárnu. Místo konečného voleje zvolil jednu ze svých „opiček" – míček jenom polechtal, ten přeletěl podél celé sítě a dopadl těsně za ni skoro přesně na čáru. „Pepo, bylo to světový," říkám, „ale příště už to, prosím tě, radši nezkoušej!" Pepa jenom zabručel: „Jasně a hrálo se dál. Asi o minutu později jsme se dopracovali k mečbolu a najednou je to tady znovu – soupeř zatlačen až k plotu, prázdný dvorec a u sítě Pepa s míčem na raketě. V tom momentě mně zatrnulo, protože mně bylo jasné, že bude hrát zase stopvolej, aby to ukončení bylo trošku efektnější. Taky že jo. Míček se nekonečně dlouho doslova plazil nad sítí . . . a skončil na lajně. Zatímco já jsem tam ještě nečinně stál se zatajeným dechem, Pepa se téměř znuděně obrátil ke mně a tak, aby to všichni dobře slyšeli, prohlásil: „To aby si nemysleli, že předtím to byla náhoda!" – a samozřejmým gestem nastavil soupeři ruku ke gratulaci.

V. Seyfert

Z HISTORIE TIŠNOVSKÉ KOPANÉ

PŘEDKLÁŠTERŠTÍ SILÁCI

V r. 1925 vzniká při Sportovním klubu další sport - je to těžká atletika. Svoji „tělocvičnu" mají v Předklášteří a ve své sportovní náplni vzpírání a zápas.

V matrice SK čteme tyto členy - borce: Frant. Pospíšil z Trmačova, Oldřich Leypold, automechanik, Jugoslávec Šimon Benkovič, betonář, mechnik Jan Sehan, obchodní příručí Rich. Zelinka, řidič Vlad. Krejzek, mechanik Rudolf Herzlík, kovář Frant. Bytešník - Šaryk, obchodník Frant. Sítař, hostinský Frant. Hamminger, zahradník Bedřich Kazda a stolař Karel Ondráček. Kromě těchto navštěvovali jejich tréninky ještě další zájemci jako Olin Steinhauser aj.

Mimořádný zájem o tento sport dal zprvu několik Klášteráků dohromady a netrvalo dlouho a s houževnatou obětavostí a nadšením sehnali si nářadí, náčiní, žíněnky a dokonce i místnost.

Na tuto činnost vzpomíná dnes Oldřich Leypold:
„V baráku č. 15, který kdysi patřil cukrovaru a kde jsme také i my bydleli, vyčlenili jsme u nás jednu místnost. Otec jako hospodářský správce curovaru s tím souhlasil. Místo žíněnek jsme celí šťastní vyžebrali opotřebované velké „filce" z papírny. Dovede si ale představit, jak chutná valchování nahých zad při zápase na ostrém filcu. Nic jiného však nebylo, až za nějaký čas jsme si pomohli ke koženým, které nám opatřil řezník Vilém Krejčí.

Pro vzpírání jsme si dělali cementové činky a donášeli vyřazená železná kola z cukrovaru. Jako posilovací nářadí jsme měli na zahradě kruhy a hrazdu. Celou činnost organizoval Láďa Krejzek, který kromě této činnosti dělal i do boxu. Zápasnickou techniku nás učil zkušený Frant. Pospíšil, který byl členem brněnského Hellasu. Zdravotnické prohlídky nám velmi ochotně prováděl MUDr. Beneš. Kromě častých tréninků organizovali jsme různá utkání a tím se stával oddíl populární v okolí. Rádi také vzpomínáme na vzácnou návštěvu slavného Gustava Frištenského, který jednou s námi pobyl po celý den, a nejen že jsme si dobře popovídali, ale ukázal nám ledacos ze svého mistrovského umění. Frištenský byl v Tišnově několikrát, když zápasil v aréně na tržišti.

Pro získání finančních prostředků jsme občas uspořádali na zahradě přátelskou družnou zábavu, kde vyhrávala malá hudba a zpíval Karel Pospíšil.

Oddíl byl v činnosti asi 15 let a mohu říci, že vydatně přispěl k našemu kolektivnímu životu, ke sportovní výchově a hlavně k utužování zdraví.

Výbor SK Tišnov si s námi nějaké starosti nedělal. Nikterak jsme ho neobtěžovali vše jsme si zajišťovali sami. Stačilo nám, že jsme mohli sportovat pod jeho hlavičkou a on si na nás vzpomněl, jen kdkyž vybíral příspěvky."

Josef Kadlec

Foto
Milan Loskot

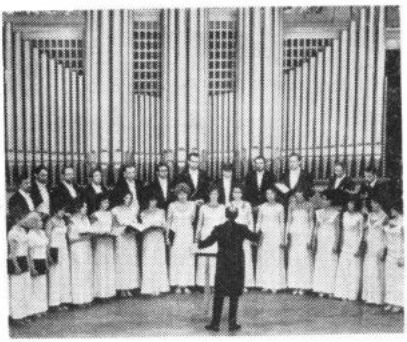
PROSINEC V SZKP ROH

KRUH PŘÁTEL HUDBY připravil na středu 10. prosince 1980 v 19.30 hodin v místní sokolovně

KONCERT BRNĚNSKÝCH MADRIGALISTŮ

Předprodej vstupenek kancelář SZKP ROH. Vstupné 15 Kčs.

Pro členy KPH platí abonentní vstupenky.

Loutkové divadlo MLADOST připravilo pro děti na neděli 14. prosince 1980 v 15 hodin v sále SZKP ROH loutkovou pohádku

DRAK

Vstupné - děti 3 Kčs, dospělí 5 Kčs

Fotokroužek SZKP ROH připravil od 22. - 31. prosince 1980 v sále SZKP ROH již

VIII. ročník soutěže fotoamatérů TIŠNOV a TIŠNOVÁCI

Slavnostní zahájení soutěžní fotovýstavy se uskuteční v pondělí 22. 12. 1980 v 17.30 hodin

Výstava bude otevřena denně od 9 - 12 hodin a 14 - 18 hodin.

Vstupné dobrovolné.

PODĚKOVÁNÍ

Děkuji touto cestou s. předsedovi a tajemníkovi MěstNV za osobní blahopřání k mým 96. narozeninám. Jsem rád, že si v Tišnově váží stáří a starají se o staré občany.

František Kos

TIŠNOVSKÝ KULTURNÍ ZPRAVODAJ 1980

VÝBĚROVÝ OBSAH 11. ROČNÍKU

Historie

Z osudů památek v Předklášteří (mt) 8
Právovarečný dům Pecírek (J. Hájek) 26
Z dějin Sentic 27
Doznívání rodu z Víckova (mt) 44
Velkostatky, pivovary a cukrovar na Tišnovsku (mt) 46
Vzpomínka na Rudou hvězdu v Tišnově (J. Kadlec) 60
Poslední měsíc války v Tišnově 72
Z dějin protifašistického odporu na Tišnovsku (R. Volena) 75
Železničáři v odboji (ol) 77
Národní výbor se ujímá moci (K. Fic) 92
Bauerova vila v Předklášteří (mt) 112
Právovarečné domy u Hlaváčků a Poláků (J. Hájek) 114
První parostroj v Tišnově (M. Grmolec) 127
Z dějin Štěpánovic (D. Šikola) 152
Neznámý dopis Josefa Uhra (J. M. Weimann) 172
Červená nit životní cesty Josefa Uhra (J. M. Weimann) 194
Socialistické budování Tišnova 1945 - 1980 (K. Fic) příloha
Z historie tišnovské kopané: Viktoria Zamlýn (J. Kadlec) 135
Jo, tenkrát tady hrál pražský Rapid ... (J. Kadlec) 180
Předklášterští siláci (J. Kadlec) 201

Osobní jubilea, nekrology

Antonín Kheil (K. Fic) 28
90 let Jana Škáry 94
Vzpomínáme Františka Martinka (J. Pestr) 107
Životní jubileum Josefa Ptáčka (Ka) 109
O jednom kouzelníku zvaném Pára (K. Cejnek) 116
K 110. narozeninám MUDr. Josefa Svítila (V. Koželuha) 117
Jubileum akad. malíře Ladislava Kotase (V. Borek) 136
Za Viktorem Stejskalem 154
Vzpomínka na Miloše Wasserbauera (K. Cejnek) 174

Ze života města

Z budovatelské kroniky 1979 2
Aby vyrůstala zdravá mládež 4
Tišnov má saunu (vb) 5
Plán vysoko překročen - akce Z v r. 1979 (J. Malásek) 18
Z městské konference SČSP (ula) 55
Nová organizace ČSŽ 89
Integrace - rozhovor s tajemníkem MěstNV s. Špačkem (K. Fic) 102
Základní informace o integrovaných obcích 104
MěstNV po integraci 126
V duchu dobrých tradic - 60 let gymnázia (K. Fic) 146
Třicet let LŠU v Tišnově (V. Borek) 154
Tělocvična: Letošní plán splněn - akce Z (J. Malásek) 162
Z městské stranické organizace (ol) 164

Závody, společenské organizace

Řemeslo, které voní chlebem (ol) 20
Nejen pro zábavu - včelaři (ok) 23
Sedmdesát let MO ČRS Tišnov (L. Kostelecký) 39
Racionálně v lesním hospodářství (ol) 57
Třicet let práce pro občany - OPP (T. Paufošima) 86
Chovatelé hodnotili 88
S kvalitními výrobky na zahraniční trhy - ZSKN (ol) 166
Úspěchy Klubu filatelistů 192

Sport

Lyžařské tratě na Klucanině (mi) 12
Začal spartakiádní rok 15
Anketa 1979: Očekávaná vítězství (vt) 29
Drásovští modeláři po pěti letech (Br) 32
Na pár minut s vítězi (vt) 48
Tři desítky let v dresu Tišnova (vt) 96
Výš než na Čučumulangmu (mi) 98
Městská spartakiáda (i) 139
Vzhůru do ligy - házená (V. Seyfert) 140
O kopané po roce a měsíci (vt) 156
X. ročník Tišnovské podesátky (Z. Juránek) 158
Kapitoly z tenisové sezóny (vt) 178
O hornický kahan (B. Tesař) 180
Malý silvestrovský předkrm (V. Seyfert) 199

Příroda

O sýkorách 11
O chocholoušovi 28
O pěnkavě obecné 47
I opeřenci potřebují chránit 64
O konipasovi 95
O vlaštovce obecné 121
O ťuhýkovi obecném 130
O brhlíkovi lesním 177
O stehlíkovi obecném 198

(Autorem všech textů je J. Ptáček)

Různé

K desátému výročí TKZ 10
Čistota města záležitostí nás všech 13
Strážkyně básníkova odkazu (V. Šanderová) 33
O knihách a nejen o nich (J. Brácha) 41
V. zasedání sběratelů nerostů (A. S.) 59
Mládí jménem, věkem i elánem (V. Šanderová) 66
Jaro r. 1945 a dnešek (J. Pestr) 71
Muzeum Jermaku otevřeno (brach) 106
Horka jubiluje (ok) 108
Hrdě se vztyčenými hlavami (Kadlec) 118
Čestné uznání redakci TKZ 165
My umírali, když svoboda šla k vám (mi) 168
Pomístní jména v Tišnově a Předklášteří (K. Fic) 175
Domov dětí, kde bydlí i láska k nim (S. Bracková) 186

V roce 1980 řídil Tišnovský kulturní zpravodaj redakční kolektiv: PhDr. Karel Fic (odpovědný vedoucí), Jaroslav Brácha, Miloslav Grmolec, Jan Hájek, Zdeněk Juránek, Miroslav Makovský, Josef Ondroušek, Josef Ptáček, Václav Seyfert, Jana Vavřínová.

KINO PANORAMA

1. po – 20 hodin
● **VELKÝ DŮM**
Španělský barevný film.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

2. út – 20 hodin
POZDNÍ LÍTOST (širokoúhlý) **„S"**
Sovětský barevný film. Dramatický příběh lásky dvou lidí.
Vstupné 5, 6, 7 Kčs

4. čt – 20 hodin
SMĚLÉ INKOGNITO (širokoúhlý)
Italský barevný film.
Vstupné 6, 7, 8 Kčs

6. so, 7. ne – 17.30 a 20 hodin
● **SIGNUM LAUDIS**
Český barevný film. Příběh z posledních dnů první světové války.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

8. po – 17.30 a 20 hodin
ŠIMON A MATOUŠ JEDOU NA RIVIÉRU (širokoúhlý)
Italský barevný film. Bláznivá komedie o dvou nevinných silácích a bandě podvodníků.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

9. út – 17.30 a 20 hodin
FORMULE 1
Italský barevný dokumentární film o mužích ocelových nervů.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

11. čt – 17.30 hodin
FRONTA V TÝLU (širokoúhlý) **„S"**
Sovětský barevný film. Pokračování dramatického boje hrdinů filmu „My se vrátíme".
Vstupné 8, 10, 12 Kčs

13. so, 14. ne – 17.30 a 20 hodin
BLÁZNI ZE STADIÓNU
Francouzská filmová komedie s populární skupinou Les Charlots. Jak čtyři muzikanti porazili soka v lásce, ale nevěstu nevyhráli.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

16. út, 18. čt – 17.30 a 20 hodin
BOBBY DEERFIELD (širokoúhlý)
Americký barevný film.
Vstupné 6, 7, 8 Kčs

20. so, 21. ne – 17.30 a 20 hodin
ÚTĚKY DOMŮ
Český barevný film Příběh o dospělém dítěti a nedospělých rodičích.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

23. út – 17.30 hodin
MALOMOCNÁ
Polský barevný film. Romantický příběh nerovné lásky.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

25. čt, 26. pá – 17.30 hodin,
27. so, 28. ne – 20 hodin
● **SVĚTÁCI**
Český barevný film.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

25. čt, 26. pá – 20 hodin
27. so, 28. ne – 17. 30 hodin
POSLEDNÍ ANDĚLÉ
Italský barevný film.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

30. út – 17.30 a 20 hodin
BLUES PRO EFB
Český barevný film.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

DĚTSKÁ PŘEDSTAVENÍ:

7. ne – 9.30 hodin
PŘÍHODY BROUKA PYTLÍKA

14. ne – 9.30 hodin
PRINCEZNA NA HRÁŠKU

21. ne – 9.30 hodin
BOLEK A LOLEK FILMAŘI

28. ne – 9.30 hodin
PRINC Z DALEKÉHO SVĚTA

DĚTSKÝ FILMOVÝ FESTIVAL:

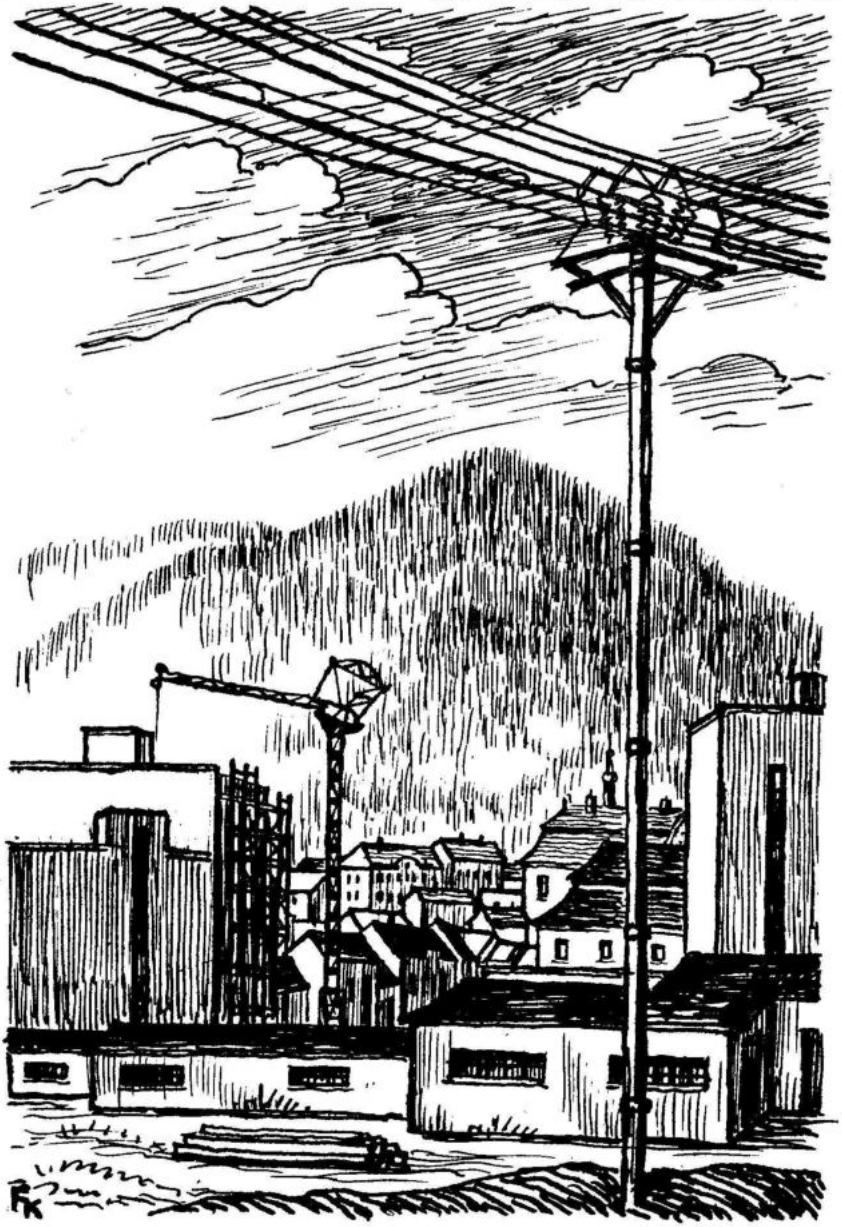
1. po – 17.30 hodin
ALIM A JEHO OSLÍK

2. út – 17.30 hodin
TISÍC POKUSŮ A JEDEN VYNÁLEZ

3. st – 17.30 hodin
ZAKLETÁ NEVĚSTA

4. čt – 17.30 hodin
POHÁDKA O HONZÍKOVI A MAŘENCE

TIŠNOVSKÝ KULTURNÍ ZPRAVODAJ vydává MěstNV a MěV KSČ v Tišnově, řídí redakční kolektiv při kult. škol. komisi MěstNV. Adresa: MěstNV, 66619 Tišnov. Cena 2 Kčs. Tisk 58 Dolní Kounice – 3008-80 – 456.12/80-Lá 226

SOCIALISTICKÉ BUDOVÁNÍ TIŠNOVA

v letech 1945—1980

SOCIALISTICKÉ BUDOVÁNÍ TIŠNOVA 1945–1980

1. OD OSVOBOZENÍ DO ÚNORA 1948

9. květen 1945 se stal významným mezníkem v dějinách našich národů. Osvobozením národů Československa Sovětskou armádou se vytvořily ty nejpříznivější předpoklady k naplnění odvěké touhy lidu po svobodě a sociální spravedlnosti. Vlády ve státě se lid chopil prostřednictvím svých správních orgánů – národních výborů. Ty nevznikly v době národně osvobozeneckého boje náhodou, ale byly výsledkem revolučních zkušeností dlouhých třídních bojů a národních tradic našeho lidu.

9. května 1945 přinesla Sovětská armáda svobodu i občanům města Tišnova. Už 8. května, kdy ještě ulicemi města projížděla ustupující německá vojska, ustavil se v Tišnově revoluční národní výbor. Jeho první schůze se konala v 15 hodin v budově okresního soudu. Tento národní výbor za předsednictví zakládajícího člena KSČ Jindřicha Sedláka měl čtrnáct členů a byl orgánem nejen města, ale i celého okresu Tišnov.

Teprve za několik dní – dne 15. května 1945 – se ustavil samostatný osmnáctičlenný revoluční okresní národní výbor, jehož předsedou byl nadále Jindřich Sedlák, a za dva dny poté – dne 17. května – byl ustaven třicetičlenný Místní národní výbor v Tišnově. Jeho prvním předsedou byl zvolen profesor Alois Kubáček, člen národně socialistické strany, a místopředsedy se stali gymnazijní profesor dr. Karel Krejčí a zedník Stanislav Janků, oba členové KSČ.

Poválečná situace si vyžadovala řešení nesnadných úkolů. Především bylo třeba zajistit bezpečnost obyvatelstva, umožnit pohyb Sovětské armádě opravou komunikací a zničených mostů, zvládnout kritickou situaci v zásobování a zajistit Němce, kolaboranty a zrádce a jejich majetek.

Tišnovský okres se po osvobození nacházel ve značně tísnivé situaci. Fronta se zastavila v jeho jižní části mezi obcemi Hvozdcem a Veverskou Bítýškou. Boje v tomto úseku trvaly čtrnáct dní až do kapitulace Německa a způsobily ještě v posledních dnech války ztráty na životech a značné škody na majetku civilního obyvatelstva.

25. dubna 1945, když kolem desáté hodiny dopoledne nad Tišnovem kroužilo průzkumné sovětské letadlo, zahájilo na ně palbu německé protiletadlové dělo, umístěné v domě občana Ryby na Hrádku. Poté dochází k leteckému ostřelování ulic a shozu několika bomb. Odpoledne v 14.25 hod. a v 15 hod. nalétává na město větší počet bombardovacích letadel a shazuje na 150 těžkých bomb.

Po bombardování.

Z 822 domů bylo v Tišnově zničeno nebo poškozeno 182. Bylo několik desítek raněných a 25 mrtvých.

Předně bylo tedy třeba ihned po osvobození zajistit náhradní ubytování občanům z vybombardovaných a poškozených domů, zajistit stavební materiál na opravy, uvést do pořádku komunikace, zajistit zásobování a vůbec obnovit hospodářský život ve městě.

Dále bylo třeba pomoci Sovětské armádě v zásobování. Přes dosti svízelnou situaci bylo v době od 26. května do 20. června 1945 okresem Tišnov dodáno sovětským vojákům 489,52 q žita, 179,93 q pšenice, 145,47 q ječmene, 100,9 q ovsa, 1508,03 q brambor, 1500 kusů hovězího a 1000 kusů vepřového dobytka. Mimo toto množství byly Sovětské armádě mimořádně dodány 324,6 q žita, 315,7 q pšenice, 107,16 q mouky, 289,72 q ječmene, 444,02 q ovsa, 653,99 q hovězího masa, 108 kusů nevážených krav, jalovic a telat, 59,3 q hovězího masa, 40 nevážených vepřů, 55 859 vajec, 1439 q sena, 865 q slámy a menší množství dalších druhů potravin.

V Lomnici byl umístěn zajatecký tábor, v němž bylo několik tisíc zajatců.

Celkové škody ke konci války na budovách byly odhadovány v okrese Tišnov na více než 80 miliónů korun. Na podporu poškozených válkou provedl revoluční ONV svépomocnou sbírku, která vynesla asi 1,5 miliónů korun.

Velmi náročným úkolem revolučních orgánů bylo opatřování tolik potřebných stavebních hmot, zejména skla, a též odborných stavebních dělníků k rychlému odstraňování nejtěžších škod vzniklých válečnými událostmi na hospodářských a obytných objektech a na komunikačních spojích.

MNV v Tišnově v roce 1945 organizoval asanaci vybombardovaných obytných objektů u nádraží a správu a rozdělování německého majetku, především těm, kteří byli vybombardováni a za války perzekuováni. Vybombardovaným bylo také rozděleno 420 000 korun a 100 000 korun od ONV bylo rozděleno mezi nejvíce poškozené, kteří měli škodu větší než 250 000 korun – těch bylo deset.

Ve snaze zajistit dostatek pitné vody usiloval MNV připojit městskou vodovodní síť na kuřimský vodovod u Mezihoří. Budování prameniště a vodovodní sítě se však stalo záležitostí několika pozdějších let.

Od 12. září 1945 stál v čele MNV dr. Karel Krejčí. Tehdy se MNV zaměřoval na řešení tíživé situace ve školství. V Tišnově byly dvě školní budovy, z toho jedna již značně stará, a nestačily potřebám 1151 žáků, kteří byli nuceni chodit do školy až na tři a čtyři směny.

V prvních dvou letech po osvobození byly zřízeny v Tišnově a v osmi dalších obcích okresu mateřské školy.

Naléhavá potřeba získávání stavebního materiálu vedla MNV k myšlence zakoupit od Občanské záložny cihelnu při silnici do Drásova.

Stavba dráhy Brno – Havlíčkův Brod si vyžádala zbudování asi dvaceti nouzových bytů v dřevěných barácích, což opět ztížilo bytovou situaci.

V roce 1945 zadal MNV u firmy Telegrafia zřízení městského rozhlasu, jenž byl uveden do provozu 7. října 1947.

V roce 1946 došlo k opravám budovy gymnázia, měšťanské školy a dětského domova, k vydláždění ulic Školní a Kostelní, bylo opraveno i náměstí před radnicí, v měšťanské škole dívčí bylo vybudováno ústřední topení.

Nejvýznamnější politickou událostí roku 1946 byly volby 26. května. V Tišnově se voleb zúčastnilo 3257 voličů. Nejvíce hlasů získala strana lidová (952), pak

následovali komunisté (872), národní socialisté (819) a sociální demokraté (598 hlasů).

Na základě volebních výsledků byl 7. července 1946 do funkce předsedy již podruhé zvolen národní socilalista prof. Kubáček, jeho náměstky se stali dr. Krejčí (za KSČ) a prof. K. Hejl (za sociální demokracii).

V letech 1947 - 48 se řídila činnost MNV dvouletým plánem obnovy národního hospodářství. Hlavní akcí po stránce organizační i finanční se stala stavba nové školy. Finanční krytí bylo zajištěno půjčkami od zemské banky. Stavba přesáhla dvouletku a byla ukončena koncem roku 1950 nákladem 6 miliónů korun nové měny (od roku 1953).

Vybudováním moderní prostorné školy - přesto, že její původní plán byl zmenšen téměř o polovinu - dostalo město Tišnov školní budovu, která dodnes není překonána.

Hned po roce 1945 bylo třeba řešit bytovou situaci. V letech 1945 - 50 bylo postaveno celkem 89 nových bytů.

Výstavba byla prováděna vesměs v prolukách a sledovala nahrazení úbytku bytů bombardováním v roce 1945. Ze závodů prováděly bytovou výstavbu ČSD, ČSAD a Modeta v průměru 8 - 12 bytových jednotek.

V letech 1949 - 50 bylo vybudováním nového prameniště o vydatnosti 6,5 l vody za vteřinu zajištěn dostatečný přívod vody do města. Byla rozšířena i vodovodní síť v Tišnově i Překlášteří. Celkově náklady na vodovod v těchto letech dosáhly částky 4,5 milionu Kčs.

Nové komunikace byly vybudovány v ulicích Školní, Družstevní, Pod Květnicí, Wágnerově, Na rybníčku, U Humpolky, Za červeným mlýnem, Dr. Procházky, Dvořákově a na náměstí. Také byly postaveny dva mosty přes řeku Svratku nákladem 1 930 000 Kčs.

Kanalizace byla budována v ulicích Na rybníčku, Tyršova, Cáhlovská a regulován byl potok Závistka. I další drobnější akce přispěly k zlepšení životního prostředí ve městě.

Významnou stavbou celostátního významu tehdy byla stavba dvoukolejné dráhy Praha - Brno přes Havlíčkův Brod, která prochází naším městem. Jen na tišnovské zhlaví, které bylo budováno v letech dvouletky, bylo vynaloženo sumy 10 180 000 Kčs.

Nepostradatelným pomocníkem při budování města byla místnímu národnímu výboru aktivita a brigádnická pomoc občanů, organizovaná v hnutí nazvaném Budujeme Tišnov. Na tomto místě je třeba připomenout i výsadbu ovocného stromoví ve městě v roce 1949.

Tišnov není sídlem větších průmyslových závodů. Největšími závody ve městě byly papírna Předklášteří a textilní závod (nyní Modeta). Proto tu nebyla ani početná dělnická třída. KSČ na Tišnovsku se opírala o dělníky, kteří dojížděli do zaměstnání většinou do Brna, a o nejuvědomělejší zemědělské dělníky. Úspěchy, kterých bylo v budování v okrese i ve městě dosaženo, byly často velmi těžce probojovávány.

Strana musela přes odpor funkcionářů jiných politických stran probojovávat i plnění základních úkolů, které vyplývaly z Košického vládního programu, např. i provádění očisty od kolaborantů a zrádců.

Na úseku hospodářském bylo třeba usilovat o plnění dvouletého plánu a přitom bojovat proti reakci, která bránila provedení pozemkové reformy a znárodnění.

Komunisté museli probojovávat svou politiku i na úseku investiční výstavby. Jako příklad je možno uvést stavbu výše zmíněné měšťanské školy a bytových jednotek v Tišnově, kdy mnohdy osobní zájmy jednotlivců za účinné podpory druhých stran a zastaralé zákonodárství bránily uskutečnění těchto naléhavých staveb.

Při plnění všech úkolů snažila se získat strana spojence v řadách bezpartijních i příznivce v druhých politických stranách. Zvláště se zaměřovala na stranu sociálně demokratickou, a to na levě orientované soudruhy.

Strana měla velkou oporu též v Revolučním odborovém hnutí, jehož činnost se intenzívně rozvíjela na všech závodech, úřadech i ostatních institucích. Kladnou úlohu sehrály na Tišnovsku závodní rady, které podporovaly oprávněné požadavky vytyčené komunistickou stranou.

V únorových dnech 1948 se nejaktivněji nepřátelsky projevovala strana národně socialistická, která nepokrytě štvala proti KSČ. Tehdejší předseda MNV v Tišnově, národní socialista Kubáček, nechtěl např. připustit vysílání projevu Klementa Gottwalda z manifestace pracujících na Staroměstském náměstí městským rozhlasem.

Když se podařilo pod vlivem sjezdu závodních rad získat komunistům zmíněného předsedu MNV pro spolupráci s KSČ, rozhodli se další funkcionáři národně socialistické strany zastavit činnost své strany na celém okrese.

Lidová strana se v únorových dnech na Tišnovsku neprojevovala. Po vítězství pracujících se její pokrokoví představitelé přihlásili ke spolupráci s komunisty při plnění programu okresního akčního výboru Národní fronty.

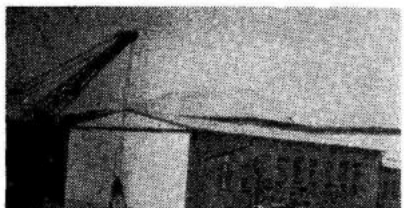
Ve straně sociálně demokratické se v únorových dnech stupňoval boj mezi levicí a pravicí, která se snažila mařit společný postup s KSČ.

Obdobně jako v jiných místech naší lidově demokratické republiky se i na okrese tišnovském na výzvu ústředního výboru Komunistické strany Československa ustavují akční výbory Národní fronty, které sehrály důležitou úlohu při dokončování očisty veřejného, politického a hospodářského života od nepřátelských živlů a při zajišťování dalšího rozvoje našeho národního hospodářství.

Pokud jde o okresní akční výbor NF, schází se k činnosti ihned po svém ustavení. Za předsednictví soudruha Jana Pestra projednává další znárodnění v okrese. V další své činnosti zaměřuje se okresní AV NF i ostatní AV NF na očistu, kteryžto proces v podstatě skončil v prvním pololetí 1948.

V únorových dnech roku 1948 byla kladena velká náročnost na politickou vyspělost a morální kvality funkcionářů. Mnohdy bylo zapotřebí hodně taktu, aby se předešlo zbytečným škodám jak politickým, tak hospodářským. S přihlédnutím ke specifickým podmínkám Tišnovska jak za první republiky, tak za okupace a po osvobození, byl průběh únorových událostí - dík aktivitě funkcionářů i členů KSČ, kteří projevili značnou politickou zralost a rozvahu - dobře zvládnout. Tak byl položen základ pro další úspěšnou práci při budování naší socialistické vlasti.

24. března 1948 došlo v souvislosti s únorovými událostmi k reorganizaci MNV. Předsedou zůstal nadále prof. Kubáček, kterého 25. března 1949 vystřídal komunista Josef Ptáček. Po Ptáčkově odchodu do funkce ve stranickém aparátu byl 29. června 1950 zvolen předsedou MNV v Tišnově Eduard Smejkal.

Terénní úpravy u nové školy.

2. OBDOBÍ PRVNÍ A DRUHÉ PĚTILETKY

Po únorovém vítězství se KSČ připravovala k výstavbě socialistické společnosti. Na svém IX. sjezdu v květnu 1949 přijala generální linii výstaby socialismu v Československu.

MNV Tišnov řešil specifické problémy vývoje svého města v souladu s potřebami celé společnosti. Vznikaly nové hodnoty, ve kterých jsou uloženy i tisíce dobrovolných brigádnických hodin občanů.

Tišnov nežil odtrženě od veškerého dění v republice i ve světě. Všechny události zde měly ohlas, ať už to byly významné události vnitrostátní, jako např. volby v r. 1954 a 1957 nebo jednání X. a XI. sjezdu KSČ v letech 1954 a 1958, nebo události ve světě.

Velikou odezvu v Tišnově měly akce podporující činnost Světové rady míru v roce 1950, které se konkrétně projevily uzavíráním mírových závazků, sbírka na pomoc korejskému lidu napadenému americkými agresory v roce 1951 nebo výzva ke zničení zásob atomových zbraní, kterou v roce 1955 podepsalo 3777 tišnovských občanů.

Růst životní úrovně byl zabezpečen hospodářskými úspěchy, které dovolily zrušení přídělového systému. K upevnění národního hospodářství bezesporu přispěla i měnová reforma v roce 1953.

Ve vývoji města se významným mezníkem stal rok 1952, kdy bylo 22. září rozhodnuto k 1. lednu 1953 sloučit dosud samostatnou obec Předklášteří s Tišnovem. V této souvislosti došlo počátkem roku 1953 k reorganizaci MNV, v jehož čele stanul Antonín Řehoř, který funkci předsedy vykonával až do voleb v roce 1960.

Velkou událostí v dějinách města se staly v roce 1959 oslavy 700 let města Tišnova, které svým způsobem bilancovaly i dosavadní vývoj města. Této významné společenské události byly věnovány téměř všechny akce roku a vyvrcholením se stalo setkání rodáků v první zářijovou neděli. Slavnostního veřejného zasedání MNV v sokolovně se v sobotu 6. září zúčastnila i vládní delegace.

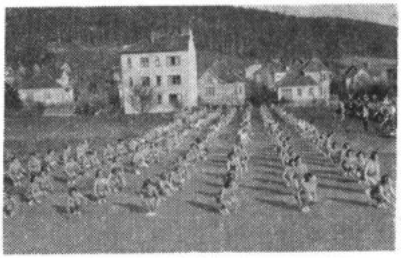
Výrazem ocenění historické úlohy Klementa Gottwalda a KSČ se stala slavnost u příležitosti odhalení pomníku prvního dělnického prezidenta v listopadu 1955 za přítomnosti jeho dlouholetého spolupracovníka ministra Josefa Krosnáře.

V roce 1957 udělila rada MNV čestné občanství města akad. malíři Josefu Jamborovi, který v Tišnově žil až do své smrti v roce 1964. U příležitosti 75. narozenin byl Jambor roku 1962 poctěn vládou titulem zasloužilý umělec.

V souladu s usnesením IX. sjezdu KSČ o socializaci našeho zemědělství bylo i na Tišnovsku přikročeno k zakládání jednotných zemědělských družstev. Roztříštěná zemědělská malovýroba stále více zaostávala za průmyslovou velkovýrobou. Jen např. na našem okrese bylo před kolektivizací 5633 zemědělských závodů, z toho do 5 ha jich bylo 4040.

V roce 1950 započaly přípravy k založení JZD i v Tišnově. JZD III. typu, obhospodařující 86 ha půdy, započalo na podzim společným osevem. Tišnovské zemědělské družstvo hospodařilo samostatně až do r. 1957, kdy bylo sloučeno s JZD Lomnička v JZD 9. květen. Z bývalého majetku kláštera Porta coeli byl po jeho znárodnění zřízen státní statek, který na tišnovském katastru převzal nejen půdu konfiskovaného Červeného mlýna, ale později všechny polnosti na jihu města.

Rozvoj národního hospodářství si vyžadoval růst počtu pracovních sil. Zvyšující se zaměstnanost žen si vynutila zřizování mateřských škol a

Oblastní spartakiády 5. 6. 1955 se zúčastnilo 1986 cvičenců.

jesli. V r. 1945 zřízený dětský útulek, přetvořený brzy v mateřskou školu, byl přemístěn r. 1947 z katolického domu do bývalého sanatoria a v r. 1951 do budovy bývalého hostince u Borovičků. V témže roce byly v Tišnově také zřízeny první jesle. Další mateřská škola vznikla r. 1957 v Předklášteří.

Péče o zdraví obyvatel byla zkvalitněna otevřením Okresního ústavu národního zdraví v budově bývalé učňovské školy pokračovací r. 1951.

MNV řešil v padesátých letech řadu úkolů, které souvisely s dalším rozvojem Tišnova. Generální opravu si vyžadovaly některé komunikace. V roce 1953 byla rozšířena křižovatka u Červeného mlýna, v r. 1954 byly opraveny silnice v ulicích Na rybníčku a na Smetanově, r. 1955 v ul. Palackého v Předklášteří a v řadě dalších ulic ve městě.

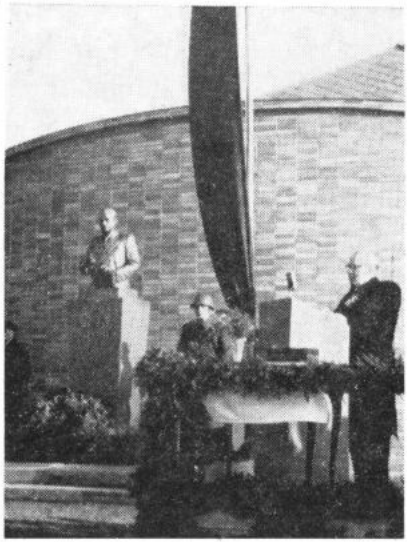
Mezi lety 1951 - 55 byla budována pokusná silnice i s novým mostem přes Svratku mezi Předklášteřím a Hradčany nákladem 2 600 000 Kčs, čímž je provoz na trase Brno-Nové Město na Moravě veden mimo střed města.

Zatímco v letech 1945 - 50 bylo na výstavbu komunikací vynaloženo v Tišnově částky 726 014 Kčs, dosáhly finanční náklady v letech 1951 - 60 sumy 5 399 832 Kčs.

Budování kanalizací bylo v letech 1951 - 60 z hlediska finančního nákladu menší než v letech 1949 - 50, ale vcelku bylo i na tomto úseku dosaženo značného úspěchu.

Kanalizační síť byla položena v části města kolem ulice Na rybníčku. Na konci druhé pětiletky mohlo být konstatováno, že Tišnov má kanalizaci asi na 80%.

Budování kanalizace a komunikací bylo v padesátých letech zařazováno do akcí M (od roku 1956 do akcí Z),

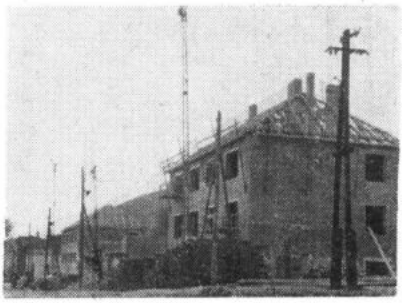
Pomník Klementa Gottwalda 6. 11. 1955 odhalil ministr Josef Krosnář.

První zářijovou neděli r. 1959 vyvrcholily oslavy 700 let města Tišnova. Zúčastnilo se jich na 30 000 občanů. Záběr na krojovanou část slavnostního průvodu městem.

které byly organizovány plně místními národními výbory v součinnosti s brigádnickou pomocí občanů.

Vzniklé dílo bylo vyjádřeno finanční hodnotou, která bývala značně vyšší než skutečné náklady vynaložené z rozpočtu MNV. Tak např. v roce 1956 dosáhla akce Z hodnoty 578 034 Kčs při finančním nákladu 238 081 Kčs.

Stavba prvních družstevních domů.

Nová situace si vyžadovala vytvoření Sdruženého komunálního podniku pro správu domů MNV v roce 1951, jehož pokračovatelkou byla v roce 1955 založená Domovní správa v Tišnově. V roce 1957 už DS obhospodařovala 145 bytů v 25 domech.

Drobnější služby, které zajišťovaly ve městě menší provozovny, byly soustředěny v jednom podniku vytvořením Služeb města Tišnova 1. června 1953. Služby města Tišnova zpočátku sdružovaly 6 provozů s 62 zaměstnanci, v roce 1958 je už tvořilo 36 provozoven.

K rozvoji turistického ruchu přispělo otevření dvou hotelů, které vznikly adaptací objektů sloužících dříve témuž účelu. Roku 1956 byl dán do provozu hotel U nádraží a v roce 1959 byl otevřen hotel Květnice, na jehož adaptaci byla vynaložena částka 700 000 Kčs.

Značné sumy byly vynakládány na budování rekreačních zařízení. Pro školní mládež bylo vybudováno hřiště u školy na Smíškově ulici, u jedenáctileté střední školy a u mateřské školy v Tišnově II. V roce 1957 bylo dáno do zkušebního provozu koupaliště o velikosti bazénu 25×50 m. Po dokončení v roce 1962 mělo hodnotu 3 000 000 Kčs.

Pionýrům slouží rekreační středisko na Brumově vybudované koncem padesátých let pro tišnovské školy.

V roce 1958 po úpravách v kině získal Tišnov širokoúhlé plátno jako jedno z prvních míst v Československu.

V letech 1950 - 60 došlo k rozvoji i v řadě dalších podniků a závodů sídlících v městě. Statisícové investice byly vynaloženy na budování Státní traktorové stanice, skladiště n. p. Tisk a Oděvy, garáží ČSAD, Uhelných skladů atd. Vysoké sumy byly investovány v Závodech S. K. Neumanna, v Státních silnicích a dalších závodech na modernizaci provozních zařízení atp.

Stálým problémem zůstávala bytová situace. I když v letech 1951 - 55 přibylo ve městě dalších 56 nových bytů a v letech 1956 - 60 dokonce 117 bytů, nepřineslo to městu výraznější zlepšení. V roce 1961 byly stále ještě na MNV nevyřízené 402 žádosti o byt.

Výraznější řešení bytové situace slibovalo založení bytového družstva v roce 1958, do něhož vstoupilo prvních 41 družstevníků.

Družstevní výstavba byla zahájena roku 1960 a klad tohoto počinu se projevil až v pozdějších letech.

3. ŠEDESÁTÁ LÉTA

V roce 1960 konstatovala celostátní konference KSČ vybudování základů socialismu v Československu. Nové skutečnosti právně zakotvila 11. července 1960 Národním shromážděním přijatá Ústava Československé socialistické republiky. Reformou administrativního uspořádání země k 1. lednu 1960 se vytvářely větší územní celky, které lépe odpovídaly dosaženému stupni rozvoje.

Tišnovský okres zanikl a jeho území bylo rozděleno mezi tři nové okresy – Žďár nad Sázavou, Blansko a Brno-venkov, do kterého připadlo i město Tišnov.

Nové územní uspořádání bylo prakticky dovršeno všeobecnými volbami 12. června 1960. Místní národní výbor v Tišnově vzešlý z těchto voleb měl 44 členy a jeho předsedou byl zvolen Adolf Babička.

Po volbách 14. června 1964 získal dosavadní MNV v Tišnově statut městského národního výboru; do jeho čela byl zvolen Jiří Jobánek, který funkci předsedy vykonával až do konce roku 1970.

V šedesátých letech se konal v roce 1962 XII. a v roce 1966 XIII. sjezd KSČ. Mezi XII. a XIII. sjezdem se projevily některé negativní rysy a subjektivismus v posuzování vzniklých jevů. V r. 1963 došlo dokonce k poklesu národního důchodu, třetí pětiletý plán se fakticky rozpadl a národní hospodářství bylo řízeno pouze ročními plány. Proto také v podmínkách strany se začaly připravovat změny v soustavě řízení národního hospodářství, ve kterých se později projevily výrazné revizionistické tendence. Pravicově oportunistické tendence ovládly společenskovědní a kulturní oblast a našly výraz v odmítání vedoucí úlohy dělnické třídy a komunistické strany. Krize ve straně a společnosti vyvrcholila událostmi v roce 1968 a za internacionální pomoci pěti socialistických zemí a snažením zdravého marxistického jádra strany se po dubnovém plénu 1969 podařilo vyvést společnost úsobím konsolidace z krize.

Vývoj od XIII. sjezdu strany shrnul XIV. sjezd KSČ a v národním hospodářství se konsolidace projevila reálně vytyčenými úkoly pro pátý pětiletý plán na léta 1971 – 76.

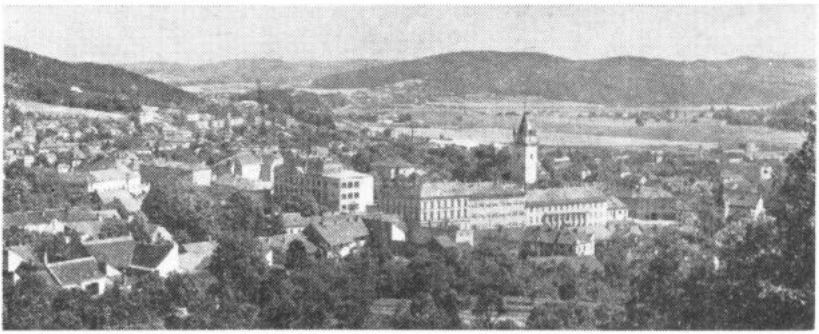
Události šedesátých let měly svým způsobem i odraz v dění města Tišnova. Projevilo se to např. ve zvýšení pravomoci národních výborů i novým způsobem získávání finančních prostředků za poskytnuté služby občanům (zavedením poplatků ze psů, v šatně kina apod.).

V roce 1968 se i v Tišnově projevily některé pravicové tendence. Přes určité negativní jevy je však třeba vývoj v Tišnově v šedesátých letech hodnotit kladně. Právě v tomto období došlo ve městě k některým změnám, které výrazně ovlivnily jeho další růst a vývoj.

Především si musíme všimnout rozmachu stavebního. Před rokem 1960 byla geologickým průzkumem zjištěna uranová ruda v blízkém okolí Tišnova. Rozvoj její těžby znamenal růst všech blízkých měst. Vznikala nová sídliště pro pracovníky Jáchymovských dolů, kteří se sem stěhovali většinou ze západních Čech, aby nové doly uvedly do chodu, a to nejen v Tišnově, ale i v Dolní Rožínce, Bystřici nad Pernštejnem a Novém Městě na Moravě.

V Tišnově byla v roce 1962 zahájena výstavba sídliště pod Klucaninou. Původně mělo mít 242 byty, z nichž asi 15 % připadlo městu. Dalším rozšiřováním byla v roce 1975 vytvořena moderní čtvrť s celkem 672 bytovými jednotkami, samoobsluhou, mateřskou školou s jeslemi a restaurací.

Další výstavba pokračovala i na jiných místech ve městě. Koncem roku 1960 byla zahájena výstavba 11 bytových jednotek s distribuční jednotkou na rohu Kostelní ulice a náměstí Míru. Rozrůstala se individuální výstavba, jen např. v roce 1964 bylo vydáno povolení k stavbě 8 rodinných domků a k 45 přístavbám a adaptacím a v roce 1966 již k 19 rodinným domkům. V souvislosti s plánovanou výstavbou došlo v letech 1965 – 66 k asanaci tzv. Klinkáče a pod-

Pohled na Tišnov v polovině šedesátých let.

radničního bloku starých domků. Koncem šedesátých let bylo zahájeno budování sídliště u Humpolky s 204 bytovými jednotkami.

Nejen bytová výstavba, ale i jiné stavební akce byly v popředí zájmu MěstNV a občanů. V šedesátých letech se plynule pokračovalo v kabelizaci veřejného osvětlení ve většině obvodů.

Každým rokem byly ve spolupráci s Údržbou místních komunikací Brno-venkov prováděny opravy vždy dvou až čtyř ulic, např. byly opraveny ulice Dvořákova, Janáčkova, Černohorská, Koráb, Ve dvoře a další.

Pokračovalo budování kanalizací, např. roku 1966 bylo položeno nové kanalizační potrubí v ulicích Jiráskově, Vrchlického, Rudé armády a v Chaloupkách.

Počátkem šedesátých let po zrušení okresu byla bývalá budova ONV dána k dispozici jiným institucím (sídlí tu lidová škola umění, traťová distance, Veřejná bezpečnost, geodézie) a budova okresního soudu byla adaptována pro potřeby zemědělského školství.

Roku 1967 byla dokončena stavba hájenky se čtyřmi byty a garážemi a opraven Panský dům, v jehož přízemí byla zřízena další samoobsluha potravin.

Rozvoj města a nová výstavba pod Klucaninou si vyžádaly získání nového zdroje pitné vody. Z potoka od Hercltic je přiváděna voda do rezervoáru na Klucanině a odtud je rozváděna spotřebitelům.

Dochází i k rozšiřování a vylepšování různých provozů, provozoven a dílen téměř všech podniků a závodů v našem městě. Např. v roce 1961 byla v Brněnských papírnách v Tišnově II dokončena výstavba čtvrtého papírenského stroje s čistícím zařízením, počátkem šedesátých let vzniklo nové zahradnictví Služeb města Tišnova poblíž řeky Svratky a v letech 1963 - 65 byla postavena nová velkokapacitní pekárna nákladem 4,5 miliónů Kčs, která zásobuje pečivem 30 000 obyvatel širokého okolí.

Některých změn doznaly v důsledku územní reorganizace podniky místního hospodářství. Služby města Tišnova snížily počet provozoven na třicet, když některé, např. radiooopravnu a opravnu televizorů, předaly Okresnímu průmyslovému podniku. Na druhé straně však jiné služby rozšířily, např. o opravu prádla v rychložehlírně.

Od roku 1961 převzal MěstV tzv. venkovní zařízení, tj. zaměstnance dbající o úklid ve městě. Od téhož roku je také odvážen popel z města speciálním vozem Kuka.

Značný rozsah zaznamenala činnost domovní správy. Hodnota jí spravovaného majetku dosáhla sumy 24 miliónů Kčs. Rok od roku se zvyšují částky na opravy domů a na vylepšení bytů. Bytový fond domovní správy činil počátkem roku 1965 celkem 671 nájemních jednotek.

V r. 1966 skončila více než osmdesátiletá éra parních lokomotiv na trati Brno-Tišnov, protože dráha Brno-Havlíčkův Brod byla elektrifikována.

Zahájením výstavby vysokotlakého plynovodu z Kuřimi do Tišnova v roce 1969 započala významná etapa plynofikace města, jež bude dokončena až v následujících pětiletkách.

Kulturní a osvětová práce byla posílena a sjednocena v roce 1961 zřízením osvětové besedy, ve které se sdružil poměrně široký aktiv dobrovolných kulturních pracovníků. V roce 1964 vzniká Sdružený závodní klub pracujících, jehož členy se stává 15 závodů.

Velkého úspěchu dosáhl kolektiv Karasova divadla v roce 1961, kdy se jako vítěz amatérské soutěže zúčastnil tradičního Jiráskova Hronova.

Ocenění celoživotních zásluh tišnovského občana Aloise Krále, objevitele Demänovských jeskyní, bylo vyjádřeno u příležitosti jeho 90. narozenin v roce 1967 udělením čestného občanství.

Nesporně velkou událostí se staly v říjnu 1970 také oslavy 50 let gymnázia, které podtrhly význam této školy pro město.

Kabelizace veřejného osvětlení si vyžádala mnoho dobrovolné brigádnické práce.

Oslavy 20. výročí osvobození v roce 1965 vyvrcholily slavnostním shromážděním v sokolovně. Hovoří host oslav P. Birjukov z partyzánské skupiny Jermak.

Nová mateřská škola s jeslemi na sídlišti pod Klucaninou otevřená v roce 1965 přispěla k tomu, že všechny žádosti o umístění dětí do těchto zařízení mohly být vyřízeny kladně.

Nárůst žactva v souvislosti s postupující výstavbou sídliště pod Klucaninou si vyžádal nejprve rozšiřování počtu tříd v stávajících školách a postupné zavádění směnného vyučování v 2. - 5. postupném ročníku ZDŠ.

V roce 1968 byla po adaptaci opět otevřena nemocnice, umístěná v bývalém sanatoriu. Má dvě oddělení - interní a nervové - a více než sto lůžek.

V květnu 1969 byla dána do plného provozu čistírna kanalizačního odpadu v Březině, která má velký význam pro ozdravění vody ve Svratce. Byla vybudována několikamiliónovým nákladem.

V údobí konsolidace došlo k některým kádrovým změnám v plénu i radě MěstNV. Počátkem roku 1971 byl funkcí předsedy MěstNV pověřen František Cvrkal, který ji vykonával do všeobecných voleb v listopadu 1971.

Sčítání obyvatelstva ke dni 1. prosince 1970 přineslo zajímavé údaje i o životní úrovni obyvatel v Tišnově. Město Tišnov dosáhlo počtu 8263 obyvatel. Na 100 osob starších šedesáti let zde připadlo 128,8 dětí do patnácti let, tím se Tišnov zařadil mezi obce s progresivním typem populace. Z celkového počtu obyvatel má 23 % ve věku do 15 let, 59,2 % ve věku od 16 do 59 let a 17,8 % obyvatel starších 60 let. Ekonomicky aktivních obyvatel má Tišnov 4027, z toho 2262 pracuje v místě bydliště a 1765 vyjíždí za prací z města. Zaměstnanost žen tvoří z celkového počtu pracujících 45,7 %.

Domovní fond v našem městě činil ke dni sčítání 1030 rodinných domků a 146 bytových domů. Zo období od roku 1961 se zvýšil počet rodinných domků o 72 a bytových domů o 50, Počet zemědělských usedlostí za toto období klesl z 25 na 7.

V moderních bytech postavených po roce 1946 bydlelo v roce 1970 v Tišnově celkem 3404 obyvatel, což je 41,2 % z celkového počtu. Ústřední nebo etážové topení mělo v našem městě 39,5 % bytů, koupelnu 69,6 % domácností, 11,1 % domácností mělo elektrický a 35,6 % plynový sporák. Teplou vodu mělo celkem 18 % domácností.

Z předmětů denní potřeby mělo v Tišnově 52,6% domácností elektrickou pračku, 52,6% chladničku, 54,5% vysavač a 60,1% televizor. Osobní automobil mělo 17,4% domácností a motocykl 13,4%.

4. ROZVOJ V PÁTÉ PĚTILETCE

XIV. sjezd KSČ skončil jednu etapu vývoje naší společnosti. Konsolidace v národním hospodářství se projevila přijetím pátého pětiletého plánu. Na základě směrnic pro rozvoj československého hospodářství na léta 1971 - 75 byly rozpracovány plány i těch nejmenších administrativních jednotek. Konkrétně se to projevilo před volbami v roce 1971 vyhlášením volebních programů Národní fronty na všech stupních naší zastupitelské soustavy.

Z všeobecných voleb dne 26. a 27. listopadu 1971 vzešly nové orgány státní moci, které poprvé předstoupily před voliče s podrobnými plány činnosti na celé období. Občané měli možnost na několika předvolebních schůzích seznámit se s volebními programy a svými připomínkami je modifikovat a rozšiřovat.

V čele 53 členného tišnovského MěstNV stanul od konce roku 1971 dlouholetý stranický a veřejný pracovník Josef Pochop, zkušený funkcionář národních výborů od roku 1945.

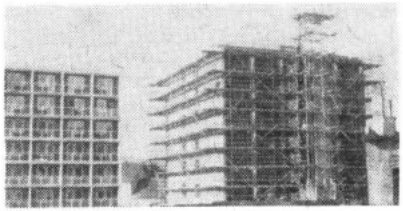
Na úseku akce Z byl volební program výrazně upravován během volebního období. Původně plánovaný finanční náklad na tyto akce ve výši 3 200 000 Kčs byl vysoce překročen, a to zařazováním dalších akcí, které původně navrhovány nebyly. Dělo se tak na základě potřeby, která vyvstala ze situace a nebo z připomínek občanů s ohledem na možnosti finanční, materiálové, technické i pracovní. Tím bylo ve skutečnosti vytvořeno dílo v hodnotě 10 254 771 Kčs.

V roce 1974 započala stavba domu soustředěné pečovatelské služby, v němž od října 1977 našlo nový domov 28 starých občanů. Téhož roku byla zahájena výstavba sauny a o rok později budovy pošty a prodejny zeleniny na sídlišti pod Klucaninou. Roku 1973 bpl dokončen areál venkovního zařízení MěstNV a po několik let bylo postupně dobudováváno letní kino. Vznikly tu nové promítací kabiny, pokladny, hygienické zařízení, kino bylo vybaveno novými lavicemi atd.

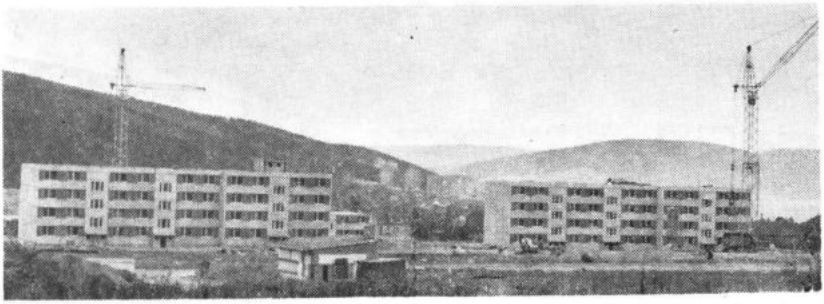
Pro nejmenší děti bylo vybudováno na koupališti brouzdaliště a od roku 1973 stavěli tišnovští svazarmovci převážně brigádnicky výcvikové středisko pro své radioamatéry na Veselském chlumu poblíž Lomnice u Tišnova.

Generální opravu si vyžádaly jesle na Gottwaldově ulici, byly prováděny úpravy v požární zbrojnici a vyměněny podlahy v mateřské škole na Horově ulici.

Během let 1971 - 72 byla v sokolovně nákladem 514 363 Kčs provedena nová elektroinstalace a v roce 1974 dostala tato budova novou fasádu nákladem 323 895 Kčs.

Z výstavby u Humpolky.

První byty na sídlišti pod Květnicí.

V roce 1972 byla provedena oprava věžních hodin.

Značné sumy byly vynaloženy v 5. pětiletce na stavbu chodníků. Nové chodníky vznikly ve všech částech města, nejdelší v ulici Rudé armády od Modety k pile, dále v ul. Ve dvoře, Fučíkově, Havlíčkově, u mateřské školy na Horově ul., v Tyršově, Husově, Ondřejově ul., na Trnci a jinde.

Komunikace byly vybudovány v Halouzkově, Wagnerově, Drbalově ul., na Korábě, Ve dvoře, Na zahrádkách a jinde.

Nová kanalizace vznikla na Šafránici, v Bezejmenné, na Hřbitovní, v ulici Boženy Němcové a Máchově.

Moderní rodinná výstavba na Šafránici.

Na úseku bytové výstavby došlo v letech 1971 - 1975 k podstatnému zvýšení počtu nových bytů. Sídliště pod Klucaninou bylo doplněno 132 družstevními byty v roce 1971 a v roce 1974 ještě 80 bytovými jednotkami pro zaměstnance ČSD a ČSAD. V ulici Na rybníčku vyrostl dům o 8 bytech pro učitele ZDŠ a byly postaveny řadové domky na Šafránici a koncem roku 1975 bylo dokončeno prvních 108 bytových jednotek na novém sídlišti pod Květnicí. Dohromady bylo dodavatelstky postaveno v páté pětiletce 358 bytů. Také individuální výstavba nebyla zanedbatelným přínosem k řešení bytové otázky v našem městě. Za zmíněné období bylo postaveno 65 rodinných domků se 104 bytovými jednotkami. Celkem tedy bytový fond v Tišnově se v letech 1971 - 75 rozšířil o 462 byty. I když tím bytová situace není zdaleka vyřešena, znamenají výsledky páté pětiletky znatelné zlepšení.

Dobrých výsledků bylo v Tišnově dosaženo i na úseku neinvestičních akcí Z. Ať už se jednalo o úklidové akce před svátkem 1. máje, nebo o údržbu domů, všude bylo možno vidět, že většině občanů není vzhled našeho města lhostejný.

Více než 480 000 brigádnických hodin odpracovaných v letech 1971 - 75 na tomto úseku je toho dokladem.

Nejvýznamnějšími investičními stavbami tišnovských závodů v páté pětiletce byly stavby v areálu Brněnských papíren (přístavba vakuové stanice, garáže, montážní rampy a umývací plochy atd.), nové objekty Okresního průmyslového podniku (autoservis, provozovna Kovo u Červeného mlýna atd.), výstavba opravny akumulátorů Oblastního podniku služeb, areál nově založeného závodu n. p. Výstavba dolů uranového průmyslu na Ostrovci, rekonstrukce provozovny Jihomoravských dřevařských závodů, nová provozovna Dřevodělu atd. Jak svým účelem, tak i vzhledem přispívají k nové tváři našeho města.

Přesto, že některé akce uvedené ve volebním programu nebylo možné zatím z důvodů ztížených technických podmínek a nezajištění funkční návaznosti na stávající zařízení (šlo konkrétně o stavbu kanalizačních sběračů G a F), bylo možno konstatovat při hodnocení výsledků páté pětileky před volbami v r. 1976, že celkem byly úkoly splněny a v některých úsecích i značně překročeny.

K zajímavému objevu krápníkové jeskyně na Květnici došlo náhodou dne 28. května 1972. Nová jeskyně, pojmenovaná jménem předtím nedávno zesnulého speleologa A. Krále, vyvolala v odborných kruzích značnou pozornost.

5. V ŠESTÉ PĚTILETCE

Roku 1976 vstupila naše společnost do období plnění šestého pětiletého plánu. Jeho úkoly zabezpečuje v Tišnově 55 členný MěstNV, vzešlý z voleb 22. a 23. října 1976. (V říjnu 1978 rozšířen doplňovacími volbami na sídlišti pod Květnicí na 60 členů.) Novým předsedou MěstNV se stal dosavadní náměstek předsedy Karel Souček.

MěstNV předstoupil před občany s obsáhlým volebním programem Národní fronty v Tišnově na léta 1976 - 80, který se skládá ze tří částí.

Obsahuje úkoly na úseku politickovýchovné činnosti, na úseku politickoorganizátorské činnosti a na úseku výstavby a úpravy města. Z těchto úkolů jeví se nejzávažnější dobudování sídliště pod Květnicí do roku 1980 se 700 byty, výstavba mateřských škol na tomto sídlišti a v ul. Na rybníčku (první již byla v prosinci 1978 předána do užívání), výstavba vodní nádrže v Tišnově u kláštera Porta coeli (byla dokončena v roce 1978), výstavba kanalizačních sběračů G a F se zakrytím bývalého náhonu ve středu města, adaptace budovy ÚNZ, stavba sportovní haly u sokolovny, nedávno otevřená sauna a nová prodejna masa v sídlišti pod Klucaninou atd.

V řadě ulic vznikly v této pětiletce nové komunikace a chodníky, v některých je pokládána nová kanalizační síť.

Úspěšně se také naplňuje plán při výstavbě, kterou zajišťují jiné organizace. Např. v roce 1979 byl otevřen nový most přes řeku Svratku u bývalého Červeného mlýna, postavený nákladem více než 13 miliónů Kčs, a zubní středisko v ulici Rudé armády v hodnotě 2 600 000 Kčs.

Přestavbou ozdravovny dostala moderní budovu zvláštní škola internátní učebny v její bývalé budově zatím užívá ZDŠ.

Vybudování nové školy na sídlišti pod Květnicí je v současné době úkolem velmi naléhavým, má-li být problém směnnosti ve školách úspěšně řešen.

Nemá smyslu podrobněji se zmiňovat o úspěších akce Z v našem městě. Každý občan se o tom může přesvědčovat na každém kroku. Je třeba však podtrhnout, že rok od roku vzrůstá hodnota vykonaného díla. V roce 1979 dosáhla již výše 5 044 366 Kčs při finančním nákladu 3 484 236 Kčs.

Plán na šestou pětiletku obsahuje množství dalších drobnějších akcí neinvestičních prací a úprav objektů a i na tomto úseku je úspěšně plněn. Byly provedeny úpravy v budově MěstNV, oprava fasády mateřské školy v Tišnově II, vyměněna dlažba v ZDŠ Gottwaldova ul., provedeny úpravy na koupališti, generální oprava ústředního topení v kině atd.

Kladně je třeba ocenit zvýšenou aktivitu občanů při brigádnických pracích na akci Z. Organizačními opatřeními se MěstNV podařilo zaktivizovat občany natolik, že se jejich podíl na plnění vytyčených úkolů proti minulým létům výrazně zvýšil.

Nemalý podíl na úspěších, kterých bylo v našem městě v poslední době dosaženo, mají také společenské a zájmové organizace sdružené v Národní frontě vedené Komunistickou stranou Československa.

Mnohé z nich dosáhly významných úspěchů. Především je třeba pochválit TJ Baník Tišnov, která byla v roce 1978 vyznamenána titulem vzorná tělovýchovná jednota. Dobré výsledky ve své činnosti vykazují již tradičně místní organizace Českého svazu žen, Čs. svazu protifašistických bojovníků, Svazu požární ochrany, filatelisté, rybáři a další.

Veškeré plány MěstNV i organizací NF, závodů a podniků v Tišnově vycházejí ze závěrů XV. sjezdu KSČ a jsou v souladu s prohlubováním socialistického způsobu života a uspokojování rostoucích životních potřeb obyvatelstva.

Slavnostní výzdoba n. p. VDUP k 60. výročí vzniku ČSR.

Nová prodejna masa v sídlišti pod Klucaninou.

V mateřské školce pod Květnicí je umístěno 60 dětí.

Radostný 1. máj 1979.

Uplynulé období 35 let socialistického rozvoje našeho města je bezesporu nejúspěšnější etapou v jeho historii. Tišnov se změnil z malého polovenkovského okresního sídla s 4900 obyvateli (r. 1949) na téměř desetitisícové moderní město (9875 obyv. k 1. 1. 1980).

Jeho občané se snaží, aby město odpovídalo podmínkám moderního bydlení. V některých úsecích přes řadu úspěchů je třeba ještě vykonat mnoho práce (bytový problém, modernizace obchodní sítě, uspokojivé zajištění školských prostor).

MěstNV, městská organizace KSČ a organizace NF tyto problémy znají a snaží se je postupně plánovitě řešit. V tom je záruka dalšího úspěšného rozvoje Tišnova.

Příloha květnového čísla TIŠNOVSKÉHO KULTURNÍHO ZPRAVODAJE 1980. **SOCIALISTICKÉ BUDOVÁNÍ TIŠNOVA V LETECH 1945 - 1980.** Text dr. Karel Fic, kresba na titulní straně akad. malíř a grafik Karel Formánek, autoři fotografií V. Bílý, Z. Juránek, J. Lišková, M. Loskot, J. Ptáček, P. Smékal, K. Stromer, A. Šikula, D. Tikovský J. Zapletal a archiv.

Vytiskl Tisk 58 - provozovna Dolní Kounice - 2164-80 - 456.12/80-Lá 63